

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
โดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี

นายนรินทร์ชัย สະภูริวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

THE DEVELOPMENT OF A CHINESE LANGUAGE TASK-BASED INSTRUCTIONAL
MODEL USING ASSOCIATIVE MEMORY TECHNIQUES FOR CHINESE CHARACTER
RECOGNITION TO ENHANCE READING ABILITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS

Mr. Narinchai Haphuriwat

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Curriculum and Instruction

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการ
เรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบ
เชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของ
นักศึกษาปริญญาตรี

โดย

นายนรินทร์ชัย สะภูริวัฒน์

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ ชุณหะเรืองเดช

อาจารย์ ดร.ปราณภา โหมดหิรัญ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

.....คนบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ม้าคนอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ ชุณหะเรืองเดช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ ดร.ปราณภา โหมดหิรัญ)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์พู่ใจใหญ่)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชุณหะไชติ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.บุรินทร์ ศรีสมถวิล)

นรินทชัย สะภูริวัฒน์ : การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี. (THE DEVELOPMENT OF A CHINESE LANGUAGE TASK-BASED INSTRUCTIONAL MODEL USING ASSOCIATIVE MEMORY TECHNIQUES FOR CHINESE CHARACTER RECOGNITION TO ENHANCE READING ABILITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ.ดร.สำลี ทองธิว, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ผศ.ดร.สุรีย์ ชุณหะวัณ, อ.ดร.ปราณภา โหมดมัทธ, 218 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ โดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีน และ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและแผนการสอน ระยะที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย และระยะที่ 3 การทดลองเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบและการสรุปผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สาขาวิชาภาษาจีน ที่มีปัญหาด้านการจำอักษรจีนในการระบุเสียงและความหมายของอักษร และทักษะการอ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง แบบทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง 2 ชุด การสังเกต บันทึกการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย คือ Wilcoxon Signed-ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ โดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์เพื่อยกระดับความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายของอักษรจีนเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการรู้จักอักษรในคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านและในการประยุกต์กลวิธีการอ่าน ขั้นตอนการสอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 3 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นอักษรเชื่อมโยง ขั้นที่ 2 ขั้นอักษรในบริบท และ ขั้นที่ 3 ขั้นการป้อนกลับและสะท้อนกลับ ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านหลังการทดลอง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการอ่านดังกล่าวครอบคลุมความสามารถในการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ความสามารถในการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่านและความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

สาขาวิชา .....หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2555 .....

ลายมือชื่อ.....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

5184477027 : MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEYWORDS : INSTRUCTIONAL MODEL / TASK-BASED LEARNING / CHINESE CHARACTER RECOGNITION / ASSOCIATIVE MEMORY TECHNIQUES / CHINESE READING ABILITY

NARINCHAI HAPHURIWAT : THE DEVELOPMENT OF A CHINESE LANGUAGE TASK-BASED INSTRUCTIONAL MODEL USING ASSOCIATIVE MEMORY TECHNIQUES FOR CHINESE CHARACTER RECOGNITION TO ENHANCE READING ABILITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS. ADVISOR : ASSOC.PROF.SAMLEE TONGTIEW, Ph.D., CO-ADVISOR : ASST.PROF.SUREE CHOONHARUANGDEJ, Ph.D., PRANNAPHA MODEHIRAN, Ph.D., 218 pp.

The purposes of this research were to: 1) develop a Chinese language instructional model based on a Task-Based Learning approach that emphasizes associative memory techniques for Chinese character recognition to enhance reading ability, and 2) evaluate the efficiency of the developed instructional model. This study was conducted in three phases: the first phase developed the instructional model; the second phase developed the instruments; and the third phrase evaluated the efficiency of the model and developed a conclusion based on the results. The sample of this experiment was taken from the population of sophomore Chinese majors who were students at the University of Thai Chamber of Commerce and who had difficulties recognizing sounds and meanings of Chinese characters and in reading abilities. The instruments used in this study were a pre-post test, two formative tests, observations, journals, questionnaires and interviews. The statistic used in this research was Wilcoxon Signed-ranks Test.

The findings of the study revealed that the instructional model for Chinese language based on Task-Based Learning approach emphasizing associative memory techniques was the model emphasizing interactive activities, raising consciousness of associated semantic and phonic elements of Chinese characters so as to enhance ability to recognize characters of the words in the texts and to apply reading strategies. The procedures of the developed model were: Step 1, Associated characters; Step 2, Characters in words and contexts; and Step 3, Feedback and reflection. The results of the evaluation of efficiency illustrated that the post-test scores of the reading ability were higher than the pre-test scores at the significance level of .05. The reading ability test covers the ability to identify sounds of the Chinese characters appearing in sentences; the ability to guess meanings of the Chinese characters appearing in sentences; the ability to comprehend reading texts evidenced by identifying the correct Chinese characters in the reading texts; and the ability to comprehend reading texts evidenced by choosing the right answers.

Department:	<u>Curriculum and Instruction</u>	Student's Signature	.....
Field of Study:	<u>Curriculum and Instruction</u>	Advisor's Signature	.....
Academic Year:	<u>2012</u>	Co-advisor's Signature	.....
		Co-advisor's Signature	.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถและความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ ชุณหะวัณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ชุณหะวัณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประพิณ มโนมัยวิบูลย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ อาจารย์ ดร.อัชมา มหาพสุชานนท์ อาจารย์ ดร.ศศิพร เพชรภักดิ์ รองศาสตราจารย์ Tong Difei ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจผลงานและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบและเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ปรานภา โหมดมศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ม้าคนอง ศาสตราจารย์พู่ใจ โห่ยว อาจารย์ ดร.บุรินทร์ ศรีสมถวิล และ อาจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชุณหะวัณ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบคุณคุณ Liu Yong บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเฮยหลงเจียงซึ่งอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาข้อมูลระหว่างทำการวิจัย คุณอรรธรณ วีระวุฒิพล ผู้เป็นกำลังสำคัญในการผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอนและคอยอยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอมา Dr. John Stiles ซึ่งช่วยอ่านและชี้แนะเพื่อปรับปรุงบทความของผู้วิจัย และนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้รูปแบบเป็นอย่างดี ตลอดจนกัลยาณมิตรที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู คุณครูประเจียด เขียวอุไร คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และคุณครูบังอร ปัญญาธร คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้อบรมบ่มสอนให้ผู้วิจัยอ่านออกเขียนได้ ตลอดจนอาจารย์ทุกๆ ท่านผู้ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ส่งเสริมความคิดและสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้วิจัยในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตราบนานเท่านาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมุติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ.....	15
การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ.....	33
การจำอักษรจีนและการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง.....	46
การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน.....	70
การพัฒนาการอ่าน.....	73
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	81
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
ระยะที่ 1 การพัฒนาแบบการสอนและแผนการสอน.....	94

ระยะที่ 2 การกำหนดเครื่องมือ เกณฑ์ และสถิติที่ใช้ในการวิจัย และพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย.....	101
ระยะที่ 3 การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบและสรุปผล.....	113
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
ตอนที่ 1 ผลการรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อ เสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี	117
ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาจีนตามแนวคิด การ เรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อ เสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี.....	133
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	147
การสรุปผลการวิจัย.....	148
การอภิปรายผลการวิจัย.....	150
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	168
ข้อเสนอแนะ.....	169
รายการอ้างอิง.....	178
ภาคผนวก.....	193
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	194
ตัวอย่างการกำหนดหัวข้อและงานปฏิบัติ.....	195
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น.....	196
ตัวอย่างแผนการสอนและสื่อประกอบการสอน.....	197
ตัวอย่างเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณและเครื่องมือเชิงคุณภาพ.....	212
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	218

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบอิงงานปฏิบัติ.....	32
2	แสดงรูปแบบการเก็บความจำสองระบบ.....	64
3	แสดงแนวคิด Spreading Activation Model.....	65
4	แสดงคำอธิบายเกี่ยวกับสมมติฐานเรื่องตัวช่วยจำ และการใส่รหัส และถอดรหัสของรูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง.....	67
5	แสดงคำอธิบายเกี่ยวกับการคาดคะเนเกี่ยวกับการจัดการความคิดและ สิ่งรบกวนในรูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง.....	68
6	แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	90
7	แสดงวิธีดำเนินการวิจัย.....	93
8	แสดงแบบทดสอบที่ออกแบบครั้งแรกและการปรับเปลี่ยน.....	108
9	แสดงการกำหนดกรอบในการสร้างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น.....	118
10	แสดงกิจกรรม ประเภทของงาน และลักษณะการปฏิสัมพันธ์ในขั้นตอนต่างๆ ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น.....	122
11	กราฟแสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง.....	135
12	กราฟแสดงผลคะแนนการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงตัวอย่างการเชื่อมโยงอักษรจีน.....	50
2	แสดงตารางเปรียบเทียบปริมาณอักษรผสมแบบสร้างตามเสียง และความหมายของอักษรระดับต่างๆ.....	51
3	แสดงตารางเปรียบเทียบระดับการแสดงความหมายของส่วนประกอบ แสดงความหมายในอักษรระดับต่างๆ.....	52
4	แสดงตำแหน่งของส่วนประกอบแสดงความหมายในอักษรระดับต่างๆ.....	52
5	แสดงจำนวนอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายที่ส่วนประกอบ แสดงความหมายสามารถแยกย่อยเป็น 3 ประเภท	53
6	แสดงปริมาณของส่วนประกอบแสดงความหมายตามระดับ ความยากง่าย 3 ระดับ.....	54
7	แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของค่าความยากง่าย.....	110
8	แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของค่าอำนาจจำแนก.....	111
9	แสดงผลการตรวจคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการทดลอง.....	114
10	แสดงประเภท ลักษณะและผลต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงาน ปฏิบัติที่เลือกมาใช้ในรูปแบบที่พัฒนาขึ้น.....	121
11	แสดงความต่อเนื่องของหัวข้อของงาน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาโดยสังเขป กลุ่มอักษรเชื่อมโยงที่จัดให้ และลักษณะของบทอ่านประจำแผน	126
12	แสดงค่าสถิติพื้นฐานเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองและผลการ ทดสอบสมมุติฐาน.....	133
13	แสดงผลคะแนนก่อนและหลังการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม...	134
14	แสดงผลการเปรียบเทียบผลคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 1.....	137
15	แสดงผลการเปรียบเทียบผลคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 2.....	138
16	แสดงผลการเปรียบเทียบผลคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 3.....	139
17	แสดงผลการเปรียบเทียบผลคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 4.....	140
18	แสดงคะแนนสอบการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 แยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม	141
19	แสดงคะแนนสอบการทดสอบย่อยครั้งที่ 2 แยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม	143
20	แสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการทดลองระหว่างการทดลองต่อรูปแบบการ เรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น.....	145

ตารางที่		หน้า
21	แสดงการเปรียบเทียบความต่างของผลคะแนนรายชื่อ ความสามารถในการ ระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ก่อนและหลังการทดลอง.....	150
22	แสดงลักษณะการเชื่อมโยงที่ผิดและความเกี่ยวข้องของอักษรที่เชื่อมโยงกัน..	151
23	แสดงคะแนนเปรียบเทียบการเชื่อมโยงรูปอักษรก่อนและหลังการทดลอง และ อักษรที่ผู้ทดลองเคยเชื่อมโยงผิด.....	152
24	แสดงคะแนนพัฒนาการของการเชื่อมโยงรูป การระบุเสียงอักษรฐาน และการ ระบุเสียงอักษรเชื่อมโยงของผู้ทดลองรายบุคคล.....	154
25	แสดงความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่ง ปรากฏในประโยค ก่อนและหลังการทดลอง.....	155
26	แสดงผลการตรวจสอบการตอบข้อ 3 ของผู้ทดลองทั้งหมด 12 คน.....	156
27	แสดงการปรากฏตัวของอักษร 漂、飄、票、標 ในแผนการสอน.....	157
28	แสดงตัวอย่างคำอธิบายวิธีการเลือกคำตอบของผู้ทดลองที่ตอบถูก.....	158
29	แสดงตัวอย่างคำอธิบายวิธีเลือกคำตอบของผู้ทดลองที่ตอบผิด.....	158
30	แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบท อ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน.....	160
31	แสดงคำตอบบทอ่านที่ 1 ของผู้ทดลองรายบุคคลเปรียบเทียบก่อนและหลังการ ทดลอง.....	161
32	แสดงการปรากฏตัวของตัวอักษรที่เป็นตัวเลือกในข้อความคำถามของบทอ่านที่ 1....	161
33	แสดงผลคะแนนแบบทดสอบการทำความเข้าใจบทอ่านและเลือกคำตอบแสดง ความเข้าใจ.....	162
34	แสดงการวิเคราะห์ลักษณะของบทอ่านตามรายชื่อ.....	163
35	แสดงอักษรและคำศัพท์ในบทอ่านที่ 7 ที่ผู้เรียนระบุว่าไม่คุ้นเคยหลังจากทำ แบบทดสอบก่อนการทดลอง.....	164
36	แสดงการสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	165

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาจีนซึ่งเป็นหนึ่งในภาษาหลักขององค์การสหประชาชาติมีความสำคัญต่อการสื่อสารในโลกปัจจุบัน เนื่องจากประเทศจีนมีจำนวนประชากรมากถึง 1,300 ล้านคน คิดเป็นประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ของประชากรโลก และมีชาวจีนโพ้นทะเลกระจายอยู่ทั่วโลกไม่ต่ำกว่า 300 ล้านคน (สุนทร ชุตินทรานนท์, 2551: 28) ในปัจจุบัน จีนมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจโลกยุคใหม่ นับเป็น “โรงงานโลก” (Global Workshop) ในภาคเศรษฐกิจจริง ไม่ว่าจะเป็นภาคการผลิตในอุตสาหกรรมต่างๆ ภาคบริการและภาคการเงิน ข้อมูลของสำนักข่าวซินหัวรายงานว่า นโยบายสำคัญข้อหนึ่งของจีนคือ การผลักดันให้เอกชนออกไปลงทุนในต่างประเทศ (สมภพ มานะรังสรรค์, 2551: 21-23) ด้วยเหตุดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการของจีนจึงได้มีข้อตกลงกับกระทรวงศึกษาธิการของสหรัฐอเมริกาให้จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสำคัญต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาแทบทุกแห่งมีการเปิดสาขาวิชาเอกภาษาจีน (มาตามผางลี่, 2551: 86) ในเดือนกรกฎาคม 2548 กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศแห่งชาติ ชื่อย่อว่าฮั่นป๋ัน (Hanban) จัดประชุมจีนทั่วโลกที่หอประชุมแห่งประชาชน ณ กรุงปักกิ่งเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการสอนภาษาจีนให้กว้างขวางและก้าวหน้ายิ่งขึ้น

การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยอย่างเป็นทางการเริ่มต้นเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2535 ตามมติคณะรัฐมนตรีของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี อานันท์ ปันยารชุน โดยกำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในสถานะเดียวกับภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาญี่ปุ่น (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551: 15) ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนได้พัฒนาแน่นแฟ้นขึ้นเป็นลำดับตราบจนปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นคู่ค้าอันดับที่ 14 ของประเทศจีน มูลค่าการค้าไทย-จีนเพิ่มขึ้นทุกปี ละ 20 เปอร์เซ็นต์ (พิชณุ สุวรรณะชฎ, 2551: 67) ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ถึงกันยายน 2550 การลงทุนของธุรกิจจีนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาประมาณ 800 เปอร์เซ็นต์ (สมภพ มานะรังสรรค์, 2551: 21) การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยจึงมีความสำคัญเพิ่มขึ้นด้วย ภาษาจีนถูกกำหนดให้เป็นภาษาต่างประเทศสำคัญที่ได้รับการส่งเสริมให้มีการสอนในโรงเรียนอย่างเป็นทางการ จนปัจจุบันมีการเปิดสอนภาษาจีนในทุกระดับและทุกภูมิภาคของประเทศ (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551: 16)

ด้านแบบเรียนวิชาพื้นฐานภาษาจีนระดับอุดมศึกษา ตำราที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ 1) ตำราชุดฮั่นอวี่เจี๋ยวจิง ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง 2) ตำราชุดชินสี่ย้ง ฮั่นอวี่เค่อเปิ่น ของ ฮั่นป๋น และ 3) ตำราชุดฮั่นอวี่ฮู่ฮว่า 301 จวี ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551ข: 59-63) ตำราทั้งสามชุดนี้ต่างก็ระบุว่าเน้นการเรียนรู้และประยุกต์ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่เนื่องจากภาษาจีนเป็นอักษรภาพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องอาศัยการจำ (Kupfer, 2007: 6-7) ผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่มีภูมิหลังทางภาษาเป็นภาษาตัวสะกด (alphabets) จึงมักจะประสบปัญหาการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาจีน เพราะจะต้องจำอักษรจีนให้ได้ก่อนจึงจะสามารถอ่านและเขียนได้ (Guder, 2007: 25-26) แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการจำอักษรจีนเพื่อการอ่านและเขียนที่ระบุในคู่มือครู (Yang, 2007) และจากการสังเกตการณ์ในชั้นเรียนคือ การบรรยายของผู้สอน การอ่านเขียนซ้ำๆ ตามรูปแบบที่กำหนดในแบบเรียน และการท่องจำของผู้เรียนเพื่อการทดสอบคำศัพท์ อย่างไรก็ตาม การท่องจำเพื่อการสอบไม่ได้พัฒนาสู่ความจำที่คงทน ผลก็คือผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติงานได้จริง หลังจากท่องจำได้ไม่นานก็ลืม เมื่อเห็นอักษรจีนที่แม้จะคุ้นเคยว่าเคยเรียนมาแต่ก็จำเสียงอ่านหรือความหมายไม่ได้ นอกจากนี้ เมื่อพบอักษรจีนที่ไม่เคยพบก็ขาดประสบการณ์ในการคาดเดาความหมายคำใหม่ เนื่องจากไม่ได้รับการฝึกใช้ทักษะทางภาษาเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง (ทิพวัลย์ สุพิน, 2551: 80) ดังนั้น การแก้ปัญหาคำอักษรจีนของผู้เรียนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะภาษาจีน (Guder, Jiang, and Wan, 2007)

การจำอักษรจีน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจมิติทางภาษาของอักษรจีนอันได้แก่ รูป เสียง และความหมาย โดย 90% ของวิธีการสร้างอักษรจีนทั้ง 6 ที่รู้จักกันในภาษาจีนว่า Liu Shu จะครอบคลุมกลวิธีหลักในการสร้างอักษรจีน 4 กลวิธี (Chen and Wu, 2007: 61) คือ

1) การสร้างอักษรเป็นรูปภาพเพื่อสื่อความหมาย (xiangxing) เช่น

พระอาทิตย์ (เขียน 日 อ่านว่า rì)

พระจันทร์ (เขียน 月 อ่านว่า yuè)

2) การสร้างอักษรโดยใช้รูปภาพกับสัญลักษณ์หรือขีดเส้นเพื่อบ่งชี้ (zhishi) เช่น

ท้าย (เขียน 末 อ่านว่า mò)

อักษร 末 ประกอบด้วยรูป 木 ซึ่งหมายถึง “ต้นไม้” และเส้นขีด “一” ที่อยู่เหนือรูป 木 นั้นระบุว่า เป็นบริเวณยอดต้นไม้ หมายถึง สุดท้าย

นิ้ว

(เขียน 寸 อ่านว่า cùn)

อักษร 寸 ประกอบด้วยรูป 寸 ซึ่งหมายถึง “แขน” และจุด
ระนาบหนึ่งช่วงของแขน หมายถึง นิ้วที่ใช้เป็นมาตรฐานวัด

3) การสร้างอักษรโดยการนำรูป 2 รูปขึ้นไปรวมกันเพื่อสื่อความหมาย (huiyi) เช่น

แสงสว่าง

(เขียน 明 อ่านว่า m íng)* เป็นตัวอักษรที่ประกอบด้วยรูป 日

(อ่านว่า r ì แปลว่า พระอาทิตย์) รวมกับ 月 (อ่านว่า yu è

แปลว่า พระจันทร์) เมื่อรวมกันได้ความหมายว่า แสงสว่าง

4) การสร้างอักษรที่มาจากส่วนประกอบสองส่วนคือ ส่วนที่แสดงความหมายและส่วนที่
แสดงเสียง (xingsheng) กลวิธีดังกล่าวเป็นกลวิธีที่ใช้ในการสร้างตัวอักษรถึงมากกว่า 85 %

ของอักษรจีน ทั้งหมด (Chen and Wu, 2007: 63) ตัวอย่างเช่น

ความรู้สึก

(เขียน 情 อ่านว่า q íng)

เชิญ

(เขียน 请 อ่านว่า qǐng)

อักษรทั้ง 2 ตัวคือ 情 และ 请 ต่างมี 青 เป็นส่วนประกอบที่
แสดงเสียง โดยอักษร 情 ออกเสียงว่า q íng มีส่วนแสดง

ความหมายคือ 忄 (แปลว่า จิตใจ) และมีความหมายที่เกี่ยวข้อง

กับความรู้สึกจิตใจ ส่วนอักษร 请 ออกเสียงว่า qǐng มีส่วน

แสดงความหมายคือ 讠 (แปลว่า ภาษา คำพูด) และมี

ความหมายว่า เชิญ

* ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ปรึกษาและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับ
รูปแบบตัวอักษร (ฟอนท์) ภาษาอังกฤษที่ใช้พิมพ์สัทอักษรระบบ Hanyu Pinyin ในภาษาจีนกลาง โดยเลือกใช้
รูปแบบตัวอักษร Times New Roman ในการพิมพ์สัทอักษร Hanyu Pinyin ด้วยเหตุผล 2 ประการคือ 1) เพื่อ
ความสะดวกในการปรับเปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร (ฟอนท์) ในกรณีที่มีเนื้อหาหลายภาษาอยู่ด้วยกัน (ซึ่งใน
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีการใช้ทั้งภาษาไทย จีน และอังกฤษ) และ 2) รูปแบบตัวอักษร Times New Roman มี
เครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์บนสระต่างๆ ในภาษาจีนกลางครบถ้วน ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นเพียงกรณีสัญลักษณ์
แทนเสียงพยัญชนะ g และเสียงสระ a ในสัทอักษรระบบ Hanyu Pinyin เนื่องจากรูปแบบตัวอักษร Times New
Roman ปรากฏใช้ป็นรูป g และ a เท่านั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงจำเป็นต้องใช้รูป g แทน g และรูป a แทน a
ตามลำดับ

เนื่องจากอักษรผสมแบบที่สร้างตามเสียงและความหมายที่อธิบายข้างต้นเป็นลักษณะของอักษรจีนส่วนใหญ่ และเนื่องจากความสามารถในการแสดงเสียงหรือความหมายของอักษรเหล่านี้ไม่แน่นอน กล่าวคือ ส่วนประกอบแสดงเสียงตัวหนึ่ง อาจแสดงเสียงได้มากกว่า 1 เสียงโดยไม่มีกฎเกณฑ์อธิบายได้ทั้งหมด และส่วนประกอบแสดงความหมายก็เป็นการแสดงความหมายได้คร่าวๆ ระดับหนึ่งเท่านั้น เช่น แสดงให้เห็นว่า เกี่ยวข้องกับ น้ำ ไม้ คน เป็นต้น นักวิชาการด้านภาษาจีนจำนวนมากจึงได้ให้ความสำคัญแก่การศึกษาว่า กลวิธีการสร้างอักษรผสมแบบที่สร้างตามเสียงและความหมายสามารถแสดงออกให้เห็นเสียงอ่านหรือความหมายได้เท่าใด (Zhao, 2006: 192-224) ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน หากสามารถนำส่วนที่แสดงเสียงหรือความหมายมาจัดเป็นกลุ่มและสร้างตัวช่วยจำเพื่อช่วยผู้เรียนในการระบุเสียงหรือคาดเดาความหมายของอักษรที่เชื่อมโยงเหล่านั้นก็อาจช่วยผู้เรียนในการจำอักษรได้ดีขึ้น เนื่องจากอักษรจีนแต่ละตัวถูกเก็บในความทรงจำโดยมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายของกลุ่มตัวอักษรอยู่ในสมอง (lexicon) (Zhang and Peng, 1992 อ้างถึงใน Shen, 2008: 504) การจำอักษรจีนจะกระทำได้ดีขึ้นหาก 1) เข้าใจรูปแบบโครงสร้างของตัวอักษรและสร้างการเชื่อมโยงด้วยภาพ (visual association) 2) เข้าใจหน่วยแสดงความหมายกับภาพอักษรจีนตัวใหม่ หรือ 3) มีภูมิหลังทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับอักษรภาพ สำหรับผู้เรียนภาษาจีน การจำอักษรจีนโดยการแบ่งตัวอักษรออกเป็นส่วนๆ แล้วเชื่อมโยงบางส่วนของตัวอักษรกับความคิดในสมอง (concept) จะช่วยให้จำอักษรจีนได้เพิ่มขึ้น (Jiang, 1998: 320) และช่วยผู้เรียนสร้างความเชื่อมโยง (association) ระหว่างอักษรจีนได้ เช่น การเชื่อมโยงด้วยส่วนที่แสดงความหมายเดียวกัน เป็นต้น ดังนั้น หากผู้เรียนเข้าใจวิธีการเชื่อมโยงความจำก็จะสามารถจัดการกับข้อมูลที่ตนได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ และจำอักษรจีนได้ดีขึ้นซึ่งจะส่งเสริมความสามารถในการอ่านได้

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเพื่อช่วยในการจดจำพบว่า รูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยง (Search of Associative Memory Model) (Raaijmakers and Shiffrin, 1981: 93-134) ได้รับการยอมรับว่าเป็นรูปแบบที่ช่วยส่งเสริมการเชื่อมโยงความจำที่เป็นภาพในความคิดมากที่สุดรูปแบบหนึ่ง (Neath and Surprenant, 2003: 371; Lieberman, 2004: 436) ดังนั้น หากจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการเชื่อมโยงดังกล่าวก็น่าจะช่วยผู้เรียนให้สามารถจดจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยงให้ความสำคัญแก่ปัจจัยหลัก 2 ข้อคือ

1. การใช้ "ตัวช่วยจำ" (cue) โดยการ "ใส่รหัสและถอดรหัส" (encoding and decoding) ตัวช่วยจำในที่นี้อาจหมายถึง รูปภาพ ส่วนประกอบของตัวอักษรจีน หรือตัวช่วยจำอื่นที่สร้างขึ้นเพื่อเชื่อมโยงกับภาพ (visual association) กับ เสียง

และ/หรือ ความหมายโดยอาจแบ่งตัวอักษรจีนออกเป็นส่วนๆ แล้วเชื่อมโยง บางส่วนของตัวอักษรกับภาพในสมองซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนจำตัวจีนได้เพิ่มขึ้น (Jiang, 1998: 323-325)

2. การจัดหมวดหมู่ความจำ (organization) และปัจจัยด้านสิ่งรบกวน (interference) ประสิทธิภาพของความจำอยู่ที่การจัดหมวดหมู่ที่เชื่อมโยงกัน เพื่อให้จำได้อย่างเป็นระบบมีผลให้จำอักษรจีนได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ การเชื่อมโยงดังกล่าวต้องไม่มากเกินไปเพราะจะกลายเป็นปัจจัยรบกวนการจำ

การใช้กระบวนการทางปัญญาสร้างการเชื่อมโยงภายในอักษรจีนแต่ละตัว หรือระหว่าง อักษรจีนตามองค์ประกอบของรูป เสียง หรือ ความหมาย จะช่วยให้การค้นหาความจำได้ง่ายขึ้น ซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของความสามารถในการอ่านและการเขียนว่าสามารถจำอักษรจีนแล้วอ่าน ออกได้หรือไม่ สามารถเข้าใจความหมายของอักษรในคำที่อ่านหรือไม่ และสามารถเขียนอักษรจีน จากความจำได้หรือไม่ ทั้งนี้ ความสามารถในการจำอักษรจีนเพื่อการอ่านและการเขียนเป็นทักษะ ที่มีระดับแตกต่างกัน กล่าวคือ การจำอักษรจีนในการอ่านเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานกว่า ความสามารถในการเขียนอักษรจีนจากความจำ นั่นคือ เมื่อได้เห็นอักษรจีนตัวใดตัวหนึ่ง ผู้เรียน อาจจำอักษรจีนตัวนั้นและอ่านได้ ประเมินจากความสามารถในการอ่านออกเสียงและบอก ความหมาย แต่เมื่อให้เขียนออกมาผู้เรียนผู้นั้นอาจจะเขียนจากความจำออกมาไม่ได้ ปรัชญาการณ์ ดังกล่าวเป็นปรัชญาการณ์ปกติซึ่งอาจเกิดขึ้นทั้งกับชาวต่างชาติและชาวจีนเอง ดังนั้น การส่งเสริม การจำอักษรจีนเพื่อการอ่านจึงเป็นภารกิจสำคัญพื้นฐานก่อนที่จะไปสู่การเขียนจากความจำ (Allen, 2008: 237)

ในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน นอกจากต้องจำอักษรจีนเป็นความรู้พื้นฐาน แล้ว ยังต้องให้ความสำคัญแก่แนวทางการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านด้วย จาก การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านพบว่า ความสามารถในการอ่านจะพัฒนาได้ดีเมื่อผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติอย่างตื่นตัว มีความตระหนักถึงการ ใช้ยุทธศาสตร์และกลวิธีในการอ่าน และเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจการอ่าน (Graves and Graves, 1994: 1-2) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านคือ แรงจูงใจในการอ่าน และกิจกรรม การอ่านที่มีความหมาย (O'Donnell and Wood, 2004: 149-157) นอกจากนี้ การใช้กิจกรรม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างที่อ่านก็เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพ (Aebersold and Field, 2002: 15) แนวคิดที่ให้ความสำคัญแก่กิจกรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียนและการปฏิสัมพันธ์ ในกระบวนการเรียนรู้แนวคิดหนึ่งคือ แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ (Task-Based Learning)

การเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติยึดหลักการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในการปฏิบัติงานในกิจกรรมที่มีความหมาย สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาเนื่องจากเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารในบริบทที่มีความหมายและพัฒนาทักษะภาษาในสถานการณ์จริงขณะปฏิบัติงานให้ลุล่วงตามที่กำหนด (Skehan, 1998; Willis, 1998; Nunan, 2006; Willis and Willis, 2007; Ellis, 2009) ด้วยความเชื่อว่าการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคมทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากความช่วยเหลือจากผู้เรียนที่มีความรู้มากกว่า สอดคล้องกับคำอธิบายพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของผู้เรียนที่อธิบายว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามพัฒนาการทางกายภาพตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้มีทักษะหรือความรู้มากกว่า (Vygotsky, 1978: 86)

แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก (Willis, 1998; Willis & Willis, 2007) คือ ขั้นตอนงานปฏิบัติ ขั้นวางแผนงานปฏิบัติ และขั้นหลังงานปฏิบัติ ทั้งสามขั้นนี้เป็นกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ขั้นก่อนปฏิบัติงานมีจุดประสงค์เพื่อแนะนำและกำหนดหัวข้อที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ ซึ่งแจ้งความคาดหวังของผลลัพธ์ (outcome) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้คำและวลีที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของภาษาที่จะเรียนรู้ รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อดึงความสนใจและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมเช่น การระดมสมองและการสร้างแผนที่ในใจ ขั้นวางแผนงานปฏิบัติ ประกอบด้วยงานปฏิบัติย่อยๆ ซึ่งนำไปสู่กิจกรรมงานปฏิบัติหลัก การวางแผนและการนำเสนอ ขั้นตอนสุดท้ายคือ ขั้นหลังงานปฏิบัติซึ่งเป็นการสรุป แก้ไขข้อผิดพลาดและพัฒนาความแม่นยำทางภาษา ซึ่งอาจจะทำได้โดยผู้สอนบันทึกการใช้ภาษาผิดของผู้เรียนเป็นรายบุคคลจากการสังเกตระหว่างปฏิบัติงาน นำมาสังเคราะห์และประมวลเพื่อฝึกฝนแก้ไข จะเห็นได้ว่าแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบอิงงานปฏิบัติ นอกจากช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคล่องแคล่ว (fluency) ระหว่างการปฏิบัติงานแล้ว ยังได้พัฒนาความถูกต้องแม่นยำ (accuracy) ในกิจกรรมการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรูปแบบหลักภาษาในขั้นตอนสุดท้ายด้วย

จากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของผู้เรียนภาษาจีนระดับต้นโดยการใช้แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาจีนมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และ มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งสิ้น 50 คน โดยเป็นการตอบแบบสอบถามแบบตอบตามความสมัครใจแบบไม่เปิดเผยชื่อ ได้ข้อค้นพบคือ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าทักษะที่ที่ยากพอๆ กันและการจำอักษรจีนเป็นภาระที่ยากและมีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาจีนคือ กลัวพูดผิดและไม่มีโอกาสฝึกฝน กิจกรรมการเรียนการสอนที่จะสามารถกระตุ้นให้นักศึกษาตื่นตัวในการเรียน และให้ความสนใจ บทเรียนได้ตลอดคาบควรเป็นกิจกรรมที่สร้างโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกฝนใช้ภาษาอย่างเป็นผู้กระทำ จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าทักษะการจำอักษรจีนในการอ่านเป็นทักษะยากและจำเป็น

ที่ต้องได้รับการพัฒนา ข้อมูลจากการสำรวจเบื้องต้นดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลจากการค้นคว้า เอกสารและงานวิจัย กล่าวคือ ปัญหาพื้นฐานสำคัญของผู้เรียนคือ การจำตัวจีนไม่ได้ ซึ่งสะท้อนออกมาในทักษะการอ่านและเขียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรแก้ปัญหาคำศัพท์และการจำอักษรจีนในการอ่าน ในกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษาต้องการโอกาสฝึกฝนอย่างไม่ต้องกลัวผิด ได้เรียนรู้จากผู้กระทำมากกว่าเพียงเป็นผู้รับ นั่งฟังคำบรรยาย นอกจากนี้ นักศึกษาขาดทักษะในการคาดเดาเสียงหรือความหมายระหว่างที่อ่าน และกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาและทำวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาคำศัพท์จีนและพัฒนาทักษะการอ่านภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

เนื่องจากแนวคิดการค้นหาคำที่เชื่อมโยงโดยใช้ส่วนประกอบของอักษรเป็นตัวช่วย จำมีส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการจำอักษรจีนอันเป็นพื้นฐานของการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการสร้างประสบการณ์การอ่านด้วยงานปฏิบัติในบริบทที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนซึ่งจะทำให้ผู้อ่านตื่นตัวและมีปฏิสัมพันธ์อย่างมีความหมายเป็นแนวทางส่งเสริมความสามารถในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงที่พัฒนาขึ้นน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาคำศัพท์ภาษาจีนของผู้เรียนเนื่องจากไม่สามารถจำอักษรจีนได้ ทั้งนี้ จากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยที่ผ่านมายังไม่พบว่ามิงงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีน ดังนั้น ข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีที่เลือกเรียนสาขาภาษาจีน และประสบปัญหาการจำอักษรจีนซึ่งเป็นพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงมีลักษณะอย่างไร
2. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างการอ่านหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีน

สมมุติฐานของการวิจัย

งานวิจัยระดับคุชฎบัณฑิตเกี่ยวกับการใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเพื่อการพัฒนาการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย เท่าที่พบเป็นการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งแสดงให้เห็นผลของแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติต่อการพัฒนาทักษะภาษา และงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้การเชื่อมโยงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาจีน ดังนี้

สมลักษณ์ สุขเมธ (สมลักษณ์ สุขเมธ, 2539) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษแบบเน้นงานปฏิบัติสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนเอกชน ทำการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มที่สอนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มที่สอนตามแผนการสอนปกติ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของกลุ่มที่ใช้การสอนแบบเน้นงานปฏิบัติและกลุ่มปกติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่หลังการเรียน กลุ่มที่ทำการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนเพิ่มขึ้น .95 ในขณะที่กลุ่มปกติมีคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนเพิ่มขึ้น .62 และกลุ่มที่สอนแบบเน้นงานปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 65.62 ของคะแนนเต็มซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 16.03 ของคะแนนเต็ม

Li, Wenzhi (Li, 2004) ศึกษาการเรียนการสอนอักษรจีนโดยใช้การเชื่อมโยง ในระดับปริญญาตรี ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) นำเสนอแนวทางการสอนอักษรจีนที่พัฒนาขึ้นแก่ครูจีน 2) นำเสนอเครื่องมือในการเรียนอักษรจีนสำหรับผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่เป็นผู้ใหญ่ให้เรียนได้เร็วขึ้นและง่ายขึ้น ข้อมูลในการศึกษานำมาจาก 3 แหล่ง คือ มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง มหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ และสถาบันบริการด้านต่างประเทศประจำกรุงวอชิงตันดีซี ข้อมูลเหล่านี้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ SPSS ขั้นตอนการสอนเน้นการรวมกัน (combination) ของส่วนประกอบ (grapheme) เรียกวิธีการสอนนี้ว่า GCM (Grapheme Combination Method) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่แตกต่างจากการท่องจำแบบดั้งเดิม โดย

การจัดให้มีการสอนส่วนประกอบที่เป็นพื้นฐานพร้อมกับกฎเกณฑ์ของการสร้างอักษรผสม เชื่อมโยงอักษรตัวใหม่กับอักษรที่เรียนมาก่อน โดยในกระบวนการดังกล่าว ผู้เรียนได้ใช้ทักษะ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่เป็นอิสระและกระบวนการทางปัญญาอย่างเต็มที่ การจัดการเรียนการสอน ด้วยวิธี GCM สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุก น่าสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียน ช่วยให้ ผู้เรียนชาวตะวันตกที่เป็นผู้ใหญ่สามารถถ่ายโอนความรู้และทักษะทางวิชาการที่ได้พัฒนามาใน ภาษาแม่สู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาจีน ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนด้วยวิธี GCM วัดจากผลสัมฤทธิ์การสอบอ่านภาษาจีนมาตรฐาน (Standard Chinese Reading Proficiency Test) สูงกว่าผู้เรียนแบบท่องจำแบบดั้งเดิม

จากข้อมูลอ้างอิงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่างานปฏิบัติส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ ภาษาต่างประเทศ และการเชื่อมโยงอักษรเป็นการพัฒนาทักษะภาษาจีนและส่งเสริมการอ่าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

นักศึกษาที่ผ่านกระบวนการโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการ เรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยของ ความสามารถในการอ่านหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยความสามารถในการอ่านดังกล่าว หมายถึง ความสามารถในการระบุเสียงอ่านของ อักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ความสามารถในการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏใน ประโยค ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่านและ ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สาขาวิชาภาษาจีน ที่มีปัญหาด้านการจำอักษรจีนในการระบุเสียงและ ความหมายของอักษร และทักษะการอ่าน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน มี ดังนี้
  - 2.1 ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
  - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านซึ่งหมายถึง
    - 2.2.1 ความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีน ซึ่งปรากฏในประโยค

- 2.2.2 ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
  - 2.2.3 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน
  - 2.2.4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง
3. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนประเมินจากผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในการสอนเป็นเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง
  4. การตอบคำถามการวิจัย
    - 4.1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงมีลักษณะอย่างไร
    - 4.2 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีนหรือไม่ อย่างไร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่แสดงความสอดคล้องของแนวคิด หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ยุทธศาสตร์การสอน วิธีการสอน กระบวนการสอน ขั้นตอนกิจกรรม และการประเมินผล โดยการพัฒนาองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่ศึกษาปัญหาและลักษณะของนักศึกษาภาษาจีนระดับอุดมศึกษา ออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยง ตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จัดทำเนื้อหาและบัญชีอักษร คำศัพท์และตัวเชื่อมโยงในงานปฏิบัติ สร้างแผนการสอน จัดทำสื่อการสอน และกำหนดเกณฑ์และสร้างแบบประเมินการเรียนรู้

แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ หมายถึง แนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยมีกิจกรรมที่ออกแบบเพื่อการเรียนรู้ภาษาในงานปฏิบัติที่มีความหมาย และให้สำเร็จลุล่วง การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรม 3 ขั้นตอนคือ

- **ขั้นก่อนการปฏิบัติงาน** เป็นการทำความเข้าใจจุดมุ่งหมาย ลักษณะกิจกรรมและการบริหารการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

- **ชั้นวงจรการปฏิบัติงาน** ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อยคือ

งานปฏิบัติ	ผู้เรียนปฏิบัติงานกลุ่มเพื่อทำงานมอบหมายให้ลุล่วง งานปฏิบัติดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ ประยุกต์ความรู้และทักษะในการปฏิสัมพันธ์ในงาน ปฏิบัติ
การวางแผน	ผู้เรียนร่วมกันวางแผนการนำเสนอผลงาน
การรายงาน	ผู้เรียนรายงานผลการปฏิบัติ อาจเป็นการรายงานด้วย การพูดหรือการเขียน

- **ชั้นหลังงานปฏิบัติ** ซึ่งเป็นกิจกรรมสรุปความรู้ทางไวยากรณ์และตอบข้อสงสัย

เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยง หมายถึง กระบวนการเพื่อช่วยให้เกิดความสามารถในการจำซึ่งให้
ความสำคัญแก่ปัจจัยหลัก 2 ข้อคือ

1. การใช้ตัวช่วยจำซึ่งหมายถึง ส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดง
ความหมายของอักษรจีน
2. การจัดหมวดหมู่ความจำ (organization) และปัจจัยด้านสิ่งรบกวน (interference)
เพื่อให้จำอักษรได้มากกว่าจำทีละตัว โดยการเชื่อมโยงดังกล่าวต้องไม่มากเกินไป
เพราะจะกลายเป็นปัจจัยรบกวนการจำ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้

เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยง หมายถึง แบบแผนและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่
จัดขึ้นตามแนวคิดงานปฏิบัติ 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ชั้นก่อนงานปฏิบัติ ชั้นวงจรงานปฏิบัติ
และ ชั้นหลังงานปฏิบัติ โดยในขั้นตอนเหล่านี้ได้เน้นใช้คลังอักษรและคำศัพท์ที่ถูกจัด
หมวดหมู่ และมีส่วนประกอบแสดงเสียงและแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำ เพื่อให้ผู้เรียน
ได้ปฏิบัติการใช้เชื่อมโยงและจดจำอักษรและคำศัพท์จากส่วนประกอบเหล่านี้ในการอ่านและ
ทำความเข้าใจคำศัพท์ใหม่ในบทอ่านได้ รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย หลักการ
จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเวลาเรียน เนื้อหา แผนการจัดการสอน และสื่อการสอน การวัดและ
ประเมินผล

ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายข้อมูลอย่าง
ถูกต้องและตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน เป็นกระบวนการทำความเข้าใจความหมายทั้ง
ระดับตัวอักษร ระดับความหมายของคำ และระดับโครงสร้าง ซึ่งสามารถประเมินได้จาก 3
ด้านคือ

1. ความสามารถในการระบุเสียงอ่านซึ่งเกิดจากการเข้าใจรหัสของภาษาหนึ่งๆ เมื่อนำตัวอักษร ซีด หรือเครื่องหมายที่กำหนดในภาษานั้นมาประกอบกันแล้วสามารถรู้จักและระบุเสียงอ่านของอักษรแต่ละตัว
2. ความสามารถในการระบุหรือคาดเดาความหมายของคำซึ่งเกิดจากการเข้าใจรหัสของภาษาหนึ่งๆ เมื่อนำตัวอักษร ซีด หรือเครื่องหมายที่กำหนดในภาษานั้นมาประกอบกันแล้วสามารถรู้จักและเข้าใจความหมายอักษรแต่ละตัว
3. ความสามารถในการแสดงความเข้าใจและตอบสนองเนื้อหาตามความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างถูกต้อง

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาวิชาภาษาจีน ที่ผ่านการศึกษาวิชาภาษาจีน 1-2 ปี และมีปัญหาด้านการอ่าน การระบุเสียงอ่าน การคาดเดาความหมายของอักษรจีน และอ่านบทอ่านไม่เข้าใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 ได้รูปแบบการสอนอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจโดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติกับเทคนิคการจำอักษรจีนด้วยการเชื่อมโยง
- 2 สถาบันการศึกษาต่างๆ สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3 สถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาจีน สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยการสอนภาษาจีนเพื่อองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่จะนำไปพัฒนาการศึกษาภาษาจีนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวทางการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแยกสาระตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
  - 1.1 พัฒนาการแนวทางการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
  - 1.2 คำจำกัดความของงานปฏิบัติ
  - 1.3 ทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมกับการสอนภาษาต่างประเทศ
    - 1.3.1 ทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมกับพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ
    - 1.3.2 ทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมกับการเรียนรู้ด้วยงานปฏิบัติ
  - 1.4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบงานปฏิบัติ
    - 1.4.1 องค์ประกอบของงานปฏิบัติ
    - 1.4.2 ประเภทของงานปฏิบัติกับผลต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้
    - 1.4.3 ลักษณะของงานปฏิบัติกับการส่งเสริมการเรียนรู้
    - 1.4.4 งานปฏิบัติแบบมีสำนึก (Consciousness-raising tasks)
  - 1.5 หลักการและขั้นตอนของงานปฏิบัติ
    - 1.5.1 หลักการของงานปฏิบัติ
    - 1.5.2 ขั้นตอนของงานปฏิบัติ
2. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ
  - 2.1 หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ
  - 2.2 แนวทางและขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนในคู่มือครู Hanyu Jiaocheng
  - 2.3 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
  - 2.4 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศกับการสอนอักษรจีน
    - 2.4.1 อักษรจีนเป็นอักษรภาพที่มีระบบของตนเอง
    - 2.4.2 การสอนเสียงอ่านและความหมายของอักษรจีน
    - 2.4.3 การออกแบบการสอนอักษรจีน

3. การจำอักษรจีนและการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง
  - 3.1 ระดับของอักษรจีน
  - 3.2 ส่วนประกอบของอักษรจีน
  - 3.3 กลวิธีการสร้างอักษรจีน
  - 3.4 อักษรที่มีการเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมาย
  - 3.5 ยุทธศาสตร์การจำอักษรจีน
  - 3.6 อักษรจีนกับรูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง
4. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
  - 4.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
  - 4.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
  - 4.3 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
5. การพัฒนาการอ่าน
  - 5.1 แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่าน
  - 5.2 การพัฒนาการอ่านสำหรับผู้เรียนภาษาจีนระดับต้น
  - 5.3 การประเมินความสามารถในการอ่าน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาไทย
  - 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในประเทศไทย
  - 6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านในประเทศไทย

1. แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

งานปฏิบัติเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างปฏิบัติงาน ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารในบริบทจริง (authentic context) (Prabhu, 1987; Skehan, 1998, 2003; Long, 2000; Nunan, 2004; Ellis, 2009) เป็นกิจกรรมที่เน้นความหมาย (focus on meaning) มากกว่ารูปแบบ (focus on form) งานที่ปฏิบัติในกระบวนการสื่อสารจะต้องทำให้ลุล่วง และมีผลลัพธ์ (outcome) (Prabhu, 1987, Willis, 1998) ในการทำความเข้าใจให้ลึกซึ้งและรอบด้าน การศึกษาชิ้นนี้จะแบ่งออกเป็นประเด็นย่อยดังนี้

- 1.1 พัฒนาการแนวคิดว่าเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
- 1.2 คำจำกัดความของงานปฏิบัติ
- 1.3 ทฤษฎีวิวัฒธรรมทางสังคมกับการสอนภาษาต่างประเทศ
  - 1.3.1 ทฤษฎีวิวัฒธรรมทางสังคมกับพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ
  - 1.3.2 ทฤษฎีวิวัฒธรรมทางสังคมกับการเรียนรู้ด้วยงานปฏิบัติ
- 1.4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบงานปฏิบัติ
  - 1.4.1 องค์ประกอบของงานปฏิบัติ
  - 1.4.2 ประเภทของงานปฏิบัติกับผลต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้
  - 1.4.3 ลักษณะของงานปฏิบัติกับการส่งเสริมการเรียนรู้
  - 1.4.4 งานปฏิบัติแบบมีสำนึก (Consciousness-raising tasks)
- 1.5 หลักการและขั้นตอนของงานปฏิบัติ
  - 1.5.1 หลักการของงานปฏิบัติ
  - 1.5.2 ขั้นตอนของงานปฏิบัติ

1.1 พัฒนาการแนวคิดว่าเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

ในการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (traditional paper and pencil pedagogy) ซึ่งมีครูเป็นผู้ควบคุมกระบวนการ (teacher-dominated approach) เป็นการสอนแบบเน้นผลผลิต (product-oriented) ครูเป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนได้รับเข้า (input) โดยการอธิบายรูปแบบ กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์เพื่อความถูกต้องของรูปแบบภาษา เนื่องจากเดิมมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ เป็นเพียงกระบวนการสร้างความเคยชิน (habit formation) ตามแนวคิดว่าสอนภาษาแบบ grammar translation และ audiolingual methods ผู้เรียนสามารถต่อยอดโครงสร้างทาง ไวยากรณ์จากโครงสร้างที่เรียนรู้ถูกต้องแม่นยำมาก่อน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนตาม แบบดั้งเดิมจึงมีความเชื่อว่า การเรียนและการแสดงออกทางความสามารถทางภาษา (output) ใน แต่ละขั้นตอนของผู้เรียนต้องถูกต้องแม่นยำเท่านั้นจึงจะพัฒนาผู้เรียนให้ดีขึ้นได้ ต่อมา เมื่อแนวคิด

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative approach หรือ Communicative language learning) ได้รับความนิยมจึงได้นำไปสู่แนวทางการจัดการสอนตามรูปแบบ PPP (Present, practice, produce) ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ

1. การให้ความสำคัญแก่รูปแบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ถูกต้องตามที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนรูปแบบทางภาษาและโครงสร้างไวยากรณ์ในกิจกรรมการสนทนาตามรูปแบบในภายหลัง
2. ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมการใช้ภาษาของผู้เรียนเพื่อความถูกต้องของการใช้ภาษา
3. การประเมินความสำเร็จของขั้นตอนต่างๆ จากความถูกต้องแม่นยำ (accuracy) ทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถสร้างประโยคและโครงสร้างตามรูปแบบที่นำเสนอและกำหนดไว้ในตอนต้น

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นการจัดการเรียนการสอนที่จำกัดการแสดงความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในกระบวนการต่อรองความหมายเนื่องจากเป็นการฝึกฝนตามรูปแบบที่กำหนดโดยการแสดงการใช้ภาษาที่ถูกต้องเป็นหลัก ต่อมา เมื่อแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษาตามแนวคิด สมมุติฐานการรับเข้า (Krashen, 1981, 1985) ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยเน้นการปฏิสัมพันธ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่ดูเหมือนมีการสื่อสาร แต่โดยความเป็นจริงเป็นเพียงการฝึกฝนชุดคำศัพท์ การออกเสียง และหลักไวยากรณ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าทั้งหมดเท่านั้น สมมุติฐานการรับเข้าเชื่อว่า การปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนภาษาที่สองช่วยต่อยอดความสามารถเดิม และช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการปรับและต่อรองความหมาย (negotiate meaning) และเกิดการเรียนรู้ที่จะปรับภาษา ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนจะพัฒนาขึ้นโดยอัตโนมัติหากผู้เรียนเน้นไปที่ความหมายในระหว่างการปฏิสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการรับเข้า กระบวนการสื่อสารดังกล่าวเป็นวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ ควบคุมการใช้ภาษาและปฏิสัมพันธ์ด้วยภาษาที่สองในสภาพแวดล้อมที่ตีวิธีหนึ่ง (Nunan, 2006) ก่อให้เกิดรูปแบบการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในงานปฏิบัติเพื่อการสื่อสาร (communicative task) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาเป้าหมายในกระบวนการที่มีความหมาย นั่นคือ การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

ต่อมา เมื่อทฤษฎีวิวัฒนาการสังคม (Socio-Cultural Theories) ได้ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิสัมพันธ์กับกระบวนการทางปัญญาว่าเกี่ยวข้องกันอย่างไร มีผลให้เกิดการศึกษาวิจัยและข้อถกเถียงต่างๆ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ผ่านงานปฏิบัติและคำจำกัดความของ “งานปฏิบัติ” ต่างๆ และเกิดข้อคำถามหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ “งานปฏิบัติ” แตกต่างจาก “กิจกรรม” (activity) “แบบฝึกหัด” (exercise) หรือ “การฝึกฝนตามแบบแผน” (drill) อย่างไร ทั้งนี้ ตรีราชจน

ปัจจุบันยังไม่มีข้อสรุปที่เห็นพ้องกันเป็นเอกฉันท์และยังคงไม่สามารถระบุคำจำกัดความที่แน่ชัดได้อย่างสมบูรณ์ การจำกัดความคำว่า “งานปฏิบัติ” ยังคงเป็นประเด็นถกเถียงในหมู่นักการศึกษา

1.2 คำจำกัดความของงานปฏิบัติ

คำจำกัดความของ “งานปฏิบัติ” ที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนถูกระบุอย่างชัดเจนครั้งแรกในลักษณะที่ครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกอย่าง ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาหรือไม่ และต่อมา คำจำกัดความก็ได้รับการขยายความ ปรับ แก้ จนเกิดมีคำจำกัดความที่แตกต่างกัน ตามมุมมองและหลักการของผู้ให้คำจำกัดความซึ่งอาจพอประมวลได้ ดังนี้

Long (Long, 1985) ให้คำจำกัดความ “งานปฏิบัติ” (target task) ว่าเป็นงานชิ้นหนึ่งซึ่งทำเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอย่างอิสระหรือเพื่อรางวัลบางอย่าง งานปฏิบัติดังกล่าวหมายถึง การทาสีรั้วบ้าน การแต่งตัวให้เด็ก การกรอกแบบฟอร์ม การซื้อรองเท้า การจอบตัวเครื่องบิน การยืมหนังสือห้องสมุด การสอบขับรถ การพิมพ์จดหมาย การชั่งน้ำหนักคนไข้ การคัดแยกจดหมาย การจองห้องพักโรงแรม การเขียนเช็ค การหาเส้นทางบนท้องถนน และการจูงคนข้ามถนน งานปฏิบัติในความหมายของ Long หมายถึงภารกิจในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นที่ทำงาน ที่บ้าน หรือในยามว่าง คำจำกัดความของ “งานปฏิบัติ” ดังกล่าวเป็นงานปฏิบัติซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะทางภาษาใดๆ

Richard, Platt และ Weber (Richard, Platt and Weber, 1985) ได้เพิ่มคำจำกัดความในพจนานุกรม “Longman Dictionary of Applied Linguistics” ระบุคำจำกัดความ “งานปฏิบัติ” ในแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาโดยให้คำนิยามว่า งานปฏิบัติเป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่เป็นผลมาจากกระบวนการทางภาษาหรือ ความเข้าใจภาษา เป็นกิจกรรมปฏิบัติในการสื่อสารทางภาษาเพื่อปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นงานที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังถึงผลงานที่สำเร็จลุล่วง การใช้งานปฏิบัติประเภทต่างๆ ในการสอนภาษาทำให้มีการสื่อสารกันในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายชัดเจนและผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษามากกว่ารูปแบบที่กำหนดให้ฝึกฝน

Prabhu (Prabhu, 1987) ให้นิยาม “งานปฏิบัติ” ว่าเป็นกิจกรรมซึ่งต้องการให้ผู้เรียนได้ผลลัพธ์ (outcome) จากข้อมูลที่ได้รับผ่านกระบวนการคิดโดยมีผู้สอนเป็นผู้ควบคุมและจัดกระทำกระบวนการนั้น

Skehan (Skehan, 1996) ให้คำจำกัดความ “งานปฏิบัติ” โดยประมวลแนวคิดของนักศึกษาก่อนหน้านี้ออกมาเป็น 5 ข้อ คือ 1) เน้นการสื่อความหมายเป็นหลัก 2) ความหมายดังกล่าวเป็นความหมายในตัวผู้เรียน 3) มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมของโลกแห่งความจริง 4) เป็นงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติภารกิจให้เสร็จสิ้น และ 5) การประเมินผลประเมินจากผลงานที่ผลิตออกมา

Willis (Willis, 1998) ให้คำจำกัดความว่า “งานปฏิบัติ” คือ กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษา เป้าหมายเพื่อการสื่อสารให้ทำงานได้สำเร็จลุล่วง

Lee (Lee, 2000) ระบุว่า “งานปฏิบัติ” คือ 1) กิจกรรมในชั้นเรียน (activity) หรือ แบบฝึกหัด (exercise) ที่มีลักษณะดังนี้ (ก.) จุดประสงค์ในการเรียนจะบรรลุได้ต่อเมื่อมีการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเท่านั้น (ข.) มีการจัดกลไกโครงสร้างและการเรียงลำดับการปฏิสัมพันธ์ (ค.) มุ่งไปที่การแลกเปลี่ยนความหมาย (focus on meaning exchange) 2) ผู้เรียนต้องใช้ความ พยายามในการเรียนภาษาโดยการทำความเข้าใจ จัดการ และ/หรือ ได้ใช้ภาษาเป้าหมายในขณะ ปฏิบัติการ

Bygate, Skehan และ Swain (Bygate, Skehan and Swain, 2001) ระบุว่า งานปฏิบัติ คือ กิจกรรมซึ่งผู้เรียนต้องใช้ภาษาโดยเน้นเพื่อการสื่อสารความหมายเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์

Nunan (Nunan, 2004, 2006) ระบุคำจำกัดความ “งานปฏิบัติ” แตกต่างกัน กล่าวคือ ใน ขั้นต้น ระบุว่า “งานปฏิบัติ” คือ ผลงานในชั้นเรียนที่ถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียนจากการใช้ความเข้าใจ จัดการและปฏิสัมพันธ์กันโดยใช้ภาษาเป้าหมาย การใช้ภาษาเน้นเพื่อสื่อสารความหมายมากกว่า รูปแบบภาษา งานปฏิบัติที่ส่งเสริมการสื่อสารด้วยภาษาที่สองนี้เรียกว่า “งานปฏิบัติเพื่อการ สื่อสาร” (communicative tasks) นั่นคือ งานปฏิบัติเป็นงาน (work) ในชั้นเรียนที่ผู้เรียนต้องเข้าใจ จัดการควบคุม สร้างหรือปฏิสัมพันธ์ด้วยภาษาเป้าหมาย ระหว่างการปฏิบัติงาน ผู้เรียนมุ่งความ สนใจไปที่ความหมายมากกว่ารูปแบบ งานปฏิบัติเพื่อการสื่อสารตามที่ระบุนี้สามารถแบ่งออกได้ เป็น 2 ประเภท คือ 1) งานปฏิบัติด้านการเรียนการสอน (pedagogic tasks) เพื่อฝึกฝนทักษะ และ 2) งานปฏิบัติในโลกจริง (real world tasks) เพื่อเตรียมทักษะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในอนาคต ต่อมา Nunan ได้เพิ่มการตีความโดยให้คำจำกัดความ “งานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้” ว่า เป็น งานในชั้นเรียนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ จัดการ สร้าง หรือปฏิสัมพันธ์ด้วยภาษาเป้าหมาย ขณะที่ให้ความใส่ใจกับความรู้อันไวยากรณ์เพื่อแสดงออกถึงความหมายโดยตั้งใจสื่อความหมาย มากกว่าจะเน้นความถูกต้องของโครงสร้างทางภาษา งานปฏิบัติดังกล่าวจะต้องทำให้ลุล่วง และ เป็นการกระทำการสื่อสารทั้งในตอนต้น ตอนกลาง และตอนจบ

Ellis (Ellis, 2009) นำเสนอคำจำกัดความ “งานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้” ว่าคือ งานที่ มีการวางแผนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อให้บรรลุผลที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สื่อสารออกมา ในการนี้ ผู้เรียนต้องใส่ใจความหมายและใช้ภูมิความรู้ทางภาษาของตนเอง แม้งานปฏิบัติจะออกแบบโดยมี รูปแบบโครงสร้างทางภาษาที่คาดหวังว่าจะให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน แต่งานปฏิบัติดังกล่าวต้องเน้นการ ใช้ภาษาในโลกแห่งความจริงซึ่งโครงสร้างภาษาเหล่านี้ อาจมีกำหนดในหลักสูตรหรือไม่ก็ได้ งาน

ปฏิบัติเหล่านี้ครอบคลุมทั้งทักษะการรับและส่งข้อมูล (productive or receptive) การพูด การอ่าน การเขียนและกระบวนการทางปัญญาหลากหลาย

ด้วยเหตุที่มีการใช้งานปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างแพร่หลาย แต่ในขณะเดียวกันก็มีมุมมองและการประยุกต์หลักการ คำจำกัดความแตกต่างกัน ทำให้มีการตีความงานปฏิบัติแตกต่างกัน Ellis (Ellis, 2009) ได้สังเคราะห์และสรุปความแตกต่างของการจำกัดความ “งานปฏิบัติ” เป็น 6 มิติ คือ

1. ความแตกต่างกันเนื่องจากการครอบคลุมของคำจำกัดความ (scope)

ในขณะที่มีการจำกัดความว่า “งานปฏิบัติ” หมายถึง งานที่ผู้เรียนปฏิบัติ ซึ่งอาจต้องใช้ภาษาสื่อสารหรือไม่ก็ได้ นั้น (Long, 1985 อ้างถึงใน Ellis, 2009) นักการศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งเห็นว่า “งานปฏิบัติ” ในการจัดการเรียนการสอน ต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการสื่อสาร ประเด็นถกเถียงต่อเนื่องคือ ใน “งานปฏิบัติ” ที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าว ควรเน้นการสื่อสารความหมายตามที่คุณเรียนต้องการสื่อ (focus on meaning) หรือเน้นความถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ (focus on form) จากประเด็นดังกล่าว ทำให้มีการชี้ให้เห็นความแตกต่างของความหมายระหว่างคำว่า “งานปฏิบัติ” กับคำว่า “กิจกรรม” และ “แบบฝึก” โดยนักการศึกษาส่วนหนึ่ง มีความเห็นว่า หากเป็นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญแก่ความถูกต้องทางภาษาเรียกว่า กิจกรรม หรือ แบบฝึก ไม่ใช่งานปฏิบัติ

ในอีกมุมมองหนึ่ง ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างการเน้นรูปแบบภาษากับการเน้นความหมายในการสื่อสารไม่ใช่อยู่ที่การเน้นความถูกต้องทางภาษาหรือไม่ แต่อยู่ที่ “บทบาทของผู้เรียน” ในขณะที่ งานปฏิบัติเน้นบทบาทผู้เรียนที่เป็นผู้ใช้ภาษาในโลกแห่งความเป็นจริง ส่วนหนึ่งการเรียนรู้ภาษาที่เกิดขึ้นจึงเป็นการเกิดขึ้นเอง มิได้ถูกจัดกระทำอย่างสมบูรณ์ ส่วนในแบบฝึก ผู้เรียนมีบทบาทเป็น “ผู้เรียน” อย่งไรก็ตาม ในความเป็นจริง มิติทั้งสองนี้ก็อาจจะไม่สามารถจะแยกจากกันได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างงานปฏิบัติ กับกิจกรรมและแบบฝึกจึงแปรปรวนไปตามสถานการณ์ ไม่สามารถจะระบุแยกจากกันได้อย่างแท้จริง

2. ความแตกต่างกันเนื่องจากมุมมอง

การกำหนดว่ากิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเป็นงานปฏิบัติหรือไม่อาจวัดจากมุมมองว่าเป็นมุมมองของใคร กล่าวคือ จากมุมมองของผู้ออกแบบงานหรือจาก

มุมมองของผู้เข้าร่วมในการจัดการเรียนรู้ มิติด้านนี้เกี่ยวข้องกับความเด่นชัด ระหว่างการเน้นความหมายและการเน้นรูปแบบ อย่างไรก็ตาม เมื่อนำงาน ปฏิบัติงานหนึ่งไปใช้กับผู้เรียนที่แตกต่างกันก็อาจได้ผลแตกต่างกันเนื่องจาก ผู้เรียนมักจะปรับกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนให้เหมาะกับเป้าประสงค์ของตน

3. ความแตกต่างกันที่เป็นงานจริงแท้หรือไม่

ในมิติของความจริงแท้ (authenticity) ของงานปฏิบัติ Long (Long, 1985 อ้างถึงใน Ellis, 2009) เห็นว่านิยามงานปฏิบัติน่าจะหมายถึงงานที่ปรากฏ ในโลกแห่งความเป็นจริง เช่น การแต่งตัวให้เด็ก หรือการยืมหนังสือห้องสมุด เป็นต้น แต่นักการศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศจำนวนหนึ่งลงความเห็นว่ามี งานปฏิบัติบางประเภทที่อาจไม่ปรากฏในโลกแห่งความเป็นจริงแต่สามารถนับ เป็นงานปฏิบัติได้หากการใช้ภาษาระหว่างปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาใน โลกแห่งความเป็นจริง ตัวอย่างเช่น การเล่าเรื่องจากภาพ การบรรยาย รายละเอียดภาพให้คู่ปฏิบัติงานวาดตาม การหาความแตกต่างของภาพสองภาพ การตัดสินใจกำหนดตำแหน่งของสถานที่ต่างๆ บนแผนที่ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ กระตุ้นการใช้ภาษาซึ่งอาจนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้และเป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์อย่างจริงแท้

4. ความแตกต่างกันตรงทักษะทางภาษา

ในคำนิยามทั้งหมด ไม่มีภาระระบุเพื่อแบ่งแยกงานปฏิบัติออกจาก กิจกรรมหรือแบบฝึกโดยให้ทักษะทางภาษาเป็นตัวกำหนดอย่างเด่นชัด ขณะที่ Bygate และคณะ (Bygate et al., 2001 อ้างถึงใน Ellis, 2009) เน้นที่การเขียน และการพูด Richard และคณะ (Richard et al., 1985 อ้างถึงใน Ellis, 2009) เสนอว่าในงานปฏิบัติผู้เรียนอาจได้ผลิตงานในลักษณะที่ใช้ภาษาออกมาแนะนำเสนอ หรือไม่ได้ก็ได้ เช่น หากเป็นงานปฏิบัติเพื่อการฟัง เป็นต้น แต่หากมองโดยรวม งาน ปฏิบัติมักถูก มองว่าให้ความสำคัญแก่ทักษะการพูดมากกว่าทักษะอื่น

5. ความแตกต่างกันตรงกระบวนการทางปัญญา

ความแตกต่างอีกข้อหนึ่งของการจำกัดความงานปฏิบัติคือ กระบวนการ ทางปัญญา ขณะที่ Richard และคณะ (Richard, et al., 1985 อ้างถึงใน Ellis, 2009) อ้างถึงกระบวนการเข้าใจภาษา Nunan (Nunan, 1989 อ้างถึงใน Ellis, 2009) ให้ความสำคัญแก่การใช้ภาษาเป้าหมายในการทำความเข้าใจ จัดการ ผลิตหรือปฏิสัมพันธ์ ส่วน Prabhu (Prabhu, 1987 อ้างถึงใน Ellis, 2009) เสนอ

ว่างานที่ให้ปฏิบัติจะต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เหตุผล สร้างความเกี่ยวข้อง
ระหว่างข้อมูล วิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล เช่น วางแผนการเดินทางตาม
ตารางเวลารถไฟ เป็นต้น ทั้งนี้ งานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญา
(เช่น การเลือก การให้เหตุผล การแยกแยะ การจัดลำดับข้อมูล การแปลงข้อมูล
จากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ซับซ้อน และยังไม่มี
คำตอบที่แน่ชัดว่า ระดับความซับซ้อนของงานปฏิบัติมีผลต่อการเรียนรู้ภาษามาก
น้อยเพียงใด

6. ความแตกต่างกันตรงผลลัพธ์

งานปฏิบัติไม่เพียงให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารเท่านั้น แต่ผลลัพธ์
ของการปฏิบัติจะเป็นสิ่งตัดสินความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ เช่น หากให้
ผู้เรียนเล่าเรื่อง ผู้สอนก็จะสามารถสังเกตได้ว่าผู้เรียนเล่าเรื่องได้ครบถ้วนหรือไม่
ถูกต้องหรือไม่ ทั้งนี้ ผลลัพธ์ (outcome) กับจุดมุ่งหมาย (aim) ของงานมี
ความหมายแตกต่างกัน กล่าวคือ ผลลัพธ์คือ ผลของงานที่ปฏิบัติแต่จุดมุ่งหมาย
คือ สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้พัฒนาทางภาษา จึงเป็นไปได้ที่อาจได้ผลลัพธ์ที่ดีแต่
ไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย

อาจสรุปได้ว่า สาเหตุที่คำจำกัดความ “งานปฏิบัติ” แตกต่างกันเนื่องจากความแตกต่าง
กันของจุดประสงค์ที่งานปฏิบัตินั้นถูกนำไปใช้ ดังนั้น การให้คำจำกัดความจึงอาจจะแตกต่างกันใน
รายละเอียดตามแง่มุมในการสอนหรือการวิจัยและตามทฤษฎีที่อ้างอิงเกี่ยวกับการสอนภาษา

1.3 ทฤษฎีวิวัฒธรรมสังคมกับการสอนภาษาต่างประเทศ

การใช้งานปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับ
พัฒนาการแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา การนำงานปฏิบัติมาใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ
ในช่วงเริ่มแรกอิงแนวคิดสำคัญคือ สมมุติฐานการรับเข้า (Krashen, 1981, 1985) และสมมุติฐาน
การปฏิสัมพันธ์ (Long, 1983, 1996) สมมุติฐานการรับเข้าระบุว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นแรงขับจาก
การรับเข้า (input driven) ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาอย่างไม่ตั้งใจ (incidentally) และอยู่ในจิตใต้สำนึก
การเรียนรู้ภาษาเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถเข้าใจภาษาหรือข้อมูลที่รับเข้า ตามสมมุติฐานการ
รับเข้า ผู้เรียนจะเข้าใจจากการรับเข้าได้เมื่ออยู่ในบริบทของการสื่อสารนั้นๆ และผู้สื่อสารมีการ
ปรับระดับภาษาให้สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน ส่วนสมมุติฐานการปฏิสัมพันธ์ให้คำอธิบาย
เพิ่มเติมว่า ผู้เรียนภาษาต่างประเทศเรียนรู้ได้ดีที่สุดหากผู้เรียนได้มีโอกาสต่อรองความหมายเพื่อ
แลกเปลี่ยนสื่อสารเมื่อเกิดปัญหาความเข้าใจ แนวคิดทั้งสองทำให้มีการใช้งานปฏิบัติเพื่อการ

เรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา และก่อให้เกิดงานวิจัยศึกษาต่อยอดภายใต้ สมมุติฐานการรับเข้าและสมมุติฐานการต่อรองความหมายดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม คำอธิบายของสมมุติฐานข้างต้นมิได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการทาง ปัญญาว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร จึงมีนักภาษาศาสตร์นำเสนอมุมมองและกระบวนการทศน์ในการอธิบาย ปรัชญาการณดังกล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอย่างไร และคำอธิบายนี้ได้รับการ ยอมรับในแวดวงการสอนภาษาต่างประเทศซึ่งต่อมาสรุปเป็น 'ทฤษฎีวิวัฒนาการสังคมในการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ' ซึ่งระบุว่า หัวใจสำคัญของทฤษฎีคือ คำอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการของสมองว่า เกิดจากกิจกรรมทางสังคม (Lantolf and Pavlenko, 1996; Lantolf, 2000a, 2000b) ทักษะทาง ภาษาซึ่งพัฒนาจากการผ่านกิจกรรมทางสังคมจะถูกปรับและจัดการใหม่ในระดับที่สูงขึ้นซึ่งจะทำ ให้บุคคลบริหารการควบคุมความตระหนัก (exercise conscious control) กับกิจกรรมทางสมอง เช่น การให้ความใส่ใจ การวางแผนและการแก้ปัญหา ปัจจัยสำคัญคือ การเรียนรู้จากสื่อกลาง (mediated learning) โดยลักษณะของสื่อดังกล่าวเกิดขึ้นใน 3 ทางคือ (1) ผ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ เช่น การมัดปมผ้าเช็ดหน้าเพื่อการจดจำบางอย่าง (2) ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ (3) ผ่าน การใช้สัญลักษณ์ซึ่งสัญลักษณ์ที่มีพลังมากที่สุดสำหรับมนุษย์คือ ภาษา (Vygotsky, 1978) ซึ่งเป็นทั้งสื่อในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อให้ภารกิจสื่อสารลุล่วงและเป็นการจัดการกับ ความคิดของตนเอง ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาจึงเกี่ยวข้องทั้งกับการสื่อสารต่อรองและการตระหนัก รู้ว่าจะใช้ภาษาอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้จากการสื่อสารต่อรองทางภาษา การเรียนรู้ภาษาที่สองจาก การสื่อสารต่อรองดังกล่าวครอบคลุม (1) การสื่อสารต่อรองโดยผู้อื่นที่บุคคลปฏิสัมพันธ์ด้วยเป็นผู้ ต่อรอง (2) การสื่อสารและต่อรองกับตนเองผ่านการพูดกับตนเอง (private speech) (3) การสื่อสาร ต่อรองกับสิ่งของเช่น งานปฏิบัติและเทคโนโลยีซึ่งเป็นไปได้ทั้งการสื่อสารต่อรองที่เกิดขึ้นภายนอก และมองเห็นได้ เช่น เมื่อผู้ที่มีความรู้มากกว่าสอนการใช้คอมพิวเตอร์แก่ผู้เรียนอีกคนหนึ่ง และการ สื่อสารต่อรองที่เกิดขึ้นภายในซึ่งมองไม่เห็น เช่น เมื่ออ่านคู่มือทำการควบคุมเครื่องยนต์ สารสำคัญของทฤษฎีวิวัฒนาการสังคมคือ สื่อจากภายนอกถูกใช้เป็นสื่อกลางซึ่งสื่อจากภายในจะ ได้รับ ดังนั้น พัฒนาการจะเกิดขึ้นเมื่อมีการใช้ตัวกลางในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถควบคุมการพัฒนากิจกรรมในสมองและความคิดของตน (Lantolf, 2000b)

สมมุติฐานของทฤษฎีวิวัฒนาการสังคมคือ กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมี ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในสมอง (intramental activity) สมมุติฐานนี้ อธิบายการเรียนรู้ว่า ในขั้นต้น ผู้เรียนแสดงให้เห็นรูปแบบและการใช้ภาษาใหม่ในการปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่น ต่อมาทำให้เกิดขึ้นภายใน นั่นคือเกิดทักษะและความรู้ภายในตน (internalize) และใน ที่สุด สามารถนำทักษะและความรู้นั้นไปใช้ได้เองอย่างอิสระ หากนำผู้เรียนที่มีความสามารถทาง

ภาษาจำกัดไปอยู่ในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อสารในระดับที่สูงกว่าระดับจริงของตนมากเกินไป พวกเขาอาจย้อนกลับไปใช้ภาษาระดับเดิมที่ตนทำได้ ตามทฤษฎีสังคมวัฒนธรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ใช้ทักษะใหม่ภายใต้การปฏิบัติเพื่อให้เป้าหมายบางอย่างลุล่วงโดยผู้เรียนต้องเข้าใจภาษาที่ฟังหรืออ่านซึ่งหมายรวมถึงรูปแบบทางภาษาที่ผู้เรียนอาจไม่รู้ และผู้เรียนยังต้องผลิตรูปแบบทางภาษาดังกล่าวในการปฏิบัติงานด้วย ศูนย์กลางของกระบวนการคือการร่วมมือและปฏิสัมพันธ์กัน ดังนั้น งานปฏิบัติจึงไม่ใช่ตัวสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวมันเองแต่เป็นเครื่องมือในการสร้างการร่วมมือและการปฏิสัมพันธ์ทางภาษา ดังนั้น ทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมจึงมองการเรียนรู้ภาษาว่ามาจาก “การสนทนา” ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ทั้งในลักษณะสนทนาแลกเปลี่ยนหรือ สนทนาคนเดียว (monologic) โดยแนวคิดดังกล่าวเห็นว่าการสนทนาแลกเปลี่ยนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนทนากับผู้ที่มีความสามารถสูงกว่า มีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอย่างมาก การปฏิสัมพันธ์แบบสนทนาแลกเปลี่ยนทำให้ผู้ที่ชำนาญกว่า (เช่นผู้สอน) ได้สร้างบริบทซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองอย่างเป็นทางการ ในกรณีนี้ ผู้สอนสามารถปรับกิจกรรมและงานปฏิบัติให้สอดคล้องกับผู้เรียนที่แตกต่างกัน (Anton, 1999) นอกจากนี้ การสนทนาแลกเปลี่ยนยังช่วยให้ผู้สอนได้รู้ว่าผู้เรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองหรือไม่

ดังนั้น กิจกรรมระหว่างบุคคลจึงมีความสัมพันธ์อย่างมากกับกิจกรรมภายในสมองโดยกิจกรรมระหว่างบุคคลเกิดขึ้นก่อนกิจกรรมภายในสมอง การประยุกต์แนวคิดนี้ไปสู่การจัดการเรียนการสอนภาษาสามารถกระทำได้โดย ขั้นแรก ผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและใช้รูปแบบภาษาใหม่ ๆ ในการสื่อสารกับผู้อื่น จากนั้น ให้ผู้เรียนได้ทำให้ความรู้ใหม่เหล่านี้เกิดขึ้นภายในตนเองเพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้ได้เองใหม่อย่างอิสระโดยไม่ต้องพึ่งผู้อื่นในภายหลัง นอกจากนี้ หากประสบปัญหาในการใช้รูปแบบภาษาใหม่ ๆ การแลกเปลี่ยนสนทนาจะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำกับตนเอง ตามทฤษฎีดังกล่าว การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจริงเมื่อผู้เรียนได้ใช้ทักษะใหม่ในการทำงานจนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดซึ่งไม่เพียงต้องใช้ความเข้าใจรูปแบบภาษาจากการรับเข้าเท่านั้น แต่ต้องสามารถใช้ภาษาเหล่านั้นเองในสถานการณ์ใหม่ได้ด้วย ศูนย์กลางของกระบวนการคือ การปฏิบัติกิจกรรมร่วมมือกันของผู้เรียนโดยมีงานเป็นเครื่องมือในการสร้างการสื่อสารและความร่วมมือกัน

1.3.1 ทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมกับพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ

ทฤษฎีพื้นฐานที่เป็นคำอธิบายทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมคือ คำอธิบายพัฒนาการของทักษะที่เกิดขึ้นใหม่ในตัวมนุษย์ตามแนวคิดพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการว่า เกิดขึ้นทั้งในมิติทางสังคมและในมิติทางจิตวิทยา โดยระบุว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามพัฒนาการทางกายภาพธรรมชาติ แต่เรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มีทักษะหรือความรู้มากกว่า โดยที่ระดับพัฒนาการ

ของมนุษย์มี 2 ระดับคือ “ระดับพัฒนาการจริง” และ “ระดับพัฒนาการตามศักยภาพ” และช่องว่างระหว่างระดับทั้งสองนี้คือ “พื้นที่รอยต่อของพัฒนาการ” ซึ่งเป็น “ระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่แท้จริงซึ่งวัดได้จากการแก้ปัญหาด้วยตนเอง กับระดับพัฒนาการตามศักยภาพซึ่งวัดได้จากความสามารถในการแก้ปัญหาโดยมีผู้ที่มีความสามารถสูงกว่าช่วยแนะนำหรือร่วมปฏิบัติ” (Vygotsky, 1978, 1987) ระดับพัฒนาการตามศักยภาพจะกลายเป็นระดับพัฒนาการที่แท้จริงได้จากการผ่านการเรียนรู้ที่มีการคาดการณ์ล่วงหน้า ทั้งนี้ ในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องตื่นตัวและเป็นผู้กระทำเพื่อให้เกิดปฏิบัติการทางปัญญา ไม่ใช่เพียงรับการป้อนข้อมูลใส่สมองที่ว่างเปล่า กระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกันเอง ภายในบริบทของเนื้อหาที่ผู้เรียนและผู้สอนสนใจ ทำให้การปฏิสัมพันธ์มีความหมาย โดยผู้สอนเป็นผู้ปรับปัจจัยต่างๆ อย่างเป็นธรรมชาติให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและความสามารถของตน

1.3.2 ทฤษฎีวิวัฒนาการสังคมกับการเรียนรู้ด้วยงานปฏิบัติ

พื้นที่รอยต่อของพัฒนาการให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของบุคคลเป็นหลัก และปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าวคือการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Dunn and Lantolf, 1998) พื้นที่รอยต่อของพัฒนาการซึ่งเป็นกุญแจสำคัญของทฤษฎีวิวัฒนาการสังคมได้อธิบายปรากฏการณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ ดังนี้

- (1) ไม่ว่าจะมียุติจากภายนอกหรือไม่ บางครั้งผู้เรียนไม่สามารถรับเข้ามาในตัวได้ เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถสร้างรอยต่อของพัฒนาการที่ทำให้พวกเขาสามารถใช้โครงสร้างนั้นได้
- (2) เหตุที่ผู้เรียนสามารถใช้โครงสร้างบางโครงสร้างภายใต้การช่วยเหลือทางสังคมบางสถานการณ์ได้ แต่เมื่อต้องปฏิบัติเองกลับทำไม่ได้ เนื่องจากพวกเขาสามารถสร้างรอยต่อของพัฒนาการได้
- (3) ผู้เรียนเก็บความรู้ไว้ในตัวจริงๆ ได้เมื่อได้สร้างเขตรอยต่อที่จำเป็นโดยการช่วยเหลือของสื่อจากภายนอก (external mediation)

จากคำอธิบายข้างต้น จะเห็นได้ว่า ไม่ใช่ตัวงานปฏิบัติเองที่สร้างบริบทของการเรียนรู้แต่เป็นวิธีการที่ผู้เรียนปฏิบัติงานให้ลุล่วงต่างหากที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ งานปฏิบัติเป็นเพียงเครื่องมือที่สามารถใช้เพื่อที่จะระบุว่า ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือด้านใดบ้างเพื่อที่จะสามารถสร้างเขตรอยต่อของพัฒนาการของตนเองเพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผล

จากการศึกษาค้นคว้าที่นำเสนอข้างต้นทั้งหมดจะเห็นได้ว่า แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเริ่มมาจากแนวคิดทฤษฎีจิตวิทยาภาษาศาสตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในฐานะที่เป็นกิจกรรมสนับสนุนพัฒนาการทักษะทางภาษาเนื่องจาก มีการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มี

การรับเข้าและใช้ภาษาที่รับเข้ามาช่วยในกระบวนการเรียนรู้ (Gass, 2003) ต่อมา มีพัฒนาการ แนวคิดวัฒนธรรมทางสังคมซึ่งสนับสนุนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยเน้นว่าการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างปฏิบัติงานสนับสนุนให้คู่สนทนาช่วยสร้างความหมายโดยการแบ่งปันแง่มุมของภาษาใน บทสนทนาด้วยวิธีที่สอดคล้องกับความรู้ใหม่และทำให้ความรู้ที่มีอยู่ของผู้เรียนเพิ่มพูนขึ้น (Lantolf, 2000a, 2000b; Swain, 2000) ความแตกต่างของสองแนวคิดนี้คือ มุมมองที่แตกต่างกันเกี่ยวกับ งานปฏิบัติ กล่าวคือ งานปฏิบัตินั้นเป็นงานจริงแท้หรือไม่ งานปฏิบัติเน้นทักษะทางภาษาระหว่าง ปฏิบัติหรือไม่ งานปฏิบัติอำนวยความสะดวกให้เกิดการใช้กระบวนการทางปัญญาหรือไม่ และผลลัพธ์ของงาน ปฏิบัติควรเป็นอย่างไร (Ellis, 2009)

1.4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบงานปฏิบัติ

1.4.1 องค์ประกอบของงานปฏิบัติ

Wright (Wright, 1987) ระบุว่างานปฏิบัติประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ คือ ข้อมูลรับเข้า (input data) และคำถามในการจัดการเรียนการสอน (instructional questions) ซึ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการปฏิบัติภารกิจกับข้อมูลรับเข้าในทางใดทางหนึ่ง เขาเสนอว่า งานปฏิบัติไม่ควร มีข้อระบุเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาที่แสดงออกมา (output)

Nunan (Nunan, 2006) ระบุองค์ประกอบของงานปฏิบัติว่าประกอบด้วย 3 ส่วนคือ (1) การรับเข้า (input) (2) กิจกรรม และ (3) เป้าหมาย (goal) ซึ่งเป็นการกำหนดความตั้งใจหรือ จุดมุ่งหมายซึ่งซ่อนอยู่เบื้องหลังงานปฏิบัติแต่ละงาน

Ellis (Ellis, 2009) ระบุว่าองค์ประกอบของงานปฏิบัติประกอบด้วย 5 ข้อ คือ (1) เป้าหมาย หมายถึง เป้าหมายทางภาษาของงานแต่ละงาน (2) การป้อนข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนรับเข้า เช่น รูปภาพ แผนที่ บทอ่าน (3) เงื่อนไข หมายถึง วิธีการที่ข้อมูลจะถูกนำเสนอ เช่น ในการ ปฏิบัติงานคู่ ให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเดียวกัน แต่ได้รับเพียงคนละส่วน (4) ขั้นตอน คือขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน เช่น เป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ มีเวลาวางแผนกับไม่มีเวลาวางแผน (5) ผลที่คาดหวังและ กระบวนการ ผลที่คาดหวัง หมายถึง ผลงาน เช่น ตารางที่กรอกเสร็จสมบูรณ์ ผลงานอาจเป็นแบบ ปลายเปิด หรือปลายปิดซึ่งหมายถึงมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียว ส่วนกระบวนการ คือการคาดเดาว่าในกระบวนการผู้เรียนจะได้ใช้ภาษาและกระบวนการทางปัญญาอย่างไรบ้าง

1.4.2 ประเภทของงานปฏิบัติกับผลต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้

แนวคิดว่าการปฏิสัมพันธ์ก่อให้เกิดการเสริมต่อการเรียนรู้ได้ส่งผลให้มีการศึกษาผลของ การเสริมต่อการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์ในงานปฏิบัติประเภทต่างๆ เพื่อศึกษาว่างานปฏิบัติประเภท

ได้มีผลต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้อย่างไร โดยศึกษาประเด็นใดประเด็นหนึ่งต่อไปนี้ (1) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิสัมพันธ์กับความเข้าใจ (2) ความแตกต่างของการเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนโดยตรง กับการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มผู้เรียนเอง และ (3) ผลของการปฏิสัมพันธ์เมื่อใช้ตัวแปรต่างๆ กัน เช่น ระดับความสามารถทางภาษา อายุ เพศ ความคุ้นเคยกับผู้สอน

นอกจากนี้ การกำหนดประเภทของงานปฏิบัติยังอ้างอิงมาจากการตีความแนวคิดเกี่ยวกับงานปฏิบัติที่แตกต่างกัน ทำให้ “งานปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้” ถูกตีความในลักษณะที่แตกต่างกันคือ

- เป็นงานปฏิบัติที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในโลกแห่งความเป็นจริงซึ่งครอบคลุมทั้งทักษะการรับและการส่งข้อมูล (productive or receptive) และกระบวนการทางปัญญา หลากหลาย (Ellis, 2009)
- เป็น “งานปฏิบัติเพื่อการสื่อสาร” ซึ่งหมายถึง งานที่ส่งเสริมการสื่อสารในชั้นเรียนภาษาที่สอง ซึ่งเป็นงานที่ผู้เรียนต้องเข้าใจ จัดการ สร้าง หรือปฏิสัมพันธ์ด้วยภาษา เป้าหมายเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ตามความตั้งใจ งานปฏิบัติเพื่อการสื่อสารดังกล่าวอาจแยกได้เป็น 2 ประเภทคือ “งานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้” เพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาในชั้นเรียน และ “งานปฏิบัติในโลกจริง” เพื่อเตรียมผู้เรียนเพื่อใช้ภาษาในอนาคต (Nunan, 2004, 2006)
- เป็นงานปฏิบัติที่สร้างโอกาสให้ผู้สอนได้สังเกตข้อผิดพลาดของผู้เรียนและสามารถแทรกแซงในระหว่างกิจกรรมเพื่อช่วยให้การใช้ภาษาของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์แห่งการสื่อสารอย่างมีความหมาย (Bygate et al., 2001: 11)

ประเภทของงานปฏิบัติและผลของงานปฏิบัติแต่ละประเภทต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้สามารถสรุปได้เป็นประเภทต่างๆ ตามแนวมุมต่อไปนี้

1. *ผลลัพธ์ของงานปฏิบัติ (outcome): เป็นแบบผลงานปลายปิด (convergent tasks หรือ closed tasks) หรือผลงานปลายเปิด (divergent tasks หรือ open tasks)*

ข้อเด่นของงานปฏิบัติแบบผลลัพธ์ปลายปิดคือ ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาต่อรองความหมายกันมากกว่าเนื่องจากการประเด็นมีการควบคุมและไม่ทำท่ายมากเกินไป ผู้เรียนจะได้ใช้ภาษาที่แม่นยำกว่าและจะมีการนำโครงสร้างภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร สนทนา ต่อรองความหมายมาใช้ซ้ำ ส่วนในงานปฏิบัติแบบผลลัพธ์

ปลายเปิด ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างเสรี หากประสบกับภาษายากเกินไปก็
มีแนวโน้มจะสรุปให้จบไปโดยไม่คำนึงถึงจุดประสงค์ที่จะพัฒนาทักษะภาษา

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาผลของการใช้งานปฏิบัติทั้งสองแบบกับการรับ
ภาษาใหม่ๆ เข้า (input) และการแสดงความสามารถทางภาษาใหม่ๆ ว่างาน
ปฏิบัติแบบผลลัพธ์ปลายปิดมีผลต่อการรับเข้าภาษาใหม่ๆ ที่ผู้เรียนเข้าใจได้
(comprehensible) ขณะที่งานปฏิบัติแบบผลลัพธ์ปลายเปิดมีผลต่อการต่อรอง
ความหมายมากกว่าแบบผลลัพธ์ปลายเปิด งานปฏิบัติแบบผลลัพธ์ปลายเปิดมี
ผลให้ผู้เรียนแสดงความสามารถภาษาใหม่ๆ ได้มากกว่า (Duff , 1986)

2. การรับข้อมูลเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน : ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันในกลุ่ม
(required information exchange) หรือ ผู้เรียนภายในกลุ่มจะแลกเปลี่ยนข้อมูล
หรือไม่ก็ได้ (information exchange is optional)

ความแตกต่างที่ชัดเจนของงานปฏิบัติทั้งสองลักษณะนี้คือ เป็นงาน
ปฏิบัติแบบมีข้อมูลที่ขาดหายไป (information gap) หรือ เป็นงานปฏิบัติที่
ต้องการการแบ่งปันความคิดเห็น (opinion gap) โดยในการออกแบบงาน อาจ
รวบรวมลักษณะความแตกต่างของผลลัพธ์กับลักษณะการรับข้อมูลเพื่อประกอบการ
ปฏิบัติงานเป็น ‘งานผลลัพธ์ปลายเปิดแบบได้รับข้อมูลแยกส่วน’ และ ‘งาน
ผลลัพธ์ปลายเปิดแบบได้รับข้อมูลทั้งหมด’ (open-split & open-shared) กับ
‘งานผลลัพธ์ปลายปิดแบบได้รับข้อมูลแยกส่วน และ งานผลลัพธ์ปลายปิดแบบ
ได้รับข้อมูลทั้งหมด’ (closed-split & closed-shared)

3. ความซับซ้อนของกระบวนการทางปัญญา (Cognitive complexity) และรูปแบบ
ของการสื่อสาร (discourse mode) ในลักษณะใด มากเพียงใด

ในด้านความซับซ้อนของกระบวนการทางปัญญาครอบคลุมความยาก
และทักษะการคิดเชิงซ้อนในการปฏิบัติงานว่า เป็นงานที่ค้นหาและคัดเลือก
ข้อมูล เป็นงานที่ต้องแก้ปัญหา หรือ เป็นงานสร้างสรรค์ งานดังกล่าวต้องใช้ความ
ซับซ้อนของกระบวนการทางปัญญาซึ่งมีความสัมพันธ์กับรูปแบบของการสื่อสาร
ในลักษณะต่างกัน กล่าวคือ รูปแบบของงานปฏิบัติที่ผู้เรียนต้องพรรณาส่งของ
หรือสถานที่ มักมีการใช้คำคุณศัพท์ งานปฏิบัติในการเล่าเรื่องมักต้องใช้
คำสันธานเชื่อมเรื่องเล่า งานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการพรรณาส่งของหรือสถานที่
มักใช้ประโยคปัจจุบันกาล (present simple) ในขณะที่การเล่าเรื่องมักเป็นอดีต
กาล (past tense) เป็นต้น ทั้งนี้ トラバจนปัจจุบันยังมีการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นนี้

โดยตรงน้อยมาก เรื่องที่ศึกษามักจะศึกษาพร้อมตัวแปรตัวอื่น เช่น เป็นงาน แลกเปลี่ยนข้อมูลสองทางหรือเป็นการสื่อสารทางเดียว (Pica, Lincoln-Porter, Paninos, and Linnell, 1996)

4. ลักษณะของหัวข้อของงานปฏิบัติ (topic)

เนื่องจากมีข้อสันนิษฐานว่าการกำหนดหัวข้อของงานปฏิบัติน่าจะมีผลต่อการต่อรองความหมายของผู้เรียน และประเด็นที่นักวิจัยให้ความสำคัญแก่มิตินี้คือ หัวข้อประเภทใดมีผลต่อการปฏิบัติงานและการใช้ภาษาในการต่อรองความหมายอย่างไร กล่าวคือ งานปฏิบัติที่มีหัวข้อหลากหลายมีแนวโน้มจะสร้างโอกาสการปฏิสัมพันธ์ให้แก่ผู้เรียนได้หลากหลาย โดยผู้เรียนแต่ละคนมีความสนใจเรื่องต่างๆ แตกต่างกัน จากการศึกษาวิจัย พบว่าหัวข้อของงานปฏิบัติที่ผู้เรียนคุ้นเคยและหัวข้อที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนมีอิทธิพลต่อการกระตุ้นการปฏิสัมพันธ์ที่มีผลต่อการเรียนรู้ (Gass and Varonis, 1984)

1.4.3 ลักษณะของงานปฏิบัติกับการส่งเสริมการเรียนรู้

จากการที่คำจำกัดความงานปฏิบัติได้ระบุเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในโลกแห่งความจริง และการเน้นไปที่การเรียนรู้ที่มีความหมาย ข้อถกเถียงและการแยกแยะงานปฏิบัติจึงเกิดขึ้นเป็น 2 มิติ คือ (1) งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่ปรากฏในโลกที่เป็นจริง (real world tasks) หรือ เป็นงานปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ (pedagogic tasks) และ (2) งานปฏิบัติเป็นงานที่มุ่งไปที่รูปแบบภาษา หรือ เป็นงานปฏิบัติที่ไม่มุ่งไปที่รูปแบบภาษา (Focused and unfocused tasks)

ในประเด็นด้านความจริงแท้ (authenticity) ของงานปฏิบัติ แม้ในขั้นต้นจะมีการนิยามงานปฏิบัติว่าหมายถึงเฉพาะงานที่ปรากฏในโลกแห่งความเป็นจริง เช่น การแต่งตัวให้เด็ก การยืมหนังสือห้องสมุด เป็นต้น (Long, 1985) แต่ต่อมา นิยามของงานปฏิบัติหมายถึงรวมถึงการจัดการเรียนการสอนภาษา เช่น การเล่าเรื่องจากภาพ การบรรยายรายละเอียดภาพให้คู่ปฏิบัติงานวาดตาม หรือ การหาความแตกต่างของภาพสองภาพ ซึ่งแม้กิจกรรมดังกล่าวไม่ใช่งานในโลกแห่งความเป็นจริง แต่ก็นับได้ว่าเป็นงานปฏิบัติเนื่องจาก มุ่งไปที่ประเด็นการใช้ภาษาในโลกแห่งความเป็นจริงมากกว่างานปฏิบัติที่เพียงปรากฏในโลกแห่งความเป็นจริงเท่านั้น กิจกรรมเหล่านี้กระตุ้นการใช้ภาษาซึ่งอาจนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์อย่างจริงจัง

ในประเด็นด้านรูปแบบภาษา ในงานปฏิบัติที่ไม่เน้นมุ่งไปที่รูปแบบภาษาระหว่างปฏิบัติงาน ผู้เรียนจะได้ใช้รูปแบบภาษาหลากหลาย ไม่มีการควบคุมโดยงาน ต่างจากงานปฏิบัติที่มุ่งไปที่รูปแบบภาษา งานปฏิบัติถูกออกแบบในลักษณะที่ผู้เรียนจะสามารถทำงานปฏิบัติสำเร็จ

ลุล่วงได้ต้องได้ใช้ภาษาที่ผู้ออกแบบคาดเดาไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้ อีกวิธีหนึ่งในการออกแบบงานปฏิบัติที่เน้นรูปแบบภาษาคือการทำให้การเรียนภาษาเป็นความหมายในตัวเอง ซึ่งหากมองในแง่หนึ่งก็ถือได้ว่าเป็นงานในโลกแห่งความเป็นจริงเพราะผู้เรียนจะต้องเรียนและใช้คำศัพท์ ทักษะและความรู้เหล่านั้นในการเรียนในหลักสูตร (Ellis, 2009: 17-18) กิจกรรมงานปฏิบัติดังกล่าวเป็นงานปฏิบัติอย่างรู้ตัวว่าจะพัฒนาทักษะ (Consciousness-raising task) ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า “งานปฏิบัติแบบมีสำนึก” เป็นงานปฏิบัติที่ผู้เรียนมีสำนึกว่าจะพัฒนาทักษะดังกล่าว สามารถนับเป็นงานปฏิบัติมากกว่าเป็นแบบฝึก (exercise) เนื่องจาก ผู้เรียนจะต้องสนทนากับข้อมูลร่วมกันเพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วง การสนทนาดังกล่าวเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเป็นกิจกรรมที่เน้นความหมาย

1.4.4 งานปฏิบัติแบบมีสำนึก (Consciousness-raising tasks)

นักทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดจากการมีส่วนร่วม กล่าวคือ พัฒนาการทางภาษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับกรรับเข้า (input) และเป็นเจ้าของ (possess) ความรู้ แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม จากมุมมองการเรียนรู้เอง ความแตกต่างระหว่าง “การใช้ภาษา” และ “ความรู้เกี่ยวกับภาษา” จึงกลายเป็นสองมิติที่คลุมเครือ เนื่องจากความรู้เป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้ และต้องมีการใช้จึงนำมาซึ่งความรู้ (knowledge is use and use creates knowledge) (Ellis, 2009: 176) ศูนย์กลางของกระบวนการคือการร่วมมือปฏิสัมพันธ์กัน ดังนั้น งานปฏิบัติจึงไม่ใช่ตัวสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวมันเองแต่ถูกมองเป็นเครื่องมือในการสร้างการร่วมมือปฏิสัมพันธ์ ทำให้การปฏิสัมพันธ์ทางภาษาให้ เป็นการเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง (mediate learning) งานปฏิบัติสามารถอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้โดยจัดการโอกาสสำหรับผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติดังนี้

- (1) ใช้โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ใหม่ผ่านการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- (2) ต่อมา จัดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมในการใช้ภาษาและโครงสร้างภาษาที่ได้เรียนไปก่อนหน้านี้และเก็บไว้ภายในตัวได้ประยุกต์ใช้อย่างอิสระมากขึ้นในการปฏิบัติงานที่ไม่ยากจนเกินไป
- (3) ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานโดยได้ประยุกต์ใช้โครงสร้างทางภาษาและกระบวนการทางปัญญา ที่ซับซ้อนขึ้นในการปฏิบัติงาน

อันที่จริงความแตกต่างระหว่างงานปฏิบัติ และแบบฝึกและกิจกรรมก็แปรปรวนไปตามสถานการณ์และไม่สามารถระบุแยกจากกันได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ ความแตกต่างระหว่าง งานปฏิบัติกับแบบฝึกอยู่ที่ว่าจะมีความหมายในมิติใด กล่าวคือ ในขณะที่ “แบบฝึก” เน้นความหมายด้านภาษา (semantic) “งานปฏิบัติ” เน้นความหมายที่ใช้จริง (pragmatic) ศูนย์กลางของกระบวนการ

คือ การปฏิบัติกร่วมมือกันของผู้เรียนที่เข้าร่วม และงานเป็นเครื่องมือในการสร้างการสื่อสารและทำงานร่วมกัน ความแตกต่างระหว่างการเน้นรูปแบบภาษา (form focus) ของแบบฝึก (exercise) กับการเน้นความหมายของงานปฏิบัติ (meaning focus) อยู่ที่บทบาทของผู้เรียน ในขณะที่งานปฏิบัติเน้นบทบาทผู้เรียนที่เป็นผู้ใช้ภาษาในโลกแห่งความเป็นจริง ส่วนหนึ่งการเรียนรู้ภาษาที่เกิดขึ้นจึงเป็นการเกิดขึ้นเอง (incidental) มิได้ถูกจัดกระทำอย่างสมบูรณ์

1.5 หลักการและขั้นตอนของงานปฏิบัติ

1.5.1 หลักการของงานปฏิบัติ

Skehan (Skehan, 1998) สรุปหลักการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเป็น 5 ประการคือ

- 1) เป็นงานที่เน้นการสื่อความหมายเป็นหลัก
- 2) ความหมายของงานเป็นความหมายที่ให้โดยผู้เรียน หรือมีความหมายต่อผู้เรียน
- 3) งานดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมของโลกแห่งความจริง
- 4) ผู้เรียนต้องปฏิบัติภารกิจให้เสร็จสิ้นจนบรรลุผล
- 5) ผลลัพธ์ที่ได้ใช้ในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

Ellis (Ellis, 2009) สรุปลักษณะสำคัญของงานปฏิบัติเป็น 6 ข้อ คือ

- 1) งานปฏิบัติเป็นแผนการทำงานที่อาจปรับเปลี่ยนระหว่างการสอน เนื่องจากในงานปฏิบัติบางงาน ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้พฤติกรรมสื่อสาร ในกรณีเช่นนี้ ผู้สอนอาจปรับเปลี่ยนงานปฏิบัติตามความเหมาะสม
- 2) งานปฏิบัติเน้นที่ความหมาย ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาโดยการใช้ภาษาระหว่างปฏิบัติงาน ไม่ใช่การแสดงให้เห็นให้ผู้สอนเห็นการใช้ภาษา ฉะนั้น งานปฏิบัติจึงอาจใช้ “ช่องว่างหรือสิ่งที่ขาดหายไป” เช่น ข้อมูลที่ขาดหายไป ช่องว่างทางความคิดเห็น หรือ ช่องว่างทางการใช้เหตุผล ช่องว่างดังกล่าวจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อเติมช่องว่างนั้นให้เต็ม กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการสื่อสารที่เน้นความหมาย กล่าวคือ เป็นการปฏิบัติงานให้สมบูรณ์โดยการแสวงหาข้อมูล ความคิดเห็น หรือการใช้เหตุผล และผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะภาษา ในกระบวนการปฏิบัติงาน ผู้เรียนอาจใช้โครงสร้างภาษาใดๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสื่อสารเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความ

คิดเห็น หรือ การใช้เหตุผล ด้วยเหตุนี้ ผู้เรียนอาจใช้หรือไม่ใช้โครงสร้างภาษา ตามที่ถูกระบุไว้ หน้าของผู้สอนคือการคาดเดาภาษาที่ผู้เรียนอาจใช้ในการปฏิบัติงานและออกแบบงานปฏิบัติให้สอดคล้องกับรูปแบบโครงสร้างภาษาที่ต้องการให้ผู้เรียนฝึกฝน

- 3) งานปฏิบัติเกี่ยวข้องกับกระบวนการใช้ภาษาในโลกแห่งความจริง ซึ่งหมายถึงกิจกรรมที่ปฏิบัติมีลักษณะสอดคล้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง (เช่น การกรอกแบบฟอร์ม) หรืออาจเป็นกิจกรรมที่ไม่จริง (เช่น การระบุนามแตกต่างของรูปสองรูป) แต่กระบวนการในการปฏิบัติต้องใช้ภาษาในการถามตอบเกี่ยวข้องกับความเข้าใจหรือการแก้ความเข้าใจผิดซึ่งสะท้อนการสื่อสารในโลกแห่งความจริง
- 4) งานปฏิบัติสามารถใช้ได้กับทักษะภาษาทั้งสี่ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) กล่าวคือ ในการปฏิบัติงานให้ลุล่วง ผู้เรียนต้อง (1) ฟังหรืออ่านและแสดงออกถึงความเข้าใจ (2) พูดหรือเขียน หรือการผสมผสานทักษะการรับเข้า (receptive skills) และทักษะการแสดงออกทางภาษา (productive skills)
- 5) งานปฏิบัติใช้กระบวนการทางปัญญา แผนการปฏิบัติงานต้องการให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการทางปัญญา เช่น การเลือก การจัดประเภท การจัดลำดับ การให้เหตุผล และการประเมินข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานให้ลุล่วง กระบวนการเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาแต่ไม่ได้กำหนดภาษาที่ผู้เรียนจะใช้ ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ภาษาอย่างไรก็ได้เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วง
- 6) งานปฏิบัติมีการระบุผลจากการสื่อสารที่ชัดเจน (communicative outcome) ผลงานจากการปฏิบัติใช้เป็นสื่อในการกำหนดว่างานสำเร็จลุล่วง

1.5.2 ขั้นตอนของงานปฏิบัติ

การเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติยึดหลักการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในการปฏิบัติงานในกิจกรรมที่มีความหมาย แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก (Willis, 1998) คือ

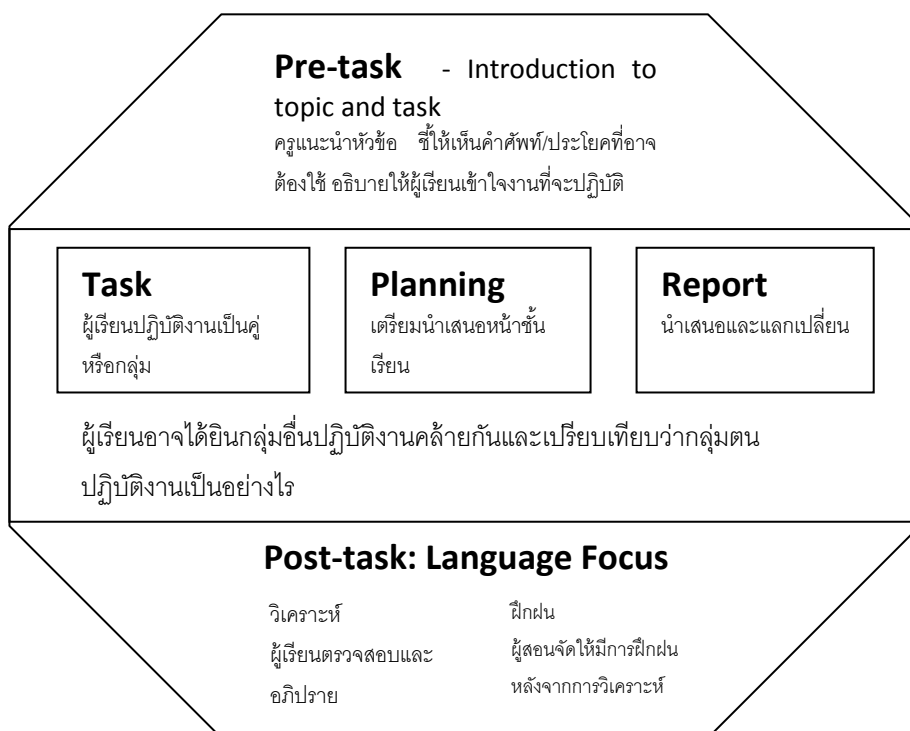
- **ขั้นก่อนงานปฏิบัติ (Pre Task)** มีจุดประสงค์เพื่อแนะนำและกำหนดหัวข้อที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ ซึ่งแจ้งผลที่คาดหวัง เตรียมความพร้อมและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้คำศัพท์หรือภาษาที่เกี่ยวข้องกับทักษะและเนื้อหาที่จะเรียน อีก

ทั้งเป็นการเตรียมความพร้อม ดึงความสนใจและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมโดยใช้กิจกรรมการระดมสมอง และการสร้างผังมโนทัศน์

- **ขั้นวงจรงานปฏิบัติ (Task Cycle)** ประกอบด้วยงานปฏิบัติย่อยๆ เพื่อเตรียมผู้เรียนไปสู่งานปฏิบัติหลักให้ลุล่วง จากนั้นจึงให้ผู้เรียนร่วมกันวางแผนและนำเสนอผลงาน
- **ขั้นหลังงานปฏิบัติ (Post Task)** เป็นการสรุป แก้ไขข้อผิดพลาดซึ่งสามารถค้นพบโดยผู้สอนคอยสังเกตและบันทึกการใช้ภาษาของผู้เรียนในระหว่างปฏิบัติงาน นำมาสังเคราะห์และประมวลเพื่อแก้ไขผู้เรียนเพื่อความแม่นยำทางภาษาของผู้เรียน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้งสามขั้นนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะได้พัฒนาความคล่องแคล่ว (fluency) ในระหว่างการปฏิบัติงานและได้พัฒนาความถูกต้องแม่นยำ (accuracy) ในขั้นหลังงานปฏิบัติซึ่งมีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา (form) ในขั้นตอนสุดท้าย

ภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบอิงงานปฏิบัติ (Willis, 1998: 38)

2. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ

หลังจากที่จีนเปิดประเทศและภาษาจีนได้กลายเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมศึกษาทั่วโลก แนวคิดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้รับการพัฒนาขึ้น โดยนักการศึกษาจีนได้มีการกำหนดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติซึ่งแตกต่างจากการสอนภาษาจีนสำหรับชาวจีนเอง มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สองอย่างกว้างขวางซึ่งจะอภิปรายเป็นประเด็นย่อย ดังนี้

- 2.1 หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ
- 2.2 แนวทางและขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนในคู่มือครู Hanyu Jiaocheng
- 2.3 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
- 2.4 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศกับการสอนอักษรจีน

2.1 หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ

การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในปัจจุบันให้ความสำคัญแก่การเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการส่งเสริมทักษะภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการบูรณาการด้านวัฒนธรรม ในการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้สอนต้องศึกษาประวัติความเป็นมาและความสัมพันธ์ของปัจจัยทางภาษาด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ระบบเสียง คำศัพท์ หลักภาษาและอักษรจีนและต้องให้ความสำคัญแก่การประยุกต์ความรู้เหล่านี้ของผู้เรียนไปใช้ด้วย ผู้สอนต้องแยกให้ออกระหว่างความแตกต่างของ ‘การศึกษาเกี่ยวกับภาษาจีน’ และ ‘การศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาจีน’ (Lu, 2007 อ้างถึงใน Li and Jiang, 2008: 8) เนื่องจากภาษาจีนเป็นอักษรภาพ ลักษณะสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาในการจัดการเรียนการสอนจึงแตกต่างจากการสอนภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาคำสะกด โดยลักษณะพิเศษของการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศมีดังนี้ (Jiang, 2008: 9-11)

1. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ความสามารถทางภาษาและการสื่อสารทางภาษา ทั้งนี้ ความสามารถทางภาษาดังกล่าวครอบคลุมระบบเสียง คำศัพท์ หลักภาษาและอักษรจีน เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะภาษาในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนไปใช้ในบริบทได้
2. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การฝึกฝนทักษะ การประยุกต์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนเป็นทักษะ ทั้งนี้ เนื่องจากความรู้เกี่ยวกับภาษาไม่ใช่ทักษะ การมีความรู้อย่างเดียวยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ดังกล่าว

ให้กลายเป็นทักษะ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการฝึกฝนและประยุกต์ใช้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรศึกษาและใช้แนวทางการสอนแบบต่างๆ เช่น การฟัง-พูด การรับชม-ฟัง และ Total Physical Response เป็นต้น

3. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การรู้จักอักษรจีนเพราะอักษรจีนมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนและต้องให้การจำ ทั้งนี้ “Xiandai Hanyu Tongyong Zibiao” (Guojia Yuyan Wenzhi Gongzuo Weiyuanhui, 1988 อ้างถึงใน Jiang, 2008) ได้รวบรวมอักษรจีนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันได้ว่ามีจำนวน 7,000 ตัว และในจำนวนนี้มีอักษรที่ใช้บ่อยประมาณ 3,500 ตัว และใน “Xiandai Hanyu Pinlü Cidian” (Beijing Yuyan Xueyuan Yuyan Jiaoxue Yanjiusuo, 1996 อ้างถึงใน Jiang, 2008) ก็ได้รวบรวมอักษรที่ใช้บ่อยมากที่สุดโดยระบุว่า มีประมาณ 2,500 ตัวที่ครอบคลุมความถี่ของการใช้อักษรทั้งหมดประมาณ 99% ในการเรียนภาษาจีน หากสามารถรู้จักและจดจำอักษรจีนที่ใช้บ่อยประมาณ 2,500 ตัวเหล่านี้ได้ ผู้เรียนก็จะสามารถอ่านเอกสารภาษาจีนทั่วไปได้ ดังนั้นการสอนอักษรจีนจึงมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนอย่างยิ่ง
4. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการสอนวัฒนธรรม เนื่องจากในการเรียนรู้ภาษาหนึ่งๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้นๆ ด้วย ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด
5. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนควรจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาให้มากที่สุด เนื่องจากการสอนภาษาแตกต่างจากการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาความรู้ การสอนภาษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ฝึกฝนและประยุกต์ใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้มา ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีเวลาและสถานการณ์ที่จำกัด กระบวนการเรียนการสอนจึงควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดและฝึกในสถานการณ์สมมติให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในสถานการณ์จริง
6. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากทักษะทางภาษาทั้งสี่นี้มีความสัมพันธ์กัน การจัดการเรียนการสอนจึงควรให้ความสำคัญแก่ทักษะทุกด้าน ถึงแม้ทักษะการเขียนอักษรจีนจะยากกว่าทักษะอื่นก็ตาม ผู้สอนก็ไม่ควรละเลย

2.2 แนวทางและขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนในคู่มือครู Hanyu Jiaocheng

หลักการและแนวคิดที่อภิปรายข้างต้นได้ถูกนำไปประยุกต์ไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยมีการเน้นวิธีการและรายละเอียดของขั้นตอนแตกต่างกันไป ผู้วิจัยเลือกคู่มือครูสำหรับแบบเรียน Hanyu Jiaocheng (Yang, 2009) ของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง มาเป็นกรณีตัวอย่างในการศึกษาและอภิปราย ณ ที่นี้เนื่องจากแบบเรียนดังกล่าวเป็นแบบเรียนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดทั้งในการศึกษานอกระบบและระดับระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย (ศูนย์วิจัยศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551ข.: 37, 2551ข.: 59) ขั้นตอนการเรียนการสอนที่เสนอแนะในคู่มือครู (Yang, 2007: 10-13) พอสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 2 ขั้นคือ ขั้นเตรียมเข้าสู่บทเรียนและ ขั้นการสอน โดยขั้นเตรียมบทเรียนจัดเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนซึ่งอาจใช้การพูดคุยหรือซักถามผู้เรียน ส่วนขั้นการสอนมีรายละเอียดดังนี้

1. ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาโดยการให้ผู้เรียนเขียนตามคำบอก อ่านออกเสียง บทเรียนที่ผ่านมาเพื่อให้ผู้สอนได้เห็นข้อบกพร่องของการออกเสียง ให้ผู้เรียนอ่านจับใจความ เล่าเนื้อหาบทเรียน และ ฝึกฝน
2. เข้าสู่บทเรียนด้วยการเขียนตามคำบอกคำศัพท์ใหม่เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนอ่านล่วงหน้ามาหรือไม่ แล้วจึงสอนคำศัพท์โดยใช้วิธีนำคำศัพท์มาแต่งวลีและประโยค เช่น คำว่า “เพื่อน” แต่งเป็น “นี่คือเพื่อนของฉัน” “เขาคือเพื่อนของฉัน” เป็นต้น ผู้สอนทำเป็นตัวอย่างก่อน แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนได้พูดตาม จุดและจำ
3. สอนบทสนทนา โดยหลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนคำศัพท์และประโยค ผู้เรียนน่าจะพูดประโยคที่อยู่ในบทเรียนได้แล้ว แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 3 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มอ่านและพูดตามบทสนทนาในบทเรียน แล้วฝึกฝนพร้อมกัน จากนั้นสลับบทบาทตามบทสนทนา กระทำเช่นนี้ 3 รอบ ผู้เรียนก็น่าจะท่องจำได้ขึ้นใจ จากนั้นให้ผู้เรียนอ่านบทสนทนาโดยผู้สอนอ่านก่อนและผู้เรียนอ่านตามซึ่งสำคัญมาก เพื่อให้ผู้เรียนได้ฟังเสียงอ่านและออกเสียงตามอย่างถูกต้อง การอ่านซ้ำๆ เช่นนี้สำหรับแบบเรียนเล่ม 1 และเล่ม 2 อาจให้กระทำได้ 2-3 รอบเนื่องจากบทอ่านค่อนข้างสั้น หลังจากนั้น ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกฝน และพูด (อ่านออกเสียง) โดยผู้สอนคอยฟังว่ามีผู้เรียนคู่ใดออกเสียงผิดจะได้ช่วยแก้ไขให้ถูกต้อง หลังจากที่ได้ฝึกเป็นคู่อีก 3 รอบแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียน 1-2 คู่ออกมาอ่านบทสนทนาหน้าชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการออกเสียง จากนั้นผู้สอนนำการสนทนาเกี่ยวกับบทเรียนโดยระหว่างอภิปรายผู้เรียนไม่ต้องเปิดหนังสือดูเนื้อหา เมื่อผู้เรียนคุ้นเคย

กับเนื้อหาแล้ว ให้ผู้เรียนจับกลุ่มและแสดงบทบาทสมมติตามบทสนทนาในบทเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกล้าและมั่นใจ หากฝึกฝนเช่นนี้ ผู้เรียนก็จะสามารถพูดได้คล่องแคล่ว

4. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดซึ่งอยู่ในตอนท้ายบทเรียน และแบ่งเวลาส่วนหนึ่งในการสอนเขียนอักษรจีน แล้วจึงมอบหมายการบ้านให้ผู้เรียนท่องและฝึกเขียนตามคำบอก คัดลอกบทเรียนและเขียนเสียงอ่าน pinyin แล้วจึงสอนคำศัพท์ของบทต่อไปล่วงหน้า โดยผู้สอนอ่านนำ แล้วให้ผู้เรียนอ่านตาม
5. มอบหมายการบ้าน
6. อ่านคำศัพท์บทต่อไป 2 รอบ

2.3 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

ตั้งแต่ยุคทศวรรษที่ 1990 เป็นต้นมา การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ระดับนานาชาติให้ความสำคัญแก่ความแตกต่างของผู้เรียน เป้าหมายที่แตกต่างกันของผู้เรียน ทักษะคิด และยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของผู้เรียน แนวคิดข้างต้นส่งผลต่อแนวคิดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศเช่นกัน นักการศึกษาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศยังเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการความสามารถในการพูดกับพัฒนาการความสามารถในการเขียนว่าควรเป็นไปในทิศทางใดที่จะสอดคล้องกันและเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด กล่าวคือ การเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ไปพร้อมกันไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเท่าใดนัก เนื่องจาก การพัฒนาความสามารถในการเขียนอักษรจีนไม่สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถด้านอื่น อีกทั้งการแสดงออกทางความสามารถด้านภาษาด้วยการอ่าน ท่องจำและพูดตามบทสนทนาไม่ได้แสดงออกถึงความสามารถในการพูดและไม่ใช่ว่าการสื่อสารอย่างแท้จริง จึงมีการให้ความสำคัญแก่ประเด็นที่กล่าวมาแล้วมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้งานจะมีวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวมากขึ้นแต่งานวิจัยเหล่านั้นก็ยังคงกระจัดกระจาย เพิ่งเริ่มต้นได้ไม่กี่ปี (Zhao, 2006: 19) และยังไม่สามารถดึงความสนใจแก่ผู้สอนภาษาจีนที่จะให้เห็นความสำคัญมากพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเต็มที่นัก (Zhao, 2008: 94) นักการศึกษาด้านการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศจำนวนหนึ่งถึงเห็นว่าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศที่ถูกนำไปใช้กับการสอนภาษาอังกฤษน่าจะนำมาปรับใช้กับการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศได้ ปัจจัยสำคัญที่นำมาพิจารณาว่าจะมีส่วนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศมี 5 ด้านคือ 1)

ด้านทักษะภาษา 2) ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา 3) ด้านทัศนคติของผู้เรียน 4) ด้านยุทธศาสตร์การเรียนรู้ และ 5) ด้านความตระหนักเกี่ยวกับวัฒนธรรม ซึ่งหากออกแบบการเรียนการสอนโดยประสานปัจจัยทั้ง 5 นี้ ให้กลมกลืนกันเป็นองค์ความรู้เดียว ปัจจัยเหล่านี้ก็จะส่งเสริมและสนับสนุนกันและกัน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศมีการปรับเปลี่ยนทิศทาง มีการสร้างสรรค์ที่กว้างขวางและหลากหลายมากขึ้น และหนึ่งในแนวคิดที่มีบทบาทต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศคือ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (Ma, 2000; Cheng, 2004; Mo and Liu, 2004; Wu, 2004, 2005a, 2005b; Chen and Tian, 2006, 2008; Jiang, 2006; Jin, 2006; Zeng 2007; Wu and Guo, 2009)

จากการที่ระหว่างทศวรรษ 1980 ถึง ทศวรรษ 1990 เป็นช่วงที่แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมุ่งความสนใจไปที่แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ จนแทบจะกล่าวได้ว่า ในช่วงปลายทศวรรษ 1990 เป็นยุคแห่งการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ (Johnson, 2001: 195; Cheng, 2004) การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้ความสำคัญแก่ความจริงที่ว่า ภาษาเป็นสื่อในการสื่อสารที่ซับซ้อน และการพัฒนาทักษะทางภาษาไม่ใช่การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักภาษา แต่เป็นการใช้ทักษะภาษาในการสื่อสารและต่อรองความหมายในบริบทผ่านกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในขณะเดียวกัน ความรู้เกี่ยวกับภาษาและการใช้ความรู้เกี่ยวกับภาษาก็มีความสำคัญและส่งเสริมความสามารถในการใช้ทักษะภาษา แนวโน้มของหลักการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันให้ความสำคัญแก่การเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ แม้จะมีการกล่าวกันว่า การสอนควร “เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” แต่ในความเป็นจริง กระบวนการและวิธีการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในปัจจุบันยังไม่ได้ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเท่าที่ควรนัก (Zhao, 2008: 96) จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้แนวคิดแบบเน้นงานปฏิบัติเท่าที่พบมีดังนี้

“Yi ‘Jiaoji Renwu’ wei Jichu de Hanyu Duanqi Jiaoxue Xin Moshi” (Ma, 2000) เป็นการออกแบบการสอนสำหรับหลักสูตรระยะสั้นโดยการใช้รูปแบบการสอนแบบงานปฏิบัติเพื่อการสื่อสาร และ “Renwushi Dagang Yu Hanyu Jiaoji Renwu (Ma, 2002) ผู้เขียนคนเดียวกันยังได้ออกแบบแบบเรียน “Hanyu Kouyu Sucheng” ซึ่งเป็นแบบเรียนที่ออกแบบโดยใช้แนวคิดงานปฏิบัติ แบบเรียนดังกล่าวมีทั้งสิ้น 5 ระดับคือ ระดับเริ่มเรียน ระดับพื้นฐาน ระดับพัฒนา ระดับกลาง และระดับสูง (Ma, 2000) และนำเสนอแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้งานปฏิบัติในการสื่อสารเพื่อการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ

“Yuyan Ceshi de Xin Jinzhan: Jiyu Renwu de Yuyan Ceshi” (Han, 2003) อภิปรายการประเมินผลความก้าวหน้าทางภาษาจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบงานปฏิบัติ

“Zhongwen Jiaocai yu Jiaoxue Yanjiu” (Jin, 2006) เป็นเอกสารทางวิชาการที่มีการนำเสนอลักษณะการร่วมมือของกิจกรรมกลุ่มซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของการทำงานปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้สื่อสารกันจริงๆ ระหว่างปฏิบัติงาน การสอนแบบแบ่งกลุ่มสามารถใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ เช่น บทบาทสมมติ การสัมภาษณ์ ละครสั้น กิจกรรมทางปัญญา ข้อมูลที่หายไป ข้อมูลและภาพ การแก้ปัญหา การอภิปรายปัญหา การโต้เถียง เกมทางภาษา คำถามเกี่ยวกับบทเรียน การสำรวจ การทัศนศึกษา เป็นต้น

“Tiyán Hányǔ” (Chen and Tian, 2006) เป็นแบบเรียนสำหรับนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาภาษาจีนที่ประเทศจีน แบบเรียนดังกล่าวให้ความสำคัญแก่งานปฏิบัติซึ่งต้องใช้การสื่อสารเป็นหลัก ในเอกสารประกอบการเรียนมีใบงานกิจกรรมซึ่งเตรียมไว้สำหรับใช้ปฏิบัติงานในชั้นเรียน แบบเรียนดังกล่าวมีการนำงานปฏิบัติมาใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของแบบฝึกจึงไม่ใช้การเติมคำในช่องว่าง แก้วคำผิด หรือแต่งประโยค แต่เป็นการฝึกฝนเป็นคู่ การฝึกฝนตามแบบ การเปรียบเทียบรูปภาพ เป็นต้น กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการใช้งานปฏิบัติเป็นสื่อกลาง นอกจากนี้ Chen และ Tian (Chen and Tian, 2008) ยังได้นำเสนอบทความ “Tansuo yi Renwu wei Zhongxin de Tiyanshi Duiwai Hanyu Ketang Jiaoxue Moshi” อภิปรายเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้แบบงานปฏิบัติกับสมมติฐานการรับเข้า

“Tiyán Hányǔ Jichū Jiāochéng” นำเสนอการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการสื่อสารโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจด้วยกลวิธีการเรียนและภาพประกอบ แบบเรียนสะท้อนแนวคิดให้ผู้เรียนใช้งานปฏิบัติในการฝึกฝนภาษาอย่างเป็นจริงและได้ใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง (Jiang, 2006)

“Tuidong Zhuanyehua de AP Zhongwen Jiaoxue – Daxue Er Nianji Zhongwen Jiaoxue Chenggong Moshi zhi Tantao ji Yingyong” นำเสนอการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในการสอนระดับ AP ซึ่งเน้นการสอนภาษาเพื่อสื่อสารในบริบทจริงซึ่งครอบคลุม 3 ด้านคือ ด้านการแสดงออกทางความคิดและมุมมอง ด้านการตีความ และด้านการต่อรองความหมาย (Zeng, 2007)

“Hanyu Jiaoxue Xin Li'nian” นำเสนองานวิจัยที่ใช้แนวคิดการใช้งานปฏิบัติในการสอน การเขียน การออกแบบกิจกรรมการเขียนที่ใช้ในบริบทการทำงานจริง ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้และทักษะเดิมในงานปฏิบัติ และประยุกต์ความรู้และทักษะในการแก้ปัญหาใหม่เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วง ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ทำงานเขียน ปฏิบัติงานอย่างตื่นตัวและสนุกกับการเรียน (Mo and Liu, 2004)

“Qiantan Jiyu Jiaoji Renwu de Jiaoxuefa” (Wu, 2004) นำเสนองานปฏิบัติเพื่อการสื่อสาร และงานวิจัยเรื่อง “Yuyan Jiaoxue Zhongxingshi yu Yiyi de Pingheng – Renwu Jiaoxuefa Yanjiu zhi er” (Wu, 2005b) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการสอนภาษาที่เน้นรูปแบบภาษากับที่เน้นความหมาย สรุปความแตกต่างระหว่างการมุ่งความสำคัญไปที่ความหมายกับการมุ่งความสำคัญไปที่รูปแบบภาษา และยกตัวอย่างการประยุกต์แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติไปสู่การออกแบบกิจกรรม เช่น การโทรศัพท์ที่ไปชวนคู่สนทนาไปดื่มกาแฟ หรือ การปฏิบัติงานคู่ และ “Cong ‘3P Moshi’ dao ‘Renwu Jiaoxuefa’ – Renwu Jiaoxuefa Yanjiu zhi san” (Wu, 2005a) อธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการของการสอนจากแบบ 3P สู่การจัดการเรียนรู้แบบงานปฏิบัติ

“Cong Renwuxing Yuyan Jiaoxue Fansi Duiwai Hanyu Kouyu Jiaocai de Bianxie” นำเสนอการออกแบบงานปฏิบัติที่สนับสนุนกิจการพัฒนาทักษะการพูด โดยเน้นอภิปรายความแตกต่างระหว่างงานปฏิบัติกับแบบฝึก (Wu, 2005)

“Renwushi Jiaoxuefa Gei Duiwai Hanyu Jiaoxue de Qishi” (Liu, Dai, Yan, and Zhu, 2007) อภิปรายลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่ได้รับความนิยมในการสอนภาษาต่างประเทศระดับสากล และอภิปรายการใช้งานปฏิบัติในการเป็นสื่อกลางเพื่อส่งเสริมความคล่องและความแม่นยำในการใช้ภาษา และการส่งเสริมการใช้ภาษาที่ซับซ้อน เป็นการชี้แนะแนวทางการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศแนวทางใหม่แนวทางหนึ่ง

“Yong Renwuxing Xuexi Lilun Zhidao Meiguo Xuesheng de Hanyu Xuexi” (Chen, 2005) เป็นการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติสำหรับนักศึกษาอเมริกัน (Chen, 2007; Chen, 2004) พบว่าผู้เรียนเกิดความมั่นใจ มีการช่วยเหลือกันและกัน ได้พัฒนาทักษะภาษา และกระบวนการดังกล่าวน่าจะสามารถประยุกต์ไปใช้กับการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้ ตัวอย่างการกำหนดงานปฏิบัติในชั้นเรียน

ชื่องานปฏิบัติ	โทรศัพท์
ชนิดของงานปฏิบัติ	งานสร้างสรรค์
ขั้นตอน	จัดเตรียมงานปฏิบัติให้เวลาผู้เรียนปฏิบัติงานโดยมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวก ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโดยมีการกำหนดเวลา อธิบายเกี่ยวกับการใช้ภาษาหลังงานปฏิบัติแล้วให้ผู้เรียนฝึกฝน
ทักษะทางภาษา	การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

ลักษณะของผลงานปฏิบัติ   บริบทการสื่อสารชัดเจน การสื่อสารจริงแท้ มีการ
 ประยุกต์ใช้ภาษาอย่างเข้มข้น

“Xiaozu Huodong de Renwu Xingshi he Sheji Fangshi Jiqi zai Duiwai Hanyu Jiaoxue Zhong de Yingyong” (Wang, 2007) นำเสนอการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยในงานปฏิบัติ สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศโดยการประยุกต์หลักการและแนวทางการจัดกลุ่มย่อยในการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

“Jiyu Renwu Jiaoxuefa de Lüyou Hanyu Jiaoxue Liucheng he Caozuo Celüe” นำเสนอแนวคิดการใช้งานปฏิบัติกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับการท่องเที่ยว พร้อม กับประยุกต์แนวคิดการเรียนรู้นอกห้องเรียน (Na and Du, 2007)

“Jiyu Renwu Jiaoxuefa de Duiwai Hanyu Kouyu Jiaocai Yanjiu” (Xiao, 2007) เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทศึกษาการนำแนวคิดงานปฏิบัติไปใช้ในการสร้างสื่อการสอนสนทนา ภาษาจีน

“Tansuo yi Renwu wei Zhongxin de Tiyanshi (Chen, Zuohong and Tian, yan, 2008) อภิปรายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศโดยการนำหลักการและแนวความคิด การเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมาประยุกต์ใช้

“Jianli Renwuxing Duiwai Hanyu Kouyu Jiaoxue Xitong de Sikao” (Zhao, 2008) นำเสนอการแก้ปัญหาการเรียนสนทนาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้งานปฏิบัติ

“Duiwai Hanyu Renwuxing Jiaoxue” (Wu and Guo, 2009) เป็นตำราสำหรับผู้สอน และผู้ออกแบบการสอน นำเสนอแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่ค่อนข้างครอบคลุม โดยเนื้อหาอภิปรายแนวคิด ทฤษฎีที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ประเด็น อภิปรายเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง ลักษณะและการออกแบบงานปฏิบัติ ตลอดจนการ ประยุกต์แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็น ภาษาต่างประเทศ

2.4 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศกับการสอนอักษรจีน
 การสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศกับการสอนอักษรจีนมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ปัจจุบันสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ต้องนำมาพิจารณาเกี่ยวกับการสอนว่าจะสอนภาษาจีนอย่างไรคือ ในการจัดการเรียนการสอนควรสอนอักษรจีนอย่างไรให้สอดคล้องกับการสอนทักษะอื่นๆ ดังนั้น ในการนำเสนอรูปแบบการสอนภาษาแบบใหม่เพื่อใช้ในการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้ออกแบบควรพิจารณาปัจจัยเกี่ยวกับอักษรจีนเป็นพิเศษด้วย (Zhao, 2008) เนื่องจากสิ่งที่ทำให้ การสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ อย่างมากคือ

อักษรจีน (Guder, 2007) ทั้งนี้ แต่ละภาษาต่างมีจุดที่ยากง่ายของภาษาตนเอง สำหรับภาษาจีน เมื่อเทียบกับภาษาอื่นๆ ทั่วโลก หากเป็นเด็กที่ไม่เคยเรียนภาษาอื่นใดก่อน ก็อาจนับได้ว่าภาษาจีน มีระดับความยากปานกลาง คือไม่ยากหรือไม่ง่ายเป็นพิเศษ แต่หากมองในแง่อักษรจีน เมื่อเทียบกับภาษาอื่นๆ ทั่วโลกก็นับได้ว่ายากมาก ความสัมพันธ์ระหว่างอักษรและภาษาของภาษาจีนกับ อักษรและภาษาของภาษาตะวันตกแตกต่างกัน หากทำความเข้าใจข้อเท็จจริงข้อนี้ให้กระจ่างชัดก็ จะช่วยให้การออกแบบการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากจะกล่าวถึงความยากง่ายของอักษรจีน จำเป็นต้องแยกแยะระหว่างการเรียนอักษรจีน การรู้จักอักษรจีนและการใช้อักษรจีนออกจากกัน มิติทั้งสามนี้ไม่ได้เหมือนกันอย่างสมบูรณ์ ตัวอย่างเช่น อักษรที่มีขีดมากและซับซ้อนซึ่งนับว่าเขียน ยากแต่อาจกลับง่าย เนื่องจากอักษรมีลักษณะพิเศษ ดังนั้น การรู้จักอักษรจีนกับการเขียนอักษร จีนจึงเป็นคนละส่วนกัน (Zhao, 1980: 222) และเป็นทักษะที่แตกต่างกัน

2.4.1 อักษรจีนเป็นอักษรภาพที่มีระบบของตนเอง

ภาษาเขียนของชนชาติต่างๆ ในโลกล้วนมีจุดเริ่มต้นมาจากอักษรภาพ ต่อมากลุ่ม ชนชาติต่างๆ เกือบทั่วโลกเลือกที่จะใช้ระบบสะกดเป็นอักษรเพื่อสื่อวัฒนธรรมของตน แต่ วัฒนธรรมจีนตั้งแต่โบราณเลือกใช้อักษรที่เป็นภาพเพื่อสื่อความหมายและยังคงใช้สืบ ต่อมาจนปัจจุบัน ในการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นภาพของอักษรจีนพบว่า ลักษณะของ ภาพในอักษรจีนมีความเป็นศาสตร์และมีระบบของการสร้างอักษรเอง (Zhou, 2005) ใน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศจึงควรพิจารณาเกี่ยวกับการ ออกแบบการสอนอักษรจีนสำหรับชาวต่างชาติด้วย ดังนี้

1. ช่วงใดที่เหมาะสมที่สุดที่จะแนะนำตัวอักษร

ในการสอนภาษาจีนระดับพื้นฐาน ช่วงใดที่เหมาะสมที่สุดที่จะแนะนำ ตัวอักษรเป็นประเด็นที่สมควรนำมาพิจารณา เนื่องจากความยากและ ความคุ้นเคยต่อคำศัพท์ที่ใช้ในการสนทนากับในการเขียนอาจจะแตกต่างกับ คำศัพท์ที่ใช้ในการสนทนาเช่น คำว่า “ขอบคุณ” (เขียน 谢谢) อาจจะเป็น คำศัพท์ที่ปรากฏในบทสนทนาของบทที่ 1 แต่ในการเขียนเป็นอักษรที่มีลักษณะ ซิดที่ซับซ้อนและจำยาก ประเด็นพิจารณาคือ อักษรดังกล่าวสมควรสอนนำมา สอนตั้งแต่บทต้นๆ หรือไม่

2. ในการสอนตัวอักษรจีน ควรสอนอักษรจีนตัวใดก่อน

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการรู้จักอักษรและการเขียน สมควรสอน ให้รู้จักอักษรก่อนแล้วจึงค่อยฝึกเขียนทีหลัง หรือ สมควรสอนอ่านเขียนไปพร้อม กัน ในแวดวงการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศได้มีการจัดพิมพ์ชุดอักษร

และคำศัพท์ที่ชาวต่างชาติควรรู้และจดจำได้ เช่น “Waiguoren jichu Hanyu yongzi biao” (Zhao, 1989) ซึ่งแนะนำอักษรที่ใช้บ่อย 1000 ตัว และ “Jichu Huayu” ซึ่งมีลักษณะคล้ายหนังสือเรียนอักษรของจีนแบบดั้งเดิมชื่อ Qianzi Wen โดยหนังสือเล่มดังกล่าวมีการเพิ่มคำสะกด pinyin เข้าไป ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนของผู้เรียนภาษาจีนระดับเริ่มต้น และเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติ (Zhou, 2004)

3. ในการสอนให้จำรูปอักษร ควรสอนแบบแยกส่วนประกอบหรือสอนอักษรทั้งตัว หากสอนอักษรทั้งตัวควรมีวิธีการใดช่วยในการจดจำ และหากสอนแบบแยกส่วนของตัวประกอบควรแยกตัวประกอบที่ลำดับชั้น นอกจากนี้ ผู้เรียนควรเรียนรู้อักษรจำนวนเท่าใดจึงจะอ่านหนังสือหรือหนังสือพิมพ์และเขียนบทความสั้นๆ ได้ ในปัจจุบัน วิธีการสอนอักษรจีนมีหลายวิธี และวิธีที่เป็นที่นิยมที่สุดกระทำโดย 1) เรียนอักษรมูลฐานก่อน แล้วจึงค่อยเรียนอักษรผสมตัว 2) การสอนด้วยส่วนประกอบ bujian 3) การสอนด้วยส่วนประกอบ pianpang (Zhao, 2008) ประเด็นวิธีการสอนอักษรจีนว่าสมควรสอนอักษรทั้งตัวหรือสอนแบบแยกส่วนประกอบยังคงเป็นที่ถกเถียงของนักวิชาการ โดยส่วนหนึ่งไม่สนับสนุนการสอนอักษรแบบแยกส่วนประกอบ โดยให้เหตุผลว่า จากการศึกษาของนักจิตวิทยาพบว่า ไม่ว่าจะเรียนอักษรจีนหรือคำสะกด pinyin อักษรจีน การรู้จักตัวจีนคือรู้จักทั้งตัว และการรู้จักตัวจีนไม่จำเป็นต้องจดจำลำดับขีดได้ (Lü, 1983: 77-78)
4. ในการจำอักษรจีน จำเป็นต้องจำและเขียนจากความจำได้ หรือควรให้ผู้เรียนรู้จักตัวจีนจากการอ่านก่อน

ความสามารถในการอ่าน และการเขียนจากความจำมีระดับความยากง่ายต่างกัน กล่าวคือการเห็นอักษรแล้วจำได้คืออักษรอะไร (recognize) ง่ายกว่าการเขียนจากความจำ (recall) ประเด็นพิจารณาคือ การสอนทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนควรสอนและฝึกพร้อมกันหรือไม่ ทั้งนี้ หลักการสอนที่ดีควรเริ่มจากง่ายแล้วค่อยเพิ่มความยากในภายหลัง การที่ผู้เรียนจะอ่านได้มากกว่าเขียนจึงเป็นสิ่งปกติและการเน้นการจำอักษรจีนจากการอ่านก่อนการเขียนจากความจำน่าจะเป็นทางออกทางหนึ่งในการแก้ปัญหาความยากในการเรียนภาษาจีน (Sun, 2007; Dew, 2007)
5. ในการฝึกเขียน ควรฝึกเขียนตามรอยประหรือฝึกเขียนเองจากการดูอักษรตัวอย่าง

การเขียนตามรอยประมีประโยชน์คือช่วยให้ผู้เรียนจำลำดับขีดได้ เพราะหากจำลำดับขีดผิดตั้งแต่แรกก็อาจจะแก้ไขได้ยาก แต่ในขณะเดียวกัน การเขียนตามรอยประอาจจะเป็นกิจกรรมปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายได้

2.4.2 การสอนเสียงอ่านและความหมายของอักษรจีน

ประเด็นถกเถียงในแวดวงการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศอีกประเด็นหนึ่งคือ ความสามารถในการระบุเสียงอ่านตัวอักษรมีส่วนช่วยในการคาดเดาความหมายของอักษรหรือไม่ จากการทดลองกับนักศึกษาภาษาจีนระดับต้นชาวอเมริกันเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านออกเสียงและความสามารถในการระบุความหมายระหว่างที่อ่าน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้เรียนจดจำความหมายผ่านการออกเสียง ความสามารถในการอ่านออกเสียงมีส่วนช่วยความสามารถในการระบุความหมาย (Everson, 1998) เป็นที่น่าสังเกตว่า สำหรับชาวจีน ผู้เรียนเรียนรู้จากเสียงและระบบการแสดงผลเสียงอย่างเป็นธรรมชาติก่อน จนผู้เรียนมีความสามารถในการพูดและความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ (cihui) ระดับหนึ่งแล้วจึงได้เรียนอักษรจีน ผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องใช้ความสามารถในการพูดมาช่วยในการจดจำอักษรจีน หากพอเริ่มเรียนรู้ก็ให้จดจำอักษรจีนเลย การจดจำอักษรจีนดังกล่าวก็อาจยากเกินไปและเสี่ยงต่อความล้มเหลว ถึงแม้ว่าสำหรับการเรียนรู้อักษรของภาษาคำสะกดโดยทั่วไปผู้เรียนช่วงเริ่มต้นใช้เสียงอ่านช่วยในการจำ แต่สำหรับภาษาจีนมีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม การสอนอักษรจีนก็ไม่ควรปล่อยให้เข้าเกินไป โดยการจดจำอักษรจีนเป็นกระบวนการ 3 ขั้นตอน (Ke, 1998a, 1998b) คือ ขั้นที่ 1 ซึ่งเป็นขั้นเริ่มแรกผู้เรียนจดจำอักษรจีนทั้งตัว ไม่สามารถแยกส่วนประกอบได้ การจดจำต้องใช้การจำขณะเดียวกับเรียนรู้ลำดับขีดและจดจำเสียงอักษรไปพร้อมกัน ขั้นที่ 2 ผู้เรียนใช้ส่วนประกอบ bujian ในการทำความเข้าใจความหมาย สามารถคาดเดาเสียงและความหมายของอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย ขั้นที่ 3 คือขั้นที่ผู้เรียนสามารถระบุและเขียนอักษรจีนที่ปรากฏตัวบ่อยได้ถูกต้อง ในการจดจำอักษรในขั้นที่ 3 ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ภาษาจีนระดับหนึ่งแล้ว เนื่องจากพวกเขาจำเป็นต้องคุ้นเคยกับอักษรจีนมากพอที่จะคาดเดาได้ว่ารูปอักษรใดสามารถแสดงเสียงใดได้ หรือส่วนประกอบแสดงความหมายใดปรากฏในอักษรเพื่อการคาดเดาความหมายที่ซ่อนอยู่ อาจกล่าวได้ว่า วิธีการดังกล่าวช่วยผู้เรียนให้สามารถหาความหมายที่ซ่อนอยู่ และเรียนภาษาจีนอย่างมีความหมายมากขึ้น ช่วยผู้เรียนที่คุ้นเคยกับคำศัพท์ที่ประกอบด้วยอักษร 2 ตัว โดยในขณะที่อ่าน ผู้เรียนจะสามารถถอดรหัสอักษรในคำศัพท์ได้โดยอาจไม่จำเป็นต้องระบุความหมายของอักษรแต่ละตัว การให้ผู้เรียนระดับต้นจำและอ่านอักษรทั้งตัวก่อน เมื่อผู้เรียนเรียนรู้และจำอักษรได้พอประมาณจึงแยกส่วนประกอบ

(bujian, pianpang, bushou) ทำให้การรู้จักตัวจีนกว้างขวางขึ้น และในการจดจำอักษรจีน ต้องจดจำเสียงและความหมายพร้อมกัน การออกเสียงอักษรจีนที่ถูกต้องมีส่วนช่วยการจดจำอักษรจีนและความหมายของอักษรตัวนั้นได้แม่นยำขึ้น (Zhao, 2008)

2.4.3 การออกแบบการสอนอักษรจีน

1. ภาษาพูดกับภาษาเขียน

ในแวดวงการสอนภาษาจีนมีการนำเสนอรูปแบบการสอนใหม่ๆ ที่ให้ความสำคัญแก่การสื่อสารของผู้เรียน โดยระบุตามหลักการของ audio-lingual method ซึ่งเป็นแนวคิดที่เริ่มนิยมในอเมริกาตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1940 ว่าสำหรับผู้เริ่มเรียน การสอนทักษะทั้งสี่อาจไม่สมควรพัฒนาไปพร้อมกัน แต่ควรเน้นการฟังพูดเป็นหลักก่อนการอ่านเขียน ปัจจัยสำคัญข้อหนึ่งคือ ภาษาพูดและภาษาเขียนของจีนเป็นรูปแบบทางภาษาสองรูปแบบที่แตกต่างกัน ดังนั้น สื่อการสอนและวิธีการสอนภาษาพูดและภาษาเขียนจึงมีลักษณะพิเศษเฉพาะตนที่แตกต่างกัน เช่น การใช้ภาษาในการพูดไม่จำเป็นต้องพูดเต็มทั้งประโยค บางครั้งผู้พูดเลือกใช้คำที่ใส่อารมณ์ความรู้สึก เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนไม่ควรใส่ใจกับความถูกต้องทางหลักภาษามากเกินไป ในทางกลับกันก็ไม่ควรให้มีการละข้อความของประโยคในภาษาพูดมากเกินไป ประเด็นสำคัญคือ ต้องมีการสื่อสารความหมายที่มีประสิทธิภาพ ในขณะที่ภาษาเขียนต้องเลือกใช้ภาษาและคำที่มีการขัดเกลาให้สละสลวย ดังนั้น การสอนฟัง-พูดและอ่าน-เขียนจึงควรใช้สื่อและวิธีการสอนแตกต่างกัน ในการสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติต้องให้ผู้เรียนทั้งสามสามารถแสดงความคิดเป็นภาษาพูดและสามารถอ่านงานเขียนที่เป็นภาษาเขียน ในการจัดการเรียนการสอน อาจจัดโดยมีจุดประสงค์ของหลักสูตรที่แตกต่างกันคือ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาในการสื่อสารด้วยการพูด และเพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาหนังสือด้วยการอ่านและเขียน (Lü, 1997) การออกแบบการสอนจึงอาจออกแบบแยกเป็นรายวิชาการฟังพูด และ วิชาสำหรับการอ่าน

2. การรู้จักอักษรกับการเขียนอักษร

ในการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง ผู้สอนต้องแยกแยะ “ภาษา” กับ “อักษร” และ “การรู้จักอักษร” กับ “การเขียนอักษร” ออกเป็นแง่มุมที่แตกต่างกัน เช่น ให้เรียนฟังและพูดก่อนจึงค่อยรู้จักอักษรจีน แล้วจึงค่อยเรียนเขียนอักษรจีน (Cui, 1999) ในด้านการสอนภาษาจีนสำหรับชาวตะวันตกควรให้ผู้เรียนรู้จักตัว

จีนให้มากขึ้นและเขียนให้น้อยลง (Jiang, 2005) แนวคิดที่สนับสนุนหลักการนี้คือการเห็นความแตกต่างกันระหว่างการรู้จักและอ่านอักษรได้ กับการเขียนอักษร จากความจำ กล่าวคือ การเขียนคือ “การจำได้” (recall) ส่วนการรู้จักและอ่านได้คือ ความสามารถในการเห็นแล้วนี่ออก (recognize) การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในปัจจุบันได้มีการประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าว และเน้นการรู้จักอักษรจีนมากขึ้น (Zhang, 1999) การ “เรียนภาษา ก่อนอักษร” ดังกล่าวสามารถกระทำได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้ (Zhao, 2008)

- ก. ระยะเวลาเริ่มจากการพูดสื่อสารโดยใช้ระบบสะกด pinyin ไม่ต้องอ่านอักษรจีน กระบวนการในขั้นนี้ต้องไม่เนิ่นนานเกินไป
- ข. หลังจากผู้เรียนมีพื้นฐานการพูดระดับหนึ่งแล้ว ให้ผู้เรียนเริ่มรู้จักอักษรและสามารถอ่านได้ โดยการเน้นการเห็นอักษรจีนแล้วรู้จักมัน คือสามารถระบุอักษรได้ ในขั้นนี้ยังไม่ต้องเน้นการเขียนมากนัก
- ค. เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้อักษรประมาณ 300 ตัว เริ่มเขียนอักษรตามรอยประ
- ง. จากนั้นให้ผู้เรียนเริ่มการเขียนอักษรจีน โดยต้องระมัดระวังเรื่องลำดับขีด ในขั้นนี้ สามารถพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน

3. การสอนอักษรจีนกับการสอนคำศัพท์

การจะจำอักษรจีนได้ ในสมองของผู้เรียนต้องจดจำเป็นคำศัพท์ที่สามารถนำไปสร้างประโยค และพูดประโยคนั้นออกมาได้ ประเด็นถกเถียงประเด็นหนึ่งในการจัดการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศคือ สมควรสอนภาษาและอักษรจีนโดยการจดจำอักษรเป็นตัวดีกว่าหรือจดจำจากการเป็นคำศัพท์ซึ่งมักประกอบด้วยอักษรสองตัว (อักษรจำนวนมากก็เป็นคำศัพท์โดยตัวเอง) มีงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการของสมองมนุษย์จากหลักฐานทางประสาทวิทยา (ERP) ของนักจิตวิทยาภาษาพบว่า หน่วยย่อยที่สุดที่มนุษย์จดจำคือคำศัพท์ (Yang, Zhang, Zhao and Gu, 2006 อ้างถึงใน Zhao, 2008) นอกจากนี้ จากการวิจัยกับนักศึกษาจาก Foreign Students Institute ซึ่งได้เรียนภาษาจีนตั้งแต่อยู่ที่อเมริกาแล้ว 400-600 คาบเรียน หลังจากที่ได้ศึกษาอีกประมาณ 300 คาบเรียนที่ประเทศจีนและทำการทดลอง พบว่า

ผู้เรียนจดจำภาษาจีนในระดับคำศัพท์โดยรู้จักอักษรจีนเป็นตัว โดยการทดสอบ จากชุดคำเป็นคู่ๆ ในตัวอย่างต่อไปนี้

损失、 <u>夸</u> 损	建设、 <u>设</u> 施	许多、 <u>允</u> 许
目标、 <u>标</u> 准	继续、 <u>持</u> 续	准备、 <u>准</u> 则
一切、 <u>关</u> 切	原则、 <u>否</u> 则	

คำศัพท์คำแรกของแต่ละคู่คือคำศัพท์ที่ผู้เรียนเคยเรียนมาก่อน คำศัพท์ ตัวที่สองของแต่ละคู่เป็นคำศัพท์ที่จะทดสอบ โดยอักษรที่ขีดเส้นใต้เป็นอักษรที่ ผู้เรียนเคยเรียนมาก่อน ผลการทดสอบปรากฏว่า ไม่ว่าอักษรดังกล่าวจะวาง ข้างหน้าหรือข้างหลัง ผู้เรียนไม่รู้จักคำศัพท์เหล่านั้นเลย ลักษณะเช่นนี้แสดงว่า ผู้เรียนจดจำและเรียนรู้โดยจดจำเป็นคำศัพท์ทั้งคำ เมื่อนำอักษรตัวที่เคยเรียนไป แล้วไปวางคู่กับอักษรตัวอื่น พวกเขาจะจำไม่ได้ (Wu, 2000 อ้างจาก Zhao, 2008) อย่างไรก็ตาม การทำความเข้าใจและจดจำอักษรจีนก็มีความสำคัญต่อ พัฒนาการการจำคำศัพท์ หากผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความจำก็จะมีส่วนช่วยใน การจดจำอักษรจีนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำศัพท์ได้ดีขึ้น

3. การจำอักษรจีนและการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง

องค์ประกอบพื้นฐานของหลักภาษาจีนไม่ได้อยู่ที่หน่วยเสียงหรือคำ แต่อยู่ที่ “ตัวอักษรจีน” ดังสำนวนที่คนจีนเมื่อจะขอให้เขียนคำหรือประโยคมักจะพูดว่า “เขียนอักษรสัก 2-3 ตัว” จะไม่พูด ว่า “เขียนคำสัก 2-3 คำ” (Cui, 2007) ลักษณะพิเศษของอักษรจีนอีกข้อหนึ่งคือ ตัวจีนซึ่งอาจเขียน เหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงและมีความหมายแตกต่างกัน นอกจากนี้ ชีดหรือจุดเดี่ยวสามารถทำ ให้เสียงและความหมายเปลี่ยนไป เช่น 土 (อ่านว่า tǔ แปลว่า ดิน) และ 士 (อ่านว่า shì แปลว่า คน) หรือ 未 (อ่านว่า wèi แปลว่า ไม่) และ 末 (อ่านว่า mò แปลว่า ท้าย) เป็นต้น อักษรจีน มี องค์ประกอบคือ รูป เสียง และความหมาย (Zeng, 1999: 9-11) ซึ่งทำการแยกแยะอักษรจีนแต่ละ ตัว ผู้เรียนจึงต้องเข้าใจและจำส่วนประกอบของอักษรจีนให้ครบถ้วนและถูกต้อง

3.1 ระดับของอักษรจีน

อักษรจีนถูกแบ่งเป็นระดับตามความยากง่าย ด้วยชื่อเรียกภาษาจีน ดังนี้

ระดับ jia หรือระดับหนึ่ง เป็นระดับง่าย

ระดับ yi หรือระดับที่สอง

ระดับ bing หรือระดับที่สาม

ระดับ ding หรือ ระดับสี่ เป็นระดับยาก

อักษรที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติทั้ง 4 ระดับรวมกันเป็นจำนวนทั้งสิ้น 2905 ตัวและเป็นคำศัพท์ทั้งสิ้น 8822 คำ (Liu & Song, 1992)

3.2 ส่วนประกอบของอักษรจีน

การพิจารณาอักษรจีนจากส่วนประกอบสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

ก. อักษรรูปเดียว เป็นอักษรที่ประดิษฐ์จากขีดต่างๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของ ภาพวาด หรือท่าทาง อักษรประเภทนี้ไม่ว่าจะมีกี่ขีดก็ตามถูกนับว่าเป็น อักษรที่มีรูปเดียว แยกส่วนประกอบไม่ได้ เช่น

อักษร 人 อ่านว่า **rén** แปลว่า คน

อักษร 日 อ่านว่า **rì** แปลว่า พระอาทิตย์

อักษร 虎 อ่านว่า **hǔ** แปลว่า เสือ

อักษร 象 อ่านว่า **xiàng** แปลว่า ช้าง

ข. อักษรที่มีส่วนประกอบสองรูปขึ้นไป ในเชิงโครงสร้างตัวอักษร มีการจัดวางส่วนต่างๆ ได้แก่

- ซ้าย-ขวา (เช่น อักษร 好 อ่านว่า **hǎo** แปลว่า ดี)
- บน-ล่าง (เช่น อักษร 家 อ่านว่า **jiā** แปลว่า บ้าน)
- บน-กลาง-ล่าง (เช่น อักษร 茶 อ่านว่า **chá** แปลว่า ชา)
- ล้อมรอบ (เช่น อักษร 国 อ่านว่า **guó** แปลว่า ประเทศ)
- ล้อมครึ่งรอบ (เช่น รูป 病 อ่านว่า **bìng** แปลว่า ป่วย)
- ลักษณะพิเศษ เช่น แทรกตรงกลาง (เช่น 哀 อ่านว่า **āi** แปลว่า โศกเศร้า มาจากส่วนประกอบ 衣 และมี 口 แทรกตรงกลาง)

3.3 กลวิธีการสร้างอักษรจีน

เนื่องจากอักษรจีนมีวิวัฒนาการมายาวนาน หนังสือ Shuowen jie zi (อธิบายลายสี่วิเคราะห์อักษร) ซึ่งถือเป็นพจนานุกรมเล่มแรกของจีนในสมัยโบราณได้กล่าวถึงวิธีการสร้างตัวอักษรจีนไว้ 6 อย่าง (ถาวร, 2008; Hu, 1995: 154-158) คือ สร้างตามรูป (xiangxing) สร้างตามเรื่อง (zhishi) สร้างตามความ (huiyi) สร้างตามเสียงและความหมาย (xingsheng) ยืมเทียม (jiajie) และกำกับอักษร (zhuanzhu) ในที่นี้ประมาณ 90% ของตัวอักษรจีนเป็นการสร้างโดยอาศัย 4 กลวิธีหลัก (Chen and Wu, 2007: 61-64) ซึ่งอาจสรุปได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ (ถาวร, 2008: 164-167)

- (1) อักษรมูลฐาน สร้างโดยไม่ได้นำอักษรอื่นมาผสมกัน สามารถแยกตามวิธีสร้างได้ 2 กลุ่มคือ
- ก. อักษรสร้างตามรูป หมายถึง อักษรที่สร้างขึ้นโดยวาดรูปเลียนแบบของจริง เช่น น้ำ (เขียน 水 อ่านว่า shuǐ)
ภูเขา (เขียน 山 อ่านว่า shān)
- ข. อักษรสร้างตามเรื่องเพื่อบ่งชี้ หมายถึง อักษรที่เน้นความหมายหลายเรื่องเป็นนามธรรม สร้างรูปไม่ได้ จึงใช้นัยแห่งความหมายมาเขียนด้วยเส้นที่สื่อความหมายได้โดยนัย เช่น
- ข้างล่าง (เขียน 下 อ่านว่า xià)
ข้างบน (เขียน 上 อ่านว่า shàng)
- (2) อักษรผสมตัว สร้างจากการนำอักษรมูลฐานมาผสมกัน อาจมีการลดรูปย่อรูปลงไปบ้าง สร้างได้ 2 วิธี คือ
- ก. สร้างตามความ คือ นำรูป 2 รูปขึ้นไปรวมกันเพื่อสื่อความหมาย เช่น
- ป่าโปร่ง (เขียน 林 อ่านว่า lín)
เป็นตัวอักษรที่เกิดจากการนำรูป 木 (อ่านว่า mù แปลว่า ต้นไม้) สองรูปมาประกอบเข้าด้วยกัน เมื่อรวมกันได้ความหมายว่า ป่าโปร่ง
- ป่าทึบ (เขียน 森 อ่านว่า sēn)
เป็นตัวอักษรที่เกิดจากการนำรูป 木 สามรูปมาประกอบเข้าด้วยกัน เมื่อรวมกันได้ความหมายว่า ป่าทึบ
- ข. สร้างตามเสียงและความหมาย คืออักษรที่มาจากส่วนประกอบสองส่วนคือ ส่วนที่แสดงความหมายและส่วนที่แสดงเสียง กลวิธีดังกล่าวเป็นกลวิธีที่ใช้ในการสร้างอักษรมากกว่า 85 % ของอักษรจีนทั้งหมด (Chen and Wu, 2007: 63) เช่น
- หิว (เขียน 饿 อ่านว่า è)
อักษร 饿 เกิดจากการนำส่วนแสดงความหมาย 饣 (เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน) มาประกอบกับส่วนแสดงเสียง 我 (ดังรูป 饣 + 我) มีความหมายว่า หิว เพราะความหิวมักมีความสัมพันธ์กับอาหารการกิน

3.4 การเชื่อมโยงอักษรด้วยส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดง ความหมาย

เป้าหมายของผู้เรียนภาษาจีนส่วนใหญ่คือ ทำอย่างไรให้สามารถใช้ศัพท์เพื่ออ่านและเขียนภาษาจีนได้ (Zhu, 2007: 302) การจำอักษรจีนเป็นปัญหาหลักสำหรับผู้เรียน (Hayden, 2007: 203; Kupfer, 2007: 1) เป็นภารกิจที่ยาก (Everson, 1998; Ke, 1998a, 1998b; Hayden, 2003) และท้าทายแม้สำหรับคนจีนเอง (Cui, 2007) เนื่องจากระบบการเขียนภาษาจีนต้องอาศัยความจำ (Richardson, 2007: 315) และยุทธศาสตร์สำคัญในการช่วยสร้างความจำคือการเชื่อมโยง กล่าวคือ เมื่อพบตัวอักษรที่ไม่คุ้นเคย ผู้เรียนอาจใช้ความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบของอักษรในการคาดคะเนการออกเสียงหรือระบุความหมายของตัวอักษรจีนนั้น เช่น เมื่อเห็นตัวอักษร 付 และไม่ทราบเสียงอ่านและความหมาย แต่หากผู้เรียนรู้ว่า ตัวอักษร 付 อ่านว่า fù และทราบว่าอักษรภาพ 鱼 แปลว่า ปลา ผู้เรียนอาจคาดคะเนได้ว่าตัวอักษรจีนตัวนี้อาจหมายถึงปลาชนิดหนึ่ง และอาจจะออกเสียงว่า fù เป็นต้น ส่วนประกอบเหล่านี้มีส่วนช่วยผู้เรียนในการสร้างความจำเกี่ยวกับตัวอักษรจีนได้ โดยที่ผู้เรียนต้องมีความรู้หรือจำตัวอักษรจีนหรือส่วนประกอบของอักษรจีนได้เป็นฐานแล้วใช้การเชื่อมโยงความรู้เดิมในความจำกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรตัวใหม่ ด้วยเหตุดังกล่าว นักการศึกษาภาษาจีนจึงให้ความสำคัญแก่บทบาทของการใช้ความคิดในกระบวนการเรียนตัวจีน (Cui, 2007) ซึ่งมีการเชื่อมโยงระดับพื้นฐานเป็น 3 ลักษณะคือ

- (1) การเชื่อมโยงรูปกับความหมาย หรือสัญลักษณ์ มีทั้งการเชื่อมโยงกับรูปเดี่ยวๆ หรือ กับรูปมากกว่าหนึ่งรูป เช่น
  - ก. การเชื่อมโยงกับรูปเดี่ยว เช่น อักษรภาพ 木 (อ่านว่า mù แปลว่า ต้นไม้) เป็นการเลียนรูป ต้นไม้ อักษรภาพ 人 (อ่านว่า rén แปลว่า คน) เป็นการเลียนรูป คน เป็นต้น
  - ข. การเชื่อมโยงรูปมากกว่าหนึ่งรูป เช่น อักษรรูป 2 รูปขึ้นไปรวมกันเพื่อสื่อความหมาย เช่น อักษรรูป 众 (อ่านว่า zhòng หมายถึง ผุ่ชน) เป็นการรวมรูปคน 3 คน (คนจำนวนมาก) เป็นต้น

ค. การเชื่อมโยงรูปกับสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมาย เช่น 太 (อ่านว่า t ài แปลว่า เกินไป) เนื่องจากมากกว่า “ใหญ่” (大) จึง “เกินไป”

(2) การเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงความหมาย

(3) การเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงเสียง

การเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงความหมายและส่วนประกอบแสดงเสียง เช่น อักษร 情 (อ่านว่า q íng แปลว่า ความรู้สึก) ประกอบด้วยส่วนประกอบ 忄 ซึ่งแสดงความหมายเกี่ยวกับใจ และ 青 เป็นส่วนประกอบแสดงเสียง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงตัวอย่างการเชื่อมโยงในอักษรจีน

รูป	การเชื่อมโยงกับรูปหรือสัญลักษณ์			
人 อ่านว่า r én แปลว่า คน	大 อ่านว่า dà แปลว่า ใหญ่ (คนกางแขนใหญ่)	太 อ่านว่า t ài แปลว่า เกินไป (หนึ่งจุดมากกว่า “ใหญ่” จึง “เกินไป”)	天 อ่านว่า tiān แปลว่า ท้า (สูงกว่าความ ยิ่งใหญ่ใดๆ)	众 อ่านว่า zhòng แปลว่า ผุ้ชน (คน 3 คน)
木 อ่านว่า mù แปลว่า ต้นไม้ (มีลำ ต้น และกิ่งก้าน)	林 อ่านว่า l ín แปลว่า ป่าโปร่ง (มี ต้นไม้ 2 ต้น)	森 อ่านว่า sēn แปลว่า ป่าทึบ (มีต้นไม้ 3 ต้น)	果 อ่านว่า guǒ แปลว่า ผลไม้ (บนต้นไม้มีผล)	休 อ่านว่า xiū แปลว่า พัก (คนพิงต้นไม้)
ส่วนประกอบแสดง ความหมาย	การเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงความหมาย			
火 หรือ 灬 อ่านว่า huǒ แปลว่า ไฟ (รูปกองไฟ)	炮 อ่านว่า p ào แปลว่า ปืนใหญ่ (ยังมีไฟออกมา)	烧 อ่านว่า shāo แปลว่า เผา (ใช้ไฟเผา)	煮 อ่านว่า zhǔ แปลว่า ต้ม (ใช้ไฟและหม้อต้ม)	热 อ่านว่า rè แปลว่า ร้อน (มีไฟข้างใต้)
女 อ่านว่า nǚ แปลว่า ผู้หญิง (ทำ ผู้หญิงอื่น)	妈 อ่านว่า mā แปลว่า แม่ (เป็นผู้หญิง)	姐 อ่านว่า jiě แปลว่า พี่สาว (เป็นผู้หญิง)	妹 อ่านว่า mèi แปลว่า น้องสาว (เป็นผู้หญิง)	好 อ่านว่า hǎo แปลว่า ดี (มีผู้หญิง/ภรรยาและลูกเป็น สิ่งที่ดี)
心 หรือ 忄 อ่านว่า xīn แปลว่า หัวใจ	忍 อ่านว่า rěn แปลว่า ออดทน	念 อ่านว่า niàn แปลว่า อ่าน หรือ คิดถึง	想 อ่านว่า xiǎng แปลว่า คิด	恨 อ่านว่า hèn แปลว่า เกลียด
ส่วนประกอบแสดง เสียง	การเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงเสียง			
付 อ่านว่า fù แปลว่า จ่าย	府 อ่านว่า fǔ แปลว่า สำนักงาน	附 อ่านว่า fù แปลว่า เสริม	付 อ่านว่า fù แปลว่า ชื่อปลา ชนิดหนึ่ง	符 อ่านว่า fú แปลว่า เครื่องหมาย สัญลักษณ์
马 อ่านว่า mǎ แปลว่า ม้า	妈 อ่านว่า mā แปลว่า แม่	吗 อ่านว่า ma แปลว่า หรือ (คำเสียงเบา ใช้สำหรับ คำถาม)	骂 อ่านว่า mà แปลว่า คำ	蚂 อ่านว่า mǎ ใช้คู่กับอักษร 义 (อ่านว่า yì) แปลว่า มด

Li Rui (Li, 2005) ศึกษาชุดคำใน Gaodeng xuexiao waiguo liuxuesheng Hanyu jiaoxue dagang (Guojia Duiwai Hanyu Jiaoxue Lingdao Xiaozu Bangonshi, 2002 อ้างถึงใน Li, 2005) ระบุในงานวิจัยว่า อักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย (xingsheng zi) ที่มีความเกี่ยวข้องกับความหมายมี 85.92% ของอักษรจีนทั้งหมด (Kang, 1993 อ้างถึงใน Li, 2005) นักจิตวิทยาการเรียนรู้ระบุชัดเจนว่า การแยกแยะและเข้าใจส่วนประกอบของอักษรจีนมีผลต่อการเรียนรู้ความแตกต่างของอักษรอย่างยิ่ง แต่การกำหนดว่ารูปใดแสดงความหมายได้อย่างชัดเจนเป็นสิ่งที่ยากมาก ไม่เหมือนกับการเปรียบเทียบเสียงซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้ว่าเสียงเหมือน คล้ายหรือตรงกันหรือไม่ เนื่องจากความแตกต่างกันระหว่างภาษาจีนมาตรฐานกับภาษาจีนท้องถิ่น อีกทั้งอักษรหนึ่งตัวอาจแปลความหมายได้หลายอย่าง จากการอ้างอิงพจนานุกรมจีนฉบับ Xindai Hanyu cidian (Zhongguo Shehui Kexueyuan Yuyan Yanjiusuo Cidian Bianjishi, 1994) Li กำหนดคำโดยเลือกใช้ความหมายที่มีการใช้บ่อย แบ่งอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย ออกเป็นอักษรที่มีรูปแสดงความหมายที่แสดงความหมาย (เช่น 江, 提) และอักษรที่มีรูปแสดงความหมายแต่ไม่ได้แสดงความหมาย (เช่น 辅, 始) หากอักษรตัวนั้นมีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงความหมายที่ใช้บ่อยให้นับว่าแสดงความหมาย แล้วนำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบปริมาณอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย ของอักษรระดับต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายของอักษรระดับต่างๆ (Li, 2005)

	อักษรทั้งหมด	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
อักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายทั้งหมด	68.6%	59.5%	76.7%	83.5%

จากตารางที่ 2 พบว่าอักษรจีนมีอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย 68.6 % และอัตราส่วนจะยิ่งสูงขึ้นตามระดับของความยากของอักษร กล่าวคือ ยิ่งระดับอักษรสูงขึ้นอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายยิ่งมากขึ้น ดังนั้น การช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบแสดงความหมายน่าจะช่วยให้เรียนภาษาจีนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ Li ยังได้แสดงตารางเปรียบเทียบระดับการแสดงความหมายของส่วนประกอบแสดงความหมายในระดับต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบระดับการแสดงความหมายของส่วนประกอบแสดง
ความหมายในอักษรระดับต่างๆ (Li, 2005)

	อักษรผสมแบบสร้างตาม เสียงและความหมายทั้งหมด	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
อักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายที่ ส่วนประกอบสามารถแสดงความหมายออกมา	62.3%	60.6%	62.2%	65.4%

จะเห็นว่า จำนวนอักษรที่สามารถใช้แสดงความหมายของส่วนประกอบมีมากกว่าครึ่งหนึ่ง และจำนวนจะเพิ่มมากขึ้นตามระดับความยากของอักษร แสดงว่าความสามารถในการเข้าใจและแยกแยะความหมายของอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายยิ่งสูง ยิ่งมีผลดีต่อการเรียน และจดจำอักษร สำหรับผู้เรียนระดับต้น แม้รูปอักษรจะค่อนข้างง่ายแต่การแสดงความหมายในอักษรเหล่านี้ไม่ชัดเจน ลักษณะเช่นนี้ ด้านหนึ่งนับว่าไม่เป็นผลดีต่อการเรียนรู้เพราะทำให้จำยาก แต่อีกด้านหนึ่งยังนับว่ามีประโยชน์เพราะเป็นการเตือนให้ผู้เรียนได้รับรู้ปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงในอักษรจีนว่าอักษรจีนหลายตัวที่ส่วนประกอบไม่ได้แสดงความหมายชัดเจน ดังนั้น หากผู้เรียนได้ทำความรู้จักและใส่ใจเรียนรู้อักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายก็จะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้อักษรยิ่งขึ้น

ลักษณะต่างๆ ของอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย

(1) ตำแหน่งของส่วนประกอบแสดงความหมาย

ตารางที่ 4 แสดงตำแหน่งของส่วนประกอบแสดงความหมายในอักษรระดับต่างๆ (Li, 2005)

	อักษรผสมแบบสร้าง ตามเสียงและ ความหมายทั้งหมด	ระดับ ต้น	ระดับ กลาง	ระดับ สูง
ส่วนประกอบแสดงความหมายอยู่ทางซ้าย เช่น 船	64.7%	65%	63.7%	65.6%
ส่วนประกอบแสดงความหมายอยู่ทางขวา เช่น 教	7.6	8.4	7.6	5.9
ส่วนประกอบแสดงความหมายอยู่ข้างบน เช่น 菜	7.9	7.2	7.4	9.8
ส่วนประกอบแสดงความหมายอยู่ข้างล่าง เช่น 急	9.9	8.9	10.8	10.7
ส่วนประกอบแสดงความหมายอยู่ที่อื่น* เช่น 国、过、裁	9.9	10.5	10.4	8

*ที่อื่นฯ ได้แก่ รอบๆ, เกือบรอบ

จะเห็นว่า ตำแหน่งของส่วนประกอบซึ่งอยู่ทางซ้ายมีมากที่สุดคือ 64.7% นักจิตวิทยาการการเรียนรู้สรุปว่าการเข้าใจตำแหน่งของส่วนประกอบมีส่วนช่วยการเข้าใจและจำอักษร ลักษณะเช่นนี้ ผู้สอนจึงควรนำไปสอนในชั้นเรียนด้วย

- (2) การที่ส่วนประกอบของอักษร เมื่อแยกส่วนประกอบออกมาแล้วเป็นตัวอักษรโดยตัวมันเองหรือไม่

ส่วนประกอบแสดงความหมายของอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย มี 3 ประเภท คือ

- ก. ส่วนประกอบที่เป็นอักษรตามรูปเดิม (เช่น 山)
- ข. ส่วนประกอบที่กลายมาจากอักษรรูปเดิม (เช่น 亻)
- ค. ส่วนประกอบที่ไม่เป็นอักษรที่สามารถใช้โดยลำพังได้ (เช่น 讠)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายที่ส่วนประกอบแสดงความหมายสามารถแยกย่อยเป็น 3 ประเภท (Li, 2005)

	อักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายทั้งหมด	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง
ก. ส่วนประกอบที่เป็นอักษรตามรูปเดิม	45.9	42.2	50.3	47.6
ข. ส่วนประกอบที่กลายมาจากอักษรรูปเดิม	29.2	31.7	25.3	29.3
ค. ส่วนประกอบที่ไม่เป็นอักษรที่สามารถใช้โดยลำพังได้	24.9	26	24.4	23.2

ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนบางคนอาจสอนส่วนประกอบที่เป็นอักษรตามรูปเดิม (ก) แยกจากส่วนประกอบที่กลายมาจากอักษรรูปเดิม (ข) อันที่จริงแล้ว หากจัดการสอนรวมกันและสอนให้สัมพันธ์กันก็จะสามารถช่วยลดภาระการจำได้ เช่น หากสอนส่วนประกอบ 亻 โดยโยงกับอักษร 衣 ก็ช่วยให้ผู้เรียนไม่สับสนกับส่วนประกอบ 亻 เป็นต้น

- (3) ระดับความยากของส่วนประกอบ

เมื่อนำส่วนประกอบที่เป็นอักษรตามรูปเดิมและที่กลายมาจากอักษรรูปเดิมมาพิจารณาและแบ่งระดับความยากง่ายสามารถแบ่งได้เป็น 4 ระดับ คือ ส่วนประกอบที่มีระดับความยาก-ง่ายระดับต้น ส่วนประกอบที่มีระดับความยาก-ง่ายระดับกลาง ส่วนประกอบที่มีระดับความยาก-ง่ายระดับสูง ส่วนประกอบที่มีระดับความยากกว่าระดับสูง

ตารางที่ 6 แสดงปริมาณของส่วนประกอบแสดงความหมายตามระดับความยากง่าย 4 ระดับ (Li, 2005)

ระดับความยากง่ายของส่วนประกอบ	อักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายทั้งหมด	อักษรระดับต้น	อักษรระดับกลาง	อักษรระดับสูง
ส่วนประกอบที่มีระดับความยากง่ายระดับต้น	67.6	67.8	67.7	68.6
ส่วนประกอบที่มีระดับความยากง่ายระดับกลาง	2.46	2	3.7	1.7
ส่วนประกอบที่มีระดับความยากง่ายระดับสูง	1	1.1	0.9	1
ส่วนประกอบที่มีระดับความยากง่ายกว่าระดับสูง	5	5	5.4	4.6

ในการเรียนรู้คำใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อขึ้นระดับกลาง อักษรต่างๆ ที่จะเรียนเป็นอักษรที่มีส่วนประกอบที่เรียนมาแล้วเป็นจำนวนมาก การเรียนโดยใช้ประโยชน์จากความคุ้นเคยต่อส่วนประกอบที่เคยเรียนมาจะช่วยลดความลำบากในการเรียนลง เมื่อเปรียบเทียบแล้ว ภาระของผู้เรียนระดับต้นค่อนข้างหนัก ตามการรวบรวมและวิเคราะห์ของ Feng Li Ping (Feng, 1998 อ้างถึงใน Li, 2005) ส่วนประกอบแสดงเสียงก็มีลักษณะเดียวกัน ดังนั้น หากผู้เรียนระดับต้นสามารถจดจำส่วนประกอบได้ถูกต้อง ครบถ้วน แม่นยำ การเรียนในระดับกลางก็จะเป็นอุปสรรคมาก

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ผู้สอนจึงไม่ควรรีบใส่กฎเกณฑ์ในการประกอบตัวของอักษรในระดับต้นเนื่องจากอาจทำให้ผู้เรียนสับสนได้ แต่เมื่อเรียนจบระดับต้นแล้ว ผู้สอนควรคิดหาวิธีให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านส่วนประกอบเหล่านี้ ให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำความหมายได้อย่างเป็นระบบ (Li, 2005: 108-109)

เกี่ยวกับการสอนอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายมีแนวคิด 2 แนว แนวคิดหนึ่งเห็นว่า ควรสอนอักษรผสมดังกล่าว ในขณะที่อีกแนวคิดหนึ่งเห็นว่า ส่วนประกอบของอักษรผสมดังกล่าวในภาษาจีนปัจจุบันไม่ได้มีระบบอย่างพอเพียงและไม่มีค่าควรแก่การสอน อย่างไรก็ตาม สำหรับอักษรที่มีการปรากฏตัวบ่อย การสอนอักษรโดยแยกส่วนประกอบยังนับว่ามีประโยชน์อยู่บ้าง นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายอย่างรอบด้านเพื่อให้สามารถเลือกใช้และจดจำอักษรตามความถนัดของตนเอง

3.5 ยุทธศาสตร์การจำอักษรจีน

ผู้ที่มีความรู้ภาษาจีนระดับสูงอาจใช้การคาดเดาความหมายโดยการถอดรูปอักษรผสมที่มาจากส่วนประกอบแสดงเสียงหรือส่วนประกอบแสดงความหมายเพื่อคาดเดาเสียงอ่านหรือแปลความหมายได้คร่าวๆ จากส่วนประกอบที่คุ้นเคย แต่สำหรับนักศึกษาที่มีความรู้ภาษาจีนไม่เพียงพอที่จะสามารถถอดรหัสระบบเสียงของการเขียนภาษาจีนได้ต้องใช้การเข้าถึงโดยตรง นั่นคือต้องจำอักษรจีนแต่ละตัวเป็นตัวยุทธศาสตร์การช่วยจำตามความถนัดส่วนบุคคล (Guder, Jiang and Wan, 2007: 529) ในการจำอักษรจีน ผู้เรียนไม่สามารถจำโดยแยกการเขียนออกมาเป็นตัวโดดๆ แต่ต้องสร้างความสัมพันธ์กับบริบทและเชื่อมโยงกันด้วยความหมายทั้งภายในอักษรจีนตัวนั้น และกับอักษรจีนตัวอื่นๆ ความยากง่ายของการจำอักษรจีนขึ้นกับความซับซ้อนของอักษรจีน จำนวนขีด และความบ่อยของการปรากฏตัวในบทอ่าน ทั้งนี้ การจำอักษรจีนต้องใช้สมองซีกขวา แต่การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาที่ใช้สมองซีกซ้าย ทำให้สรุปได้ว่ากระบวนการเรียนภาษาจีนแตกต่างจากสมมุติฐานของการเรียนภาษาต่างประเทศทั่วไป สำหรับชาวต่างชาติ ในขณะที่อ่านภาษาจีน สมองซีกขวาอาจถูกกระตุ้นมากกว่าคนจีนเนื่องจากชาวต่างชาติมีความรู้เกี่ยวกับอักษรจีนไม่เพียงพอ (Guder, Jiang and Wan, 2007: 5298-530) ยุทธศาสตร์หลักที่ช่วยในการจำอาจจำแนกได้เป็น 3 ยุทธศาสตร์ (Richardson, 2007: 318) คือ

- (1) ยุทธศาสตร์การใช้ปัญญา (metacognitive strategies) ซึ่งครอบคลุมการวางแผนสำหรับการเรียนรู้ การกำกับดูแล และการประเมินการเรียนรู้
- (2) ยุทธศาสตร์ทางปัญญาซึ่งครอบคลุมการควบคุม (operate) ข้อมูลที่ได้รับมาโดยตรงจัดการ (manipulating) ด้วยวิธีที่สามารถเพิ่มพูนการเรียนรู้
- (3) ยุทธศาสตร์การใช้จิตพิสัยทางสังคม (social affective strategies) ซึ่งครอบคลุมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (O'Malley and Chamot, 1990; Chamot and O'Malley, 1994) จากการศึกษาคำการใช้ยุทธศาสตร์ทางปัญญาของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนใช้กระบวนการทางปัญญาเพื่อจำอักษรจีนใน 3 ลักษณะคือ

(1) การใช้จินตภาพ

การใช้จินตภาพ (imagery) หมายถึงการจำภาพให้ได้ เมื่อจำได้แล้ว ก็จะสามารถเรียกภาพนั้นออกมาจากความทรงจำได้แม้จะไม่มีภาพนั้นปรากฏอยู่แล้ว กระบวนการดังกล่าวต้องใช้การมองเห็นแล้วเชื่อมโยงสู่การจำได้ จากการศึกษากระบวนการทางปัญญาในสมอง (cognitive neuroscience) พบว่าจินตภาพเป็นพื้นฐานในการจำอักษรจีน ซึ่งต้องมีการจำภาพตัวอักษรเชื่อมโยงกับเสียงและความหมาย (Kosslyn and Koenig, 1992) กระบวนการสำคัญในการสร้างความจำคือ การหาความ

เหมือนกันของรูปแบบ ใช้ความรู้เกี่ยวกับภาพตัวอักษรหรือใช้โครงสร้างทางกราฟฟิก เชื่อมโยงกับอักษรจีนที่ได้เรียนมาก่อน สร้างภาพโครงสร้างทางกราฟฟิก และใช้รูปของส่วนประกอบที่แสดงความหมายหรือเสียงช่วยในการจำ งานวิจัยเกี่ยวกับการจำอักษรจีนดังกล่าวมีการนำเสนอแนวคิดการเชื่อมโยงทั้งรูปกับความหมาย และรูปกับเสียง (Ke, 1998a, 1998b; Shu and Anderson, 1999)

(2) การเทียบเคียง

การเทียบเคียง (metaphor) เป็นกระบวนการทางปัญญาพื้นฐานโดยการใช้ประสบการณ์ส่วนตัวเทียบเคียงโดยการร่วมกันประกอบเป็นอักษรของส่วนประกอบแสดงความหมายและส่วนประกอบแสดงเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนประกอบแสดงความหมายซึ่งใช้เทียบเคียง (metaphorical conceptualization) กับอักษรภาพ (pictograms) (Lakoff and Johnson, 1980; Lakoff, 1987)

(3) การปรากฏตัว

การปรากฏตัวจากการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความจำโดยการใช้ส่วนประกอบแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำ (cue) ฝึกคาดเดาความหมายหรือเสียงของอักษรจีนด้วยแบบฝึกแบบปรนัย (Jackson, Everson and Ke, 2003: 141-153) โดยในชุดคำในแบบฝึกมีการปรากฏตัวของส่วนประกอบเดียวกัน การตระหนักในความเชื่อมโยงของตัวจีนจึงมีประโยชน์กว่าเพียงท่องและฝึกฝนซ้ำแล้วซ้ำเล่า

บทบาทสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนคือ การช่วยผู้เรียนเข้าใจความซับซ้อนของอักษรจีนโดยแยกส่วนประกอบของอักษรแต่ละตัวออกมา จากงานวิจัยพบว่าลักษณะของการประกอบอักษรดังกล่าวมีผลต่อการรู้จักและจำตัวอักษรจีนของผู้เรียนอย่างมาก (Feng, 1998; Chen and Peng, 2001) กลวิธีการสร้างอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายเป็นกลวิธีการสร้างแบบเดียวที่ครอบคลุมส่วนประกอบแสดงเสียง ดังนั้น ในการออกแบบงานวิจัยเพื่อวัดความสามารถในการเชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงเสียงจึงครอบคลุมเฉพาะอักษรผสมแบบมี ส่วนประกอบอยู่ในลักษณะนี้เท่านั้น ทั้งนี้ ส่วนประกอบแสดงเสียงจะแสดงเสียงลักษณะใด ลักษณะหนึ่งต่อไปนี้

(1) ส่วนประกอบแสดงเสียงที่แสดงเสียงเหมือนกันอย่างสมบูรณ์

เช่น อักษรที่มีส่วนประกอบรูป 皇 เหมือนกัน อักษรที่มีความหมายว่า ตักแตน

(蝗) ออกเสียง hu áng และอักษรที่มีความหมายว่า จักรพรรดิ (皇) ก็ออกเสียง hu áng เหมือนกัน

(2) ส่วนประกอบแสดงเสียงที่ไม่ได้ออกเสียงเหมือนกันอย่างสมบูรณ์

เช่น อักษรที่มีส่วนประกอบรูป 贵 เหมือนกันแต่ไม่ได้ออกเสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน เช่นอักษรที่มีความหมายว่า (น้ำ) ชัดพุ่ง; ติฝ่า (วงล้อม) (潰) อ่านว่า **ku ì** ขณะที่อักษรที่มีความหมายว่า แพง (贵) อ่านว่า **gu ì**

- (3) ส่วนประกอบแสดงเสียงที่มีอักษรบางตัวที่แม้จะใช้ส่วนประกอบเดียวกันแต่ออกเสียงแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่น อักษรที่มีส่วนประกอบรูป 台 เหมือนกันแต่ออกเสียงต่างกัน เช่น อักษรที่มีความหมายว่า ให้ของขวัญ หรือ ทิ้งไว้ให้ (贻) ออกเสียง **y í** ขณะที่อักษรที่มีความหมายว่า หอสูง หรือ แทน (台) ออกเสียง **t á** เป็นต้น (Zhou, 1978)

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ส่วนประกอบแสดงเสียงของอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายของภาษาจีนปัจจุบันสามารถบอกเสียงได้ประมาณ 77 % และส่วนประกอบแสดง ความหมายทั้งหมดสามารถบอกความหมายได้ 83 % (Wang, 1997) และจากส่วนประกอบแสดงเสียงทั้ง 3 ลักษณะข้างต้น มีส่วนประกอบที่สามารถแสดงเสียง 66.04 % ทั้งนี้ ปัจจัยที่ส่งเสริมความสามารถในการแยกแยะเสียงของอักษรผสมเหล่านี้ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้ (Chen and Wang, 2001)

1. ความถี่ของการปรากฏตัวของอักษร
2. การแสดงเสียงของอักษรที่ตรงตามกฎ
3. การปรากฏตัวในบริบท กล่าวคือ หากมีบริบทความสามารถในการแยกแยะเสียงและความหมายยิ่งสูงขึ้น
4. ความถี่ของการปรากฏตัวของคำศัพท์ กล่าวคือ หากคำศัพท์ปรากฏตัวบ่อย ส่วนประกอบแสดงเสียงหรือไม่ ไม่มีผลต่อการแยกแยะอักษรเนื่องจากเป็นการจดจำ คำศัพท์เป็นตัว หากคำศัพท์ปรากฏตัวไม่บ่อย ส่วนประกอบที่แสดงเสียงจะมีส่วนช่วยในการแยกแยะเสียงได้มากกว่า

ทั้งนี้ การศึกษาข้างต้นเป็นการศึกษาในผู้เรียนที่เป็นชาวจีน สำหรับนักศึกษาต่างชาติ มีการศึกษาผู้เรียนในสภาพและระดับต่างๆ กัน (Peng, 1997: 75) ใช้แบบทดสอบที่สร้างจากอักษรระดับ 1-4 (jia, yi, bing, ding) ทั้ง 4 ระดับจาก Hanyu shuiping cihui yu Hanzi dengji dagang (Guojia Duiwai Hanyu Jiaoxue Lingdao Xiaozu Bangongshi Hanyu shuiping kaoshibu, 1992) โดยเลือกอักษรระดับละ 10 ตัว ทั้งสิ้น 40 ตัว ครอบคลุมอักษรที่มีลักษณะคือ

1. มีส่วนประกอบแสดงเสียงซึ่งแสดงเสียงส่วนต้นพยยางค์และส่วนท้ายพยยางค์ตรงกันทั้งหมด

2. มีส่วนประกอบแสดงเสียงซึ่งแสดงเสียงส่วนต้นพยางค์หรือส่วนท้ายพยางค์ ส่วนใดส่วนหนึ่งตรงกัน
3. มีส่วนประกอบแสดงเสียงซึ่งแสดงเสียงไม่ตรงกันเลย

การทำวิจัยดังกล่าวกระทำกับนักศึกษาจากประเทศต่างๆ 11 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น เกาหลี อังกฤษ เวียดนาม รัสเซีย ยูเครน ไอร์แลนด์ อินเดีย ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย แคนาดา มาศึกษาที่ปักกิ่งจำนวนทั้งสิ้น 52 คน โดยในจำนวนนี้ ผู้เรียน 26 คนเรียนภาษาจีนมาแล้วประมาณครึ่งปี จัดเป็นผู้เรียนระดับต้น ผู้เรียนอีก 26 คนได้เรียนที่ประเทศจีนมาแล้ว 1 ปี หรือมากกว่านั้น จัดเป็นผู้เรียนระดับสูง ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาเหล่านี้สามารถแยกแยะอักษรที่มีอัตราการปรากฏตัวบ่อยได้มากกว่า กล่าวคือ อักษรระดับ 1 (jia) ซึ่งไม่ว่าอักษรซึ่งมีส่วนประกอบแสดงเสียงจะแสดงเสียงตรงทั้งหมด แสดงเสียงส่วนต้นพยางค์หรือเสียงส่วนท้ายพยางค์ส่วนใดส่วนหนึ่งตรงกัน หรือแสดงเสียงไม่ตรงกันเลย ล้วนมีผลไม่แตกต่างกันมากนัก แต่จะพบความแตกต่างในอักษรระดับ 2, 3, 4 (yi, bing, ding) เนื่องจากเป็นอักษรที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยเพราะไม่ได้พบเห็นบ่อยนัก

Lu และ Peng (Lu and Peng, 2007) ศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์การจำอักษรจีนของนักศึกษาเวียดนามระดับต้นโดยสำรวจในหมู่ผู้เรียนและผู้สอน สรุปว่า ผู้เรียนเห็นว่าอักษรจีนจำยากและเขียนยาก ขณะที่อาจารย์จำนวนมากเห็นว่าผู้เรียนยังขาดการชี้แนะวิธีการในการศึกษาให้ได้ผล Jiang และ Zhao (Jiang and Zhao, 2001) จึงศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้อักษรจีนของนักศึกษาและพบว่า

1. โดยภาพรวม นักศึกษาต่างชาติมักใช้ยุทธศาสตร์การจำอักษรทั้งตัว ยุทธศาสตร์การใช้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมาย ยุทธศาสตร์การใช้เส้นขีด ยุทธศาสตร์การทบทวน และ ยุทธศาสตร์การประยุกต์ ยุทธศาสตร์ที่ใช้บ่อยที่สุดคือ การใช้กฎเกณฑ์ทางภาษา
2. นักศึกษาที่มาจากประเทศที่ใช้อักษรจีน (เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี) ใช้ยุทธศาสตร์การใช้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับความหมายและยุทธศาสตร์การประยุกต์มากกว่า ขณะที่ใช้ยุทธศาสตร์รูปร่างอักษร และ ยุทธศาสตร์การทบทวนน้อยกว่า

จากการศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ของผู้เรียนระดับต้น (Zhao and Jiang, 2002) พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ผู้เรียนระดับต้นใช้มากที่สุดคือ การจำรูปร่างอักษรทั้งตัว การจำขีดของตัวอักษร การทบทวนและการประยุกต์ใช้ ขณะที่ยุทธศาสตร์ที่ผู้เรียนเหล่านี้ใช้น้อยที่สุดคือ การอ้างอิงกฎเกณฑ์ทางภาษา หรือการสรุปจากหลักเกณฑ์ทางภาษา ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจาก นักศึกษาระดับต้นมีความรู้และการจำอักษรค่อนข้างน้อย พวกเขาไม่ได้ใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงหรือส่วนประกอบแสดงความหมายช่วยในการจำอักษร สาเหตุอาจจะเนื่องมาจาก

1. นักศึกษาไม่ได้รู้ถึงความสำคัญของส่วนประกอบแสดงเสียงหรือส่วนประกอบแสดง
ความหมาย แม้การใช้ส่วนประกอบ ทั้งที่แสดงเสียงและที่แสดงความหมายมาช่วยในการ
จำเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ (Ke, 1998b)
2. นักศึกษารู้จักตัวอักษรจีนค่อนข้างน้อย ความสามารถในการใช้ส่วนประกอบเพื่อช่วยจำ
หรือทำความเข้าใจเพื่อการจำเสียงหรือความหมายจำเป็นต้องมีอักษรในความจำ
พอประมาณ เมื่อผู้เรียนได้เรียนและจำอักษรได้พอประมาณก็จะจำและเข้าใจ
ส่วนประกอบแสดงเสียงหรือส่วนประกอบแสดงความหมายได้เองโดยอัตโนมัติ
ข้อค้นพบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวคือ การเลือกใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้อักษร
จีนของผู้เรียนแต่ละคนเกี่ยวข้องกับเพศ กล่าวคือ นักศึกษาชายมักเรียนรู้จากการชมสื่อภาพยนตร์
และโทรทัศน์ โดยมีนักศึกษาชายส่วนน้อยที่เรียนรู้จากการอ่านบทเรียนหรือหนังสือพิมพ์ ขณะที่
นักศึกษาหญิงเป็นลักษณะตรงข้าม ปรากฏการณ์เช่นนี้อาจสรุปได้ว่า ผู้หญิงละเอียดอ่อนกว่า
ผู้ชาย กระตือรือร้นที่จะอธิบาย การใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงหรือความหมายก็อาจใช้ความเข้าใจ
ลักษณะดังกล่าวมาอธิบาย เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว ผู้ชายมักใช้กฎเกณฑ์ในการเรียนอักษร
จีนมากกว่าผู้หญิง (Jiang and Zhao, 2001)

นอกจากนี้ มีการศึกษาวิธีการจำอักษรจีนในนักศึกษาจำนวน 18 คนจาก 12 ประเทศ โดย
ที่ก่อนมาศึกษาที่ประเทศจีน มีนักศึกษาที่ไม่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อนและไม่รู้จักอักษรจีนเลย
จำนวน 14 คน โดยใช้เวลาวิจัยหนึ่งปี ศึกษาว่านักศึกษาเหล่านี้ใช้กฎเกณฑ์อะไรในการรู้จักและจำ
ความสัมพันธ์ของรูป เสียงและความหมายของอักษรจีนอย่างไร และสรุปขั้นตอนการเรียนรู้อักษร
ของนักศึกษา ดังนี้ (Jiang, 1998)

1. ขั้นแรกคือ การสร้างความจำเสียงกับความหมาย โดยในขั้นแรก เรียนรู้คำสะกด pinyin
และความหมายที่แปลเป็นภาษาแม่ของนักศึกษาเอง โดยเลือกคำศัพท์จากเนื้อหาใน
บทเรียน เมื่อจำเสียงและความหมายได้แล้วจึงค่อยศึกษาอักษรจีน
2. ขั้นตอนเชื่อมโยงรูปกับความหมายเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่เมื่อนักศึกษาพบคำไม่รู้จักจะใช้
ภาษาแม่แปลเป็นภาษาจีน เมื่อเรียนจบระดับต้น (Chuji Hanyu keben) เล่ม 2 มีการ
กำหนดให้นักศึกษาเขียนตัวจีนตามคำบอก 10 -13 ตัวและเขียนข้อความสั้นๆ 5-8
ประโยคได้

การที่นักศึกษาระดับต้นรู้สึกว่าการเรียนอักษรจีนยากเนื่องจากพวกเขาไม่ได้ใช้
ส่วนประกอบของอักษรจีนมาช่วยในการรู้จักและจำอักษร ทำให้ภาระการจำอักษรจีนต้องจำเป็น
รายตัวทุกตัวซึ่งเป็นภาระหนักมาก ทั้งนี้ นักศึกษาเหล่านี้เป็นผู้ใหญ่ซึ่งมีทักษะการวิเคราะห์ ดังนั้น

ผู้สอนจึงควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแยกแยะอักษรเพื่อช่วยการจำตั้งแต่วันแรกที่เรียน ซึ่งอาจกระทำได้อดังนี้

1. ใช้การจำแบบจัดเป็นกลุ่มก้อน
วิธีนี้ไม่ใช่การจำขีดก่อนหลัง แต่เป็นการแบ่งอักษรออกเป็น ส่วน เช่น แบ่งตามขีด แบ่งตามส่วนประกอบ (pianpang หรือ bujian) แล้วจำแบบเป็นกลุ่มก้อน วิธีนี้จะช่วยลดภาระการจำเนื่องจากจำนวนหน่วยที่ต้องใช้ในการจำน้อยลง
2. ใช้การเชื่อมโยง
นำอักษรที่จะเรียนเชื่อมโยงกับสิ่งที่นักศึกษารู้จักมาก่อนโดยใช้วิธีของตนเองในการเชื่อมโยงและจำ แล้วเชื่อมโยงอักษรที่ต้องการจำ โดยการจำอักษรที่เชื่อมโยงทั้งกลุ่มนั้น
3. จำในลักษณะพิเศษ
หากอักษรมีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป ให้จำส่วนประกอบที่เด่นชัด หรือส่วนที่น่าจะจดจำยาก
4. แยกความแตกต่างของอักษร 2 ตัว โดยหาความเหมือนและความต่างและจำควบคู่กันไป เช่น 他 กับ 她 , 买 กับ 卖 และ 处 กับ 外 เป็นต้น

จากการเรียนรู้การแยกแยะอักษรดังกล่าว เมื่อนักศึกษาเรียนถึงเล่ม 3 ก็จะสามารถใช้ทักษะการจำเป็นตัวจากความคุ้นเคย พบเห็นบ่อย เช่น 饿 (我+尗) 骆驼 (马+各 และ 马+它) เป็นต้น (Jiang, 1998) ผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้ดังกล่าวน่าจะมีความสามารถสังเกตและใช้ทักษะคาดเดาด้วยตนเอง เรียกวิธีการนี้ว่า วิธีการเชื่อมโยงอย่างมีตรรกะ (tuili : 推理) แต่เนื่องจากผู้เรียนเหล่านี้ไม่ทราบว่าจะใช้กฎเกณฑ์เหล่านี้ในการเรียนและจำอักษรใหม่ๆ ได้อย่างไร ลักษณะดังกล่าวผู้เรียนยังไม่เป็นผู้กระทำเพียงพอ การเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนจึงช้าเพราะเป็นการค่อยๆ สัมผัสและรู้ไปเอง ดังนั้น ผู้สอนจึงควรสังเกตการเรียนรู้ของผู้เรียนและชี้แนะให้ผู้เรียนจำอักษรจีนให้เป็นระบบโดยการปฏิบัติดังนี้

1. การสังเกตการเขียนของผู้เรียนในงานมอบหมายที่เป็นการบ้านว่ามีการเขียนผิดหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอักษรที่มีขีดมากเช่น อักษรที่มีตั้งแต่ 10 ขีดขึ้นไป โครงสร้างของอักษรที่ซับซ้อน และการเขียนส่วนประกอบสลับข้างกัน
2. เพิ่มความสามารถในการจำอักษรจีนโดยการสอนกลุ่มอักษรที่มีส่วนประกอบเดียวกัน หากนักศึกษาจำอักษรที่มีส่วนประกอบเหล่านี้ได้ ก็จะช่วยคุ้นเคยกับการแยกส่วนประกอบอักษรจีนและทำให้สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ มาก

ขึ้น โดยการที่ผู้สอนจะตัดสินใจเลือกที่จะสอนส่วนประกอบตัวใดสามารถพิจารณาได้จากอัตราการปรากฏตัวในแบบเรียน

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจำอักษรที่มีลักษณะขีดคล้ายกันและทำให้นักศึกษาต่างชาติสับสน ผลการวิจัยคือ (Chen and Wang, 2001)

- (1) ผู้เรียนอ่านและจำผิดเพราะสังเกตเฉพาะส่วน เช่น อ่าน 钥 (อ่านว่า yào) เป็น 月 (อ่านว่า yuè) หรืออ่าน 拙 (อ่านว่า zhuō) เป็น 出 (อ่านว่า chū)
- (2) ผู้เรียนอ่านเสียงผิดเมื่อมีส่วนประกอบแสดงเสียงเดียวกันแต่ออกเสียงต่างกัน ทำให้ผู้เรียนสับสน เช่น ส่วนประกอบแสดงเสียง 炎 ใน 谈 (อ่านว่า tán) และ 淡 (อ่านว่า dàn)
- (3) ผู้เรียนจำสับสนเนื่องจากเป็นคำศัพท์ที่ประกอบจากอักษร 2 ตัว เช่น คำว่า 糕 (อ่านว่า gāo) ใน 蛋糕 (อ่านว่า dàngāo) อ่านเป็น dàn คำว่า 鸭 (อ่านว่า yā) ใน 烤鸭 (อ่านว่า kǎoyā) อ่านเป็น kǎo เป็นต้น

ทั้งนี้ นักศึกษาทั้งระดับต้นและระดับกลางจำผิดในลักษณะของข้อ (1) มากที่สุด กล่าวคือระดับต้นจำผิดถึง 43.1% และระดับกลางจำผิด 35% จากการที่นักศึกษาระดับต้นอ่านผิดในลักษณะข้อ (1) มากแสดงว่านักศึกษาพอจะรู้จักลักษณะของอักษรจีนที่มีรูปแสดงเสียงบ้างแล้ว เมื่อพบอักษรที่ไม่รู้จักก็จะพยายามแยกแยะ การที่นักศึกษาระดับกลางยังใช้ส่วนประกอบมาช่วยในการอ่านออกเสียงหรือบอกความหมายผิดมากอยู่แสดงว่า แม้นักศึกษาจะได้เรียนรู้คำศัพท์มากขึ้นแต่ก็ยังอ่านผิดเนื่องจาก

1. ไม่ได้เรียนรู้การประกอบอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายอย่างเป็นระบบ นักศึกษาที่เรียนภาษาจีนมาแล้วประมาณ 1 ปีน่าจะพอรู้จักอักษรผสมเหล่านี้บ้าง แต่ปัญหาคือพวกเขาไม่รู้ว่ามีอักษรประเภทนี้ ปัจจุบันการสอนภาษาจีนเน้นทักษะทั้งสี่ไปพร้อมกัน การสอนอักษรจีนโดยสอนจากการรวมคำศัพท์ (cihui) มีการสอนแยกวิชาอักษรจีนน้อยมาก และหากมี ก็เป็นการสอนเขียนอักษรตามลำดับขีด รูปลักษณะของอักษร และการวัดพู่กัน มีการสอนการรวมของอักษรและคำอธิบายการรวมอักษรน้อยมาก นอกจากนี้ นักศึกษาเหล่านี้ต่างไม่ทราบลักษณะการผสมอักษรที่มีส่วนแสดงเสียงและส่วนแสดงความหมายเพื่อช่วยในการจำอักษร และไม่รู้จักหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการรวมอักษรอย่างเป็นระบบ แม้นักศึกษาที่ศึกษาที่ประเทศจีนมากกว่าหนึ่งปีและสอบ HSK (ระบบเก่า) ได้ระดับ 7 ก็ยังไม่รู้จักอักษรผสมดังกล่าว

2. การจำอักษรผิดเนื่องจากอักษรมีรูปคล้ายกัน ทำให้สับสนและจำตัวอักษรที่คุ้นเคยมากกว่า เช่น 谈-淡 และ 坏-杯 ดังที่ระบุในข้อ (2) ข้างต้น นอกจากนี้ การใช้ส่วนประกอบในการคาดเดาเสียงผิดเนื่องจากนักศึกษาจำอักษรในระดับคำศัพท์ นักศึกษาไม่ได้แยกทำความเข้าใจและจำอักษรแต่ละตัวอย่างเข้าใจ ดังที่ระบุในข้อ (3) ข้างต้น นักศึกษาต่างชาติละเอียดอ่อนต่อส่วนประกอบแสดงเสียงและข้อจำกัดของส่วนประกอบเหล่านี้มากกว่านักศึกษาจีน นักศึกษาต่างชาติส่วนมากจำอักษรจีนแบบจำเป็นคำศัพท์ ไม่ใช่จำเป็นตัวอักษร (Chen and Wang, 2001)

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ส่วนประกอบผิดซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ (Xiao, 2002)

1. อักษรที่นักศึกษาต่างชาติมักเขียนสลับกันมีดังนี้
  - (1) อักษรที่มีส่วนประกอบคล้ายกัน เช่น 木本禾
เนื่องจากความสามารถในการเข้าใจความหมายของส่วนประกอบของผู้เรียนไม่มากพอ หรือไม่ก็ มีความเข้าใจแต่ไม่ชัดเจน จึงทำให้ทั้งจำผิดและใช้ผิด ไม่ใช่เพียงแค่การจำผิดๆ เท่านั้น ลักษณะเช่นนี้จะเกิดกับนักศึกษาระดับต้นและระดับกลาง เมื่อขึ้นระดับสูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวก็จะหายไป (Shi, 2000)
  - (2) การใช้ส่วนประกอบที่มีความหมายคล้ายกันสลับกัน เช่น 彳 กับ 走、辶、足; 月 กับ 页、骨; 目 กับ 见 เป็นต้น
  - (3) การจำสลับกันเนื่องจากใช้ส่วนประกอบของอักษรตัวที่ใช้คู่กันในคำศัพท์ที่ประกอบจากอักษร 2 ตัว เช่น
女性 อักษร 性 ใช้ผิดเป็น 姓
环境 อักษร 环 ใช้ผิดเป็น 坏
2. การเขียนอักษรแสดงเสียงผิดเนื่องจากในอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย ส่วนประกอบแสดงควมหมายมีมากกว่าส่วนประกอบแสดงเสียงมาก นั่นคือ ความสามารถในการแสดงควมหมายกระทำได้ดีและชัดเจนกว่าส่วนประกอบแสดงเสียง นอกจากนี้ในอักษรจีนยังมีอักษรพ้องเสียง ทำให้ใช้อักษรที่มีเสียงใกล้เคียงกันผิดไป เช่น 树叶 อักษร 叶 ใช้ผิดเป็น 椒 เป็นต้น
3. การเขียนผิด ซึ่งมีลักษณะต่อไปนี้
  - (1) เขียนขีดเส้นขาดหรือเกิน

- ก. การจำส่วนประกอบเกิน กล่าวคืออักษรในคำศัพท์ที่ไม่มีส่วนประกอบแต่จำว่ามีส่วนประกอบเนื่องจากอักษรที่ใช้ร่วมกันในคำศัพท์ที่มีส่วนประกอบ ดังกล่าว เช่น 及格 อักษร 及 ใช้ผิดเป็น 极
提高 อักษร 高 ใช้ผิดเป็น 搞 เป็นต้น
ลักษณะเช่นนี้คล้ายลักษณะในข้อ 1(3)
- ข. การจำส่วนประกอบขาด กล่าวคือลดส่วนประกอบไป เช่น
城市 อักษร 城 ใช้ผิดเป็น 成
毕业 อักษร 毕 ใช้ผิดเป็น 比
比较 อักษร 较 ใช้ผิดเป็น 交
聪明 อักษร 聪 ใช้ผิดเป็น 总
放心 อักษร 放 ใช้ผิดเป็น 方
根源 อักษร 源 ใช้ผิดเป็น 原
故事 อักษร 故 ใช้ผิดเป็น 古
机会 อักษร 机 ใช้ผิดเป็น 几
京剧 อักษร 剧 ใช้ผิดเป็น 居
历史 อักษร 历 ใช้ผิดเป็น 力 เป็นต้น

(2) การเขียนรูปส่วนประกอบผิด

- ก. เขียนผิดเนื่องจากอิทธิพลของภาษาแม่ เช่น เขียน 竹 กลายเป็น KK เขียน
口 กลายเป็น O ความผิดเช่นนี้ พอถึงระดับกลางก็จะลดลง
- ข. เขียนส่วนประกอบสลับที่ ซ้ำยสลับขวา เนื่องจากสับสน เช่น
胡 สลับระหว่าง 古 กับ 月
期 สลับระหว่าง 其 กับ 月
加 สลับระหว่าง 力 กับ 口
知 สลับระหว่าง 矢 กับ 口
和 สลับระหว่าง 禾 กับ 口
- ค. การเขียนสับัดหางผิด (钩) เช่น 毛手, 风冈 เป็นต้น

นักการศึกษาด้านการสอนภาษาจีนเสนอให้นำลักษณะของอักษรผสมแบบสร้างตามเสียง และความหมายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (Feng, 1998) โดยจัดการเรียนการสอน

ให้ผู้เรียนใช้ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบอักษร สร้างสรรค์วิธีการสอนที่เหมาะสม ในการสอน ต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับที่มาของอักษร โดยให้ใช้กระบวนการสอนขั้นที่ต่างกัน สอน อักษรจีนตัวที่ต่างกัน ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน การสอนส่วนประกอบอักษรจีนเป็นสิ่งที่ควรจัด กระทำในการสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ การสอนอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและ ความหมายมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนจำได้มากขึ้น

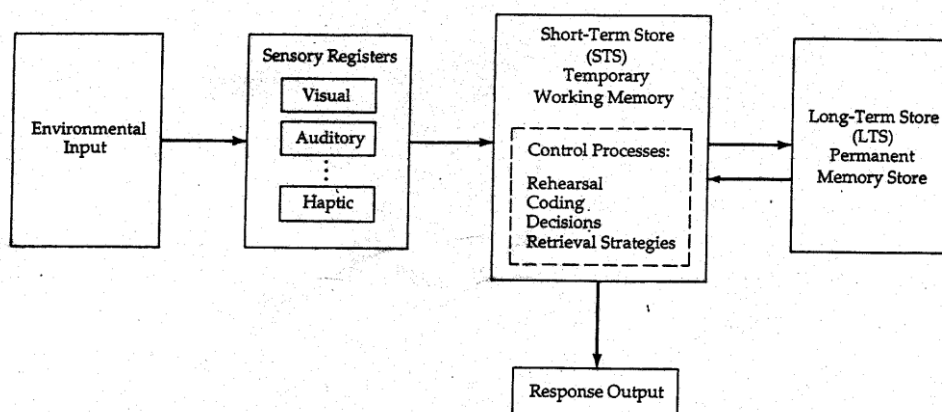
3.5 อักษรจีนกับรูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยง

เนื่องจากการจำตัวอักษรจีนเป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษาภาษาจีน การพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนโดยประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับความจำน่าจะมีส่วนช่วยในการพัฒนารูปแบบ ดังกล่าว ในการศึกษาความจำที่เชื่อมโยง จำเป็นต้องทำความเข้าใจพัฒนาการของคำอธิบาย เกี่ยวกับความจำ เพื่อการทำความเข้าใจรูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยงต่อไป

3.5.1 พัฒนาการแนวคิดเกี่ยวกับความจำที่เชื่อมโยง

ความทรงจำของมนุษย์แบ่งเป็น 2 ระบบ (Dual-store model) คือ ความทรงจำขั้น ปฏิบัติการและความทรงจำระยะยาว (Atkinson and Shiffrin, 1968) เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าจาก ภายนอกโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ข้อมูลจะถูกจัดเก็บในส่วนของโครงสร้างความจำที่ เรียกว่า sensory register หรือ sensory memory store หากสิ่งเร้านั้นๆ เข้ามากระทบเป็นประจำ ก็อาจทำให้เกิดการย้ายข้อมูลจากความทรงจำขั้นปฏิบัติการสู่ที่จัดเก็บถาวรโดยอัตโนมัติ กระบวนการนำข้อมูลมาปฏิบัติการเป็นกระบวนการดึงข้อมูลจากความทรงจำระยะยาว และ ส่งกลับไปสู่ความทรงจำระยะยาวเป็นความจำใหม่

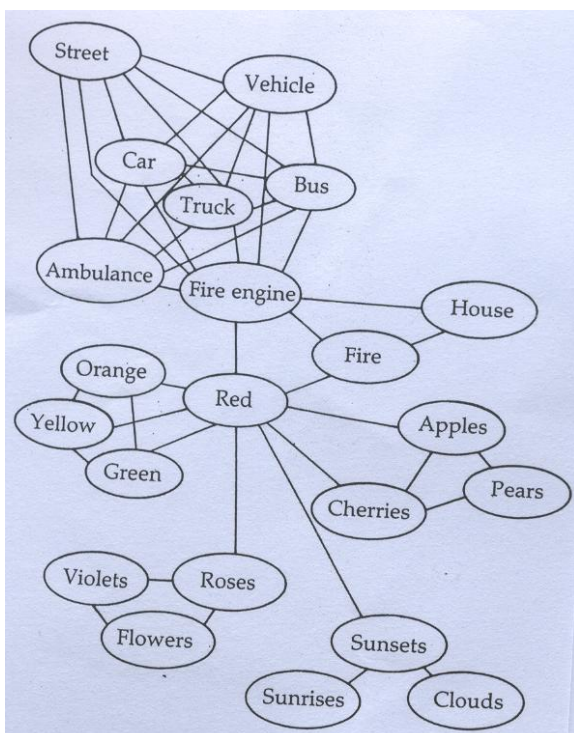
ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการเก็บความจำสองระบบ (Atkinson and Shiffrin, 1968)

รูปแบบการเก็บความจำสองระบบ (Dual-store Model) (Atkinson and Shiffrin, 1968) ระบุว่า ความทรงจำระยะยาวถูกจัดเก็บใน 2 ลักษณะคือ ความจำที่เป็นประสบการณ์ (episodic memory) และความจำที่เป็นความรู้ (semantic memory) โดยการจำเริ่มจากการรับข้อมูลซึ่งอาจเป็นความรู้และประสบการณ์ บุคคลสามารถนำความจำนี้ออกมาใช้ได้ในรูปของการจำได้ (recall) ซึ่งหมายถึง สามารถจำได้เอง และการเห็นแล้วนึกออก (recognize) ซึ่งหมายถึง แยกแยะได้ เห็นความแตกต่างจากคำอื่นเมื่อเห็นตัวเลือก (Tulving, 1972)

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการทำให้ความจำเกี่ยวกับความรู้เข้าไปเก็บในความทรงจำระยะยาวให้มากที่สุดและนานที่สุด ทั้งนี้ ข้อมูลต่างๆ ยังไม่ใช่ความรู้ เนื่องจากยังไม่มีการจัดเข้าไปในเครือข่ายอย่างมีโครงสร้างที่เป็นระเบียบในรูปของภาษา เนื่องจากภาษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเกาะเกี่ยวความรู้และความจำทั้งหมดในสมอง และภาษาถูกนำมาใช้ในการปฏิสัมพันธ์ทั้งกับตนเองและสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ความรู้มีความหมายและสื่อสารกันได้ ดังนั้น คำอธิบายเกี่ยวกับความรู้จึงเกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบทางภาษา องค์ประกอบพื้นฐานของความจำด้านภาษาคือ หน่วย (unit) ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งของ หรือความคิด (concept) แนวคิดดังกล่าวเป็นการจุดประกายความคิดรูปแบบการเชื่อมโยงแบบกระจาย (Collins and Loftus, 1975)

ภาพที่ 3 แสดงแนวคิด Spreading Activation Model (Collins and Loftus, 1975)

แนวคิด Spreading Activation Model อธิบายความสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงว่าไม่ได้ขึ้นกับระดับชั้น แต่เป็นเครือข่าย ความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงดังกล่าวนำไปสู่คำอธิบายการสร้างความจำที่เป็นความรู้ (semantic) ว่าเกิดจาก “การใส่รหัส” และ “การถอดรหัส” ในกระบวนการเรียกความจำเดิมกลับมาปฏิบัติการ ซึ่งหมายถึง “การจำได้” (recall) และ “การเห็นแล้วนึกออก” (recognize) แนวคิดดังกล่าวถูกพัฒนาไปสู่ “รูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง” (Search of Associative Memory Model) (Raaijmakers and Shiffrin, 1981)

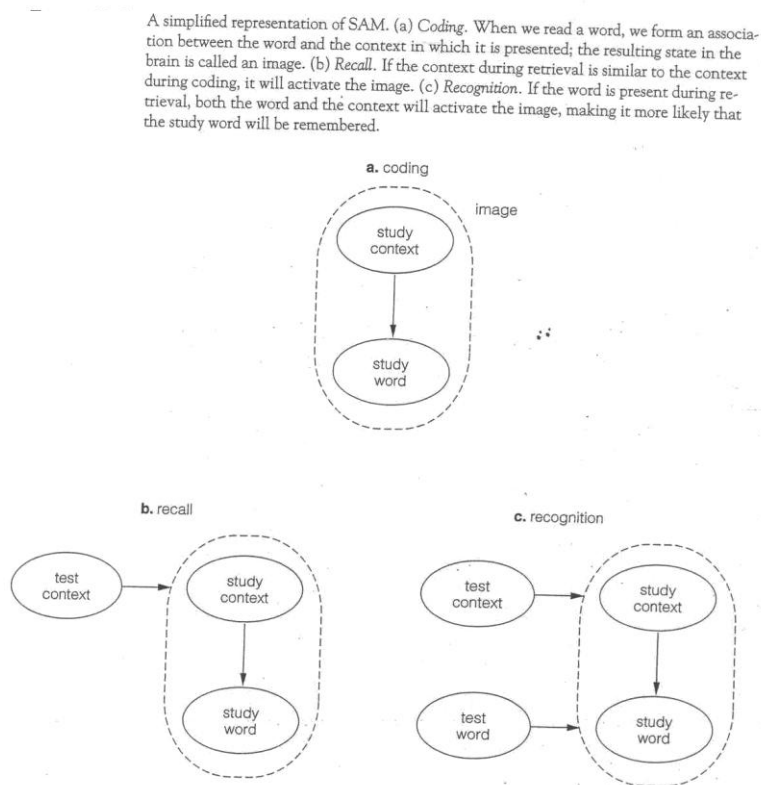
3.5.2 รูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง

สมมุติฐานเกี่ยวกับการค้นหาความจำที่เชื่อมโยงให้ความสำคัญแก่ปัจจัยหลัก 2 ข้อคือ

1. การใช้ “ตัวช่วยจำ” (cue) เพื่อช่วยในการจำโดยการ “ใส่รหัสและถอดรหัส” ในกระบวนการสร้างความจำ
2. การจัดระบบความจำ (organization) และปัจจัยด้านสิ่งรบกวน

เมื่อมีการนำเสนอตัวอักษรจีนตัวใหม่ ตัวอักษรจีนตัวนั้นจะไปกระตุ้นในความทรงจำเดิมซึ่งอยู่ในความทรงจำระยะยาว เพื่อตรวจสอบว่ามีตัวอักษรจีนตัวใด หรือรูปภาพใดที่เหมือนหรือคล้ายกับตัวจีนตัวนั้นหรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากตัวอักษรจีน 1 ตัวมีองค์ประกอบของ รูป เสียง และ ความหมาย การตรวจสอบดังกล่าวอาจเกิดขึ้นในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง หรือหลายองค์ประกอบด้วยกัน (Jiang, 1998: 323-325) ตัวอย่างเช่น เมื่อพบตัวอักษร 申 และหากตัวจีนตัวนี้อยู่ในความทรงจำระยะยาวของผู้เรียนอยู่แล้ว ผู้เรียนก็จะสามารถ “จำได้” ทันทีว่าอักษรภาพ 申 อ่านว่า sh ĩ และแปลว่า เวลา และจะทำให้ความทรงจำเกี่ยวกับอักษรจีนตัวนี้แข็งแรงขึ้น แต่หากผู้เรียนไม่รู้จักคำนี้ แต่จำส่วนประกอบรูป 田 ได้และทราบว่าส่วนประกอบ 田 นี้แปลว่าพระอาทิตย์ ก็อาจช่วยให้คาดเดาความหมายของตัวจีน 申 ได้ ในที่นี้ ส่วนประกอบ 田 ทำหน้าที่เป็นตัวช่วยจำนั่นเอง ดังนั้น หน้าทีของผู้สอนก็คือ ทำอย่างไรให้เกิดการเชื่อมโยงโดยการใช้รูปซึ่งเป็นส่วนประกอบแสดงเสียง หรือ รูปซึ่งเป็นส่วนประกอบแสดงความหมายในตัวจีน และช่วยในการค้นหาความจำดังกล่าวเป็นระบบและง่ายขึ้น

ภาพที่ 4 แสดงคำอธิบาย เกี่ยวกับสมมุติฐานเรื่อง ตัวช่วยจำและการใส่รหัสและถอดรหัสของ รูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง (Raaijmakers and Shiffrin, 1981)

1. การใช้ตัวช่วยจำ และการใส่รหัสและถอดรหัส

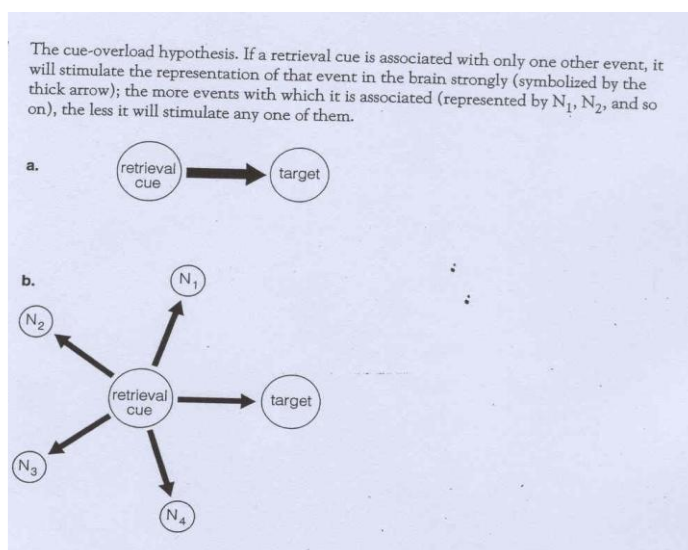
ตัวช่วยจำ หมายถึง รูปภาพ สิ่งของ ท่าทาง หรือเหตุการณ์ที่ใช้ในการเชื่อมโยงกับสิ่งที่จะจดจำ ตามแนวความคิดการค้นหาความจำด้วยการเชื่อมโยง การค้นหาจะเกิดประสิทธิภาพเมื่อการใส่รหัสและถอดรหัสใช้ตัวช่วยจำตัวเดียวกัน เช่น หากในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตัวจีน 甲 ใช้ตัวช่วยจำคือ ส่วนประกอบรูป 日 หากพบตัวจีนตัวนี้อีกในอนาคตและผู้เรียนจำไม่ได้ (ไม่สามารถ “recall” ได้) ผู้สอนอาจช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นหาความจำที่เคยเชื่อมโยงด้วยการใช้ตัวช่วยจำคือ 日 ซึ่งเป็นตัวช่วยจำตัวเดียวกับตอนที่ให้ผู้เรียนใส่รหัสในการจำตั้งแต่ตอนต้น ทั้งนี้ ในกรณีนี้คือกรณีที่ผู้เรียนยังพอมเห็นแล้วนี่ก็ออก (recognize) ว่าเคยเรียนมาแล้ว และจำรูป 日 ได้

กระบวนการดังกล่าวคือการใช้ตัวช่วยจำตัวเดียวกันโดยการเรียกความจำเดิมออกมาปฏิบัติการซึ่งจะออกมาปรากฏในสมอง การช่วยให้ผู้เรียนใส่รหัสเพื่อช่วยจำ และเมื่อจำไม่ได้ นี่ก็ไม่ออกก็ช่วยโดยใช้ตัวช่วยจำตัวเดียวกันในการช่วยถอดรหัส ความสามารถในการจำที่เรียกออกมาได้ขึ้นอยู่กับความคล้ายคลึงของตัวช่วยจำและสิ่งเร้าตอนที่ใส่รหัส หากตอนที่ใส่รหัส ใช้ตัวช่วยจำ 2 ตัว คือ ใช้

ส่วนประกอบแสดงความหมาย (寸) ด้วยก็จะยิ่งช่วยให้ความจำแข็งแกร่งขึ้น การใช้ตัวช่วยจำ 2 ตัวช่วยในการจำได้ดีกว่าการใช้ตัวช่วยจำตัวเดียว

ตามคำอธิบายของรูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยง ประสิทธิภาพของตัวช่วยจำขึ้นอยู่กับจำนวนความจำที่เชื่อมโยง ตามหลักการ “cue overload” หากมีตัวช่วยจำเชื่อมโยงกับองค์ประกอบอื่นๆ มากเกินไป ประสิทธิภาพของตัวช่วยจำก็จะลดลง หากตัวช่วยจำถูกเชื่อมโยงกับเหตุการณ์เดียว ตัวช่วยจำจะมีแนวโน้มที่จะเตือนให้บุคคลจำเหตุการณ์นั้นได้ดีกว่า ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5 แสดงคำอธิบายเกี่ยวกับ การคาดคะเนเกี่ยวกับการจัดการความคิดและสิ่งรบกวนในรูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยง (Raaijmakers and Shiffrin, 1981)

2. การจัดการความคิด (organization) และปัจจัยด้านสิ่งรบกวน

นอกจากสมมุติฐานดังกล่าวแล้ว รูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยงยังได้นำเสนอการคาดคะเนที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจำตัวจิ้นคือ การจัดการความคิดและปัจจัยด้านสิ่งรบกวน ประสิทธิภาพของความจำอยู่ที่การจัดหมวดหมู่เพื่อให้จำได้อย่างเป็นระบบ ตามแนวคิด Cue overload หากผู้เรียนต้องจำตัวจิ้น 4 ตัว และต้องใช้ตัวช่วยจำของแต่ละตัวในการจำ โดยไม่มีการเชื่อมโยงกัน ประสิทธิภาพของการจำก็จะด้อยกว่าการจำเป็นชุดเนื่องจาก ในกลุ่มตัวจิ้นหรือคำศัพท์ที่ถูกจัดหมวดหมู่จะเชื่อมโยงกันซึ่งทำให้องค์ประกอบช่วยจำต่างๆ ไม่มากเกินไปซึ่งจะเป็นการรบกวนความจำ เหตุที่ความจำต่างๆ สามารถรบกวนกันและกันได้เนื่องจาก “Cue overload” หากตัวช่วยจำมีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์หนึ่งอย่างเหนียวแน่น การปรากฏของตัวช่วยจำ

เกือบจะเป็นตัวกระตุ้นความจำด้วยตัวมันเอง แต่หากตัวช่วยจำเดียวกันนี้ไปเชื่อมโยงกับความจำมากมาย ตัวออกก็จะมีประสิทธิภาพในการกระตุ้นน้อยลง กล่าวคือ ยังมีเหตุการณ์ต่างๆ ในบริบทเดียวกันเกิดขึ้นมากเพียงใด ยิ่งทำให้การจำเหตุการณ์เหล่านั้นยากขึ้นเพียงนั้น

ปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียกความจำคือ สิ่งรบกวน เหตุที่มีความจำต่างๆ สามารถรบกวนกันและกันได้เนื่องจากตัวช่วยจำมากเกินไป กล่าวคือ หากตัวช่วยจำมีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์หนึ่งอย่างเหนียวแน่น การปรากฏของตัวช่วยจำเกือบจะเป็นสิ่งกระตุ้นความจำด้วยตัวมันเอง แต่หากตัวช่วยจำตัวเดียวกันนี้ไปเชื่อมโยงกับความจำมากมาย ตัวช่วยจำก็จะมีประสิทธิภาพในการกระตุ้นน้อยลง นั่นคือ ยังมีเหตุการณ์ต่างๆ ในบริบทเดียวกันเกิดขึ้นมากเพียงใด ยิ่งทำให้การจำเหตุการณ์เหล่านั้นยากขึ้นเพียงนั้น

ตราบจนปัจจุบัน รูปแบบการค้นหาคำเชื่อมโยงได้รับการยอมรับว่าสามารถอธิบายปรากฏการณ์การจำคำได้อย่างน่าเชื่อถือรูปแบบหนึ่ง (Neath and Surprenant, 2003: 371; Lieberman, 2004: 436) และสอดคล้องกับกระบวนการจำอักษรจีนทั้งในแง่การเชื่อมโยง การใส่รหัส การถอดรหัส และการใช้ตัวช่วยจำ ตลอดจนคำอธิบายเกี่ยวกับการจำได้ (recall) และการเห็นแล้วนึกออก (recognize) ดังนั้น รูปแบบการค้นหาความจำน่าจะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อช่วยผู้เรียนในการจำอักษรจีนได้

4. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

องค์ประกอบสำคัญเพื่อประกอบการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติร่วมกับเทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงคือ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนซึ่งครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังนี้

- 4.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
- 4.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
- 4.3 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

4.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน

นักการศึกษาด้านการสอนได้ให้คำจำกัดความรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งมีความสอดคล้องกันโดยหลักการและแตกต่างกันในรายละเอียด ดังนี้

Joyce และ Weil (Joyce and Weil, 2000) ให้คำจำกัดความรูปแบบการเรียนการสอนว่า เป็นแบบแผนซึ่งเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการช่วยผู้เรียนให้ได้รับทักษะ ความรู้ กระบวนการคิดในการพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

ทิสนา แชมมณี (ทิสนา แชมมณี, 2550: 220) ระบุว่า รูปแบบการเรียนการสอนคือ สภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ

จากความหมายที่กล่าวข้างต้น อาจประมวลสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนซึ่งกำหนดอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะที่กำหนดไว้ ด้วยกระบวนการที่มีขั้นตอนที่พัฒนาโดยยึดถือปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่สอดคล้องกัน นำไปสู่องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กันเพื่อการดำเนินการให้บรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้

4.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ตามความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนข้างต้น นักการศึกษาได้ระบุนองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนแตกต่างกัน ดังนี้

Joyce และ Weil (Joyce and Weil, 2000) ระบุว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ข้อ คือ หลักการ เป้าหมาย ขั้นตอน และการประเมินผล

ทิตินา (ทิตินา แชมมณี, 2550) ระบุว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ข้อ คือ

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น
2. การบรรยายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. การจัดระบบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของกระบวนการ
4. คำอธิบายเทคนิคและวิธีการสอนที่จะส่งเสริมให้กระบวนการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากการระบุนองค์ประกอบข้างต้นสามารถประมวลสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนมี 4 ข้อ คือ

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการออกแบบและพัฒนา
2. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของรูปแบบ
3. ขั้นตอน เทคนิค วิธีการสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นๆ
4. การประเมินผลจากการใช้รูปแบบ

4.3 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ทิสนา (ทิสนา เขมมณี, 2550)) ได้เสนอการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา
2. ศึกษา ค้นคว้า ทำความเข้าใจ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เพื่อการกำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบ และเป็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ
3. ศึกษาสภาพปัญหา บริบทและปัจจัยแวดล้อม เพื่อระบุตัวแปรสำคัญที่อาจส่งเสริมประสิทธิภาพของรูปแบบ
4. กำหนดองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กัน
5. จัดหมวดหมู่องค์ประกอบต่างๆ
6. นำองค์ประกอบที่ถูกจัดหมวดหมู่แล้วมาพิจารณาความสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผล และลำดับก่อนหลัง
7. นำความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่จัดไว้ทำเป็นผังระบบเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่ชัดเจนและสมบูรณ์
8. ทดลองใช้รูปแบบเพื่อศึกษาผล
9. ประเมินผลรูปแบบจากการทดลองใช้ว่าบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด
10. ปรับปรุง แก้ไขจากผลการประเมินและวิเคราะห์

องค์ประกอบเหล่านี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญในการนำมาพิจารณาประกอบการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยการพัฒนาระบบและประสิทธิภาพสูงสุด

5. การพัฒนาการอ่าน

ในการอภิปรายเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านในที่นี่จะอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

- 5.1 แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่าน
- 5.2 การพัฒนาการอ่านสำหรับผู้เรียนภาษาจีนระดับต้น
- 5.3 การประเมินความสามารถในการอ่าน

5.1 แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่าน

5.1.1 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (interactive theory) หมายถึง รูปแบบการอ่านที่ให้ความสำคัญแก่กระบวนการทำความเข้าใจทั้งจากหน่วยย่อยสู่หน่วยใหญ่ และจากหน่วยใหญ่สู่หน่วยย่อย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (Barnett, 1989: 12-14)

- ก. ทฤษฎีจากล่างขึ้นบน (Bottom-up theory) หมายถึง การทำความเข้าใจจากหน่วยย่อยสู่หน่วยใหญ่กว่า เช่นจากระดับตัวอักษร สู้คำ ประโยค และข้อความ กิจกรรมการอ่านให้ความสำคัญแก่การทำความเข้าใจระดับล่างสุดคืออักษรและคำให้ถ่องแท้เพื่อเป็นหนทางในการทำความเข้าใจเนื้อหาโดยรวม
- ข. ทฤษฎีจากบนลงล่าง (Top-down theory) หมายถึง การทำความเข้าใจจากหน่วยใหญ่สู่หน่วยย่อย กล่าวคือ ทำความเข้าใจข้อความโดยรวม และสามารถคาดเดาความหมายระดับหน่วยย่อย กระบวนการดังกล่าวต้องอาศัยภูมิหลังของผู้อ่าน เช่น ความรู้ด้านวัฒนธรรม เป็นต้น ในกิจกรรมการอ่านดังกล่าวผู้อ่านไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำศัพท์ทุกตัวก่อนอ่าน
- ค. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interactive theory) หมายถึง การทำความเข้าใจโดยใช้ทั้งแบบจากล่างขึ้นบน และจากบนลงล่าง ให้ความสำคัญแก่ทั้งคำศัพท์และบริบท ในการทำความเข้าใจบทอ่านภาษาจีนโดยใช้ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตั้งแต่ระดับอักษรจีนและการประกอบเป็นคำ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คำเหล่านั้นเพื่อทำความเข้าใจระดับประโยคและข้อความ เมื่อได้ทำความเข้าใจอักษรจีนและคำจีนเพียงพอ ผู้เรียนจะได้อ่าน

ข้อความโดยการฝึกเข้าใจข้อความโดยรวมโดยการให้
 ความสำคัญแก่ภูมิหลังของผู้เรียน และการฝึกยุทธศาสตร์การ
 อ่านเพื่อความเข้าใจเช่นการอ่านแบบผ่าน การหาประโยคหลัก
 ของย่อหน้า ในขณะที่เดียวกัน เมื่อจำเป็นต้องทำความเข้าใจอักษร
 จีนหรือคำศัพท์ซึ่งมีความสำคัญต่อการเข้าใจความหมายก็ต้อง
 กลับไปทำความเข้าใจระดับอักษรและคำที่สำคัญ

- 5.1.2 ทฤษฎีความรู้เดิม (Schema Theory) และการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 ทฤษฎีความรู้เดิม ให้ความสำคัญแก่การทำทำความเข้าใจความหมายเพื่อ
 ระบุคำต่างๆ เช่นเดียวกับการทำความเข้าใจคำเพื่อระบุตัวอักษร (Smith,
 1978) สนับสนุนทฤษฎีจากบนลงล่างและให้ความสำคัญแก่ความรู้เดิม
 ของผู้เรียนซึ่งถูกจัดเก็บในโครงสร้างสมองซึ่งเรียกว่า สกีมาตา ทฤษฎี
 ดังกล่าวอธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่
 ผู้อ่านรู้อยู่แล้วเกี่ยวกับหัวข้อที่กำลังอ่านและสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ใน
 การอ่าน ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเพื่อระบุความหมายของคำต่างๆ
 เช่นเดียวกับที่ต้องทำความเข้าใจคำเพื่อการระบุตัวอักษร การอ่านไม่ใช่
 เป็นเพียงกระบวนการอันเรียบง่ายของการประยุกต์ใช้ความรู้ทาง
 ไวยากรณ์มาถอดรหัสความหมายดังที่เคยเข้าใจในอดีต แต่เป็น
 กระบวนการซับซ้อน ผู้อ่านที่ดีต้องสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับความรู้
 เดิมของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนภาษาที่สองจำนวนมากไม่
 สามารถเข้าใจบทอ่านที่ให้อ่านได้เนื่องจากขาดความรู้ทางด้านวัฒนธรรม
 ที่เกี่ยวกับบทที่อ่าน ตัวอย่างเช่น สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน
 หลายที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ความรู้เดิมเกี่ยวกับบทที่อ่านมี
 ความสำคัญต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่าความเข้าใจความ
 ซับซ้อนของไวยากรณ์ (Nunan, 1984) การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น
 กระบวนการปฏิสัมพันธ์ เริ่มจากการระบุคำโดยใช้ความรู้นอกเหนือบท
 อ่าน เข้าถึงความหมายของคำในบริบท จำไวยากรณ์ได้ ดึงการอ้างอิง
 (inferences) และกำกับตนเองในการทำให้อ่านเข้าใจว่าบทอ่านสมเหตุสมผล
 เมื่อเผชิญกับคำที่มีความหมายหลายความหมายสมองจะต้องเลือก
 ความหมายที่สมเหตุสมผลที่สุด กลไกดังกล่าวเรียกว่า “structure-
 building framework” (Gernsbacher, 1990 อ้างจาก Sousa, 2005: 97)

ซึ่งนำเสนอว่า ผู้อ่านสร้างความหมายโดยการกระตุ้นความคิดในสมองที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านและกันไม่ให้สิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามารบกวน ในกระบวนการเรียนการสอน การทำความเข้าใจบทอ่านเป็นกระบวนการสำคัญที่ผู้สอนต้องช่วยผู้เรียนให้มีการบริหารการคิดของตนเอง (Metacognition) ก่อนอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถระบุได้ชัดเจนว่าอ่านเพื่ออะไร แล้วทำความเข้าใจกว้างๆ เกี่ยวกับบทอ่าน จากนั้นจึงตรวจสอบความรู้เดิมว่าผู้เรียนรู้อะไรมาก่อนบ้างเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน ระหว่างที่อ่าน ผู้สอนควรปรับอัตราความเร็วในการอ่านให้สอดคล้องกับความยากของบทอ่าน การกำกับดูแลทำได้โดย หลังจากการอ่าน ผู้เรียนควรสรุปสิ่งที่เข้าใจด้วยคำพูดของตนเอง

5.1.3 การอ่านอย่างมีความหมายในบริบท

การอ่านอย่างมีความหมายในบริบท ได้แก่ การให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดประสงค์ และสิ่งที่ให้ผู้เรียนอ่านควรอยู่ในบริบทสถานการณ์ในชีวิตจริงที่นำไปใช้ได้ ในการอ่าน ผู้อ่านจะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่าน (Grabe and Stoller, 2002: 12) สำหรับผู้อ่านภาษาที่สองหากไม่ได้กำหนดเป้าหมายในการอ่านที่รัดกุม ผู้อ่านภาษาที่สองมีแนวโน้มจะอ่านเป็นคำๆ และเมื่อพบคำที่ไม่รู้จักก็จะหยุดคิดเกี่ยวกับคำนั้น หรือไม่ก็หาความหมายในพจนานุกรม สิ่งที่มีมากขึ้นคือ ผู้อ่านจะออกเสียงในใจซึ่งทำให้พวกเขาต้องใช้เวลาคิดเกี่ยวกับการออกเสียง และนั่นหมายความว่าพวกเขาอ่านช้าลงและมักจะไม่สามารถเข้าใจความหมายทั้งหมดได้ (Willis, 1998: 72) ทั้งนี้ ในการอ่าน ผู้เรียนภาษาที่สองอ่านด้วยจุดประสงค์ต่อไปนี้ (River and Temperley อ้างถึงใน Nunan, 2006: 33-34)

1. เพื่อการรับข้อมูลด้วยเป้าหมายเฉพาะบางเป้าหมายหรือเพราะสงสัยเกี่ยวกับหัวข้อนั้นๆ
2. เพื่อรับคำสั่งหรือข้อชี้แนะว่าจะต้องทำอะไรในภาระงานที่ต้องปฏิบัติในการทำงานหรือในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อแสดง หรือเล่นเกม
4. เพื่อติดต่อกับเพื่อนโดยการเขียน หรือเพื่อเข้าใจจดหมายธุรกิจ
5. เพื่อที่จะรู้ว่ามิอะไรเกิดอะไรขึ้นที่ไหน

6. เพื่อจะรู้ว่ากำลังเกิดอะไรขึ้น (ตามข่าวในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และรายงาน)
7. เพื่อความเพลิดเพลินหรือความตื่นเต้น
 ภาระงานที่ใช้การอ่านอย่างมีวัตถุประสงค์ ได้แก่ การให้ผู้เรียน
 อ่านสิ่งที่อยู่ในบริบท ชีวิตประจำวันในสถานการณ์ที่มักเกิดขึ้นจริง เช่น
 (Brosnan, Brown and Hood, 1984)
  1. การกรอกแบบฟอร์มที่ไม่คุ้นเคย
  2. การขึ้นเงินจากเช็ค
  3. การหาห้องเช่าในประกาศในหนังสือพิมพ์
  4. การอ่านและทำความเข้าใจสลากยา
  5. การอ่านตารางเวลา
  6. การอ่านป้ายสัญญาณจราจร
  7. การอ่านบทความในหนังสือพิมพ์
  8. การอ่านเรื่องสั้นหรือนวนิยาย

5.1.4 การส่งเสริมการอ่าน

รูปแบบหลักของการส่งเสริมการอ่านมี 3 รูปแบบ (Clark and Graves, 2005) คือ

- 1) การส่งเสริมด้วยคำพูด หมายถึงการที่ผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนโดย
 การตั้งคำถาม หรือนำเสนอข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนสนองตอบ ในการ
 ปฏิบัติดังกล่าว ปัจจัยสำคัญข้อหนึ่งคือความเข้าใจเกี่ยวกับ
 พื้นฐานทางภาษาของผู้เรียน
- 2) การส่งเสริมด้วยเนื้อหา หมายถึงการจัดเตรียมประสบการณ์ให้
 ผู้เรียน โดยประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่ส่งเสริมและ
 พัฒนาทักษะการอ่าน ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียนและ
 ต้องให้ผู้เรียนตระหนักถึงเป้าหมายในการอ่าน ซึ่งจะเป็น
 ตัวกำหนดลักษณะของกิจกรรมก่อนการอ่าน กิจกรรมระหว่าง
 อ่านและกิจกรรมหลังการอ่าน
- 3) การส่งเสริมด้วยกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การช่วย
 ผู้เรียนให้อ่านได้โดยอิสระจากการใช้กลวิธีในการอ่านรูปแบบ
 ต่างๆ โดยผู้สอนจะ เพิ่มพูนทักษะการวิเคราะห์ประโยคเพื่อความ

เข้าใจหน้าที่ของคำและสอนกลวิธีการอ่านก่อนล่วงหน้า แล้วจึง
ให้ผู้เรียนอ่านได้เองโดยอิสระ

5.2 การพัฒนาการอ่านสำหรับผู้เรียนภาษาจีนระดับต้น

Xu Ziliang (Xu, 1999) ศึกษายุทธศาสตร์ที่นักศึกษาต่างชาติใช้ในการอ่านภาษาจีนโดย
ศึกษาผู้เรียนอายุระหว่าง 20-60 ปี จากชาติต่างๆ คือ เกาหลี ญี่ปุ่น มองโกเลีย ออสเตรเลีย
ฝรั่งเศส อเมริกา แคนาดา อังกฤษ ลักแซมเบอร์ก บราซิล และฟิลิปปินส์ พบว่า หนึ่งในยุทธศาสตร์ที่
ผู้เรียนใช้คือ การคาดเดาโดยใช้บริบทของเรื่องที่อ่าน การอ่านหรือฟังเนื้อหาจนจบบทเรียนไม่ใช่
จะเข้าใจได้ทุกตัว แต่ในสภาพแวดล้อมของบทอ่าน ผู้เรียนสามารถคาดเดา หรือ กะเกณฑ์
ล่วงหน้าว่า บทอ่านกำลังพูดถึงเรื่องอะไร

ปัจจุบัน การสอนการอ่านภาษาจีนให้ผู้อ่านมีความรู้สึกลึกด้านภาษา (yugan) เพิ่มพูนทักษะ
ความสามารถในด้านความเข้าใจ และมีการประยุกต์แนวคิดตะวันตกมาใช้สอนการอ่าน อย่างไรก็ตาม
ตาม ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านสำหรับผู้เรียนระดับกลางและระดับสูง แต่
สำหรับระดับต้นยังมีน้อย ซึ่งหากขาดความรู้ทางภาษา คำศัพท์และหลักภาษา การอ่านก็ดำเนิน
ไปได้ยาก ในการสอนอ่านสำหรับระดับต้น ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้สัมผัสความรู้เกี่ยวกับภาษาและ
ได้รับโอกาสฝึกฝนดังนี้

1. เริ่มฝึกอ่านตั้งแต่แรกเริ่มเรียน

วิชาการอ่านจัดเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนและพัฒนาทักษะ

ความสามารถในการอ่าน โดยทั่วไปแล้ว วิชาอ่านจริงๆ คือการให้ผู้เรียนเรียนรู้
คำศัพท์ และความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาพื้นฐาน ในวิชาการอ่าน ผู้สอนใช้เนื้อหาที่
อ่านพัฒนาทักษะการอ่าน การพัฒนาทักษะการอ่านควรจัดให้มีตั้งแต่แรกเริ่ม
เรียน

2. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการแสดงความหมายของอักษรจีนซึ่งมีผลต่อบท อ่าน

ภาษาคำสะกดสามารถสะกดออกมาได้แต่ภาษาจีนเป็นอักษรภาพ
งานวิจัยพิสูจน์ชัดแล้วว่า ในการอ่านภาษาจีนสำหรับผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่
สอง ผู้เรียนรู้จักและจำส่วนประกอบแสดงความหมายได้ดีกว่าความสามารถใน
การระบุเสียงจากส่วนประกอบแสดงเสียง (Gao and Meng, 2000) ในการอ่าน

ภาษาจีน ผู้เรียนอาจประสบกับอักษรและคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก แม้ผู้อ่านจะไม่สามารถออกเสียงอ่านของอักษรได้ แต่ก็อาจสามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับอักษรจีนในการคาดเดา ทำให้การอ่านลุล่วงได้

3. ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะจากความแปลกใหม่และความสนใจ

จากมุมมองทางจิตวิทยาการศึกษา บุคคลจะให้ความสนใจแก่สิ่งที่แปลกใหม่ ความสนใจในเรื่องนั้นๆ มีผลต่อพลังขับเคลื่อน สำหรับผู้เรียนระดับต้น พวกเขายังเรียนภาษาจีนได้ไม่นานนัก มีความรู้สึกต่ออักษรจีนว่าเป็นของแปลก อยากเรียนรู้และพัฒนา และมีความหวังแรงกล้าที่จะเรียนอักษร คำศัพท์ และภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และอยากแสดงออกสิ่งที่ตนได้เรียนมา ดังนั้น ในการเรียนระดับนี้ ผู้เรียนค่อนข้างกระตือรือร้น และมีความหวังที่จะเรียนรู้และจดจำอักษรและคำศัพท์

อุปสรรคของการอ่านของผู้เรียนระดับต้น

1. ปัญหากการจำอักษรจีน

อักษรจีนเป็นอักษรรูปภาพ อักษรแต่ละตัวประกอบด้วยรูป เสียงและความหมาย ทั้งนี้ รูปอักษรจำนวนมากมีลักษณะซ้ำคล้ายกัน และมีอักษรจำนวนมากที่ออกเสียงได้หลายเสียง และอักษรพ้องเสียงกัน ผู้เรียนระดับต้นยังจดจำอักษรได้ไม่มากทำให้ประสบปัญหาการจำอักษรและการอ่าน

2. การเรียงคำ

การเรียงคำในประโยคของอักษรจีนเป็นการเรียงตัวอักษรต่อเนื่องไม่มีการเว้นวรรคระหว่างคำเหมือนภาษาบางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ อีกทั้งคำศัพท์จีนจำนวนมากมาจากการรวมกันของอักษร 2 ตัว ดังนั้น ผู้เรียนระดับต้น หากรู้จักอักษรและคำศัพท์ไม่เพียงพอก็จะประสบปัญหาไม่ทราบว่าจะแบ่งคำศัพท์อย่างไร

3. การเรียงคำเป็นประโยคภาษาจีน

การเรียงคำเป็นประโยคภาษาจีนไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปตามเพศ พจน์ หรือกาล ในขณะเดียวกัน คำที่ทำหน้าที่ต่างๆ สามารถวางสลับที่กันได้ เช่น ประโยค

ข้าว ฉันกินแล้ว	(饭我吃过了。)
ฉันข้าวกินแล้ว	(我饭吃过了。)
ฉันกินข้าวหมดแล้ว	(我把饭吃完了。)
ข้าว กินหมดแล้ว	(饭吃过了。)
เป็นต้น	

การสอนอ่านสำหรับผู้เรียนระดับต้น

1. การอ่านออกเสียงคือขั้นตอนการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับผู้เรียนระดับต้น เนื่องจากผู้เรียนระดับต้นยังสะสมอักษร คำศัพท์และหลักภาษาไม่มากนัก ดังนั้น การอ่านออกเสียงซ้ำไปมาจะช่วยให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับเสียงอ่าน การเรียนรู้และจดจำอักษรจีนจึงต้องมีการอ่านออกเสียง
2. การสอนอ่านควรพัฒนาไปพร้อมกับทักษะการฟังและพูด ก่อนอื่นให้ผู้เรียนอ่านบทอ่าน จากนั้นอาจใช้การถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าวเป็นการฝึกทักษะการฟังและพูด การตอบคำถามไม่เพียงให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงผลการเรียนรู้ อีกทั้งยังสร้างความกระตือรือร้นและบรรยากาศการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสนใจกิจกรรมการอ่านมากขึ้น
3. การฝึกทักษะการอ่านในเวลาที่จำกัด การอ่านแบบเร็วเป็นทักษะจำเป็นในการพัฒนาการอ่านอย่างหนึ่ง หากปราศจากความสามารถอ่านอย่างรวดเร็วก็จะขาดทักษะการอ่านเพื่อสื่อสาร แม้การอ่านอย่างรวดเร็วไม่ใช่เป้าหมายหลักของผู้เรียนระดับต้น แต่ผู้สอนต้องฝึกทักษะการอ่านเร็วแก่ผู้เรียนด้วย โดยการสรรหาบทอ่านที่เหมาะสมเพื่อฝึกการหา (scan) ข้อมูลที่ต้องการเช่น ชื่อคน สถานที่ วันที่ หมายเลข เป็นต้น
4. การฝึกทักษะการอ่านวลีและประโยคสั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับวลีและประโยคภาษาจีน ฝึกทักษะการหยุดระหว่างวลีหรือประโยคในการอ่านออกเสียง เพื่อสร้างความคุ้นเคยของผู้เรียน
5. การฝึกทักษะการคาดเดา เนื่องจากผู้เรียนระดับต้นมีข้อจำกัดด้านความรู้เกี่ยวกับอักษรและคำศัพท์ เมื่ออ่านบทอ่านอาจประสบอักษรและคำที่ไม่รู้จัก แม้ทักษะการคาดเดาไม่ใช่ทักษะที่ง่ายสำหรับผู้เรียนระดับต้น แต่ผู้สอนควรฝึกทักษะดังกล่าวในกระบวนการอ่าน

Jin Li Xin (Jin, 2005) เสนอว่าการสอนอ่านสำหรับระดับต้นควรเน้นการพัฒนาผู้เรียน 3

ด้าน คือ

1. คำศัพท์ (cihui) เนื่องจากคำศัพท์เป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดในการทำความเข้าใจบทอ่าน และคำศัพท์ในภาษาจีนจำนวนมากเป็นการรวมกันของอักษร ดังนั้น การสอนคำศัพท์ที่รวบรวมเป็นชุดจากอักษรตัวเดียวกันจะสามารถช่วยผู้เรียนระดับต้น
2. ความหมายของประโยค เนื่องจากผู้เรียนระดับต้นยังมีความรู้ไม่มาก การทำความเข้าใจประโยคได้จะต้องเริ่มจากการฝึกแยกส่วนต่างๆ ในประโยคทำความเข้าใจโครงสร้างว่าส่วนใดคือภาคประธานและส่วนใดคือภาคแสดง นอกจากนี้ ยังต้องทำความเข้าใจส่วนเสริมต่างๆ ด้วย
3. น้ำเสียงของประโยค ผู้เรียนระดับต้นควรทำความเข้าใจน้ำเสียงของประโยคว่าเป็นประโยคบอกเล่า ประโยคเชิญชวน ประโยคคำถาม ประโยคอุทาน ทั้งนี้ การเข้าใจประโยคเหล่านี้ อาจมีบางประโยคที่ไม่ง่ายสำหรับระดับต้น ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสพบประโยคต่างๆ และหมั่นฝึกฝน

5.3 การประเมินความสามารถในการอ่าน

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคือ กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจความหมายข้อมูลอย่างถูกต้องและตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน การเข้าใจข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการทำความเข้าใจความหมายทั้งระดับตัวอักษร (graphophonemic) ระดับความหมายของคำ (semantic) และ ระดับโครงสร้าง (syntactic) (Anderson, Hiebert and Scott, 1985: 7) ความสามารถด้านการอ่านภาษาต่างประเทศสามารถประเมินได้จาก 3 ด้านคือ (Urquhart and Cyril, 1998: 40-45)

1. ความสามารถในการระบุหรือคาดเดาความหมายของคำซึ่งเกิดจากการเข้าใจรหัสของภาษาหนึ่งๆ เมื่อนำตัวอักษร ซีด หรือเครื่องหมายที่กำหนดในภาษานั้นมาประกอบกันแล้วสามารถรู้จักและเข้าใจความหมายอักษรแต่ละตัว
2. ความสามารถในการระบุเสียงอ่านซึ่งเกิดจากการเข้าใจรหัสของภาษาหนึ่งๆ เมื่อนำตัวอักษร ซีด หรือเครื่องหมายที่กำหนดในภาษานั้นมาประกอบกันแล้วสามารถรู้จักและระบุเสียงอ่านของอักษรแต่ละตัว

3. ความสามารถในการแสดงความเข้าใจและตอบสนองเนื้อหาที่ตามความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างถูกต้อง

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

- งานวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิต

จากการศึกษางานวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยเท่าที่พบคือ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองและการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการพูดภาษาจีนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต (ยุวดี ธิรธราดล, 2553) พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ โดยผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า 1) หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการพูดภาษาจีนในภาพรวมทุกด้านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ความสามารถรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการพูดภาษาจีนด้านคำศัพท์ ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และด้านความเข้าใจของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการพูดภาษาจีนด้านการออกเสียงและด้านไวยากรณ์ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการพูดภาษาจีนหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพัฒนาการของระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการพูดภาษาจีนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- งานวิจัยระดับมหาบัณฑิต

งานวิจัยระดับมหาบัณฑิตที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นการศึกษาปัญหาการเรียนภาษาจีนโดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนชาวไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในมิติทางภาษาศาสตร์ ได้แก่

ก. ปัญหาด้านการออกเสียงและระบบเสียงภาษาจีน

“Taiguoxuesheng Hanyu xide zhong de yuyin pianwu yanjiu” (Chen, 2006) ศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาจีนของนักศึกษาไทยโดยการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบเสียงไทยและจีนและเสียงที่นักศึกษาไทยไม่คุ้นเคยและออกผิด

“Taiguoxuesheng Hanyu fayin zhiliang yu yuyin yishi he Hanzi shibie de guanxi” (Hao, 2009) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออกเสียงภาษาจีน ความตระหนักในระบบเสียงและการจดจำอักษรจีนในหมู่นักศึกษาไทย

“Taiguoren Hanyu xide zhongjie yuyin shengmu xitong yanjiu” (Guo, 2009) ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาไทยและภาษาจีนเพื่อวิจัยเกี่ยวกับการเรียนระบบเสียงภาษาจีนของนักศึกษาไทย และวิเคราะห์ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะที่มีคู่เสียงคล้ายกัน

“Taiguoxuesheng xide Hanyu putoghua secayin he chayin de shiyan yanjiu” (Wang, 2010) ศึกษาปัญหาการออกเสียงเสียดแทรกในภาษาจีนของนักศึกษาไทยโดยการศึกษาคำและเก็บข้อมูลจากการออกเสียงของผู้เรียน

“Zhongji jieduan Taiguoxuesheng Hanyu xuexi shengdiao yanjiu” (Gao, Lianping, 2010) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนของนักศึกษาไทย

“Taiguoxuesheng Hanyu danzidiao xide guocheng de shiyan fenxi” (A, 2010) ศึกษาปัญหาการฟังและออกเสียงคำที่ประกอบด้วยอักษรตัวเดียว

ข. ปัญหาการเรียนรู้อักษรจีนและการจำอักษรจีน

“Taiguoxuesheng Hanyu xide tujing he fangfa yanjiu” (Li, 2004) ศึกษาโดยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพการใช้ตัวอักษรจีนของสังคมไทย ของนักเรียนไทย และสภาพการสอนอักษรจีนในประเทศไทยและเปรียบเทียบการเรียนระหว่างตัวเต็มกับตัวย่อ สรุปว่า ควรสอนตัวเต็มก่อนแล้วจึงสอนตัวเต็มพร้อมกับตัวย่อจะเหมาะสมกว่า และควรเริ่มจากโครงสร้างที่ง่ายและควรเรียนอักษรตัวที่ใช้บ่อยและสามารถประกอบเป็นคำอื่นได้มากมายเรียนก่อน

“Taiguo xuesheng Hanzi xide yanjiu” (Zhou, 2006) ศึกษาและสำรวจการเรียนรู้อักษรและการจดจำลักษณะขีดของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเขียนผิด พบว่าอักษรที่มีขีดตั้งแต่ 7 ขีดขึ้นไปเป็นอักษรยากสำหรับนักศึกษา และการจดจำของนักศึกษาแบ่งเป็น 3 ชั้นคือ ชั้นต้น จดจำลักษณะขีด ชั้นกลางจดจำส่วนประกอบ bujian และชั้นสูงเป็นการจดจำด้วยวิธีการเดียวกับผู้เรียนชาวจีน

“Taiguo xuesheng Hanzi xide celüe de yanjiu” (Han, Guanling, 2009) ศึกษายุทธศาสตร์ที่นักศึกษาไทยใช้ในการเรียนรู้อักษรจีน พบว่านักศึกษาไทยจดจำอักษรทั้งตัว ในการจดจำอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายใช้กฎเกณฑ์แบบสรุปเหมารวม นักศึกษาเห็นว่าการทำซ้ำๆ ช่วยในการจดจำได้ดีกว่าการใช้ยุทธศาสตร์การวิเคราะห์ตัวอักษร

“Taiguo xuesheng Hanzi xuexi celüe de yanjiu” (Liang, 2009) ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจยุทธศาสตร์การเรียนอักษรจีนของนักศึกษาไทยจาก 5 สถาบันพบว่า นักศึกษาจดจำอักษรแบบทั้งตัว ในแง่การเรียนการสอน ทั้งระดับต้นและระดับสูงต่างระบุว่าต้องการให้อาจารย์ผู้สอนชี้แนะยุทธศาสตร์ที่อาจช่วยในการจดจำอักษรเช่น การคาดเดาเสียง การเขียนอักษรจีนและการพิมพ์อักษร เป็นต้น

ค. ปัญหาการใช้ภาษา การใช้คำศัพท์และหน้าที่ของคำในประโยค

“Taiguo xuesheng Hanyu changyong mingliangci xide pianwu fenxi” (Yang, 2006) ศึกษาปัญหาการใช้คำลักษณะนามภาษาจีนของนักศึกษาไทยโดยการเปรียบเทียบลักษณะนามที่ใช้ในภาษาไทยกับภาษาจีน และศึกษาวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาไทยใช้ลักษณะนามภาษาไทยผิด

“Yi Taiguo Qinglai Huanghou Daxue Hanyu jiaoxue shizhan weili” (Chen, 2007) ศึกษาปัญหาการเรียนภาษาจีนด้านต่างๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยเน้นศึกษาวิเคราะห์ด้านการพูด การใช้ภาษาผิดทั้งระดับคำศัพท์และระดับประโยค ตลอดจนยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่ผู้เรียนใช้ในการเรียน

“Yinianji Taiguo xuesheng de ciyu pianwu he jiaoxue duice yanjiu” (Zhang, 2007) ศึกษาและวิเคราะห์การใช้ภาษาผิดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

มหาวิทยาลัยรังสิต โดยศึกษาจากการทดสอบพบว่าการใช้ภาษาผิดของนักศึกษาเกิดจากความแตกต่างของการใช้ภาษาและสื่อการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

“Taiguo chuji xuesheng Hanyu buyu xide pianwu fenxi” (Liu, 2008) สํารวจและวิเคราะห์การใช้ส่วนขยาย “buyu” ของภาษาจีนที่ผิดในหมู่นักศึกษาไทยเนื่องจากเป็นลักษณะทางภาษาที่ไม่ปรากฏในภาษาไทย โดยการศึกษาวเคราะห์ “buyu” ประเภทต่างๆ และเปรียบเทียบับลักษณะทางภาษาของไทยที่ใกล้เคียงกัน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาคาดเดาการใช้ buyu ผิดในภาษาจีนในหมู่นักศึกษาไทย

“Taiguo xuesheng Hanyu xide pianwu xianxiang jixi” (Hu, 2008) ศึกษาการใช้ภาษาผิดของนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาจีนในโรงเรียนบูรพาวิทยา ชลบุรี โดยการศึกษาวเคราะห์รูปแบบภาษาที่มักใช้ผิดของนักเรียน จัดแยกประเภทและวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลดังกล่าว

“Han-Tai tezhi yiwenju dibi ji pianwu fenxi” (He, 2009) ศึกษาเปรียบเทียบการใช้ประโยคคำถามของภาษาไทยและภาษาจีนและวิเคราะห์การใช้ภาษาที่ผิดของนักศึกษาไทยโดยการศึกษเปรียบเทียบโครงสร้างประโยคคำถามของไทยและจีน และสรุปโครงสร้างการใช้ประโยคคำถามที่มีการใช้ผิดบ่อยของนักศึกษาไทย

“Taiguo chuji xuesheng Hanyu nengyuan dongci pianwu fenxi” (Wang, 2009) ศึกษาปัญหาการใช้กริยาช่วยของนักศึกษาไทยโดยการสำรวจและวิเคราะห์การใช้กริยาช่วยของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ง. จิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรม

“Jiyu Taiguo xuesheng yuyong nengli de diaocha” (Xiong, 2007) ศึกษาการใช้ภาษาในการทักทายของนักศึกษาไทยจากมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม พบว่าในการใช้ภาษาในการทักทายระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนแตกต่างกันมาก เนื่องจากธรรมเนียมที่แตกต่างกัน ลักษณะการใช้ภาษาผิดเกิดจากอิทธิพลของวัฒนธรรมภาษาแม่ ลักษณะทางวัฒนธรรมที่ขัดแย้งกันและความสามารถในการใช้ภาษา และขาดการชี้แนะในกระบวนการเรียนการสอน

“Taiguo xuesheng Hanyu tingli jiaoliugan de tansuoxing yanjiu” (Wang, 2010) ศึกษาเชิงสำรวจความกังวลในการฟังภาษาจีนเพื่อการสื่อสารภาษาจีนของนักศึกษาไทย

“Yi Taiguo Songka Wangzi Daxue de xuesheng weilii” (Khamtab, Supapit, 2010) ศึกษาการปรับตัวข้ามวัฒนธรรมไทย-จีนของนักศึกษาที่ไปศึกษาหลักสูตรระยะสั้นในประเทศจีน โดยใช้กรณีตัวอย่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในประเทศไทย มีการนำเสนอแนวคิดการใช้งานปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในบทความต่างๆ และในการศึกษาระดับมหาบัณฑิตซึ่งได้อภิปรายไปแล้ว (เช่น งานเขียนของ Han, 2003; Wu, 2005a, 2005b; 2007; Chen and Tian, 2008; Zhao, 2008a, 2008b; Xiao, 2007; Mo and Liu, 2004; Na and Du, 2007; Wang, 2007) แต่ยังไม่พบบางงานวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยอิงแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในประเทศไทย เท่าที่พบในงานวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิตเป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

สมลักษณ์ สุเมธ (สมลักษณ์ สุเมธ, 2539) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษแบบเน้นงานปฏิบัติสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนเอกชน ทำการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มที่สอนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มที่สอนตามแผนการสอนปกติ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของกลุ่มที่ใช้การสอนแบบเน้นงานปฏิบัติและกลุ่มปกติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่หลังการเรียน กลุ่มที่ทำการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนเพิ่มขึ้น .95 ในขณะที่กลุ่มปกติมีคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนเพิ่มขึ้น .62 และกลุ่มที่สอนแบบเน้นงานปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 65.62 ของคะแนนเต็มซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 16.03 ของคะแนนเต็ม

ณัฐกานต์ สุขชื่น (ณัฐกานต์ สุขชื่น, 2548) ศึกษาผลการเรียนผ่านเว็บแบบซิงโครนัสและอซิงโครนัสในการเรียนการสอนแบบเน้นงาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ การสอนแบบเน้นงานในการวิจัยนี้ใช้งาน 2 แบบคือแบบคอนเวอร์เจนและแบบไดเวอร์เจน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่

ลงทะเบียนเรียนวิชา “ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานภาคพื้นและพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน” จำนวน 102 คน การทดลองเป็นแบบวัดซ้ำในการสอนผ่านเว็บซิงโครนัสและอซิงโครนัส ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางแบบวัดซ้ำที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่ได้รับงานแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่พบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแบบซิงโครนัสดีกว่าผลการเรียนแบบอซิงโครนัสที่ระดับนัยสำคัญ .05 และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้แบบเน้นงานและการเรียนผ่านเว็บต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ศศิธร ศูนย์กลาง (ศศิธร ศูนย์กลาง, 2549) เปรียบเทียบผลของการอ่านแบบเน้นงานปฏิบัติ (TBI) การสอนแบบเน้นรูปแบบภาษาและงานปฏิบัติ (FTBI) และการสอนแบบประเพณีนิยม (CI) ต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ผู้วิจัยสรุปว่าโดยเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของกลุ่ม TBI, FTBI และ CI แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยเฉลี่ยความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ในการเขียนของกลุ่ม TBI, FTBI และ CI แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยเฉลี่ยความสามารถทางการเขียนครั้งที่ 3 ของกลุ่ม TBI, FTBI และ CI แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ความสามารถทางการเขียนของกลุ่ม FTBI สูงกว่ากลุ่ม TBI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและดัชนีขนาดอิทธิพลมีขนาดเล็ก (< 0.2) ความสามารถทางการเขียนของกลุ่ม CI สูงกว่ากลุ่ม TBI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและดัชนีขนาดอิทธิพลมีขนาดเล็ก (< 0.2) แต่ความสามารถทางการเขียนของกลุ่ม FTBI และกลุ่ม CI แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความสัมพันธ์ระหว่างความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ในการเขียนและความสามารถทางการเขียนมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) และอยู่ที่ระดับปานกลาง ดัชนีขนาดอิทธิพลมีขนาดใหญ่ ($d > 1.2$) เจตคติวัดโดยมาตรวัดเจตคติโดยเทคนิคนี้จำแนก 7 ระดับของนักศึกษาในกลุ่ม TBI และ CI อยู่ในทางบวกและระดับสูงคือ 5.12 และ 5.1 และกลุ่ม FTBI มีเจตคติอยู่ในทางบวกในระดับปานกลางคือ 4.98

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านในประเทศไทย จากการศึกษางานวิจัยในประเทศไทยระดับดุษฎีบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาต่างประเทศเป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

บุญเลิศ คำปัน (บุญเลิศ คำปัน, 2540) ศึกษาผลของการอ่านซ้ำและพฤติกรรมนำตนเองที่มีต่อทักษะการอ่านและการแผ่ขยายทักษะการอ่านของนักเรียนชาวเขาชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่อ่านซ้ำใช้เวลาในการอ่านน้อยกว่าและค้นหาคำที่ผิดพลาดได้มากกว่านักเรียนที่อ่านไม่ซ้ำแต่ไม่พบความแตกต่างทางด้านความเข้าใจในการอ่าน 2) ไม่พบความแตกต่างของเวลาที่ใช้ในการอ่าน การค้นหาคำผิดพลาดและความเข้าใจในการอ่านในนักเรียนที่ใช้พฤติกรรมนำตนเองและนักเรียนที่ใช้พฤติกรรมที่มีครูนำ 3) นักเรียนอ่านซ้ำที่ใช้พฤติกรรมนำตนเองใช้เวลาในการอ่านน้อยกว่านักเรียนอ่านซ้ำที่ใช้พฤติกรรมที่มีครูนำ 4) นักเรียนอ่านซ้ำที่ใช้พฤติกรรมนำตนเองพบว่าเวลาที่ใช้ในการอ่านลดลงและค้นหาคำที่ผิดพลาดได้มากขึ้น 5) กลุ่มอ่านซ้ำและอ่านไม่ซ้ำพบว่ามีการแผ่ขยายของทักษะการอ่าน คือใช้เวลาในการอ่านเรื่องใหม่่น้อยลงกว่าการอ่านครั้งแรกของเรื่องที่อ่านซ้ำและเรื่องที่ไม่ซ้ำ

อารีรักษ์ มีแจ้ง (อารีรักษ์ มีแจ้ง, 2547) พัฒนารูปแบบการสอนกลวิธีการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้การอ่านสำหรับนิสิตนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตที่เข้าร่วมการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) นิสิตคณะเภสัชศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่านิสิตคณะมนุษยศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 3) นิสิตที่เข้าร่วมการทดลองมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้กลวิธีการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 4) นิสิตคณะมนุษยศาสตร์มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้กลวิธีการอ่านหลังการทดลองไม่แตกต่างจากนิสิตคณะเภสัชศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 5) นิสิตที่เข้าร่วมการทดลองมีพฤติกรรมการทำงานร่วมกันแตกต่างกันในประเด็นการจัดการภายในกลุ่ม และบรรยากาศในการทำงาน แต่ต่างใช้โครงสร้างของพฤติกรรมทางวาจาคล้ายคลึงกัน

ชิตชน ประโทนเทพ (ชิตชน ประโทนเทพ, 2550) ศึกษาผลของการอ่านภาษาอังกฤษแบบกว้างและความสามารถในการอ่านต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนิสิตนักศึกษาโดยใช้แนวความคิดการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง ผลการวิจัยพบว่าคะแนนทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มการอ่านแบบกว้างที่ใช้การเรียนรู้แบบกำกับตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของนิสิตในกลุ่มที่มีความสามารถทางการอ่านสูงและต่ำพบว่าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ($p < .05$) ผลการทดลองชี้ว่าการอ่านแบบกว้างควรจะปฏิบัติต่อเนื่องเป็น

ระยะเวลาานาน จัดการสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการอ่านหนังสือเพื่อส่งเสริมให้นิสิตอ่านแบบกว้าง นอกจากนี้ควรสอนกลวิธีกำกับตนเองให้นิสิตอย่างชัดเจน

ณัติจิรี จาตุรพิทักษ์กุล (ณัติจิรี จาตุรพิทักษ์กุล, 2550) ศึกษาผลกระทบของความสามารถทางภาษาและภูมิหลังความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจของนักศึกษาไทย ระดับบัณฑิตศึกษา กลวิธีในการสอบและเจตคติต่อแบบทดสอบ ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสามารถทางภาษาและภูมิหลังความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ 2) นักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาสูงและนักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาต่ำมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการทำแบบทดสอบภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ 3) นักศึกษาที่มีภูมิหลังความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และไม่มีภูมิหลังความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) โดยภาพรวมผู้เข้าสอบทั้งหมดใช้กลวิธีในการตอบคำถามประเภทต่างๆ เหมือนกัน 5) ผู้เข้าสอบมีเจตคติที่ดีต่อแบบทดสอบที่พัฒนาขึ้น

ดวงใจ จงธนากร (ดวงใจ จงธนากร, 2550) ศึกษาผลกระทบของการใช้เทคนิคการประเมินการอ่านต่างรูปแบบและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีต่อความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่างานวิจัยชิ้นนี้ให้ความรู้เรื่ององค์ประกอบของการอ่าน การพัฒนาและวัดความเที่ยงของแบบทดสอบการอ่าน นอกจากนี้กลวิธีการอ่านและกลวิธีในการทำข้อสอบของนักเรียนต่างระดับความสามารถที่ค้นพบในงานวิจัยนี้สามารถส่งผลในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนการอ่าน

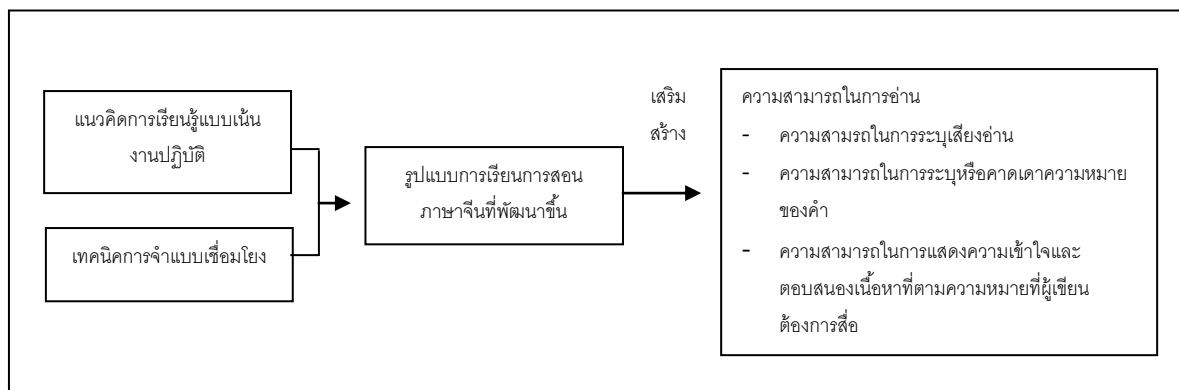
ธนาชาติ หล่อกลาง (ธนาชาติ หล่อกลาง, 2550) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างน้อยร้อยละ

19 ของคะแนนเต็ม นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน วัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรพิมล ศุขะวาที (พรพิมล ศุขะวาที, 2550) พัฒนาโมดูลตามหลักการของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มเชิงสังคมและทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการอ่านและความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนหลังการทดลองของนักเรียนที่มีความสามารถการอ่านระดับสูงไม่แตกต่างจากคะแนนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) คะแนนหลังการทดลองของนักเรียนที่มีความสามารถการอ่านระดับต่ำแตกต่างจากคะแนนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) นักเรียนมีส่วนร่วมในการอ่านอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างการมีส่วนร่วมในการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน ความสัมพันธ์ที่พบเป็นเชิงบวกระดับต่ำและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5) การเรียนแบบผสมผสานเหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านระดับต่ำเนื่องจากสามารถสนองต่อพฤติกรรมการเรียนแบบร่วมมือเมื่อเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมที่แตกต่างกับเมื่อเรียนออนไลน์

จากการนำเสนองานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า มีการใช้แนวคิดการเรียนรู้อย่างเน้นงานปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาต่างประเทศ ซึ่งทำการทดลองกับผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษเช่นกัน แต่จากการศึกษายังไม่พบว่ามีการวิจัยระดับคุณวุฒิที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนโดยประยุกต์เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงหรือการใช้แนวคิดการเรียนรู้อย่างเน้นงานปฏิบัติมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย โดยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี มีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

- ระยะที่ 1** การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน คู่มือประกอบรูปแบบ แผนการสอน เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนและแบบประเมินผล
1. การศึกษาและสรุปปัญหาของผู้เรียนที่ต้องการจะพัฒนาแก้ไข
  2. การศึกษาดำรง เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ
  3. การสร้างรูปแบบ คู่มือประกอบรูปแบบ แผนการสอน เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนและแบบประเมินผล
    - 3.1 การสร้างรูปแบบซึ่งประกอบด้วย
      - 3.1.1 การกำหนดหลักการของรูปแบบ
      - 3.1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของรูปแบบ
      - 3.1.3 การกำหนดเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย คลังอักษรเชื่อมโยง คลังคำศัพท์ บทอ่านและกลวิธีการอ่าน
      - 3.1.4 การกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน
      - 3.1.5 การกำหนดการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน
    - 3.2 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน คลังตัวอักษรที่พัฒนาขึ้น บทอ่านและกลวิธีการอ่าน ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอนภาษาจีน และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ
    - 3.3 การสร้างคู่มือประกอบรูปแบบ แผนการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน จำนวน 10 บท ซึ่งแต่ละบทมีการกำหนดงานปฏิบัติหลักและงานปฏิบัติย่อย ประจำบท กลุ่มคำศัพท์ที่ใช้ในงานปฏิบัติ คลังอักษรที่มีส่วนประกอบเป็นตัวช่วยจำในการเชื่อมโยงอักษรและบทอ่านและกลวิธีการอ่านสำหรับแต่ละบท และแบบประเมินผลจำนวน 10 บท
    - 3.4 การตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และแบบประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่ม

ทดลอง และการปรับปรุงแผนการสอน เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอน และแบบประเมินผล และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดลอง

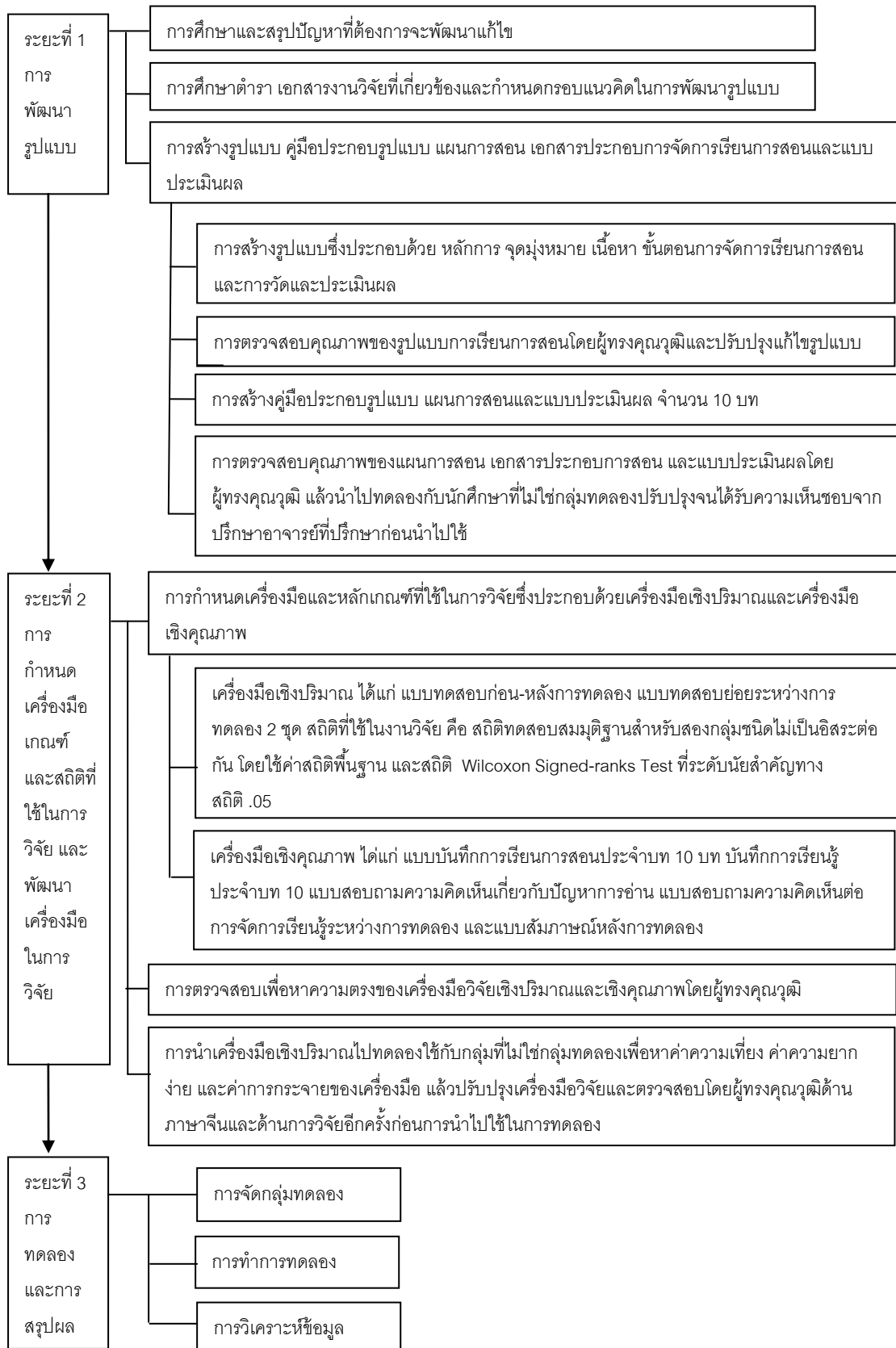
ระยะที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

1. การกำหนดเครื่องมือและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบซึ่งมีทั้งเครื่องมือเชิงปริมาณและเครื่องมือเชิงคุณภาพ
  - 1.1 เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง และแบบทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง 2 ชุด
สถิติที่ใช้ในงานวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และสถิติทดสอบสมมุติฐาน Wilcoxon Signed-ranks Test เนื่องจากการกระจายไม่ปกติ จึงไม่สามารถใช้สถิติที่อิงพารามิเตอร์ คือ Paired t-test ผู้วิจัยจึงใช้สถิติที่มีลักษณะคล้ายกัน แต่เป็นแบบไม่อิงพารามิเตอร์ นั่นคือ Wilcoxon Signed-ranks Test ซึ่งใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Siegel, 1956: 75-83) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .05
  - 1.2 เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย
แบบบันทึกการเรียนการสอนประจำบท 10 บท
บันทึกการเรียนรู้ประจำบท 10 บท
แบบสอบถาม 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจำอักขรจีนและการอ่าน และแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่จัดให้ระหว่างการทดลอง
แบบสัมภาษณ์หลังการทดลอง 1 ชุด
2. การตรวจสอบเพื่อหาความตรงของเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
3. การนำเครื่องมือเชิงปริมาณไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 12 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง ค่าความยากง่าย และค่าการกระจายของเครื่องมือ แล้วปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาจีนและด้านการวิจัยอีกครั้งก่อนการนำไปใช้ในการทดลอง

ระยะที่ 3 การทดลองเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบและการสรุปผล

1. การจัดกลุ่มทดลอง
2. การทำการทดลอง
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพที่ 7 แสดงวิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและแผนการสอน

1. การสรุปปัญหาของผู้เรียนที่ต้องการจะพัฒนาแก้ไข สรุปโดย
  - 1.1 การศึกษาสภาพและปัญหาจากเอกสารและงานวิจัย
  - 1.2 การสภาพและปัญหาจากความคิดเห็นของนักศึกษา
โดยการสรุป 3 ประเด็นคือ
    - ก. ปัญหาการจำอักษรจีน
    - ข. ปัญหาการอ่านภาษาจีน
    - ค. ปัญหารูปแบบการเรียนการสอน
2. การสรุปแนวคิดและทฤษฎีที่จะใช้ในการแก้ปัญหา และกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนา
พัฒนารูปแบบ ซึ่งได้แก่
  - 2.1 แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
    - การใช้งานปฏิบัติเป็นสื่อ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน
    - การปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมการเรียนรู้เริ่มจากการปฏิสัมพันธ์กับตนเอง กับคู่สนทนา กับผู้เรียนในกลุ่ม กับผู้เรียนทั้งชั้นและกับผู้สอน
    - เน้นงานปฏิบัติแบบมีสำนึก ซึ่งเป็งานปฏิบัติที่ใช้ความรู้เกี่ยวกับภาษาเป็นความหมายในการปฏิบัติกิจกรรมในกิจกรรมการจดจำอักษรเชื่อมโยง
    - ใช้งานปฏิบัติทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด งานปฏิบัติแบบแก้ปัญหาและแบบสร้างสรรค์
    - เลือกรูปแบบปฏิบัติที่ต้องประยุกต์ใช้ทักษะและกลวิธีการอ่าน
  - 2.2 การค้นหาความจำที่เชื่อมโยง
    - จัดชุดอักษรที่สามารถเชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมาย
    - สร้างการจดจำจากการจดจำอักษรฐานเพื่อการเชื่อมโยงและจดจำอักษรซึ่งปรากฏในคำศัพท์ในบริบทที่มีความหมาย และมีการปรากฏตัวซ้ำเพื่อส่งเสริมการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง
3. การสร้างรูปแบบ คู่มือประกอบรูปแบบ แผนการสอน เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนและแบบประเมินผล

3.1 การสร้างรูปแบบซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

3.1.1 การกำหนดหลักการ

- 1) เป็นการเรียนรู้โดยมีงานปฏิบัติเป็นสื่อกลาง ผู้เรียนได้ปฏิบัติ และปฏิสัมพันธ์ผ่านแบบแผนและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดงานปฏิบัติ 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่
ขั้นก่อนงานปฏิบัติ ขั้นวงจรงานปฏิบัติ และขั้นหลังงานปฏิบัติ
- 2) แต่ละขั้นตอน ผู้เรียนได้อ่านบทอ่านซึ่งเน้นอักษรที่ใช้ ส่วนประกอบแสดงเสียงและแสดงความหมาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงและจดจำอักษรและคำศัพท์จากส่วนประกอบเหล่านี้ในการอ่านและทำความเข้าใจคำศัพท์ใหม่ในบทอ่านได้
- 3) ผู้เรียนได้พัฒนาวิธีการอ่านผ่านกิจกรรมการอ่านระหว่างการปฏิบัติงาน

3.1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของรูปแบบที่จะพัฒนา ซึ่งคือการพัฒนาความสามารถในการอ่านซึ่งหมายถึง

- 1) ความสามารถในการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
- 2) ความสามารถในการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
- 3) ความสามารถในการแสดงความเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน
- 4) ความสามารถในการแสดงความเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

3.1.3 การกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาที่มีดังต่อไปนี้

- 1) การกำหนดคลังอักษรเชื่อมโยง
คลังอักษรเชื่อมโยงที่จะสร้างขึ้นจะเป็นชุดอักษรเชื่อมโยงสำหรับใช้ในกิจกรรมขั้นที่ 1 คือ ขั้นอักษรเชื่อมโยง ของบทเรียนแต่ละบท
- 2) การกำหนดหัวข้อ และจัดทำคลังคำศัพท์และสำนวนภาษาเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในแต่ละหัวข้อ

- 3) การกำหนดบทอ่านและกลวิธีการอ่าน โดยกำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและงานปฏิบัติในแต่ละบท
- 3.1.4 การกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ
- ขั้นที่ 1 ขั้นอักษรเชื่อมโยง
- ขั้นที่ 2 ขั้นอักษรในบริบท
- ขั้นที่ 3 ขั้นการป้อนกลับและการสะท้อนกลับ
- ขั้นตอนการสอนแต่ละขั้นมีส่วนประกอบอักษรถูกใช้เป็นตัวช่วยจำเพื่อเพิ่มพูนความตระหนักเกี่ยวกับส่วนประกอบอักษรเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถระบุเสียงอ่านและความหมายของกลุ่มอักษรจีนที่เกี่ยวข้องกันได้ ซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยผู้เรียนในการทำความเข้าใจบทอ่านซึ่งแสดงออกโดยการระบุอักษรและการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง
- 3.1.5 การกำหนดการวัดและประเมินผลรายบท อันได้แก่แบบทดสอบท้ายบทและบันทึกการเรียนรู้
- 3.2 การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (รายนามในภาคผนวก) และการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ดังนี้
- 3.2.1 ข้อควรระวังในกิจกรรมงานปฏิบัติ
- 4) ในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ผู้เรียนควรได้รับใบความรู้ซึ่งเป็นเอกสารที่มีคำอธิบายเนื้อหา หรือคำแปลคำศัพท์ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติเพื่อเป็นการชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้คำศัพท์และนำคำศัพท์มาใช้ในระหว่างงานปฏิบัติได้
- 5) การมีกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายอาจทำให้ผู้เรียนตื่นตัว แต่ในขณะเดียวกันงานปฏิบัติไม่ควรซับซ้อนเกินไป เนื่องจากอาจทำให้ผู้เรียนสับสน ในระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ควรเปิดโอกาสให้เกิดการซักถามเพื่อแก้ปัญหาระหว่างปฏิบัติงาน
- 3.2.2 การเชื่อมโยงอักษรจีน
- ควรเปลี่ยนคำเรียกส่วนประกอบจาก “ส่วนประกอบแทนเสียง” เป็น “ส่วนประกอบแสดงเสียง” และจาก “ส่วนประกอบแทนความหมาย” เป็น “ส่วนประกอบแสดงความหมาย” เนื่องจาก
- 1) อักษรจีนไม่มีส่วนประกอบแทนเสียงที่แน่นอน การเชื่อมโยงรูปกับเสียงหรือความหมายแม้จะเป็นปรากฏการณ์ที่เห็นได้ใน

อักษรจีน แต่ก็ไม่ใช้กฎเกณฑ์ที่ตายตัว รูปส่วนประกอบรูปหนึ่ง อาจแทนเสียงได้มากกว่า 1 เสียง จึงควรปรับการใช้คำว่า “ส่วนประกอบแทนเสียง” ให้เป็น “ส่วนประกอบแสดงเสียง” ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นอักษรทั้งตัว ยังคงสามารถใช้คำว่า “อักษรแทนเสียง” ได้

- 2) ส่วนประกอบที่แสดงความหมายในอักษรจีนเป็นการแสดงความหมายกว้างๆ เท่านั้น ไม่สามารถแทนความหมายอักษรทั้งตัวได้ ดังนั้น จึงให้เปลี่ยนจากคำว่า “ส่วนประกอบแทนความหมาย” เป็น “ส่วนประกอบแสดงความหมาย”

3.2.3 การอ่าน

อักษรที่จีนที่ให้ผู้เรียนอ่านจะต้องเป็นอักษรที่ประกอบขึ้นมาเป็นคำศัพท์หรือไม่ก็ต้องปรากฏในบริบท เนื่องจากอักษรจีนหนึ่งตัวอาจออกเสียงอ่านได้มากกว่าหนึ่งเสียง ดังนั้น ในกิจกรรมการเชื่อมโยงอักษรเพื่อการคาดเดาเสียง อักษรที่ปรากฏให้อ่านต้องเป็นอักษรที่ปรากฏในส่วนหนึ่งของคำศัพท์หรือในบริบทที่ทำให้ระบุเสียงอ่านได้ชัดเจน

3.2.4 การใช้ภาษาในเอกสาร

- 1) การถอดคำจากภาษาจีนควรใช้ภาษาอังกฤษในการถอดคำ ภาษาจีนทั้งในบทอ่านและในรายการอ้างอิงควรถอดเป็นการสะกดภาษาอังกฤษ
- 2) การปรับการใช้ภาษาไทย ควรปรับการใช้ภาษา ดังนี้
  - ก. เปลี่ยนคำว่า “บริบท” เป็น “บริบท”
  - ข. เปลี่ยนคำเรียกผู้เรียนจาก “ท่าน” เป็น “ผู้เรียน”

3.3 การสร้างคู่มือประกอบรูปแบบ แผนการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน จำนวน 10 บท ซึ่งแต่ละบทมีการกำหนดงานปฏิบัติหลักและงานปฏิบัติย่อย ประจำบท กลุ่มคำศัพท์ที่ใช้ในงานปฏิบัติ คลังอักษรที่มีส่วนประกอบเป็นตัวช่วยจำในการเชื่อมโยงอักษรและบทอ่านและกลวิธีการอ่านสำหรับแต่ละบท และแบบประเมินผลจำนวน 10 บท

3.3.1 การสร้างคู่มือประกอบรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เป็นไปตามที่กำหนด โดยคู่มือดังกล่าวประกอบด้วย

- 1) ความเป็นมาและความสำคัญ
- 2) หลักการ
- 3) จุดมุ่งหมาย
- 4) เนื้อหา
- 5) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน
- 6) การวัดและประเมินผล
- 7) บทอ่านในบทเรียน 10 บท

3.3.2 การสร้างแผนการสอนและเอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอน และแบบทดสอบท้ายบทเรียน จำนวน 10 แผน

- 1) ก่อนสร้างแผนการสอน ผู้วิจัยทำความเข้าใจ วิเคราะห์สาระ และเนื้อหาที่จัดสำหรับนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ตรวจสอบเอกสารที่กำหนดให้ใช้เรียนตามระดับของ นักศึกษาระดับดังกล่าว
- 2) กำหนดองค์ประกอบของแผนการสอนซึ่งมีดังนี้
  - ชื่อบท
  - เวลาที่ใช้
  - จุดประสงค์ปลายทาง
  - จุดประสงค์นำทาง
  - สาระการเรียนรู้
  - ขั้นตอนการสอน
  - สื่อการเรียนการสอน
  - วิธีการสอน
  - การวัดและประเมินผล
- 3) จากการอ้างอิงรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ผลิตแผนการสอน และเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับบทที่ 1 พร้อมทั้ง แปลเป็นภาษาไทยและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้รับ ข้อเสนอแนะให้แก้ไขดังต่อไปนี้

- ใบความรู้สำหรับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน
- ในการมอบหมายงานปฏิบัติ ควรมีการจัดทำเอกสารหรือวัสดุอุปกรณ์สำหรับนักศึกษาเพื่อใช้เป็นที่ยื่นผลงานการปฏิบัติ
- ในสาระการเรียนรู้ หมวดคำศัพท์ นอกจากคำศัพท์ประจำบทแล้ว ควรมีการระบุชุดคำศัพท์หรือส่วนประกอบที่เป็นความรู้เดิม

4) ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอนสำหรับบทที่ 1 และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งเพื่อพิจารณาอนุมัติ หลังจากนั้นจึงนำหลักการเดียวกันมาผลิตแผนการสอน เอกสารประกอบการสอนและ การประเมินผลบทที่ 2 –บทที่ 10 โดยทุกบทได้ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 การตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และแบบประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปการทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง และการปรับปรุงแผนการสอน เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอน และแบบประเมินผล และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดลอง

3.4.1 ตรวจสอบคุณภาพแผนการสอน เอกสารประกอบการสอนและการประเมินผลที่สร้างขึ้นทั้ง 10 บทโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่านแล้วนำมาแปลงเป็นคะแนน ดังนี้

คะแนน 1   หมายความว่า เหมาะสม

คะแนน 0   หมายความว่า ไม่แน่ใจ

คะแนน -1   หมายความว่า ไม่เหมาะสม

การวิเคราะห์ ใช้ดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC (Index of

Consistency) (พรณี, 2549) โดยใช้สูตร $IOC = \sum R/N$ ผลการประเมิน

ความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนจากผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสมที่คะแนนเฉลี่ย 9.76

3.4.2 นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์และปรับปรุง

3.5 การปรับปรุงแผนการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน และการประเมินผลตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของการนำไปใช้และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ โดยใช้แผนการสอบบทที่ 2, 5, 7 และ 9 ไปทดลองสอน ใช้เวลาทั้งสิ้น 4 คาบ คาบละ 3 ชั่วโมง ทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

3.6 การแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอน เอกสารประกอบ และแบบประเมินผล จากข้อชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และจากการทดลองใช้เพื่อดูความเป็นไปได้ 4 ครั้ง ผู้วิจัยพบว่า แผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับระดับความต้องการและสภาพของผู้เรียน โดยมีข้อควรปรับปรุงเพื่อให้แผนการสอบดังกล่าวสมบูรณ์ขึ้น ดังนี้

- ลดทอนเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับเวลาและปรับความซับซ้อนของกิจกรรมลง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แก้ไขโดยการปรับความซับซ้อนของกิจกรรมย่อยๆ บางส่วนให้เป็นกิจกรรมเดียวกันโดยยังครอบคลุมเนื้อหาโดยรวม นอกจากนี้ ในบางกรณี ยังได้ปรับการแบ่งกลุ่มย่อยจาก 4 กลุ่ม เป็น 3 กลุ่มให้สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานกลุ่ม และการใช้เวลาในการนำเสนอ
- ก่อนเริ่มเรียนให้มีการทบทวนสิ่งที่ได้จัดการเรียนการสอนในคาบที่ผ่านมา โดยการทบทวนครอบคลุมเทคนิคการเชื่อมโยงเพื่อช่วยจำ ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการต่อยอดในบทเรียนที่จะเรียนต่อไป
- แม้จะมีการแก้ไขความเข้าใจที่ผิดหรือการใช้ภาษาที่ผิดของผู้เรียนทันทีหลังกิจกรรมย่อยแต่ละกิจกรรม แต่ผู้เรียนจำนวนมากก็ยังคงทำผิดที่เดิม ดังนั้นในช่วง language focus ผู้สอนควรทบทวนการใช้ภาษาที่ผิดของผู้เรียนอีกครั้ง โดยการแก้ไขการใช้ภาษาที่ผิดให้ใช้เทคนิคการเชื่อมโยงเพื่อทำความเข้าใจ ไม่ใช่แก้ไขโดยการจำอักษรเป็นตัวๆ โดยไม่เกี่ยวข้องกับเชื่อมโยง

- ในตอนท้ายของกิจกรรม ผู้สอนควรสรุปให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจนว่า กระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวเน้นความรู้ ความเข้าใจด้านใด เช่น ในการสรุปในกิจกรรมการเชื่อมโยงควรรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจนว่า ส่วนประกอบของอักษรนั้นๆ เป็นการเชื่อมโยงเสียงหรือความหมาย และเชื่อมโยงอย่างไร สามารถนำมาประกอบเป็นคำอะไรได้บ้าง ส่วนในการสรุปเพื่อกิจกรรมการอ่าน ควรสรุปให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการในกิจกรรมนั้นๆ เช่น การทำความเข้าใจบริบทและคาดเดาจากบริบท การหาคำสำคัญของบทอ่าน การหาความหลัก หรือการคาดเดาจุดประสงค์ของงานเขียน เป็นต้น

3.7 การปรับปรุงแผนการสอนทั้ง 10 บทนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปทดลองในชั้นต่อไป

ระยะที่ 2 การกำหนดเครื่องมือ เกณฑ์และสถิติที่ใช้ในการวิจัย และพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

1. การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบซึ่งมีทั้งสิ้น 2 ชุด ดังนี้

1.1 **เครื่องมือเชิงปริมาณ** เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน ประกอบด้วย

- แบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง จำนวน 60 ข้อ
- แบบทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง 2 ชุด ชุดละจำนวน 30 ข้อ

รายละเอียดของแบบวัดความสามารถในการอ่านแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

เกณฑ์การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การวัด

1. เป็นเครื่องมือเพื่อวัดความสามารถในการระบุเสียงอ่านอักษรจีน
2. การระบุเสียงอ่านอักษรจีนซึ่งกระทำโดยการเขียนเป็นระบบเสียง pinyin

3. อักษรจีนที่ให้ระบุเสียงอ่านเป็นอักษรที่มีส่วนประกอบของอักษร สามารถเชื่อมโยงเสียงกับรูปที่เป็นตัวช่วยจำที่กำหนดให้ในตัวเลือก
4. เกณฑ์คะแนนกำหนดให้ เชื่อมโยงรูปแสดงเสียงและเขียนเสียง pinyin ถูกต้อง เท่ากับ 1 เชื่อมโยงไม่ถูกต้องหรือเขียนเสียง pinyin ผิด เท่ากับ 0 เครื่องหมายเสียงวรรณยุกต์ไม่มีผลต่อคะแนนถูกผิด

ตอนที่ 2 ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีน ซึ่งปรากฏในประโยค

เกณฑ์การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การวัด

1. เป็นเครื่องมือเพื่อวัดความสามารถในการระบุความหมายของ คำจีน
2. อักษรจีนดังกล่าวเป็นอักษรที่มีส่วนประกอบของอักษร
3. สามารถเชื่อมโยงความหมายกับส่วนประกอบที่เคยปรากฏใน อักษรตัวอื่นที่ผู้เรียนเคยเรียน
4. เกณฑ์คะแนนกำหนดให้ เลือกคำตอบถูกต้อง เท่ากับ 1 เลือก คำตอบผิด เท่ากับ 0

ตอนที่ 3 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ใน บทอ่าน

เกณฑ์การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การวัด

1. เป็นเครื่องมือเพื่อวัดความสามารถในการระบุอักษรที่ประกอบ เป็นคำจีน
2. อักษรจีนดังกล่าวเป็นอักษรที่มีส่วนประกอบของอักษรที่มี ลักษณะขีดคล้ายคลึงกับอักษรบางตัวซึ่งอาจชวนให้สับสน
3. เกณฑ์คะแนนกำหนดให้ เลือกคำตอบถูกต้อง เท่ากับ 1 เลือก คำตอบผิด เท่ากับ 0

ตอนที่ 4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบท อ่านได้ถูกต้อง

เกณฑ์การสร้างเครื่องมือ

1. เป็นเครื่องมือเพื่อวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ บทที่ให้อ่าน
2. เกณฑ์คะแนนกำหนดให้ เลือกคำตอบถูกต้อง เท่ากับ 1 เลือก คำตอบผิด เท่ากับ 0

แบบทดสอบข้างต้น กำหนดเวลาดังนี้

- แบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง กำหนดเวลาในการสอบ 90 นาที
- แบบทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง กำหนดเวลาในการสอบ 45 นาที

เกณฑ์การประเมินผล ใช้การคำนวณทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test ที่นัยสำคัญที่ .05

1.2 เครื่องมือเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

- แบบทดสอบความรู้เรื่องคำศัพท์ เพื่อตรวจสอบว่าในบทอ่านที่จะปรากฏในบทเรียนมีอักษรและคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยหรือไม่ อย่างไร
- แบบบันทึกการเรียนการสอน เพื่อบันทึกพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เข้าร่วมการทดลอง
- แบบสอบถาม ได้แก่
  - ก. แบบสอบถามความคิดเห็นด้านทักษะและเนื้อหาในการเรียน
  - ข. แบบสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการเรียนรู้
  - ค. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนแบบงานปฏิบัติ และการใช้เทคนิคเชื่อมโยงกับผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน
- แบบสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นหลังการใช้รูปแบบ

2. การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

2.1 เครื่องมือเชิงปริมาณ

2.1.1 การสร้างต้นร่างแบบทดสอบก่อน-หลังและแบบทดสอบระหว่างการทดลอง

- ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาเอกสารเนื้อหา สาระ วงคำศัพท์และตัวอักษรของนักศึกษาระดับที่จะทำการทดลอง
- ศึกษาจุดประสงค์และสาระของรูปแบบแล้วกำหนดเครื่องมือเป็นแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้ทดลอง ประกอบด้วย 4 ตอน โดยมีเกณฑ์ของแต่ละตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1 เครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียง
อ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค**

1. อักษรที่ใช้ทดสอบการเชื่อมโยงรูปกับเสียงอ่านให้มีทั้งอักษรที่แสดงเสียงเหมือนกันโดยสมบูรณ์ (ไม่นับเสียงวรรณยุกต์) และ อักษรที่มีรูปแสดงเสียงเหมือนกันเฉพาะเสียงส่วนต้นพยางค์หรือส่วนท้ายพยางค์
2. ความสามารถในการเชื่อมโยง กำหนดจากระดับความยาก-ง่ายของอักษรจีนโดยการวัดว่าสามารถจดจำอักษรระดับง่ายเพื่อเป็นฐานการจำได้หรือไม่ และสามารถเชื่อมโยงและจดจำเสียงอักษรระดับยากกว่าได้หรือไม่
3. การกำหนดตัวอักษรในแบบทดสอบว่าควรใช้ตัวใด กำหนดโดยใช้เกณฑ์ดังนี้
  - ก. อักษรที่ใช้ทดสอบจะต้องไม่ใช่อักษรที่รูปถูกเปลี่ยนจนจำรูปเดิมไม่ได้ เนื่องจากเป็นนักศึกษาระดับต้น แบบทดสอบนี้จึงเลือกเฉพาะองค์ประกอบของรูปที่ไม่มีการเปลี่ยนรูปจนจำรูปเดิมไม่ได้ อักษรที่รูปเปลี่ยนจนจำรูปเดิมไม่ได้จึงจะไม่ถูกใช้ในการวัด
  - ข. เกณฑ์การคำนวณผล ใช้เกณฑ์ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 โดยการตอบถูกจะต้องทั้งเชื่อมโยงได้ และระบุเสียงอ่านที่เชื่อมโยงได้ถูกต้อง ทั้งนี้ เนื่องจากการเชื่อมโยงดังกล่าวไม่สามารถช่วยการคาดเดาเสียงวรรณยุกต์ได้ ดังนั้น ความถูกต้องของการใส่เสียงวรรณยุกต์จะไม่ถูกนำมาใช้ในการวัด

**ตอนที่ 2 เครื่องมือวัดความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดา
ความหมายของอักษรซึ่งปรากฏในประโยค**

1. อักษรที่ใช้ทดสอบกำหนดโดยการศึกษาเอกสารชุดอักษรและจัดกลุ่มตัวอักษรที่มีองค์ประกอบเหมือนกันหรือคล้ายกัน คัดเลือกเฉพาะกลุ่มอักษรที่มีอักษรระดับ 1 (ระดับ jia) อย่างน้อย 3 ตัว นำมากำหนดเป็นตัวอักษรฐาน
1. การคัดเลือกเฉพาะกลุ่มอักษรที่มีอักษรระดับง่ายเป็นฐานการจำซึ่งใช้ส่วนประกอบแสดงความหมายสอดคล้องกับแบบเรียนและบริบทของการจัดการเรียนการสอน

2. การวัดความสามารถในการค้นหาความจำที่เชื่อมโยงจากส่วนประกอบ แสดงความหมายโดยให้ผู้เรียนจำอักษรระดับง่ายเป็นฐานการจำแล้ว ใช้อักษรยากเป็นตัววัดว่า แม้จะไม่คุ้นเคยกับตัวจีนตัวนั้น ผู้เรียนจะสามารถคาดเดาเสียงอ่านจากการเชื่อมโยงหรือไม่
3. กำหนดหลักเกณฑ์การสร้างตัวเลือกและตัวลวงดังนี้
  - ก. ตัวเลือกเป็นตัวอักษรที่ผู้เรียนอาจจะไม่เคยเห็นหรือเคยเห็นแต่มี การปรากฏตัวไม่บ่อย สามารถเลือกใช้อักษรระดับใดก็ได้แล้วแต่ ความเหมาะสม
  - ข. ตัวเลือกและตัวลวงมีรูปอักษรที่คล้ายกันแต่ใช้ส่วนประกอบต่างกัน ทั้งสิ้นอย่างน้อย 4 ตัว เช่น 饱、抱、跑、泡、炮、炮
4. การสร้างประโยคในข้อคำถาม
  - ก. เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนเข้าใจประโยคที่อ่านเพื่อจะได้ไม่เป็นตัวแปรแทรกซ้อน ประโยคที่สร้างขึ้นต้องเป็นประโยคเรียบง่าย เมื่อเห็น ประโยค ผู้เรียนควรน่าจะคาดเดาคร่าวๆ ได้ว่าในประโยคขาดคำใน ลักษณะ เช่น ขาดคำที่เกี่ยวข้องกับน้ำ ขาดคำที่เกี่ยวข้องกับ อาหาร เป็นต้น
  - ข. ตัวเลือกและตัวลวงต่างมีส่วนประกอบแสดงเสียงตัวเดียวกันหรือมี รูปร่างคล้ายกัน
  - ค. ส่วนประกอบแสดงความหมายของตัวเลือกทำหน้าที่บอก ความหมายของอักษรนั้นๆ ชัดเจนและโดยตรง
5. เกณฑ์การคำนวณผล ใช้เกณฑ์ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0

ตอนที่ 3 เครื่องมือวัดความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการ ระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน

1. หลักเกณฑ์การกำหนดอักษรหรือคำศัพท์ที่ให้เลือกเติมมีดังนี้
  - ก. อักษรหรือคำศัพท์ที่ให้เลือกมีความหลากหลาย (คำนาม คำกริยา คำถาม ฯลฯ)
  - ข. อักษรหรือคำศัพท์ที่ให้เว้นให้เลือกไม่อยู่ติดกัน
  - ค. อักษรหรือคำศัพท์ที่สามารถเลือกได้เป็นคำตอบเดียวสำหรับ ช่องว่างแต่ละช่อง

- ง. อักษรหรือคำศัพท์ที่ให้เลือกเป็นเป็นอักษรหรือคำศัพท์ที่เคยปรากฏให้เห็นในชั้นเรียนอย่างน้อย 1 ครั้งแต่ไม่ได้มีการเน้นย้ำในกระบวนการเรียนการสอน
  - จ. อักษรหรือคำศัพท์ที่ให้เลือกมีรูปอักษรหรือลักษณะขีดคล้ายกัน และชวนสับสน หรือมีส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเหมือนกัน
2. หลักเกณฑ์การกำหนดบทอ่านในเครื่องมือวัด
- ก. บทอ่านมีเนื้อหาและคำศัพท์ที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป
  - ข. เนื้อหาในบทอ่านไม่เคยปรากฏในบทเรียน ผู้เรียนไม่สามารถท่องจำเนื้อหามาได้
  - ค. เนื้อหา มีลักษณะหลากหลาย ชวนอ่าน มีเรื่องราว สมเหตุสมผล
  - ง. อักษรหรือคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่รู้จักระบุปรากฏในบทอ่านอาจคาดเดาได้จากการเชื่อมโยงเสียงหรือความหมายและจากบริบท
3. เกณฑ์การคำนวณผล ใช้เกณฑ์ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0

ตอนที่ 4 เครื่องมือวัดความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

- 1. แบบทดสอบตอนที่ 4 จัดทำเพื่อวัดว่า หลังจากผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบที่จัดให้จะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้นหรือไม่
- 2. หลักเกณฑ์การกำหนดบทอ่าน
  - ก. บทอ่านเรียงลำดับจากง่ายไปยาก จากยาวไปสั้น จากบทสนทนาสู่เนื้อหาที่ซับซ้อนขึ้น
  - ข. เนื้อหาในบทอ่านไม่เคยปรากฏในบทเรียน ผู้เรียนไม่สามารถท่องจำเนื้อหามาได้
  - ค. เนื้อหา มีลักษณะหลากหลาย ชวนอ่าน มีเรื่องราว สมเหตุสมผล
  - ง. บทอ่านดังกล่าวออกแบบเพื่อวัดความเข้าใจระดับอักษร ระดับคำ ระดับประโยค ข้อความ และ เนื้อเรื่อง

2.1.2 การปรับปรุงต้นร่างแบบทดสอบ

นำแบบทดสอบที่เป็นต้นร่างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่านตรวจเพื่อรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุง โดยได้รับคำแนะนำต่อไปนี้

- การปรับปรุงแบบทดสอบตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
  1. ควรเขียนคำสั่งให้ชัดเจน สอดคล้องกับระดับของนักศึกษา
  2. ควรกำหนดให้ตัวเลือกมีมากกว่าจำนวนที่ต้องการเลือกเพื่อป้องกันคำตอบโดยการสุ่ม
  3. จำนวนข้อในการทำการทดสอบไม่ควรมากเกินไปเนื่องจากทำให้ผู้เรียนสับสน
- การปรับปรุงแบบทดสอบ ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรซึ่งปรากฏในประโยค
  1. รูปที่แสดงความหมายในแบบทดสอบเป็นรูปที่สามารถแสดงความหมายได้โดยตรง
  2. คำศัพท์ในประโยคแต่ละข้อควรเป็นคำศัพท์พื้นฐานที่ผู้เรียนน่าจะรู้จักและอ่านได้ ส่วนตัวเลือกควรเป็นอักษรยากที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยและต้องใช้ในการเชื่อมโยงและคาดเดาความหมาย
- การปรับปรุงแบบทดสอบตอนที่ 3 แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน
  1. ควรเปลี่ยนการกำหนดตัวเลือกจากการใส่ตัวเลือกพร้อมกันทั้งหมด ให้ใส่ตัวเลือกสำหรับอักษรแต่ละตัว
  2. เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความยากง่าย ผู้วิจัยได้กำหนดให้แต่ละข้อมีตัวเลือก 3 ตัว (a, b, c) เนื่องจากหากมีตัวเลือก 2 ตัว ผู้เรียนอาจคาดเดาโดยการสุ่ม 50 เปอร์เซ็นต์ได้ ส่วนหากมีตัวเลือก 4 ตัวอาจจะยากเกินไปสำหรับผู้เรียนระดับนี้

ภาพที่ 8 แสดงแบบทดสอบตอนที่ 3 ที่ออกแบบครั้งแรกและการปรับเปลี่ยน

แบบทดสอบที่ออกแบบครั้งแรก

จงอ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วเลือกคำที่กำหนดให้เติมในช่องว่าง

饱 抱 谈 淡 接 妾 各 客 交 校

宾主初次会面(1)___生意的时候, 主人要表示欢迎。不管是西方还是东方的习俗, 主人都应该首先跟(2)___人握手, 至于是一只手还是两只手, 这要看关系的亲密程度。然后宾主可以(3)___换名片。要记住的是, 收名片时应该用两只手(4)___, 以示礼貌。并且对于中国生意人来说, 他们见面打招呼时不太习惯互相拥(5)___。

การปรับเปลี่ยน

จงอ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วเลือกคำที่กำหนดให้เติมในช่องว่าง

宾主初次会面(1)___生意的时候, 主人要表示欢迎。不管是西方还是东方的习俗, 主人都应该首先跟(2)___人握手, 至于是一只手还是两只手, 这要看关系的亲密程度。然后宾主可以(3)___换名片。要记住的是, 收名片时应该用两只手(4)___, 以示礼貌。并且对于中国生意人来说, 他们见面打招呼时不太习惯互相拥(5)___。

1. a. 炎   b. 淡   c. 谈
2. a. 各   b. 客   c. 格
3. a. 交   b. 校   c. 教
4. a. 妾   b. 按   c. 接
5. a. 包   b. 饱   c. 抱

- การปรับปรุงแบบทดสอบ ตอนที่ 4 แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง ผู้วิจัยได้กำหนดบทอ่านต่างๆ และแต่ละบทมีคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ 5-9 ข้อ แล้วแต่เนื้อหาและความยาว เมื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแล้วได้เสนอแนะให้ปรับปรุงแบบทดสอบตอนที่ 4 โดยตัดบทอ่านยาวๆ ให้เป็นบทอ่านที่สั้นลง เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ต้องการวัดว่าผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะช่วยให้การอ่านเพื่อความเข้าใจได้หรือไม่ ดังนั้น หากใช้บทอ่านที่ยาวมาก และถามคำถามหลายๆ คำถาม ก็จะไม่สามารถควบคุมการกำหนดอักษรหรือคำศัพท์ที่อาจเชื่อมโยงได้ และทำให้ไม่สามารถวัดประสิทธิผลของการทดลองได้ ดังนั้น ให้ปรับเป็น

ข้อความที่ไม่ยาวมาก และในกรณีของข้อความที่มีความยาวก็ไม่ควรตั้งคำถามมากกว่า 4 คำถามสำหรับข้อนั้นๆ

2.1.3 การตรวจสอบค่าความตรงของเครื่องมือวิจัย

การตรวจสอบค่าความตรงครอบคลุมความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับขอบเขตของความรู้ที่กำหนดเป็นเป้าหมาย (Item Objective Congruence: IOC) และการใช้ภาษา เกณฑ์การหาความตรงเชิงเนื้อหาใช้สูตร IOC โดยใช้สูตร (พรพนี ลีกิจวัฒน์, 2549: 105-117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน คะแนนรายข้อตามดุลพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิ

Σ แทน ผลรวม

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ การให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อของผู้ทรงคุณวุฒิ (R) มีค่าที่เป็นไปได้ 3 ค่า คือ

1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้หรือไม่

1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

ข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC สูงกว่า 0.50

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC มากกว่า 0.50 และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำข้อเสนอนี้มาวิเคราะห์ ปรับปรุงและสรุปเป็นแบบทดสอบขั้นต้น ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 90 ข้อ ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องและความเหมาะสมอีกครั้ง

2.1.4 การตรวจสอบ ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจการจำแนกและค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

นำแบบทดสอบที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับ

นักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง

แล้วนำผลมาตรวจสอบค่าความยากง่าย ค่าอำนาจการจำแนกและค่าความเที่ยง

การตรวจสอบหาค่าความยากง่าย

ค่าความยากง่ายคิดเป็นค่าสัดส่วน (proportion: p) ของผู้ตอบถูกจากจำนวนผู้ตอบทั้งหมดในข้อนั้น ซึ่งเป็นตัวเลขทศนิยมไม่เกิน 1.00 ค่าความยากง่ายที่อยู่ในรูปของค่าร้อยละมีความหมายดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของค่าความยากง่าย
(พรรรณี ลีกิจวัฒน์, 2549: 112)

ค่าความยากง่าย		ระดับความยากง่าย	การนำไปใช้
ร้อยละ	สัดส่วน (p)		
81-100	.81-1.00	ง่ายมาก	ไม่ควรใช้
61-80	.61-.80	ง่าย	ใช้ได้
40-60	.40-.60	ปานกลาง	ใช้ได้
20-39	.20-.39	ยาก	ใช้ได้
00-19	.00-.19	ยากมาก	ไม่ควรใช้

หลังการทดสอบกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 วิธีการหาความยากง่ายในงานวิจัยนี้ใช้เทคนิค 50% ซึ่งหมายถึงค่าร้อยละของผู้ตอบกลุ่มสูง 50% และกลุ่มต่ำ 50% เขียนเป็นสูตรคำนวณค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อได้ดังนี้

$$P = \frac{R_H + R_L}{n_H + n_L}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่าย
 R_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มสูง
 R_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำ

การตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนก

อำนาจจำแนก คือคุณสมบัติของเครื่องมือวัดที่สามารถจำแนกบุคคลออกเป็นสองกลุ่มที่ต่างกัน เช่น กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ กลุ่มบวก-กลุ่มลบ ในด้านความรู้สึก การหาอำนาจจำแนกใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดประเภทแบบทดสอบและแบบวัดเจตคติ มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์รายข้อ วิธีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบที่ใช้ในงานวิจัยนี้เป็นแบบเทคนิค 50 % ใช้กับข้อสอบที่มีการให้คะแนนแบบ 0,1 คือผิดให้ 0 ถูกให้ 1 สูตรการคำนวณอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อเป็นดังนี้

$$r = \frac{R_H - R_L}{n_H}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก
 R_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มสูง
 R_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง (ซึ่งมีจำนวนเท่ากับกลุ่มต่ำ: n_L)

ตารางที่ 8 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของค่าอำนาจจำแนก (r)
 (พรรรณี ลีกิจวัฒน์นะ, 2549:114)

ค่าอำนาจจำแนก (r)	ระดับอำนาจจำแนก	การนำไปใช้
.40-1.0	สูงมาก	ใช้ได้
.30-.39	สูง	ใช้ได้
.20-.29	ปานกลาง	ใช้ได้
.10-.19	ต่ำ	ไม่ควรใช้
.01-.09	ต่ำมาก	ใช้ไม่ได้
.00	ไม่มี	ใช้ไม่ได้
-1.00--.01	กลับทิศทาง	ใช้ไม่ได้

ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .2 -.8 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .2 -1.0 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่ใช้ได้จัดทำเป็นชุดเพื่อการตรวจสอบค่าความเที่ยง

การตรวจสอบค่าความเที่ยง

การตรวจสอบค่าความเที่ยง (reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ตรวจสอบความเที่ยงของแบบทดสอบก่อน-หลังการทดลองปรากฏว่า แบบทดสอบตอนที่ 1 มีค่าความเที่ยง .77 แบบทดสอบตอนที่ 2 มีค่าความเที่ยง .79 แบบทดสอบตอนที่ 3 มีค่าความเที่ยง .75 และแบบทดสอบตอนที่ 4 มีค่าความเที่ยง .72 ส่วนแบบทดสอบย่อย เนื่องจากมีจำนวนเพียง 30 ข้อ ผู้ทรงคุณวุฒิจึงแนะนำให้ตรวจสอบความเที่ยง ทั้งฉบับ พบว่า แบบทดสอบย่อยชุดที่ 1 มีค่าความเที่ยง .65 และแบบทดสอบย่อยชุดที่ 2 มีค่าความเที่ยง .62 จากนั้น ผู้วิจัยนำผลการคำนวณให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการวิจัยวิเคราะห์และสรุปว่า แบบทดสอบมีค่าความเที่ยงในการนำไปใช้ในการทดลองได้

2.1.5 การปรับปรุงเครื่องมือวิจัยและจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นชอบเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- แบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง จำนวน 60 ข้อประกอบด้วย

ตอนที่ 1	แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค	จำนวน 15 ข้อ
ตอนที่ 2	แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรซึ่งปรากฏในประโยค	จำนวน 15 ข้อ
ตอนที่ 3	แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน	จำนวน 15 ข้อ
ตอนที่ 4	แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง	จำนวน 15 ข้อ
- แบบทดสอบย่อย 2 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย

ตอนที่ 1	แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค	จำนวน 7 ข้อ
ตอนที่ 2	แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรซึ่งปรากฏในประโยค	จำนวน 8 ข้อ
ตอนที่ 3	แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน	จำนวน 7 ข้อ

- ตอนที่ 4   แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับ
บทอ่านได้ถูกต้อง   จำนวน 8 ข้อ
- 2.2   เครื่องมือเชิงคุณภาพ
- 2.2.1   สร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพ ซึ่งได้แก่ แบบสอบถาม แบบบันทึกการเรียนการสอน
และการสัมภาษณ์
- 2.2.2   ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2.2.3   ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา
เห็นชอบเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

ระยะที่ 3   การทดลองเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบและการสรุปผล

1.   การจัดกลุ่มทดลอง
- 1.1   สํารวจสภาพและปัญหาทั่วไปของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ที่เรียนสาขาวิชา
ภาษาจีน โดยเก็บข้อมูลเบื้องต้นจากอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาจีนสำหรับชั้นปีที่ 2
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยและพบว่านักศึกษาของ
มหาวิทยาลัยหอการค้าอาจเป็นกลุ่มตัวอย่างได้เนื่องจากสภาพปัญหาสอดคล้อง
กับงานวิจัย
- 1.2   ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาทำแบบสอบถาม แบบทดสอบความสามารถในการระบุ
เสียงและส่วนประกอบแสดงเสียง ความสามารถในการระบุความหมายและ
ส่วนประกอบแสดงความหมาย และ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการทดลอง

ตารางที่ 9 แสดงผลการตรวจคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการทดลอง

	ตอนที่ 1*		คะแนนเต็ม	%	ตอนที่ 2**		คะแนนเต็ม	%	ตอนที่ 3***	%	ตอนที่ 4****	%
	การระบุความเสี่ยง (10)	การระบุส่วนประกอบ (10)			การระบุความหมาย (10)	การระบุส่วนประกอบ (10)						
1	4	2	6	30	2	2	4	20	2	20	4	40
2	3	3	6	30	4	4	8	40	3	30	3	30
3	3	2	5	25	2	3	5	25	0	0	4	40
4	1	2	3	15	2	4	6	30	2	20	2	20
5	3	1	4	20	1	3	4	20	0	0	2	20
6	3	1	4	20	2	4	6	30	1	10	3	30
7	3	5	8	40	1	4	5	25	2	20	4	40
8	3	3	6	30	1	3	4	20	1	10	1	10
9	4	2	6	30	2	2	4	20	1	10	3	30
10	4	3	7	35	2	4	6	30	3	30	3	30
11	3	3	6	30	2	2	4	20	2	20	4	40
12	2	2	4	20	3	4	7	35	2	20	0	0

* ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษร

** ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมาย

*** ตอนที่ 3 แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน

**** ตอนที่ 4 แบบทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ที่เข้าร่วมการทดสอบคุณสมบัติสอดคล้องกับการคัดเลือกของอาจารย์ประจำวิชาและสอดคล้องกับเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติจึงกำหนดให้นักศึกษาจำนวน 12 คนนี้เป็นผู้เข้าร่วมการทดลอง

2. การทำการทดลอง

2.1 การดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง จัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 3 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 13 ม.ค. 2555-16 มี.ค. 2555

2.2 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง

2.3 ระหว่างการทดลอง ผู้วิจัยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบทำแบบทเรียนและเขียนบันทึกการเรียนรู้อัน เพื่อให้ผู้วิจัยได้เข้าใจกระบวนการเรียนรู้อันของนักศึกษา เพื่อ

สามารถปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป และผู้วิจัยได้บันทึกการเรียนการสอนหลังการ
จัดการเรียนการสอนแต่ละคาบ

- 2.4 การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง
- 3 การวิเคราะห์ข้อมูล
  - 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนวัดก่อนการทดลองและหลังให้สิ่งทดลอง
ด้วยสถิติทดสอบสมมติฐานสำหรับสองกลุ่มชนิดไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้
ค่าสถิติพื้นฐาน และสถิติ Wilcoxon Signed-ranks Test
  - 3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกการเรียนรู้ของ
ผู้เรียน แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการเรียนการสอนของ
ผู้สอน มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อแยกแยะและเชื่อมโยงองค์ประกอบเพื่อให้
เห็นภาพที่สมบูรณ์ของผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี

1. ผลการกำหนดกรอบในการสร้างรูปแบบเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
2. ลักษณะของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี

- ส่วนที่ 1 การรายงานผลการตรวจสอบสมมติฐาน
- ส่วนที่ 2 การรายงานผลการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทดลองระหว่างการทดลองเกี่ยวกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาจีนตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน

1. ผลของการกำหนดกรอบในการสร้างรูปแบบเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
  - 1.1 จากการประมวลสภาพและปัญหาการเรียนภาษาจีนจากเอกสาร งานวิจัยและการเก็บข้อมูลภาคสนามสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้
    - 1.1.1 ปัญหากระบวนการเรียนการสอน

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน พบว่ากระบวนการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นการเรียนแบบเน้นการบรรยายของผู้สอน การอ่านเขียนซ้ำๆ ตามรูปแบบที่กำหนดในแบบเรียน และการท่องจำเพื่อการทดสอบคำศัพท์ การเรียนที่เน้นการทำซ้ำๆ และการท่องจำไม่สามารถช่วยให้จำได้
    - 1.1.2 ปัญหาการจำอักษรจีน

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีน ผู้เรียนมีปัญหาการจำอักษรจีนสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยว่า ปัญหาการจำอักษรจีนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนอ่านภาษาจีนไม่เข้าใจและเขียนไม่ได้ เมื่อศึกษาเอกสารเพิ่มเติมจึงได้พบว่า ทักษะการจำอักษรจีนจากการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ควรพัฒนาก่อนการเขียนจากความจำ (Allen, 2008: 237) ในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ผู้เรียนรู้จักตัวอักษรจีนให้มากขึ้นก่อนที่จะเน้นการเขียนจากความจำ (Jiang, 2005: Zhang, 1999) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า สมควรแก้ปัญหาการพัฒนาทักษะการจำอักษรจีนเพื่อการอ่าน
    - 1.1.3 ปัญหาการอ่านภาษาจีน

จากการศึกษาปัญหาการอ่านภาษาจีนจากเอกสารและงานวิจัยพบว่า ปัญหาการอ่านภาษาจีน นอกจากเกี่ยวข้องกับกำอักษรจีนแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับความรู้เรื่องคำศัพท์ การแยกคำในประโยคและกลวิธีการอ่าน สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการอ่าน ภาษาจีนของนักศึกษาคือ นอกจากปัญหาการอ่านไม่ออกและไม่รู้คำศัพท์แล้ว นักศึกษาไม่รู้กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ รู้สึกว่าเนื้อหาที่อ่านไม่

เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคุณและไม่ทราบจะตัดคำในประโยคอย่างไร

1.2 ผลการกำหนดกรอบในการสร้างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ภาพที่ 9 แสดงการกำหนดกรอบในการสร้างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

จากภาพที่ 9 จะเห็นได้ว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีกรอบในการพัฒนาดังนี้

- 1) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์ผ่านงานปฏิบัติแบบมีสำนึกผู้ซึ่งงานปฏิบัติเหล่านี้มีอักษรที่ถูกจัดไว้เป็นชุด ชุดละไม่เกิน 7 ตัวอักษรเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความตระหนักเกี่ยวกับการเชื่อมโยงของอักษรโดยมีส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำ ผลงานจากการปฏิบัติงานครอบคลุมทั้งผลงานปลายปิดและปลายเปิดเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคาดเดาเสียงและความหมายในกระบวนการอ่านแต่ละระดับชั้น
- 2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 3 ขั้นตอนหลัก โดยแต่ละขั้นตอน ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวช่วยจำอันหมายถึง ส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายของชุดอักษรที่จัดไว้ การค้นหาความจำที่เชื่อมโยง และกลวิธีการอ่าน ขั้นตอนต่างๆ ของรูปแบบมีดังนี้
  - ขั้นที่ 1 อักษรเชื่อมโยง
  - ขั้นที่ 2 อักษรในบริบท : ประยุกต์ใช้อักษรในการอ่าน
งานปฏิบัติ 1 : รู้จักอักษรในคำศัพท์และประโยค
งานปฏิบัติ 2 : พัฒนาการใช้เทคนิคการค้นหาความจำที่เชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงเสียง/ความหมาย และกลวิธีการอ่าน
งานปฏิบัติ 3 : ประยุกต์เทคนิคและกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานจากการอ่าน
การวางแผนและนำเสนอผลงานพร้อมอักษรเชื่อมโยง
  - ขั้นที่ 3 การป้อนกลับและการสะท้อนกลับ
- 3) ในรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการทางปัญญาระหว่างการอ่านโดยการระบุเสียงและคาดเดาความหมายของคลังอักษรจากการค้นหาความจำที่เชื่อมโยงเพื่อพัฒนาความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่าน และกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจบริบทและเนื้อหาที่อ่าน
- 4) การปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนในรูปแบบมีทั้งการปฏิสัมพันธ์กับตนเอง (Private speech) การปฏิสัมพันธ์กับคู่สนทนา ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนภายในกลุ่ม และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทั้งชั้น รวมถึงการปฏิสัมพันธ์กับ

- ผู้สอน โดยรูปแบบการปฏิสัมพันธ์เริ่มจากการที่ผู้เรียนแต่ละบุคคลได้รับการยกระดับความตระหนักเกี่ยวกับการใช้ส่วนประกอบอักษรและการค้นหาความจำที่เชื่อมโยงมาช่วยในการจดจำอักษร และรูปแบบการปฏิสัมพันธ์จะขยายกว้างขึ้นเป็นการปฏิสัมพันธ์กับคู่สนทนา พัฒนาสู่การปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนในกลุ่ม จนถึงการปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทั้งชั้น จนในที่สุด ผู้เรียนแต่ละบุคคลได้กลับมาปฏิสัมพันธ์กับตนเองเพื่อทบทวนการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ในกิจกรรมที่ปฏิบัติมาแล้วและเตรียมความพร้อมของกระบวนการทางปัญญาของตนเองเพื่อการเรียนรู้บทเรียนใหม่
- 5) ผู้สอนมีบทบาทในการออกแบบงานปฏิบัติที่มีการใช้อักษรเชื่อมโยงไว้ล่วงหน้าเพื่อนำมาให้ผู้เรียนปฏิบัติ ระหว่างกิจกรรม ผู้สอนมีบทบาทกระตุ้นความสนใจ กำกับดูแล สังเกตและบันทึกความผิดพลาดในการเชื่อมโยง การใช้กลวิธีการอ่านและการใช้ภาษาเพื่อป้อนกลับในตอนท้ายของแต่ละกิจกรรม ส่วนผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติ เรียนรู้อย่างเต็มตัว มีความสำนึกเกี่ยวกับกระบวนการเรียนและการพัฒนาทักษะการอ่าน

1.3 ผลของการกำหนดกรอบของลักษณะงานและขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของงานปฏิบัติและลักษณะของงานและผลต่อการเรียนรู้ (Ellis, 2009) ผู้วิจัยได้คัดเลือกประเภทของงานสำหรับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ซึ่งแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงประเภท ลักษณะและผลต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่เลือกมาใช้ในรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ประเภทของงานปฏิบัติ	ลักษณะของงาน	ผลต่อการเรียนรู้
ผลลัพธ์ปลายปิด (Convergent task or closed task)	การใช้ภาษาที่มีการควบคุมทางรูปแบบและโครงสร้างภาษา	มีการใช้ภาษาสื่อสารตามที่กำหนด ส่งเสริมการรับเข้าอย่างเข้าใจ (comprehensible input) ของผู้เรียน
ผลลัพธ์ปลายเปิด (divergent task or open task)	การแสดงออกทางความคิดอย่างอิสระ	มีการใช้ภาษาสื่อสารอย่างกว้างขวาง ส่งเสริมการแสดงออกทางภาษา (output) ของผู้เรียน
ข้อมูลแบ่งปัน (shared)	ช่องว่างทางความคิดเห็น (Opinion gap)	มีการควบคุมด้านรูปแบบทางภาษาน้อย
ข้อมูลแยกส่วน (Split)	ช่องว่างทางข้อมูล (Information gap)	มีการควบคุมด้านรูปแบบทางภาษามาก
สร้างสรรค์ (Creative)	ความซับซ้อนทางปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์	มีการใช้ภาษาที่ใช้ในการบรรยาย พรรณนาและเชิญชวน
แก้ปัญหา (Problem solving)	ความซับซ้อนทางปัญญาด้านการแก้ปัญหา	มีการใช้ภาษาที่ใช้ในการอธิบายและให้เหตุผล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้กำหนดให้งานปฏิบัติที่จะนำมาใช้ในรูปแบบมีลักษณะคือ งานปฏิบัติแบบมีสำนึก งานปฏิบัติเพื่อการสื่อสาร และงานปฏิบัติในกิจกรรมการอ่าน

จากการคัดเลือกงานประเภทต่างๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาจัดเรียงและกำหนดลงตามขั้นตอนของรูปแบบดังแสดงในภาพที่ 10

- 1.4 ผลของการกำหนดเนื้อหาซึ่งประกอบด้วย ชุดอักษรเชื่อมโยง บทอ่านและกลวิธีการอ่าน
- 1) อักษรเชื่อมโยงของงานวิจัยชิ้นนี้หมายถึงอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายโดยเน้นอักษรที่มีการปรากฏตัวบ่อยและเป็นอักษรที่ถูกนำไปประกอบเป็นคำศัพท์ที่มีการใช้บ่อย
  - 2) เนื่องจากอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายสามารถแสดงเสียงหรือความหมายได้ระดับหนึ่งเท่านั้น กล่าวคือ ทั้งส่วนประกอบแสดงเสียงไม่ได้แสดงเสียง ไม่ได้แสดงเสียงเหมือนกันทั้งหมด และส่วนประกอบแสดงความหมายก็สามารถแสดงความหมายเพียงกว้างๆ เท่านั้น อีกทั้งอักษรจีนปัจจุบันส่วนหนึ่งเป็นอักษรที่แปลงมาจากอักษรตัวเต็ม ทำให้ส่วนประกอบที่แสดงเสียงหรือความหมายถูกเปลี่ยนรูปไปเพื่อช่วยให้การจำมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
    - (1) การกำหนดตัวช่วยจำและการจัดหมวดหมู่ความจำ
    - (2) การป้องกันสิ่งรบกวนความจำโดยการไม่ใช้ตัวช่วยจำมากเกินไป และการกำหนดตัวช่วยจำส่วนตัว
  - 3) เนื่องจากอักษรบางตัวในภาษาจีนสามารถออกเสียงได้มากกว่า 1 เสียง ขึ้นอยู่ว่าอักษรดังกล่าวไปประกอบเป็นคำศัพท์คำใด และการจดจำอักษรจะจดจำได้ดีเมื่อจดจำในระดับคำศัพท์ที่มีความหมาย ดังนั้น ในการเรียนรู้อักษรเหล่านี้จะต้องปรากฏออกมาในระดับคำศัพท์
  - 4) ชุดอักษรเชื่อมโยงเหล่านี้จะไปปรากฏตัวในบทอ่านในงานปฏิบัติขั้นต่อไป และการเชื่อมโยงส่วนประกอบอักษรจะเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดกิจกรรมงานปฏิบัติ

2. ลักษณะของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านได้รับการพัฒนาตามองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

1. หลักการ
2. จุดมุ่งหมาย

3. เนื้อหา
4. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน
5. การวัดและประเมินผล
6. เอกสารประกอบการเรียนการสอน

1. หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติและรูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยง มีดังนี้

- 1.1 เป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เน้นงานปฏิบัติเป็นสื่อของการเรียนรู้ที่มีการจัดชุดอักษรโดยใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำ ชุดละไม่เกิน 7 ตัวอักษร เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนจดจำอักษรจีนและคำศัพท์ได้นอกจากนี้ กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวยังส่งเสริมการพัฒนากลวิธีการอ่านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน กิจกรรมการเรียนรู้เป็นการสื่อสารในบริบทที่มีความหมาย
- 1.2 การสอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นที่ 1 อักษรเชื่อมโยงโดย ขั้นที่ 2 อักษรในบริบท เป็นการประยุกต์ใช้ทักษะการเชื่อมโยงและกลวิธีการอ่านเพื่อพัฒนาการอ่าน ขั้นที่ 3 การย้อนกลับและการสะท้อนกลับ ในแต่ละขั้นตอนผู้เรียนจะได้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำของชุดอักษรที่จัดไว้เพื่อจดจำอักษรและคำศัพท์ นำไปใช้ในประโยคและการทำความเข้าใจข้อความ
- 1.3 ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำในการปฏิบัติงานให้ลุล่วงและผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก กระตุ้นให้ผู้เรียนสื่อสารปฏิสัมพันธ์มีส่วนร่วมในการอ่าน การจดจำอักษรและคำศัพท์จากการเชื่อมโยงส่วนประกอบอักษร นอกจากนี้ ผู้สอนยังมีบทบาทเป็นผู้สังเกตและบันทึกการใช้ภาษาที่ผิดพลาดของผู้เรียนเพื่อการย้อนกลับและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ข้อผิดพลาดในตอนท้าย
- 1.4 ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการทางปัญญาในการระบุเสียงและคาดเดาความหมายของคลังอักษรจากการเชื่อมโยงส่วนประกอบเพื่อพัฒนาความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่านและได้ใช้กลวิธีการอ่านระหว่างปฏิบัติงานเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน

2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

รูปแบบการเรียนการสอนนี้มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ

- 2.1 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
- 2.2 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
- 2.3 เพื่อพัฒนาความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน
- 2.4 เพื่อพัฒนาความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

3. เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาจีนในบริบทสังคมไทย โดยการพิจารณาเนื้อหาให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ งานปฏิบัติที่สอดคล้องกับสาขาวิชาและภาระงานอาชีพในอนาคตของนักศึกษา ตลอดจนการกำหนดอักษรที่เชื่อมโยงและคำศัพท์ตามระดับของผู้เรียน บทอ่านถูกกำหนดให้มีอักษรที่สามารถเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบแสดงเสียงหรือความหมายที่ถูกออกแบบไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้และทักษะการเชื่อมโยงในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน และให้สอดคล้องกับกลวิธีการอ่าน

ลักษณะของบทอ่าน

- 3.1 บทอ่านมีลักษณะหลากหลาย สอดคล้องกับระดับพื้นฐานความรู้และ พัฒนาการของผู้เรียน ประกอบด้วยบทอ่านที่เป็นบทสนทนา การอ่านตาราง บทบรรยาย การเล่าเรื่อง การอธิบายขั้นตอน การพรรณนา บทอ่านที่มีรายละเอียด และบทอ่านแสดงความคิดเห็น
- 3.2 บทอ่านมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการสอน ประกอบด้วยอักษรและคำศัพท์ที่กำหนดโดยงานปฏิบัติในแต่ละหน่วย และชุดอักษรที่เชื่อมโยงที่ถูกออกแบบไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ประยุกต์ความรู้เดิมและทักษะการเชื่อมโยงในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน
- 3.3 บทอ่านมีเนื้อหาสอดคล้องกับระดับและ พัฒนาการของผู้เรียน ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับ การติดต่อสื่อสารด้วยภาษาจีนในบริบทสังคมไทย และการใช้ภาษาในการศึกษาและในการประกอบวิชาชีพในอนาคต

3.4 บทอ่านสอดคล้องกับกลวิธีการอ่านซึ่งประกอบด้วย

- (1) การใช้หน้าที่ของคำในประโยคช่วยในการคาดเดาความหมาย
- (2) การใช้บริบทในการช่วยการคาดเดาความหมาย
- (3) การใช้เสียงอ่านในการช่วยคาดเดาคำศัพท์และความหมาย
- (4) การใช้คำเชื่อมในการช่วยความเข้าใจเนื้อหา
- (5) การหาคำหลักของประโยค และความหลักของข้อความ
- (6) การอ่านแบบผ่าน (skim) การหาคำหลัก (scan) และเว้น (skip)
- (7) การเข้าใจลักษณะและจุดประสงค์ของงานเขียน
- (8) การสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน

ตารางที่ 11 แสดงความต่อเนื่องของหัวข้อของงาน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาโดยสังเขป กลุ่มอักษรเชื่อมโยงที่จัดให้และ ลักษณะของบทอ่านประจำแผน

บท	หัวข้อของงานปฏิบัติ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาโดยสังเขป	กลุ่มอักษรเชื่อมโยงที่จัดให้	ลักษณะของบทอ่านประจำแผน
1	การพบกันครั้งแรก / การแนะนำตัว	เชื่อมโยงอักษรที่ใช้ในบทอ่านและบอกความหมายของคำที่อ่านโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับอักษรและบริบทในการอ่านบทพูดแนะนำตนเองและบทสนทนาในการพบกันครั้งแรก	-ความตระหนักในการเชื่อมโยงอักษรจีน -ภาษาที่ใช้ในการแนะนำตนเอง -ความถ่อมตนในการสนทนา -กลวิธีการคาดเดาความหมายในการอ่านเพื่อความเข้าใจ -ความตระหนักในการจับใจความหลักเพื่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ	อักษรที่มีส่วนประกอบต่อไปนี้ 巴：吧把爸 比：比毕庇 中：中种钟 召：绍超招 父：父斧爹 宀：安家字	บทสนทนาการแนะนำตนเองในชั้นเรียน ในการสัมภาษณ์และในที่ทำงาน การทำความเข้าใจร่วมกัน
2	การเข้าพักโรงแรม / ข้อมูลโรงแรม	เชื่อมโยงอักษรที่ใช้ในบทอ่านและบอกเสียงหรือความหมายของคำที่อ่านโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับอักษรและบริบทในการอ่านบทสนทนาและเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลโรงแรมและการตัดสินใจเข้าพัก	-การแยกส่วนประกอบอักษรและการเชื่อมส่วนประกอบกับเสียงหรือความหมาย -อักษรที่ใช้ประกอบแทนความหมาย -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับโรงแรม ที่พัก -การใช้คำศัพท์รายรอบเพื่อช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจ	อักษรเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่ง ชุดที่ 1 食、餐、饱、馆、饿 ชุดที่ 2 费、佛、贝 ชุดที่ 3 帖、怕、拍、伯 ชุดที่ 4 拉、垃、啦、土、口 อักษรที่มีส่วนประกอบแทนความหมาย 亻 才 亻 贝 巾 土	บทอ่านประกอบด้วย -บทสนทนาการเข้าพักในโรงแรม -บทอ่านบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับโรงแรมและเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนด

3	การซื้อ ตัว รถไฟ / ข้อมูล เกี่ยว กับการ เดิน ทาง	เชื่อมโยงอักษรที่ใช้ใน บทอ่านและบอก ความหมายของคำอ่าน ที่เกี่ยวกับข้อมูลการ เดินทางในประเทศโดย ใช้ทักษะการคาดเดา เสียงและความหมาย ของอักษรจีนเพื่อความ เข้าใจความหมายของ คำศัพท์ประกอบการ อ่านเพื่อความเข้าใจ	-อักษรที่มีส่วนประกอบรูป 青、用 青、用 -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับการซื้อ ตัวรถไฟและข้อมูลเกี่ยวกับการ เดินทาง -การใช้ส่วนประกอบของอักษร เพื่อการคาดเดาเสียงหรือ ความหมายเพื่อช่วยการอ่านเพื่อ ความเข้าใจ -ทักษะการอ่านเพื่อหาข้อมูลที่ ต้องการ	อักษรที่มีส่วนประกอบ ต่อไปนี้ 票: 票、飘、漂、要 青: 青、请、清、情、 猜 用: 甬、勇、拥、通、 痛、桶	บทอ่านประ กอบด้วย -บทสนทนาการ ซื้อตัวรถไฟ -บทอ่านข้อมูล เกี่ยวกับการ คมนาคมไปสู่ เมืองท่องเที่ยว 4 เมืองและ ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานการณ์ที่ กำหนด
4	การพูด โทร ศัพท์ / ฝากข้อ ความ โทร ศัพท์	เชื่อมโยงรูปกับเสียง ของอักษรจีนเพื่อช่วย ในการระบุเสียงอ่าน และทำความเข้าใจบท สนทนาทางโทรศัพท์ และการฝากข้อความ โทรศัพท์	-อักษรที่มีส่วนประกอบแสดงเสียง 马、几、安、主、丁、方、 力、其、王、相、票 -การระบุเสียงอ่านและ ความหมายระหว่างการอ่าน -การทำความเข้าใจบทอ่านที่เป็น เรื่องเล่า -การใช้ทักษะการเชื่อมโยงรูปกับ เสียงเพื่อคาดเดาเสียงอ่านใน กิจกรรมระหว่างการอ่าน -การอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง	อักษรที่มีส่วนประกอบ ต่อไปนี้ 马: 吗、妈、码、玛、 蚂、骂 几: 机 安: 按、案 主: 住、注、主 丁: 钉、订、盯 方: 房、放、访 力: 历、励、旗、棋 其: 期、旗、棋 王: 往、望 相: 想、箱 票: 漂、飘	บทอ่าน ประกอบด้วย -บทสนทนาทาง โทรศัพท์ -บทสนทนาการ ฝากข้อความ -บทอ่านที่เป็น เรื่องเล่า (narrative)
5	ร้าน อาหาร ไทย / รสชาติ อาหาร	เชื่อมโยงรูปกับเสียง ของอักษรจีนเพื่อช่วย ในการคาดเดาเสียง อ่านในการอ่านและทำ ความเข้าใจบทอ่าน เกี่ยวกับอาหารและ เครื่องดื่ม	-อักษรที่มีส่วนประกอบแสดงเสียง 包、采、古、将、青、付、 羊、交、平、者、生 -คำศัพท์เกี่ยวกับอาหารและ เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับ ธรรมเนียมในการรับประทานอาหาร ภาคต่างๆ ของจีน ร้านอาหารไทย -การอ่านออกเสียงอักษรเพื่อช่วย ให้การอ่านต่อเนื่องและช่วยการ คาดเดาคำศัพท์ -การหาคำหลักในประโยค	อักษรที่มีส่วนประกอบ แสดงเสียง 包: 饱、抱、跑、泡、 袍 采: 菜、彩 古: 姑、故、菇、苦 将: 浆、奖、酱 青: 请、清、情、猜 付: 附、府、腐 羊: 样、洋、痒、祥 交: 校、饺、较 平: 评、苹 者: 煮、猪 生: 星、醒、性	บทอ่าน ประกอบด้วย -บทอ่านที่เป็น การอธิบาย (explanatory)
6	ร้านค้า นัด กรรม / สินค้า	ระบุความหมายของ อักษรภาพอันเป็น พื้นฐานของการใช้ ส่วนประกอบอักษร แสดงความหมายใน	-อักษรที่เป็นอักษรรูปภาพ 火、肉、大、田、木、马、 子、水、日、鱼、门、心、 手、比、山、鼠、伞、弓、 龟、宀、耳、足、象、竹、 网、立、兔、酉、贝、鸟、 刀、目、双、虫、虎、卅、 井	อักษรรูปภาพ (เพื่อใช้เป็น ตัวช่วยจำในบทต่อไป) 人、女、丁、火、月、 口、肉、大、田、木、 马、子、水、日、鱼、 门、心、手、比、山、 羊	บทอ่าน ประกอบด้วย -บทบรรยาย -บทพรรณนา สรรพคุณ

	แบรนต์ นม	ภาษาจีน ใช้คำศัพท์ เกี่ยวกับสินค้าและทำ ความเข้าใจบทอ่าน โดยใช้ทักษะการหา คำหลักของประโยค	-ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับสินค้า และรายละเอียดของสินค้า -การทำทำความเข้าใจบทอ่านโดย การหาคำหลักของประโยค -การคาดเดาความหมายคำศัพท์ที่ ประกอบด้วยอักษร 2 ตัวขึ้นไป	鼠、伞、弓、龟、宀、 耳、足、象、竹、网、 立、兔、酉、贝、鸟、 刀、目、双、虫、虎、 井	
7	การซื้อ ขาย และ การ ต่อรอง ราคา สินค้า	ระบุความหมายของ อักษรที่ประกอบจาก รูปมากกว่า 1 รูป และ ทักษะการหาประโยค หลักและประโยคที่เป็น รายละเอียดสนับสนุน เพื่อการอ่านเกี่ยวกับ การซื้อขายและต่อรอง ราคาสินค้า	-อักษรที่ประกอบด้วย ส่วนประกอบแสดงความหมาย (Huiyi) 合、尖、雷、汨、帘、林、 拿、森、宿、休、息、孕、 众 -ส่วนประกอบอักษรที่มีรูปแสดง ความหมายต่อไปนี้ 口、安、石、王、虫、木、 立、目、才、戈 -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับการซื้อ ขายและต่อรองราคา -การหาประเด็นหลักและข้อมูล สนับสนุนในงานเขียน -การประยุกต์ทักษะการเชื่อมโยง รูปกับเสียงเพื่อการอ่านออกเสียง และรูปกับความหมายเพื่อเดา คำศัพท์	อักษรที่มีส่วนประกอบ แสดงความหมาย 口、安、石、王、虫、 木、立、目、才、戈	บทอ่าน ประกอบด้วยบท อ่านที่เป็น คำอธิบาย เหตุผล ลำดับ ขั้น หรือ กระบวนการ ได้แก่ -เทคนิคการซื้อ -เทคนิคการขาย -ของจริงและ ของปลอม
8	สุข ภาพ	ใช้ส่วนประกอบอักษร เพื่อการคาดเดาและ จดจำความหมายของ อักษรและคำศัพท์ และ สามารถใช้คำศัพท์ เกี่ยวกับสุขภาพและ โรคภัยไข้เจ็บเพื่อทำ ความเข้าใจบทอ่าน โดยการประยุกต์ ความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะของงานเขียน และการคาดเดา ความหมายของคำที่ อ่านจากการเชื่อมโยง รูปอักษร	-อักษรที่มีส่วนประกอบแสดง ความหมาย 疒、疒、疒、目、疒、疒、疒、 刀、火、疒、疒、心、疒、 肉疒 -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับ สุขภาพ -การใช้คำเชื่อมในประโยคและ ข้อความที่เป็นเรื่องเล่า -การลำดับความคิดและลำดับ เหตุการณ์ในบทอ่าน -การอ่านออกเสียงโดยการเน้นคำ สำคัญของประโยค	อักษรที่มีส่วนประกอบ แสดงความหมาย 疒：病、疼、痛、症、 痒 疒：达、过、运、逛、 通 目：町、泪、眯、眼、 看 疒：饭、饮、饺、饱、 饿 疒：衬、袍、衫、裤、 裙 疒：钢、钉、银、铁、 钟 疒：箱、竿、篮、笋、 笔 刀：刊、划、忍、别、 分 火：炎、烧、灯、煮、 照 疒：沟、温、涕、游、 流 疒：侨、停、休、佛、 住 疒：情、恨、念、感、 息 疒：按、提、拿、拉、	บทอ่าน ประกอบด้วยบท อ่านที่เป็นเรื่อง เล่าพร้อมบท สนทนา

				打 肉：肚、肠、脑、肥、 有 足：踢、跑、跳、路、 踩	
9	เที่ยว เมือง ไทย	การเชื่อมโยงอักษรที่มี ส่วนประกอบตัว เดียวกันแต่ออกเสียง แตกต่างกัน ภาษาและคำศัพท์ เกี่ยวกับประเทศไทย และสถานที่ท่องเที่ยว ในประเทศไทย	-อักษรที่มีส่วนประกอบเป็นรูป เดียวกันแต่ออกเสียงแตกต่างกัน -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับการ บรรยายสถานที่ -การประยุกต์เทคนิคการเชื่อมโยง ในการอ่านบทอ่านที่มีคำทับศัพท์ -การอ่านแบบผ่านเพื่อทำความเข้าใจ เข้าใจบริบท (skim) การหาคำสำคัญในบทอ่าน (scan) -การระบุความหลักของบทอ่าน เพื่อช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจ -การประยุกต์ทักษะการเชื่อมโยง เพื่อส่งเสริมการอ่านอักษรจีนและ นำไปใช้ในการประกอบคำศัพท์ ภาษาจีนเพื่อช่วยในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจ	-ส่วนประกอบอักษร เสียง zhan-dian (站-占-店) เสียง yang-chang (杨-扬-场) 告-造 教-孝 约-药 同-洞 晚-免 京-景-影 炒-吵-少 尝-常-堂 各-格-客 路-落-络 皮-疲-彼 波-坡-婆 专-转-传 比-毕-批 脱-说-阅 河-何-可 球-求-救 站-占-战 店 场 肠 扬 杨 绍 照 招 超 弟 第 递 梯 涕 功 空 恐 饭 反 返 版 板 姓 星 性 醒 生 干 赶 竿 肝 刊 交 饺 郊 校 盯 订 钉 顶 灯 饱 包 抱 跑 泡 袍 很 恨 狠 跟 根 堵 都 赌 猪 煮 著 用 拥 勇 通 痛 桶 痒 痒 洋 氧 养 祥 请 精 静 猜	บทอ่าน ประกอบด้วยบท อ่านที่มีคำทับ ศัพท์ บทอ่านที่เป็นคำ บรรยาย มีความ หลักและมี รายละเอียด ความยาวขนาด กลาง
10	ชื่อตัว เครื่อง บิน / เที่ยว เมือง จีน	แยกแยะรูปแทนเสียง และรูปแทนความหมาย ที่มีส่วน ประกอบ คล้ายกันและอาจชวน ให้สับสน ใช้คำศัพท์เกี่ยวกับการ ชื่อตัวเครื่องบิน การ ออกบัตรโดยสาร ใช้ทักษะและความรู้ เรื่องส่วนประกอบอักษร จีนในการคาดเดาเสียง และความหมายเพื่อ ประยุกต์ใช้กับทักษะ การอ่านเพื่อความเข้าใจ บทอ่านที่เป็นข้อมูล เกี่ยวกับเมืองท่องเที่ยว ในประเทศไทย	-อักษรที่มีรูปคล้ายกันและชวนให้ สับสน -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับการชื่อ ตัวเครื่องบิน การออกบัตรโดยสาร และข้อมูลเมืองท่องเที่ยวของจีน -การประยุกต์ความรู้และทักษะที่ดี เรียนมาใช้ในการอ่าน -การคาดเดาคำศัพท์โดยใช้ความรู้ เกี่ยวกับการรวมอักษรจีน -การอ่านแบบผ่านและการหาคำ สำคัญ -การใช้บริบทช่วยในการคาดเดา เนื้อหา -การสรุปใจความหลักของบทอ่าน	อักษรที่มีรูปคล้ายกันและ ชวนให้สับสน 波-发 要-票 词-司 教-孝 士-士 提-匙 操-澡 师-帅 占-点 西-西 辛-亲 免-兔 骗 篇 遍 扁 吧 肥 色 巴 补 步 卡 卜 特 待 持 寺 积 识 织 只 福 幅 富 馥 航 船 般 搬 丰 主 玉 王 币 市 巾 布 比 北 化 业 干 千 牛 托 负 责 员 贵	บทอ่าน ประกอบด้วยบท อ่านที่เป็นคำ บรรยาย ค่อนข้างยาว มี ความหลัก มี รายละเอียด และคำศัพท์ เฉพาะ

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักโดยแต่ละขั้นตอน ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำของชุดอักษรที่จัดไว้ โดยขั้นตอนต่างๆ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 อักษรเชื่อมโยง

ขั้นอักษรเชื่อมโยงเป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ส่วนประกอบของอักษรจีนที่ประกอบเป็นอักษรและคำศัพท์ที่จะปรากฏในบทอ่าน กำหนดตัวช่วยจำของกลุ่มอักษรจีนเหล่านั้น แล้วนำเสนอการเชื่อมโยงและตัวช่วยจำหน้าชั้นเรียน มีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจกิจกรรมโดยการใช้การสนทนาและเรื่อง que ผู้เรียนสนใจ
- 2) ผู้สอนชี้แจงผลงานที่คาดหวังให้ผู้เรียนเข้าใจและปฏิบัติงานอย่างมีจุดมุ่งหมาย
- 3) ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเชื่อมโยงอักษรจีนตามใบงานที่ได้รับ โดยผู้เรียนต้องทำความเข้าใจอักษรในคลังอักษรและคำศัพท์และปฏิบัติการเชื่อมโยงอักษรเหล่านี้ อาจปรากฏในบทเรียนที่เรียนและปรากฏซ้ำในบทเรียนอื่นๆ
- 4) ผู้เรียนนำเสนอผลการปฏิบัติการเชื่อมโยงและอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 2 อักษรในบริบท

ขั้นอักษรในบริบทเป็นการประยุกต์ใช้ทักษะการเชื่อมโยงและกลวิธีการอ่านเพื่อพัฒนาการอ่านในบริบท แบ่งเป็นขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอนย่อย คือ

- 1) รู้จักอักษรในคำศัพท์และประโยค
เป็นกิจกรรมก่อนการอ่านที่เกี่ยวข้องกับความรู้เดิมและเป็นการดึงความสนใจผู้เรียน เนื้อหาคำศัพท์เกี่ยวข้องกับอักษรจีนที่ได้เชื่อมโยงไปในกิจกรรมขั้นอักษรเชื่อมโยง จุดประสงค์ของกิจกรรมนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้อักษรในบริบทและเป็นการสร้างความคุ้นเคยกับวงคำศัพท์ ตัวอย่างกิจกรรมเช่น จับคู่สัมภาษณ์ ถามหาข้อมูลที่หายไป เป็นต้น
- 2) พัฒนากลวิธีการคาดเดาเสียง/ความหมายของอักษร และกลวิธีการอ่าน

เป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหัวข้องานปฏิบัติ และครอบคลุมอักษรจีนที่เชื่อมโยงไปแล้ว อักษรจีนที่ผู้เรียนรู้จักมาก่อน และอักษรจีนที่จะให้ผู้เรียนสร้างความคุ้นเคย จุดประสงค์ของกิจกรรมนี้เพื่อเตรียมตัวสำหรับการอ่านข้อความที่ยาวและซับซ้อนขึ้นในงานปฏิบัติขั้นต่อไปโดยการใช้กลวิธีการอ่านและการเชื่อมโยงส่วนประกอบอักษรเพื่อการระบุเสียงและคาดเดาความหมาย

- 3) ประยุกต์กลวิธีเพื่อสร้างผลงานจากการทำความเข้าใจบทอ่าน เป็นกิจกรรมการอ่านที่ผู้เรียนได้ประยุกต์กลวิธีการคาดเดาเสียงและความหมาย และกลวิธีการอ่าน ทำความเข้าใจบทอ่านเพื่อสร้างสรรค์งานที่ได้รับมอบหมายให้ลุล่วง
- 4) การวางแผนและนำเสนอผลงานพร้อมอักษรเชื่อมโยง การวางแผนเป็นหนึ่งในกิจกรรมหลังการอ่าน โดยผู้เรียนต้องวางแผนการนำเสนอทั้งผลงานการปฏิบัติและผลงานการเชื่อมโยงชุดอักษรที่จะปรากฏในการนำเสนอ ซึ่งจะเป็นการสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่านและความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงอักษร และทำให้ผู้สอนได้สังเกตเห็นข้อผิดพลาดทั้งในระหว่างกระบวนการวางแผนด้วย จากนั้น ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานซึ่งกระทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การวาดภาพ การเขียน การแสดงบทบาทสมมุติ หรือการอ่านบทที่เตรียมไว้ เป็นต้น ผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนนำเสนอทุกกลุ่มหรือให้นำเสนอเฉพาะบางกลุ่มก็ได้

ขั้นที่ 3

การป้อนกลับและการสะท้อนกลับ

ขั้นการป้อนกลับและการสะท้อนกลับเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาความถูกต้องแม่นยำของการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถดำเนินการโดย

- 1) ระหว่างที่ผู้เรียนปฏิบัติงาน ผู้สอนคอยสังเกตและบันทึกการใช้ภาษาผิดของผู้เรียนแล้วนำสิ่งที่บันทึกไปสังเคราะห์และประมวลเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมขั้นนี้
- 2) การพัฒนาความแม่นยำทางภาษาอาจไม่จำเป็นต้องเป็นเพียงให้ผู้สอนบรรยายและผู้เรียนเพียงนั่งฟัง ผู้เรียนสามารถพัฒนาความแม่นยำผ่านกิจกรรมกลุ่มและช่วยกันหาคำตอบ

5. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

การวัดและประเมินผลการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

- 5.1 การวัดและประเมินผลก่อนเรียน ได้แก่ แบบทดสอบก่อน-หลังการทดลอง เป็นแบบทดสอบที่จัดทำขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการอ่านซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
- ความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
  - ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค
  - ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน
  - ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง
- 5.2 การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 2 ชุด ได้แก่
- 5.2.1 แบบทดสอบระหว่างการทดลอง ชุดที่ 1 หลังการเรียนรู้ 9 ชั่วโมงซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้พื้นฐานการเชื่อมโยงในอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย
- 5.2.2 แบบทดสอบระหว่างการทดลอง ชุดที่ 2 หลังการเรียนรู้ 21 ชั่วโมงซึ่งผู้เรียนได้พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมาย และได้เรียนรู้กลวิธีการสร้างอักษรหลักทั้ง 4 กลวิธี
- 5.2.3 บันทึกการจัดการเรียนการสอน เป็นการบันทึกโดยผู้สอนหลังการจัดการเรียนการสอนแต่ละคาบ (ดูตัวอย่างในภาคผนวก)
- 5.2.4 แบบทดสอบท้ายบท 10 บท
- 5.2.5 บันทึกการเรียนรู้ 10 บท
- 5.2.6 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ระหว่างการทดลอง
- 5.3 การวัดและประเมินผลหลังเรียน ประกอบด้วย
- 1) แบบทดสอบหลังการทดลอง เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนการทดลอง เพื่อนำคะแนนจากผลการสอบทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบว่าหลังจากการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนมีพัฒนาการขึ้นหรือไม่
  - 2) การสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้อันได้ให้

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพรูปของแบบการเรียนรู้การสอนภาษาจีนตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี

การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 2 ผลคะแนนเฉลี่ยก่อน-หลังการทดลองผลคะแนนก่อนและหลัง และผลคะแนนก่อน-หลังการทดลอง แยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม

ส่วนที่ 3 ผลการเก็บข้อมูลระหว่างการทดลอง

ส่วนที่ 1 การทดสอบสมมุติฐาน

ผู้วิจัยทดสอบสมมุติฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS 11.5 for windows วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed-ranks Test เป็นการทดสอบแบบสองหาง ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการทดสอบสมมุติฐานเป็นดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 แสดงค่าสถิติพื้นฐานเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง และผลการทดสอบสมมุติฐาน

N = 12

ตอนที่		ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง				Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
		Mean	S.D.	Min.	Max.	Mean	S.D.	Min.	Max.		
1	ความสามารถในการอ่านโดยการระบุเสียงอ่าน	.38	.10	.21	.50	.50	.12	.33	.73	-2.788	.005
2	ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมาย	.37	.08	.20	.47	.61	.10	.47	.80	-3.088	.002
3	ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์	.38	.09	.27	.53	.62	.10	.47	.80	-3.082	.002
4	ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง	.25	.11	.13	.47	.41	.11	.27	.60	-2.816	.005

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าความสามารถในการอ่านของผู้ทดลองก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 2 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 3 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 4 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ส่วนที่ 2 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยก่อน-หลังการทดลอง แยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม

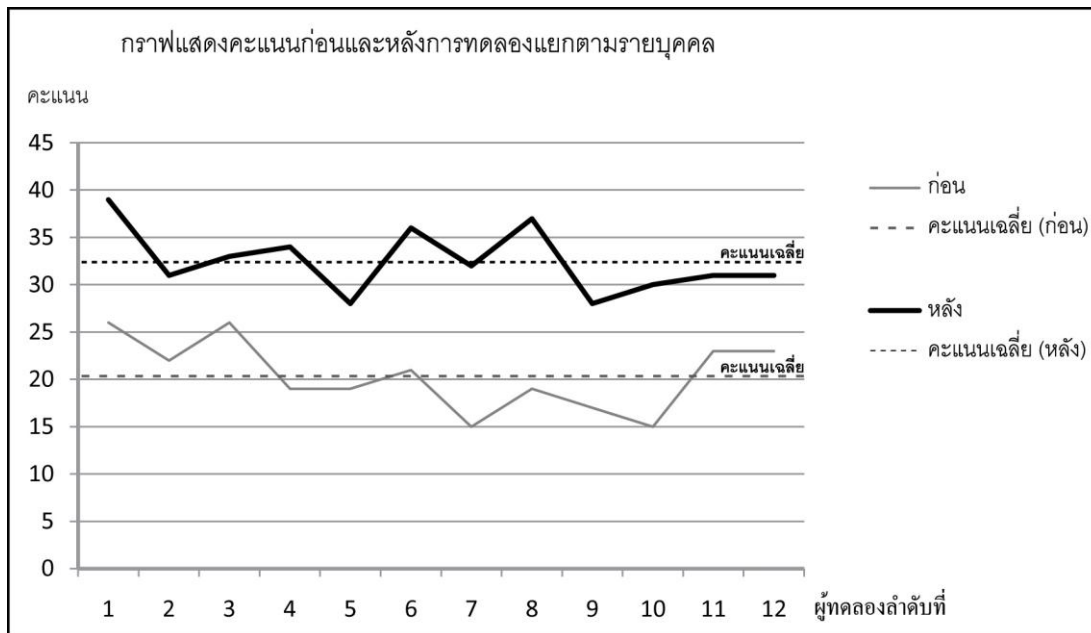
2.1 ผลคะแนนเฉลี่ยก่อน-หลังการทดลอง

ตารางที่ 13 แสดงผลคะแนนก่อนและหลังการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม

N = 12

ลำดับที่	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	รวม	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	รวม
	15	15	15	15	60	15	15	15	15	60
1	6	7	7	6	26	7	12	12	8	39
2	7	7	5	3	22	8	10	8	5	31
3	7	7	8	4	26	8	10	10	5	33
4	6	5	5	3	19	11	11	8	4	34
5	4	5	6	4	19	8	8	8	4	28
6	7	5	6	3	21	10	9	10	7	36
7	4	5	4	2	15	9	9	9	5	32
8	4	6	7	2	19	9	10	11	7	37
9	7	3	4	3	17	7	7	7	7	28
10	4	5	4	2	15	6	9	9	6	30
11	6	5	6	6	23	7	7	10	7	31
12	3	7	7	6	23	5	8	10	9	31
รวม	65	67	69	44	245	95	110	112	73	390
เฉลี่ย	5.42	5.58	5.75	3.67	20.42	7.92	9.17	9.33	6.08	32.50

ภาพที่ 11 กราฟแสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองแยกตามรายบุคคล

2.1.1 ผลคะแนนการทดสอบก่อนการทดลอง

จากตารางแสดงผลคะแนนก่อนการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตามจะเห็นว่า จากคะแนนรวมทั้ง 4 ตอนซึ่งเต็ม 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ทำคะแนนได้ 26 คะแนน หรือเท่ากับ 42 % และผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 15 คะแนน หรือเท่ากับ 25 % เมื่อนำผลคะแนนมาศึกษาเป็นรายตอนพบข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 5.42 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 4 คนหรือ 33% ของผู้เข้าร่วมการทดลองทั้งหมด ทำคะแนนได้ 7 คะแนน หรือเท่ากับ 46% ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 1 คน ทำได้ 3 คะแนนหรือ เท่ากับ 20 %

ตอนที่ 2 ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 5.58 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดมีจำนวน 4 คน ทำคะแนนได้ 7 คะแนน หรือ เท่ากับ 46 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 1 คน ทำได้ 3 คะแนนหรือ เท่ากับ 20 %

ตอนที่ 3 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่านซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 5.75 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้ คะแนนสูงสุด มีจำนวน 1 คน ทำคะแนนได้ 8 คะแนน หรือ เท่ากับ 53 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 2 คน ทำได้ 4 คะแนนหรือ เท่ากับ 26 %

ตอนที่ 4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากโดยการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้องซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 3.67 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 3 คน ทำคะแนนได้ 6 คะแนน หรือ เท่ากับ 40 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 3 คน ทำได้ 2 คะแนนหรือ เท่ากับ 13 %

2.1.2 ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลอง

จากตารางแสดงผลคะแนนหลังการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตามจะเห็นได้ว่า จากคะแนนรวมทั้ง 4 ตอนซึ่งเต็ม 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ทำคะแนนได้ 39 คะแนน หรือเท่ากับ 65 % เป็นคนละคนกับผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดในแบบทดสอบก่อนการทดลอง และผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 28 คะแนน หรือเท่ากับ 46 % เมื่อนำผลคะแนนมาศึกษาเป็นรายตอนพบข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 7.92 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดมีจำนวน 1 คนได้คะแนน 11 คะแนนหรือเท่ากับ 73 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 1 คน ทำได้ 5 คะแนนหรือ เท่ากับ 33 %

ตอนที่ 2 ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 9.17 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 1 คน ทำคะแนนได้ 12 คะแนน หรือ เท่ากับ 80 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 2 คน ทำได้ 7 คะแนน หรือ เท่ากับ 46 %

ตอนที่ 3 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่านซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 9.33 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด

มีจำนวน 1 คน ทำคะแนนได้ 12 คะแนน หรือ เท่ากับ 80 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 1 คน ทำได้ 7 คะแนนหรือ เท่ากับ 46 %

ตอนที่ 4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่าน ได้ถูกต้องซึ่งมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 6.08 คะแนน โดยมี

ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 1 คน ทำคะแนนได้ 9 คะแนน หรือ เท่ากับ 60 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 2 คน ทำได้ 4 คะแนนหรือ เท่ากับ 26 %

2.2 ผลคะแนนก่อนและหลังการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม

เพื่อแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีนในรายละเอียด ผู้วิจัยจะรายงานผลคะแนนก่อนและหลังการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม ดังนี้

2.2.1 การเปรียบเทียบผลคะแนนตามตัวแปรแยกรายบุคคล ตอนที่ 1

ตารางที่ 14 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 1

N = 12

ผู้ทดลอง ลำดับที่	ตอนที่ 1		เพิ่มขึ้นหรือลดลง	
	ก่อน (15)	หลัง (15)	คะแนน (15)	เปอร์เซ็นต์ (100)
1	6	7	+1	6.66
2	7	8	+1	6.66
3	7	8	+1	6.66
4	6	11	+5	33.33
5	4	8	+4	26.66
6	7	10	+3	20.00
7	4	9	+5	33.33
8	4	9	+5	33.33
9	7	7	0	0
10	4	6	+2	13.33
11	6	7	+1	6.66
12	3	5	+2	13.33
รวม	65	95		
เฉลี่ย	5.42	7.92		

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า จากผู้ทดลองทั้งสิ้น 12 คน มีผู้ทำคะแนนได้สูงขึ้น 11 คน และคะแนนคงที่ 1 คน คะแนนสูงขึ้นไปมากที่สุดคือ 5 คะแนนมี 3 คน และกลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้นตามลำดับเป็นดังนี้

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 1 คะแนน มี 4 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 5 คะแนน มี 3 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 2 คะแนน มี 2 คน

ผู้ที่มีคะแนนสูงขึ้น 3 คะแนน มี 1 คน

ผู้ที่มีคะแนนสูงขึ้น 4 คะแนน มี 1 คน

ผู้ที่มีคะแนนคงที่ (0 คะแนน) มี 1 คน

2.2.2 การเปรียบเทียบผลคะแนนตามตัวแปรแยกรายบุคคล ตอนที่ 2

ตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 2

N = 12

ผู้ทดลอง ลำดับที่	ตอนที่ 2 (15)		เพิ่มขึ้นหรือลดลง	
	ก่อน (15)	หลัง (15)	คะแนน (15)	เปอร์เซ็นต์ (100)
1	7	12	+5	33.33
2	7	10	+3	20.00
3	7	10	+3	20.00
4	5	11	+6	40.00
5	5	8	+3	20.00
6	5	9	+4	26.66
7	5	9	+4	26.66
8	6	10	+4	26.66
9	3	7	+4	26.66
10	5	9	+4	26.66
11	5	7	+3	20.00
12	7	8	+1	6.66
รวม	67	110		
เฉลี่ย	5.58	9.17		

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า จากผู้ทดลองทั้งสิ้น 12 คน มีผู้ทำคะแนนได้สูงขึ้นทุกคน และคะแนนสูงขึ้นไปมากที่สุดคือ 6 คะแนนมี 1 คน และคะแนนสูงขึ้นไปน้อยที่สุดคือ 1 คะแนนมี 1 คน กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้นตามลำดับเป็นดังนี้

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 4 คะแนน มี 5 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 3 คะแนน มี 4 คน

ผู้ที่มีคะแนนสูงขึ้น 6 คะแนน มี 1 คน

ผู้ที่มีคะแนนสูงขึ้น 5 คะแนน มี 1 คน

ผู้ที่มีคะแนนสูงขึ้น 1 คะแนน มี 1 คน

2.2.3 การเปรียบเทียบผลคะแนนตามตัวแปรแยกรายบุคคล ตอนที่ 3

ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 3

N = 12

ผู้ทดลอง ลำดับที่	ตอนที่ 3 (15)		เพิ่มขึ้นหรือลดลง	
	ก่อน (15)	หลัง (15)	คะแนน (15)	เปอร์เซ็นต์ (100)
1	7	12	+5	33.33
2	5	8	+3	20.00
3	8	10	+2	13.33
4	5	8	+3	20.00
5	6	8	+2	13.33
6	6	10	+4	26.66
7	4	9	+5	33.33
8	7	11	+4	26.66
9	4	7	+3	20.00
10	4	9	+5	33.33
11	6	10	+4	26.66
12	7	10	+3	20.00
รวม	69	112		
เฉลี่ย	5.75	9.33		

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า จากผู้ทดลองทั้งสิ้น 12 คน มีผู้ทำคะแนนได้สูงขึ้นทุกคน และคะแนนสูงขึ้นไปมากที่สุดคือ 5 คะแนนมี 3 คน และคะแนนสูงขึ้นไปน้อยที่สุดคือ 2 คะแนนมี 2 คน กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้นตามลำดับเป็นดังนี้

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 3 คะแนน มี 4 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 4 คะแนน มี 3 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 5 คะแนน มี 3 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้น 2 คะแนน มี 2 คน

2.2.4 การเปรียบเทียบผลคะแนนตามตัวแปรแยกรายบุคคล ตอนที่ 4

ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อน-หลังการทดลอง ตอนที่ 4

N = 12

ผู้ทดลอง ลำดับที่	ตอนที่ 4 (15)		เพิ่มขึ้นหรือลดลง	
	ก่อน (15)	หลัง (15)	คะแนน (15)	เปอร์เซ็นต์ (100)
1	6	8	+2	13.33
2	3	5	+2	13.33
3	4	5	+1	6.66
4	3	4	+1	6.66
5	4	4	0	0.00
6	3	7	+4	13.33
7	2	5	+3	20.00
8	2	7	+5	33.33
9	3	7	+4	26.66
10	2	6	+4	26.66
11	6	7	+1	6.66
12	6	9	+2	13.33
รวม	44	74		
เฉลี่ย	3.67	6.17		

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า จากผู้ทดลองทั้งสิ้น 12 คน มีผู้ทำคะแนนได้สูงขึ้น 11 คน และผู้ที่มีคะแนนคงที่ 1 คน และคะแนนสูงขึ้นไปมากที่สุดคือ 5 คะแนนมี 1 คน และคะแนนสูงขึ้นไปน้อยที่สุดคือ 1 คะแนนมี 3 คน กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้นไปตามลำดับเป็นดังนี้

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้นไป 4 คะแนน มี 3 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้นไป 2 คะแนน มี 3 คน

กลุ่มที่มีคะแนนสูงขึ้นไป 1 คะแนน มี 3 คน

ผู้ที่มีคะแนนสูงขึ้นไป 5 คะแนน มี 1 คน

ผู้ที่มีคะแนนสูงขึ้นไป 3 คะแนน มี 1 คน

ผู้ที่มีคะแนนคงที่ (0 คะแนน) มี 1 คน

ส่วนที่ 3 การรายงานผลการเก็บข้อมูลระหว่างการทดลอง

การรายงานผลการเก็บข้อมูลระหว่างการทดลองแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

3.1 การรายงานผลคะแนนการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

3.2 การรายงานผลการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระหว่างการทดลอง

3,1 การรายงานผลคะแนนการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

จากการทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง 2 ครั้งเพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาการระหว่างการจัดการทดลอง โดยการวัดระหว่างการทดลองแบ่งตามเนื้อหา การทดสอบครั้งที่ 1 หลังจากผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบและอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมาย การสอบครั้งที่ 2 หลังจากผู้เรียนได้เรียนรู้กลวิธีการสร้างอักษรทั้ง 4 กลวิธี การรายงานจะรายงานแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตามดังต่อไปนี้

ตารางที่ 18 แสดงผลคะแนนการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 แยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม

N = 12

ลำดับที่	การทดสอบย่อยครั้งที่ 1					เปอร์เซ็นต์
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	รวม	
	(7)	(8)	(7)	(8)	(30)	
1	5	3	4	3	15	50.00
2	3	3	2	3	11	36.66
3	4	3	3	4	14	46.66
4	2	3	2	3	10	33.33
5	3	2	2	3	10	33.33
6	5	2	3	3	13	43.33
7	3	2	1	3	9	30.00
8	3	4	3	3	13	43.33
9	5	2	2	2	11	36.66
10	4	3	1	2	10	33.33
11	5	2	4	4	15	50.00
12	1	2	3	3	9	30.00
รวม	43	31	30	36	140	-
เฉลี่ย	3.58	2.58	2.50	3.00	11.66	-

จากตารางแสดงผลคะแนนสอบย่อยครั้งที่ 1 หลังการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตามจะเห็นได้ว่า จากคะแนนรวมทั้ง 4 ตอนซึ่งเต็ม 30 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ทำ

คะแนนได้ 15 คะแนนหรือเท่ากับ 50 % จำนวน 2 คนและผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 9 คะแนน หรือเท่ากับ 30 % จำนวน 2 คนเช่นกัน เมื่อนำผลคะแนนมาศึกษาเป็นรายตอนพบข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 7 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 3.58 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 4 คนได้คะแนน 5 คะแนนหรือเท่ากับ 71 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 1 คน ทำได้ 1 คะแนนหรือ เท่ากับ 14 %

ตอนที่ 2 ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 8 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 2.58 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 1 คน ทำคะแนนได้ 4 คะแนน หรือ เท่ากับ 50 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 6 คน ทำได้ คะแนนหรือ เท่ากับ 25 %

ตอนที่ 3 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่านซึ่งมีคะแนนเต็ม 7 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 2.50 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้ คะแนนสูงสุด มีจำนวน 2 คน ทำคะแนนได้ 4 คะแนน หรือ เท่ากับ 57 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 2 คน ทำได้ 1 คะแนนหรือ เท่ากับ 14 %

ตอนที่ 4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้องซึ่งมีคะแนนเต็ม 8 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 3 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 2 คน ทำคะแนนได้ 4 คะแนน หรือ เท่ากับ 50 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 2 คน ทำได้ 2 คะแนนหรือ เท่ากับ 25 %

ตารางที่ 19 แสดงผลคะแนนการทดสอบย่อย ครั้งที่ 2 แยกตามรายบุคคลและตัวแปรตาม

N = 12

ลำดับที่	การทดสอบย่อยครั้งที่ 2					%
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	รวม	
	(7)	(8)	(7)	(8)	(30)	%
1	3	6	4	4	17	56.66
2	3	6	3	3	15	50.00
3	5	7	3	4	19	63.33
4	5	6	3	4	18	60.00
5	4	5	3	4	16	53.33
6	4	5	4	5	18	60.00
7	4	5	2	3	14	46.66
8	4	7	4	3	18	60.00
9	4	3	3	5	15	50.00
10	3	3	2	3	11	36.66
11	3	4	4	4	15	50.00
12	3	5	4	5	17	56.66
รวม	45	62	39	57	193	-
เฉลี่ย	3.75	5.17	3.25	3.91	16.08	

จากตารางแสดงผลคะแนนสอบย่อยครั้งที่ 2 หลังการทดลองแยกตามรายบุคคลและตัวแปรตามจะเห็นได้ว่า จากคะแนนรวมทั้ง 4 ตอนซึ่งเต็ม 30 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ทำคะแนนได้ 19 คะแนนหรือเท่ากับ 63.33 % จำนวน 1 คนและผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 11 คะแนนหรือเท่ากับ 36.66 % จำนวน 1 คนเช่นกัน เมื่อนำผลคะแนนมาศึกษาเป็นรายตอนพบข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 7 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 3.75 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 2 คนได้คะแนน 5 คะแนนหรือเท่ากับ 71 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 5 คน ทำได้ 3 คะแนนหรือ เท่ากับ 42 %

ตอนที่ 2 ความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยคซึ่งมีคะแนนเต็ม 8 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 5.17 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้

คะแนนสูงสุด มีจำนวน 2 คน ทำคะแนนได้ 7 คะแนน หรือ เท่ากับ 87 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 2 คน ทำได้ 3 คะแนนหรือ เท่ากับ 37 %

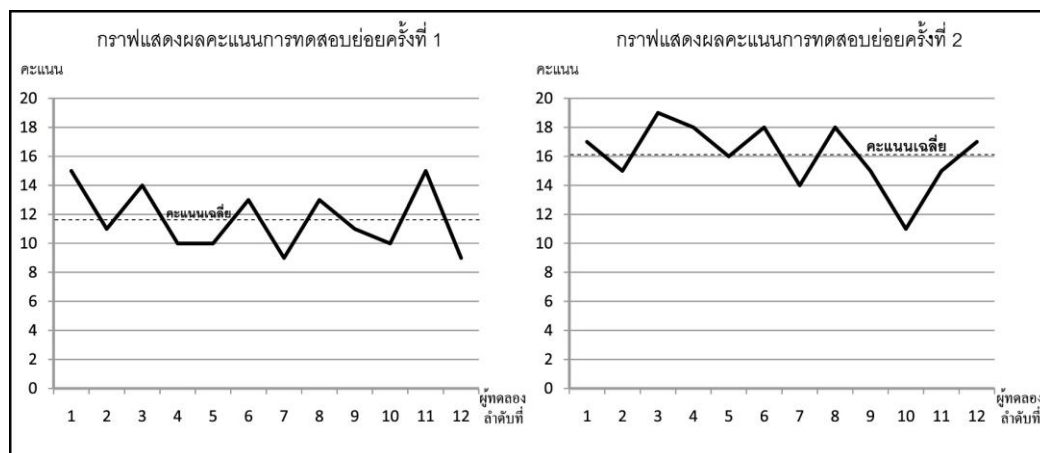
ตอนที่ 3 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่านซึ่งมีคะแนนเต็ม 7 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 3.25 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 5 คน ทำคะแนนได้ 4 คะแนน หรือ เท่ากับ 57 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 2 คน ทำได้ 2 คะแนนหรือ เท่ากับ 29 %

ตอนที่ 4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

ผลการทดสอบความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้องซึ่งมีคะแนนเต็ม 8 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยคือ 3.91 คะแนน โดยมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด มีจำนวน 3 คน ทำคะแนนได้ 5 คะแนน หรือ เท่ากับ 62 % ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดมี 4 คน ทำได้ 3 คะแนนหรือ เท่ากับ 42 %

ภาพที่ 12 กราฟแสดงผลคะแนนการทดสอบย่อยครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

3.2 การรายงานผลการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระหว่างการทดลอง

หลังจากดำเนินการทดลองดำเนินไปครั้งหนึ่งคือ 15 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ทดลองเกี่ยวกับประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการตอบแบบสอบถามแบบไม่ระบุนามผู้ตอบ และได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 20 แสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการทดลองระหว่างการทดลองต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ข้อ	เนื้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
1	การอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจ อาจใช้ความสามารถในการออกเสียงช่วย	100% (12)	-	-
2	การอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจอาจไม่จำเป็นต้องอ่านออกเสียงได้	8% (1)	75% (9)	17% (2)
3	การพูดและรู้คำศัพท์ภาษาจีนไม่ได้ช่วยการอ่านภาษาจีนเท่าใด เนื่องจากไม่สามารถสะกดได้ จึงต้องจำอักษรจีนเป็นตัวๆ	17% (2)	75% 9	8% (1)
4	การรู้จักอักษรจีนโดยจำในลักษณะคำที่ใช้ในบริบทไม่ช่วยการจำอักษร ต้องจำอักษรจีนเป็นตัวๆ เนื่องจากต่างกันเพียงขีดหรือจุดเดียวอาจทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปทันที	67% (8)	8% (1)	25% (3)
5	ในการอ่านไม่จำเป็นต้องอ่านออกเสียงได้ทุกตัวอักษร หรือ รู้ความหมายของตัวอักษร	8% (1)	42% (5)	50% 6
6	เทคนิคการเชื่อมโยงรูปกับเสียงของอักษรจีนช่วยการอ่านออกเสียง แต่ไม่ได้ช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจ	25% (3)	25% (3)	50% (6)
7	เทคนิคการเชื่อมโยงรูปกับความหมายช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจ แต่ไม่ได้ช่วยการอ่านออกเสียง	58% (7)	17% (2)	25% (3)
8	การเชื่อมโยงรูปกับเสียงเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวที่ช่วยให้การจำถูกต้องแม่นยำ	75% (9)	-	25% (3)
9	การเชื่อมโยงมีส่วนช่วยการจำอักษรจีน การอ่าน และ ในการเขียนภาษาจีน	83% (10)	-	17% (2)

จากผลการตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้ทดลอง 75% มีความคิดเห็นว่า การอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจอาจไม่จำเป็นต้องอ่านออกเสียงได้ และการพูดและรู้คำศัพท์ภาษาจีนไม่ได้ช่วยการอ่านภาษาจีนเท่าใดเนื่องจากไม่สามารถสะกดได้ จึงต้องจำ

อักษรจีนเป็นตัวๆ ในด้านการอ่านภาษาจีน เกือบครึ่งหนึ่ง (42%) ของผู้ทดลองเห็นว่า ในการอ่าน ไม่จำเป็นต้องอ่านออกเสียงได้ทุกตัวอักษร หรือ รู้ความหมายของตัวอักษร ขณะที่อีก 50 % ไม่แน่ใจ ทั้งนี้ 75% ของผู้เข้าร่วมการทดลองทั้งหมดเชื่อว่า เทคนิคการเชื่อมโยงส่วนประกอบกับความหมายช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ไม่ได้ช่วยการอ่านออกเสียง นอกจากนี้ 75% ของผู้เข้าร่วมการทดลอง เห็นว่าการพูดและรู้คำศัพท์ภาษาจีนช่วยการอ่านภาษาจีน ในขณะเดียวกัน 67% ของผู้ร่วมการทดลองเห็นว่า การรู้จักอักษรจีนโดยจำในลักษณะคำที่ใช้ในบริบทไม่ช่วยการจำอักษร ต้องจำอักษรจีนเป็นตัวๆ เนื่องจากต่างกันเพียงขีดหรือจุดเดียวอาจทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป ผู้ทดลองส่วนใหญ่ (83%) เห็นว่า การเชื่อมโยงมีส่วนช่วยการจำอักษรจีน การอ่าน และการเขียนภาษาจีน

สรุปผลการวิเคราะห์

จากการประมวลข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพสามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาจีนโดยใช้หลักการและขั้นตอนของงานปฏิบัติคือ ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ปฏิบัติงานให้ถูกล่วงและนำเสนอผลงาน ผู้เรียนเรียนรู้อย่างตื่นตัว มีส่วนร่วมในการอ่านและได้พัฒนาทักษะผ่านการปฏิสัมพันธ์ และมีการป้อนกลับและแก้ไขข้อผิดพลาดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ ให้ถูกต้องแม่นยำขึ้น นอกจากนี้ หลักการค้นหาคำที่เชื่อมโยงช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำ จัดหมวดหมู่ความจำและป้องกันการรบกวนความจำ ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบของผู้เรียนหลังการทดลองที่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญเนื่องจากผ่านการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านที่จัดขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 4 ประเด็น คือ

1. การสรุปผลการวิจัย
  - 1.1 การสรุปผลของการสร้างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
  - 1.2 สรุปการพัฒนาองค์ประกอบหลักของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
  - 1.3 สรุปประสิทธิภาพของรูปแบบจากการทดสอบสมมุติฐาน
2. การอภิปรายผลการวิจัย
  - 2.1 ผลของการพัฒนาความสามารถในการอ่าน
    - 2.1.1 ความสามารถในการระบุเสียงอ่านของอักษรจีน
    - 2.1.2 ความสามารถในการคาดเดาความหมายของอักษรจีน
    - 2.1.3 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์
    - 2.1.4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง
  - 2.2 การจัดการเรียนรู้ส่วนประกอบอักษรจีนมีประโยชน์ต่อการรู้จักอักษรหรือไม่
  - 2.3 ผลการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ
3. ข้อจำกัดของการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ
  - 4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้
  - 4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ
  - 4.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การสรุปผลการวิจัย

1.1 การสรุปผลของการสร้างรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

รูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้รับการพัฒนาจากทฤษฎีและหลักการอย่างเป็นระบบและตามขั้นตอน โดยหลังจากการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาการเรียนและการพัฒนาทักษะการจำอักษรจีน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีนของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีและพบว่าหลักการและขั้นตอนการสอนที่น่าจะช่วยแก้ปัญหาให้แก่นักศึกษาได้คือ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติและการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าความเป็นมา หลักการ ทฤษฎี บทความทางวิชาการและงานวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิตที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการและขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอักษรจีน การประกอบอักษรจีน ส่วนประกอบแสดงเสียงและความหมาย งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนและอักษรจีน บทความทางวิชาการและงานวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิตเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย และศึกษาค้นคว้าหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการจำและรูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยง การกำหนดตัวช่วยจำ และการป้องกันการรบกวนความจำ

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปหลักการของแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดโดยการใช้ทฤษฎีที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่อิงทฤษฎีวัฒนธรรมสังคม การใช้เทคนิคการเชื่อมโยงอักษรจีนในทุกขั้นตอนการเรียนรู้ และใช้งานปฏิบัติหลากหลาย เช่น งานปฏิบัติแบบมีสำเนียง งานปฏิบัติแบบผลงานปลายเปิดและปลายปิด งานปฏิบัติแบบแก้ปัญหาและแบบสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการค้นหาความจำที่เชื่อมโยงจากการสังเกตส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายของอักษรจีน และจากการใช้กลวิธีการอ่านในการปฏิบัติกิจกรรม

1.2 สรุปการพัฒนาองค์ประกอบหลักของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

รูปแบบดังกล่าวมีองค์ประกอบหลักคือ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและขั้นตอนของงานปฏิบัติและใช้เทคนิคการจำด้วยการเชื่อมโยงในการพัฒนาการอ่าน ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและได้รับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาจีนและด้านการวิจัย หลังจากปรับปรุงรูปแบบที่พัฒนาขึ้นแล้ว จึงได้นำรูปแบบดังกล่าวมาทำการศึกษา วิเคราะห์และนำไปใช้ในการสร้างแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และแบบประเมินผล แล้วนำแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และแบบประเมินผลดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้งเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้น จึงนำ

แผนการสอนจำนวน 4 แผนไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองเพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบการ
สอนดังกล่าวสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่ แล้วนำผลจากการทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง
มาปรับปรุงแผนการสอนทั้ง 10 แผน ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและได้รับความเห็นชอบจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาก่อนที่จะนำแผนการสอนทั้ง 10 แผนไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อศึกษาประสิทธิภาพ
ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

1.3 สรุปประสิทธิภาพของรูปแบบจากการทดสอบสมมุติฐาน

จากการคำนวณทางสถิติพบว่า หลังจากผ่านกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนที่
พัฒนาขึ้น ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05
โดยความสามารถในการอ่านดังกล่าวประกอบด้วย ความสามารถในการระบุเสียงอ่านของอักษร
จีนซึ่งปรากฏในประโยค ความสามารถในการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏใน
ประโยค ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษรของคำศัพท์ในบทอ่าน และ
ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

2. การอภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นช่วยเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นั้น ในการอภิปรายผลต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะได้อภิปรายรายละเอียดผลของการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และผลของการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

2.1 ผลของการพัฒนาความสามารถในการอ่าน

2.1.1 ผลของการพัฒนาความสามารถในการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบความต่างของผลคะแนนรายชื่อ ความสามารถในการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ก่อนและหลังการทดลอง

หน่วย : คน

ข้อ	อักษร	อักษรฐานในการเชื่อมโยง	ก่อน				หลัง				ส่วนประกอบแสดงเสียงเหมือนกันทั้งหมดหรือบางส่วน	ความต่างของจำนวนผู้ตอบถูกทั้ง 3 ส่วน
			จำนวนผู้ตอบอักษรที่เชื่อมได้ถูกต้อง	จำนวนผู้ตอบเสียงอักษรพื้นฐานถูกต้อง	จำนวนผู้ตอบเสียงอักษรเชื่อมโยงถูกต้อง	จำนวนผู้ตอบถูกต้องทั้ง 3 ส่วน	จำนวนผู้ตอบอักษรที่เชื่อมได้ถูกต้อง	จำนวนผู้ตอบเสียงอักษรพื้นฐานถูกต้อง	จำนวนผู้ตอบเสียงอักษรเชื่อมโยงถูกต้อง	จำนวนผู้ตอบถูกต้องทั้ง 3 ส่วน		
1	诸	堵	10	2	2	2	12	9	6	3	บางส่วน	+1
2	柱	主	12	9	9	8	11	9	10	9	ทั้งหมด	+1
3	俯	附	10	2	2	2	11	7	7	2	ทั้งหมด	0
4	纲	刚	10	8	6	6	11	11	7	6	ทั้งหมด	0
5	狡	校	9	4	4	4	11	7	9	8	บางส่วน	+4
6	妨	放	12	9	9	9	12	12	12	10	ทั้งหมด	+1
7	辐	富	8	0	2	2	12	6	5	2	ทั้งหมด	0
8	蚂	马	12	8	8	8	12	12	12	9	ทั้งหมด	+1
9	各	客	11	11	10	9	12	12	11	10	บางส่วน	+1
10	睬	菜	6	4	4	3	10	9	7	6	ทั้งหมด	+3
11	腥	星	12	4	2	2	12	10	9	4	ทั้งหมด	+2
12	讥	几	11	10	3	3	12	12	12	10	ทั้งหมด	+7
13	故	苦	5	2	5	3	10	10	10	4	บางส่วน	+1
14	批	毕	11	6	2	2	12	12	7	6	บางส่วน	+4
15	占	站	7	4	3	2	10	11	9	6	ทั้งหมด	+4

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าการวัดผลความสามารถในการระบุเสียงอ่านเป็นกระบวนการ 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 การวัดความสามารถในการเชื่อมโยงรูปอักษรด้วยส่วนประกอบแสดงเสียง

ขั้นที่ 2 การวัดความสามารถในการระบุเสียงอ่าน

ขั้นที่ 1 การเชื่อมโยงรูปอักษรด้วยส่วนประกอบแสดงเสียง

ในการทดสอบก่อนการทดลอง ผู้ทดลองส่วนหนึ่งสามารถเชื่อมโยงรูปของอักษรได้อยู่บ้าง โดยลักษณะการเชื่อมโยงที่ผิดเป็นการเชื่อมโยงอักษรที่มีลักษณะขีดคล้ายกัน ดังนี้

ตารางที่ 22 แสดงลักษณะการเชื่อมโยงที่ผิดและความเกี่ยวข้องของอักษรที่เชื่อมโยงกัน

	อักษรเชื่อมโยง	อักษรฐาน	ความเกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
1	诸	站	ไม่มี	
2	诸	苦	ไม่มี	
3	俯	整	ไม่มี	
4	刚	菜	ไม่มี	
5	狡	整	ไม่มี	
6	辐*	整	ไม่มี	
7	睬	眯	มี	เชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงความหมาย
8	故	站	ไม่มี	
9	故	眯	ไม่มี	
10	故	整	ไม่มี	
11	故	放	มี	เชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงความหมาย
12	占	故	ไม่มี	
13	占	苦	ไม่มี	

* นอกจากนี้ ยังพบว่ามีอักษร 富 เขียนอักษรผิดโดยขาดขีดได้ หนึ่งขีด

จากการตรวจสอบผลของความสามารถในการเชื่อมโยงรูปอักษรเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 แสดงคะแนนเปรียบเทียบการเชื่อมโยงรูปอักษรก่อนและหลังการทดลอง และอักษร
ที่ผู้ทดลองเคยเชื่อมโยงผิด

หน่วย : คน

ข้อ	อักษร เชื่อมโยง	อักษรฐานใน การเชื่อมโยง	จำนวนผู้เชื่อมโยงได้ ถูกต้องก่อนการทดลอง	จำนวนผู้เชื่อมโยงได้ ถูกต้องหลังการทดลอง	ความแตกต่างของ จำนวนผู้ที่เชื่อมโยงได้ ถูกต้อง	ตัวอย่างอักษรที่เคยเชื่อมโยง ผิดก่อนการทดลอง
1	诸	堵	10	12	+2	站、苦
2	柱	主	12	11	-1	王 (ก่อนการทดลองเชื่อมโยง ถูกต้องแต่หลังการทดลองกลับ เชื่อมโยงผิด)
3	俯	附	10	11	+1	整
4	纲	刚	10	11	+1	菜
5	狡	校	9	11	+2	整、ไม่ได้ตอบ
6	妨	放	12	12	ไม่มีเพราะถูกหมดตั้งแต่ แรก	-
7	辐	富	8	12	+4	整 และมีอักษร 富 เขียน อักษรผิดโดยขาดขีดได้ 𠃉 หนึ่งขีด
8	蚂	马	11	12	ไม่มีเพราะถูกหมดตั้งแต่ แรก	-
9	各	客	11	12	+1	
10	睬	菜	6	10	+4	眯
11	腥	星	12	12	ไม่มีเพราะถูกหมดตั้งแต่ แรก	-
12	讥	几	11	12	+1	-
13	故	苦	5	10	+5	站、眯、整、放
14	批	毕	11	12	+1	-
15	占	站	7	10	+3	故、苦

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีผู้เชื่อมโยงรูปอักษรได้ถูกต้องเพิ่มขึ้นดังนี้

เพิ่มขึ้น 1 คนจำนวน 5 ข้อ

เพิ่มขึ้น 2 คนจำนวน 2 ข้อ

เพิ่มขึ้น 3 คน จำนวน 1 ข้อ

เพิ่มขึ้น 4 คน จำนวน 2 ข้อ

เพิ่มขึ้น 5 คน จำนวน 1 ข้อ

เป็นที่น่าสังเกตว่า การเชื่อมโยงอักษร 主 มีผู้ตอบก่อนการทดลองได้ถูกต้องมากกว่า
หลังการทดลอง 1 คน เมื่อตรวจสอบคำตอบพบว่า ผู้ตอบอาจจะสับสนกับลักษณะขีดของ
อักษร 王 และ 主 อย่างไรก็ตาม ผลการทดลองทำให้เห็นว่า มีผู้เรียนที่สามารถเชื่อมโยงอักษร
จากการใช้ส่วนประกอบได้ดีขึ้น สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Feng (Feng, 1998) และ Chen

และ Peng (Chen and Peng, 2001) ที่ว่า ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอักษรดังกล่าวมีผลต่อการรู้จักและจำตัวอักษรจีนของผู้เรียนได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 2 การระบุเสียงอ่าน

จากการตรวจสอบคำตอบของผู้ทดลอง พบว่า ปัญหาการการระบุเสียงอ่านผิดมีสาเหตุมาจาก 3 ประการคือ

1. ระบุเสียงอักษรไม่ได้ หรือระบุเสียงอ่านผิด เพราะ
  - 1.1 จำอักษรตัวใดตัวหนึ่งผิด เสียงอ่านที่เชื่อมโยงจึงผิด เช่น
เชื่อมโยง 苦 (kǔ) กับ 整 (zhěng)
เชื่อมโยง 站 (zhàn) กับ 古 (gǔ) เป็นต้น
  - 1.2 จำเสียงของอักษร 2 ตัวสลับกัน หรือปนกันเป็นเสียงเดียวกัน เช่น
อ่านอักษร 各 (gè) เป็นเสียง kè (客)
  - 1.3 จำเสียงอักษรจากเสียงของอักษรที่คู่กันในคำศัพท์ เช่น
อักษร 星 อ่านกลายเป็น qī (期) หรือ xī เนื่องจากจำมาจากคำศัพท์ 星期 (อ่านว่า xīngqī)
  - 1.4 จำเสียงอักษรผิดเนื่องจากรูปคล้ายกับอักษรตัวอื่น เช่น
การคาดเดาอักษร 睬 เป็น zhai, lai (รูปคล้ายกับ 来-lái)
อ่าน 占 (zhàn) เป็น diàn (店) หรือไม่กี่ gǔ (古) เป็นต้น
2. เชื่อมโยงผิด โดยเชื่อมโยงอักษรที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน เช่น
อ่าน 刚 (gāng) เป็น wáng เนื่องจากเชื่อมโยง 刚 กับ 王 (อ่านว่า wáng)
อ่านว่า 主 (zhǔ) เป็น wáng เนื่องจากเชื่อมโยง 主 กับ 王 เป็นต้น
3. คู่อักษรไม่ได้ออกเสียงเหมือนกันทั้งหมด แต่ออกเสียงเหมือนกันเฉพาะเสียงต้นพยางค์ หรือเสียงท้ายพยางค์ เช่น อ่าน 校 (xiào) เป็น jiao (狡)
4. ส่วนประกอบแสดงเสียง เมื่อนำไปประกอบเป็นอักษรแล้ว สามารถออกเสียงได้มากกว่าหนึ่งเสียง แล้วแต่จะไปประกอบกับอักษรตัวใด เช่น สับสนกับเสียงอ่านของอักษร 堵 (อ่านว่า dǔ) เป็น zha, zhe เนื่องจากส่วนประกอบซึ่งสามารถเป็นอักษรได้ด้วย (者) อ่านว่า zhě

ตารางที่ 24 แสดงคะแนนพัฒนาการของการเชื่อมโยงรูป การระบุเสียงอักษรฐาน และการระบุเสียงอักษรเชื่อมโยงของผู้ทดลองรายบุคคล

ผู้ทดลอง	การเชื่อมโยงรูป			การระบุเสียงอักษรฐาน			การระบุเสียงอักษรเชื่อมโยง		
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คะแนนพัฒนาการ	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คะแนนพัฒนาการ	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คะแนนพัฒนาการ
1	12	14	+2	8	11	+3	6	6	0
2	15	15	คะแนนเต็ม	10	12	+2	8	9	+1
3	13	15	+2	8	10	+2	7	9	+2
4	14	15	+1	10	14	+4	8	11	+3
5	12	12	0	7	11	4	4	9	+5
6	14	15	+1	9	11	+2	7	11	+4
7	13	14	+1	6	10	+4	4	10	+6
8	9	14	+5	5	10	+5	5	11	+6
9	14	14	0	9	10	+1	7	8	+1
10	14	15	+1	5	12	+7	5	6	+1
11	13	15	+2	9	11	+2	6	8	+2
12	8	13	+5	4	12	+8	5	8	+3

จากข้อมูลการเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนและหลังการทดลอง พบว่าคะแนนพัฒนาการของผู้เรียนสามารถกระจายเป็นลักษณะดังนี้

ไม่เพิ่มไม่ลด	จำนวน 1	คน
เพิ่ม 1 คะแนน	จำนวน 3	คน
เพิ่ม 2 คะแนน	จำนวน 2	คน
เพิ่ม 3 คะแนน	จำนวน 1	คน
เพิ่ม 4 คะแนน	จำนวน 1	คน
เพิ่ม 5 คะแนน	จำนวน 3	คน

จากตัวเลขข้อมูลดังกล่าว สามารถแบ่งผู้ทดลองตามพัฒนาการได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่มีคะแนนเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 20 % ขึ้นไป มีจำนวน 5 คน หรือเท่ากับ 41 % กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ได้คะแนนเพิ่มขึ้นต่ำกว่า 20 % มีจำนวน 7 คน หรือเท่ากับ 58 %

จากข้อมูลเชิงปริมาณข้างต้น ประกอบกับข้อมูลเชิงคุณภาพจากบันทึกการเรียนรู้ การสังเกต และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนจะสามารถเชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงเสียงตามรูปแบบที่พัฒนานี้ได้โดยการปฏิบัติตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องจดจำอักษรที่มีส่วนประกอบที่จะเชื่อมโยงให้ได้ก่อนว่าอ่านว่าอย่างไร

2. เมื่อจัดกลุ่มเชื่อมโยง ผู้เรียนต้องจดจำส่วนประกอบนั้นๆ ว่าแสดงเสียงใดพร้อมกับจดจำชุดอักษรที่มีส่วนประกอบเดียวกัน
  3. ในกรณีของส่วนประกอบที่แสดงเสียงไม่ตรงกับตัวอักษรพื้นฐาน ผู้เรียนต้องสร้างตัวช่วยจำอีกหนึ่งตัวเพื่อ “ทด” ไว้ในการจำเสียงที่แตกต่าง
- นอกจากนี้ เพื่อป้องกันความสับสน ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ส่วนประกอบที่สามารถแสดงทั้งเสียงและความหมาย และคำพ้องรูป (เช่น 乐 ซึ่งอ่านว่า *yu è* และ *l è* เป็นต้น)

2.1.2 ผลของการพัฒนาความสามารถในการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค

ตารางที่ 25 แสดงความสามารถในการอ่านวัดจากการคาดเดาความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ก่อนและหลังการทดลอง

ข้อ	ก่อนการทดลอง						หลังการทดลอง					ความต่าง
	คำตอบ	A	B	C	D	จำนวนผู้ตอบถูก	A	B	C	D	จำนวนผู้ตอบถูก	
1	C. 粑	7	-	4	1	4	2	-	9	1	9	+5
2	B. 踩	2	2	2	6	2	4	5	2	1	5	+3
3	B. 飘	2	8	1	1	8	1	5	5	1	5	-3
4	D. 肠	8	1	1	2	2	3	-	2	7	7	+5
5	C. 返	3	5	2	2	2	1	2	3	5	3	+1
6	D. 盛	-	5	2	5	5	-	1	2	9	9	+4
7	D. 疲	3	3	4	2	2	2	1	3	6	6	+4
8	C. 访	7	-	3	2	3	3	-	8	1	8	+5
9	A. 姑	7	3	1	1	7	10	-	-	2	10	+3
10	B. 根	3	2	4	3	2	-	8	3	1	8	+6
11	D. 眯	1	6	2	3	3	-	1	8	3	3	0
12	B. 汪	3	6	2	1	6	-	11	1	-	11	+5
13	D. 骑	3	-	1	8	8	2	-	-	10	10	+2
14	B. 浆	5	6	-	1	6	-	12	-	-	12	+6
15	C. 饺	2	-	7	3	7	-	12	-	-	12	+5

จากการเปรียบเทียบผลคะแนนความสามารถในการอ่านโดยการคาดเดาความหมายของอักษรจีนพบว่า มีผู้ตอบถูกต้องหลังการทดลองทั้งสิ้น 13 ข้อ และมีข้อที่ผู้ตอบถูกต้องน้อยลง 3 คน 1 ข้อ (ในข้อ 3) และมีผู้ตอบถูกต้องเท่ากัน 1 ข้อ (ในข้อ 11) ผู้วิจัยจึงจะได้อภิปรายข้อคำถามข้อที่ 3 และข้อที่ 11 ดังนี้

1. ข้อคำถามข้อที่ 3 มีประโยคและตัวเลือกดังนี้

ประโยค: 云在空中___着。

ตัวเลือก A. 漂 B. 飄 C. 票 D. 漂

จากการที่ปรากฏว่า ในข้อคำถามข้อ 3 เกิดปรากฏการณ์ผกผันที่ก่อนการทดลองมีผู้ตอบ ถูก 8 คน แต่หลังการทดลองกลับมีผู้ตอบถูกเพียง 5 คน ซึ่งทำให้มีผลต่าง -3 ผู้วิจัยจึงได้ตรวจสอบ คำตอบของผู้ทดลองทั้ง 12 คน ได้ผลดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 26 แสดงผลการตรวจสอบการตอบข้อ 3 ของผู้ทดลองทั้งหมด 12 คน

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม คะแนน
ก่อน	B	B	B	B	A	B	A	B	C	B	B	D	8
หลัง	B	B	C	B	C	A	B	C	C	D	C	B	5

จากตารางดังกล่าว จะเห็นได้ว่า

- ผู้ทดลองที่ตอบเป็นข้อ B ทั้งก่อนและหลังการทดลอง 3 คน
- ผู้ทดลองที่เปลี่ยนคำตอบมาตอบข้อ B 2 คน
- ผู้ทดลองที่เปลี่ยนคำตอบจากข้อ B 5 คน

ปรากฏการณ์ดังกล่าวมีความเป็นไปได้ คือ

1. ผู้ทดลองที่เปลี่ยนคำตอบจาก B เป็นคำตอบอื่นอาจเนื่องมาจากผู้ตอบไม่รู้คำตอบที่ ถูกต้องอยู่แล้วและไม่เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมเพียงแต่บังเอิญเลือกคำตอบถูกใน แบบทดสอบก่อนการทดลอง
2. ผู้ทดสอบบางคนหรือทั้งหมดรู้คำตอบที่ถูกต้องในช่วงก่อนการทดลอง แต่หลังจากการ เรียนรู้ทำให้สับสนและทำให้เลือกคำตอบผิด
3. ผู้ทดสอบบางคนอาจไม่รู้คำตอบและบังเอิญเลือกตัวเลือกถูกต้อง

จากการตรวจสอบการปรากฏตัวของอักษรชุด 漂、飄、票、漂 ในบทเรียน พบว่า อักษรเหล่านี้มีการปรากฏตัวในบทต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 แสดงการปรากฏตัวของอักษร 漂、飄、票、標 ในแผนการสอน

ตัวเลือก	ส่วนประกอบ	คำศัพท์	ปรากฏในอักษร เชื่อมโยง	ปรากฏในบทอ่าน	ปรากฏเพิ่มเติมใน งานปฏิบัติ
漂	氵+票	漂亮	บทที่ 3,4	บทที่ 2, 3,6,9,10	บทที่ 4,5,7
飄	票+风	雪花儿飄	บทที่ 3,4	ไม่มี	ไม่มี
票	票+示	火车票	บทที่ 3,4	บทที่ 3,4,10	บทที่ 6
標	(อักษรระดับยากที่ไม่เคยปรากฏเลย)				

สำหรับผู้เรียนที่เลือกคำตอบผิด น่าจะมาจากการที่ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้อักษร 飄 ในบริบทและไม่ได้มีโอกาสใช้อักษรตัวนี้ แม้จะมีการปรากฏตัวในฐานะอักษรเชื่อมโยงในบทที่ 3 และบทที่ 4 ก็ตาม แต่เนื่องจากไม่ปรากฏระดับคำศัพท์และจำไม่ได้ เมื่อจำเป็นต้องคาดเดาคำตอบ ผู้เรียนเหล่านี้จึงใช้การคาดเดาอักษรที่ตนคุ้นเคย

2. ข้อคำถามที่ 11 มีประโยคและตัวเลือกดังนี้

ประโยค: 小孩子不说话，只 ___ 着眼笑。

ตัวเลือก A. 米 B. 迷 C. 咪 D. 眯

จากการที่ปรากฏว่า ในข้อคำถามข้อ 11 เกิดปรากฏการณ์ที่ผู้ทดลองที่ตอบถูกต้องก่อนและหลังการทดลองมีจำนวนเท่ากัน คือ 3 คน ผู้วิจัยจึงได้ตรวจสอบโดยการพิจารณาเหตุผลในการเลือกตอบของผู้ทดลอง พบว่า ผู้ทดลองจำนวนมากที่ตอบ C (8 คนจาก 12 คน) เนื่องจากเป็นการคาดเดาโดยเห็นคำว่าพูด (说话) และยิ้ม (笑) จึงคิดว่าน่าจะเกี่ยวกับ ปาก (口) แสดงว่า ผู้เรียนจำนวนมากยังอ่านประโยคดังกล่าวไม่เข้าใจ แต่ใช้การคาดเดาจากการดูคำศัพท์เท่านั้น

จากการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนในการใช้ส่วนประกอบแสดงความหมายในการคาดเดา ความหมายของอักษรและคำศัพท์ในประโยคมีดังนี้

1. ในกรณีของรูปอักษรที่ซับซ้อน ผู้เรียนไม่สามารถแยกส่วนประกอบอักษรได้
2. ผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับส่วนประกอบแสดงความหมายและส่วนประกอบแสดงเสียง จึงไม่สามารถแยกแยะส่วนประกอบทั้งสองออกจากกัน อีกทั้งส่วนประกอบบางตัวสามารถแสดงทั้งเสียงและความหมาย
3. ความหมายที่แสดงในส่วนประกอบกว้างมากทำให้ผู้เรียนไม่สามารถคาดเดาความหมายใหม่ได้

ทั้งนี้ การรู้จักส่วนประกอบแสดงความหมายน่าจะช่วยในการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง ดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 แสดงตัวอย่างคำอธิบายวิธีการเลือกคำตอบของผู้ทดลองที่ตอบถูก

ตัวอย่าง	แบบทดสอบ	คำอธิบายวิธีการเลือกตอบของผู้ทดลอง
1	糖 ___ 太甜，我不要吃。 a. 把 b. 爸 c. 粑 d. 吧	ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้จักคำว่า 吃 แปลว่ากิน ประโยคหลังคือ ฉันไม่ยอมกิน คำเลือกน่าจะเป็นอะไรเกี่ยวกับสิ่งที่กินได้ และ คำตอบ c มีส่วนประกอบ 米 ที่เกี่ยวกับข้าว
2	你太___劳了，休息一会儿吧。 a. 颇 b. 皮 c. 波 d. 疲	ผู้เรียนจำคำว่า 休息 ได้ว่าแปลว่าพักผ่อน ประโยคท้ายระบุว่า “คุณพักผ่อนสักครู่เถอะ” และคำศัพท์เป็นคำที่ผู้เรียนจำไม่ได้ แต่รู้ว่าเป็นการบอกสภาพของ “คุณ” เมื่อพิจารณาตัวเลือก พบว่ามีส่วนประกอบ 尸 เกี่ยวข้องกับการป่วย คำว่า 疲劳 แปลว่า เหนื่อยล้า

อย่างไรก็ตาม การคาดเดาด้วยวิธีการดังกล่าวอาจจะยังไม่แม่นยำเสมอไป หากตีความเนื้อโดยรวมคลาดเคลื่อนก็อาจทำให้คาดเดาผิดได้ ดังตัวอย่างในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงตัวอย่างคำอธิบายวิธีเลือกคำตอบของผู้ทดลองที่ตอบผิด

ตัวอย่าง	แบบทดสอบ	คำอธิบายวิธีการเลือกตอบของผู้ทดลอง
1	这餐厅的猪___很好吃。 a. 场 b. 扬 c. 杨 d. 肠	ผู้เรียนเห็นคำว่า 吃 และรู้จักวลี 很好吃 (น่ากินมาก) และรู้ว่า 猪 เกี่ยวกับสัตว์ บางอย่างเพราะมีส่วนประกอบ 豕 และคิดว่าน่าจะตอบว่าน้ำแกงและเลือกข้อ a ซึ่งใช้ส่วนประกอบแสดงความหมายดิน (เนื่องจากสับสนกับคำว่าน้ำแกง (汤) ที่ ใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงเดียวกัน
2	小孩子不说话，只___着眼笑。 a. 米 b. 迷 c. 咪 d. 眯	ผู้เรียนรู้จักคำว่า 笑 แปลว่ายิ้ม และประโยคข้างหน้าว่าเด็กน้อยไม่พูด เขาแต่... ทำให้ นึกว่าเมื่อยน่าจะใช้ปาก จึงเลือกคำตอบข้อ C ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คำตอบที่ถูกต้องคือ หลับตาก็มีส่วนประกอบที่ใช้ช่วยในการคาดเดาคือ ดวงตา (目) ซึ่งปรากฏอยู่ในคำ 眼

จากตัวอย่างทั้งสองลักษณะข้างต้นนี้ แสดงว่า แม้การรู้จักส่วนประกอบแสดงความหมายจะมีส่วนช่วยในการอ่านและคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน แต่หากต้องการความถูกต้องแม่นยำ นำมีองค์ประกอบอื่นๆ มาช่วยในกระบวนการเชื่อมโยงและคาดเดาความหมายดังกล่าว จากผลการศึกษาวรรณกรรมและการออกแบบรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยพบว่า การช่วยผู้เรียนให้จดจำความหมายให้ดีและแม่นยำขึ้นได้ด้วยกระบวนการต่อไปนี้

- 1) การใช้ส่วนประกอบแสดงเสียงช่วยในการจดจำความหมาย
- 2) การใช้บริบทและส่วนประกอบแสดงเสียงและความหมายช่วยในคาดเดาคำศัพท์
ซึ่งจะช่วยในการเข้าใจเนื้อหา
- 3) การใช้อักษรผสมแบบสร้างตามความ (Huiyi) ช่วยในการจดจำส่วนประกอบแสดง
ความหมาย

จากการเปรียบเทียบผลคะแนนความสามารถในการอ่านโดยการคาดเดาความหมายของ
อักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค พบว่า ผู้เรียนทั้งหมดมีคะแนนความสามารถในการระบุความหมาย
สูงขึ้นมากกว่า 20 % โดยมีรายละเอียด คือ

ผู้เรียนที่ทำคะแนนสูงขึ้น 40 %	จำนวน 1 คน
ผู้เรียนที่ทำคะแนนสูงขึ้น 33.33 %	จำนวน 4 คน
ผู้เรียนที่ทำคะแนนสูงขึ้น 26 %	จำนวน 5 คน
ผู้เรียนที่ทำคะแนนสูงขึ้น 20 %	จำนวน 1 คน
ผู้เรียนที่ทำคะแนนสูงขึ้น 6 %	จำนวน 1 คน

เนื่องจากผู้เรียนต่างมีลีลาการเรียนแตกต่างกัน สำหรับผู้เรียนบางคน การเชื่อมโยง
ดังกล่าวอาจจะมีประโยชน์ช่วยในการจำได้ดี แต่สำหรับผู้เรียนบางคนอาจจะรู้สึกว่ายากและสับสน
ดังจะเห็นได้จากการสรุปความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเชื่อมโยงที่แตกต่างกัน คือ

ผู้ที่เห็นว่าการสอนส่วนประกอบอักษรส่งเสริมการเรียนรู้ ระบุว่า

“ผู้เรียนได้เปรียบเทียบตัวอักษรจีน ได้รู้ที่มาของตัวอักษร และการเชื่อมโยงของอักษรจีน มี
อักษรหลายตัวที่ผู้เรียนรู้ว่าเคยเห็นบ่อยๆ แต่จำไม่ได้และสับสน เช่นอักษร 超、绍、招 พอได้
ผ่านกระบวนการเรียนรู้ก็ช่วยให้จำได้ดีขึ้น ทำให้ได้รู้ว่าการประกอบกันเป็นอักษรมีหลักการช่วยจำ
โดยมีส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมาย ช่วยให้จำได้มากขึ้นกว่าเดิม”

ส่วนผู้ที่เห็นว่าการสอนส่วนประกอบอักษรไม่ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าที่ควร ระบุว่า

“ส่วนประกอบบางตัวเป็นส่วนแสดงเสียงในอักษรตัวหนึ่งและเป็นส่วนประกอบแสดง
ความหมายในอักษรอีกตัวหนึ่ง ดังนั้น นักศึกษาอาจพบกับความสับสน เช่น ในส่วนประกอบ 立 ซึ่ง
ถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบแสดงความหมายของอักษรผสมแบบสร้างตามความ (Huiyi zi) เป็น
立 (อ่านว่า wèi แปลว่า ท่าน) แต่ 立 ถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบแสดงเสียงใน 莅 (อ่านว่า lī
แปลว่า ดิ่ง) เป็นต้น ดังนั้น ผู้เรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้ว่า กลวิธีการประกอบอักษรมีทั้งกลวิธี
ที่สร้างตามเสียงและความหมาย (xingsheng) และกลวิธีที่สร้างจากส่วนแสดงความหมายตั้งแต่ 2
ส่วนขึ้นไป (huiyi)”

ตารางที่ 31 แสดงคำตอบประกอบบทอ่านที่ 1 ของผู้ทดลองรายบุคคลเปรียบเทียบก่อนและหลัง
การทดลอง

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม
1	ก่อน	B	C	A	A	A	A	B	B	B	A	B	B	6
	หลัง	B	C	C	C	C	B	A	B	A	C	B	B	5
2	ก่อน	B	A	C	B	C	C	C	C	A	C	B	C	3
	หลัง	B	C	C	A	C	A	B	C	B	B	C	C	4
3	ก่อน	A	A	B	A	B	C	B	B	C	C	A	A	4
	หลัง	A	B	B	C	B	C	B	B	B	C	B	B	8

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า ในข้อ 1 ผู้ที่เคยเลือกคำตอบ B จำนวน 2 คนเปลี่ยนไปเลือกคำตอบอื่น ซึ่งแสดงว่าผู้อ่านไม่เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านโดยอาจเป็นการตอบแบบสุ่มและบังเอิญตอบถูก หรือไม่ก็อาจเกิดจากความสับสนของส่วนประกอบอักษร ในการทำความเข้าใจบทอ่านและการตัดสินใจระบุอักษร ผู้เรียนต้องสามารถอ่านเนื้อเรื่องเข้าใจและแยกแยะความแตกต่างของรูปอักษร ในการพิจารณาด้านการระบุอักษรที่มีลักษณะขีดเส้นคล้ายกัน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการปรากฏตัวของอักษรในแผนการสอนดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 32 แสดงการปรากฏตัวของอักษรที่เป็นตัวเลือกในข้อคำถามของบทอ่านที่ 1

ตัวเลือก	ส่วนประกอบ	คำศัพท์	ปรากฏในอักษรเชื่อมโยง	ปรากฏในบทอ่าน	ปรากฏเพิ่มเติมในงานปฏิบัติ
船	舟+	坐船	บทที่ 10	บทที่ 3	-
航	舟+亢	航班	บทที่ 10	บทที่ 4	-
杭	木+亢	杭州		บทที่ 5,10	-
志	上+心		ไม่ปรากฏในบทเรียน		
卡	上+下	房卡	บทที่ 10	บทที่ 2,7	-
步	止+少	跑步	บทที่ 10		-
里	田+土	里面	-	บทที่ 5	เกือบทุกบท
理	玉+里	道理	บทที่ 10	-	บทที่ 4,5,6,7,8,9
埋	土+里	埋头	บทที่ 10	-	-

จากการตรวจสอบการปรากฏตัวของอักษรชุดที่ 1 และชุดที่ 2 พบว่า อักษรเหล่านี้มีการปรากฏตัวในบทก่อนหน้าบทที่ 10 แต่แทบจะไม่มีการใช้อักษรและคำศัพท์ที่ใช้อักษรเหล่านี้ในงานปฏิบัติ ชุดอักษรเหล่านี้กลับมาปรากฏตัวในบทที่ 10 ซึ่งเป็นบทสุดท้ายที่ชุดอักษรมีลักษณะขีดเส้นคล้ายกันและชวนให้สับสน ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า เนื่องจากในบทที่ 10 มีอักษรและคำศัพท์ที่มีลักษณะขีดเส้นคล้ายกันมากเกินไป อาจทำให้ผู้เรียนสับสน ในการสร้างความจำที่มีประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนอาจต้องสร้างความชัดเจนของการประกอบอักษรเหล่านี้ เช่น ควรเน้น

ส่วนประกอบแสดงความหมาย “เรือ” ในอักษร 航 และ 船 และส่วนประกอบแสดงต้นไม้ (木) ใน 杭 พร้อมทั้งจดจำในระดับคำศัพท์ เช่น 航班、坐船、杭州 และเน้นความแตกต่างระหว่าง 志、卡、步 โดยให้จดจำในระดับคำศัพท์เช่นกัน ดังตัวอย่าง

忐忑	忐忑	มาจาก 上 และ 下 ที่มีหัวใจเป็นส่วนประกอบด้านล่าง
房卡	卡	มาจาก 上 และ 下
跑步	步	มาจาก 止 เป็นส่วนประกอบด้านบนและ 少 เป็นส่วนประกอบด้านล่าง เป็นต้น

ส่วนในตัวเลือกรหัสที่ 3 (里、理、埋) มีผู้ตอบเพิ่มขึ้น จากการตรวจสอบวิธีการตอบของผู้เรียนพบว่า สำหรับผู้เรียนหลายคน สามารถจดจำ 里、理 ได้ในคำศัพท์ 里面、家里 และ 道理、理解 ซึ่งมีการปรากฏตัวในงานปฏิบัติหลายบท สอดคล้องกับข้อค้นพบของนักจิตวิทยาภาษาที่ว่า หน่วยย่อยที่สุดที่มนุษย์จดจำคือคำศัพท์ (Yang, Zhang, Zhao and Gu, 2006 อ้างถึงใน Zhao, 2008) และสอดคล้องกับข้อค้นพบของ Chen และ Wang (Chen and Wang, 2001) ที่ว่าหากคำศัพท์ปรากฏตัวบ่อย ส่วนประกอบแสดงเสียงหรือไม่ ไม่มีผลต่อการแยกแยะอักษร เนื่องจากเป็นการจดจำคำศัพท์เป็นตัว

2.1.4 ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับบทอ่านได้ถูกต้อง

ตารางที่ 33 แสดงผลคะแนนแบบทดสอบการทำความเข้าใจบทอ่านและเลือกคำตอบ แสดงความเข้าใจ

ข้อ	คำ ตอบ	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง					ความต่าง
		A	B	C	D	จำนวน ผู้ตอบถูก	A	B	C	D	จำนวน ผู้ตอบถูก	
1	B	7	2	2	1	2	8	4	-	-	4	+2
2	D	1	3	3	5	5	1	-	3	8	8	+3
3	B	1	3	6	2	3	1	6	3	2	6	+3
4	C	4	3	3	2	3	2	3	4	3	4	+1
5	D	3	3	3	3	3	-	4	2	6	6	+3
6	C	3	5	2	2	2	1	5	4	2	4	+2
7	D	2	5	1	4	4	1	2	2	7	7	+3
8	C	5	2	3	2	3	5	1	5	1	5	+2
9	C	1	5	3	3	3	3	5	3	1	3	0
10	A	2	4	2	4	2	2	1	8	1	2	0
11	C	2	4	4	2	4	3	4	5	-	5	+1
12	B	1	2	6	3	2	-	5	3	4	5	+3
13	D	2	5	3	2	2	2	3	3	4	4	+2
14	C	4	1	5	2	5	3	1	6	2	6	+1
15	B	3	1	3	5	1	-	4	5	3	5	+4

ตารางที่ 34 แสดงการวิเคราะห์ลักษณะของบทอ่านตามรายข้อ

บทอ่านที่	ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1-5 บทอ่านสั้นๆ ที่มี 2-3 ประโยค	1-5	+2	+3	+3	+1	+3										
6 บทอ่านไม่ยาวนัก มีคำถาม 2 ข้อ	6-7	-	-	-	-	-	+2	+3								
7 บทอ่านยาวขึ้น มีคำถาม 3 ข้อ	8-10	-	-	-	-	-	-	-	+2	0	0					
8 บทอ่านที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกันยาวขึ้น โดยมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อ 11-12 มีบทอ่านและคำถามของแต่ละข้อ ส่วนที่ 2 ข้อ 13-15 มีบทอ่านและคำถาม 3 ข้อ	11-12 ----- 13-15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+1	+3			
														+2	+1	+4

จากการตรวจสอบคำตอบของผู้ทดลองสำหรับข้อ 8-10 พบว่า ข้อ 8 มีผู้ตอบแบบ ทดสอบก่อนการทดลองถูกต้องมากขึ้นกว่าหลังการทดลอง 2 คนคือ จาก 3 คน เป็น 5 คน แต่ในข้อ 9 และข้อ 10 จำนวนผู้ทดลองที่ตอบถูกไม่เพิ่มขึ้นเลย ผู้วิจัยจึงจะได้นำบทอ่านที่ 7 และข้อคำถามทั้ง 3 ข้อ มาอภิปราย ดังนี้

บทอ่านที่ 7

大学毕业生刚进入社会的时候应该重视工资、奖金还是地位？许多大学生在选择工作的时候把薪水作为考虑工作的最主要因素，这个想法不完全是错的，但是如果有一个光明的前程，毕业生最首要考虑的应该是经验。

ข้อ 8.这段话认为大学毕业生刚开始工作时，最重要的事情是应该考虑 。

- a. 工资   b. 地位   c. 经验   d. 奖金

在开始工作前几年中，新毕业生应该在公司寻找机会提高工作技巧。在工作的过程中，尽量跟同事交流、请教、积累专业知识和工作经验。只有多年的锻炼才能获得更多的工作技巧，这样做，将来的工作前途就会更远大。

ข้อ 9. 丰富经验最适合的方法是 。

- a. 想办法   b. 看重赚钱   c. 发扬光大   d. 跟同事请教

ข้อ 10.这段话的主旨是 。

- a. 经验对毕业生很重要。   b. 新毕业生应该注重金钱。
c. 新毕业生都希望前途远大。   d. 经验只对刚毕业的学生重要。

จากการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของผู้เรียนที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลไว้หลังการสอบก่อนเรียน พบว่า ในบทอ่านมีคำศัพท์ที่ผู้ทดลองส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยจำนวนมาก ดังนี้

ตารางที่ 35 แสดงอักษรและคำศัพท์ในบทอ่านที่ 7 ที่ผู้เรียนระบุว่าไม่คุ้นเคยหลังจากทำ

แบบทดสอบก่อนการทดลอง

	คำศัพท์	จำนวนผู้ทดลองที่ระบุว่าไม่คุ้นเคย		คำศัพท์	จำนวนผู้ทดลองที่ระบุว่าไม่คุ้นเคย		คำศัพท์	จำนวนผู้ทดลองที่ระบุว่าไม่คุ้นเคย
1	奖金	12	16	寻找	7	31	将有	3
2	经验	12	17	选择	7	32	将来	3
3	前途	12	18	过程	7	33	作为	3
4	工资	11	19	锻炼	7	34	光明	3
5	因素	9	20	主旨	7	35	进入	3
6	前程	9	21	金钱	6	36	重视	3
7	赚钱	8	22	专业	6	37	发展	2
8	技巧	8	23	社会	5	38	希望	2
9	交流	8	24	首要	4	39	做	2
10	薪水	8	25	远大	4	40	开始	2
11	获得	8	26	尽量	4	41	许多	2
12	地位	8	27	最	4	42	积累	2
13	丰富	8	28	积累	4	43	看重	2
14	发扬光大	8	29	注重	3	44	新毕业	2
15	考虑	7	30	这样	3	45	方法	2
						46	清教	2

จากการตรวจสอบชุดคำศัพท์กับแผนการสอน พบว่า อักษรตัวใดตัวหนึ่งในคำศัพท์เหล่านี้ล้วนมีปรากฏในบทเรียนที่จัดการเรียนรู้ ปัญหาการอ่านของผู้เรียนไม่น่าจะเกิดจากการไม่รู้จักอักษรแต่น่าจะมาจากปัญหาการแบ่งคำศัพท์ ดังปรากฏในการขีดเส้นใต้คำศัพท์ซึ่งผู้เรียนขีดผิด ดังนี้

大学毕业生刚进入社会的时候应该重视工资、奖金还是地位？许多大学生在选择工作的时候把薪水作为考虑工作的最主要因素，这个想法不完全是错的，但是如果有一个光明的前程，毕业生最首要考虑的应该是经验。

在开始工作前几年中，新毕业生应该在公司寻找机会提高工作技巧。在工作过程中，尽量跟同事交流、请教、积累专业知识和工作经验。只有多年的锻炼才能获得更多的工作技巧，这样做，将来的工作前途就会更远大。

หรือที่ปรากฏในตัวเลือก เช่น

看重赚钱

发扬光大

新毕业生都希望前途远大。

นอกจากนี้ ปัญหาการรวมเป็นคำศัพท์ของอักษรก็เป็นปัญหาสำคัญเนื่องจากอักษรตัวหนึ่งเมื่ออยู่โดดๆ มีความหมายหนึ่ง แต่เมื่อรวมกันกลับได้ความหมายใหม่ หากไม่ทราบความหมายอักษรคำใหม่แต่ใช้การคาดเดาก็อาจทำให้ความเข้าใจไขว้เขวได้ เช่น

许多大学生在选择工作的时候把薪水作为考虑工作的最主要因素。

อักษร 薪 ซึ่งมีรูปแสดงเสียงเหมือน 新 อาจทำให้ผู้เรียนไขว้เขวว่าเกี่ยวข้องกับความใหม่ เมื่อปรากฏในบทอ่าน ผู้เรียนไม่ทราบว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำศัพท์ 薪水 แปลว่า เงินเดือน อักษร 水 อาจทำให้ผู้เรียนไขว้เขวว่าเกี่ยวกับน้ำ เมื่อคาดเดาผิดจึงไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง

จากตัวอย่างข้างต้น น่าจะสรุปได้ว่า หากจะใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นกับบทอ่านที่มีความยาวมากขึ้น นอกจากผู้เรียนต้องเข้าใจภาพรวมของบทอ่านอย่างถูกต้องแล้ว ยังควรเพิ่มการจัดการเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้

1. ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตัดคำในบทอ่าน
2. ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์จากการรวมอักษร

2.2 ผลการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพอันได้แก่ บันทึกการเรียนรู้ บันทึกการเรียนการสอน และการสังเกตแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นส่งผลต่อการเสริมสร้างทักษะการอ่านของผู้เรียนโดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นส่งผลเนื่องจากปัจจัยต่างๆ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 36 แสดงการสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ	ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิจัย (บันทึกการเรียนรู้ของผู้ทดลอง)
การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งอักษร คำศัพท์และกลวิธีการอ่าน	<p>“การเรียนรู้เทคนิคการคาดเดาเสียงมีส่วนช่วยในการอ่านได้มากเวลาที่เรารอ่านไม่ได้ เราสามารถเดาเสียงได้และเราสามารถตีความหมายได้ การเรียนในครั้งนี้สามารถใช้การสอบได้มาก และการคาดเดาสามารถทำให้เราอ่านเข้าใจได้โดยไม่ต้องอ่านได้ทุกคำ ฉันได้ประโยชน์จากการเรียน”</p> <p>“ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เพราะว่าทำให้เราได้ฝึกความคิด ฝึกการเดาว่าเราเดาเสียงถูกไหม ดูอะไรเป็นหลักเช่น การหาค่าเชื่อมโยง การอธิบายเกี่ยวกับบทเรียนหน้าห้อง รูปภาพกับตัวอักษร พออาจารย์สอนหรืออธิบายเราก็จะรู้ว่า เราผิดตรงไหน”</p> <p>“แต่ก่อนมักจะพยายามหาค่าแปลของคำศัพท์ทุกตัวที่พบซึ่งทำให้ยังสับสนและไม่เข้าใจ กลวิธีการอ่านช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่านซึ่งช่วยในการทำข้อสอบอ่านเนื่องจากสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและเดาคำศัพท์ที่หายไปได้โดยไม่ต้องแปลคำศัพท์ทุกตัว การเรียนรู้ช่วยผู้เรียนในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้มากขึ้นและสนุกกับการอ่านและการเรียน”</p>

	<p>“ได้เรียนรู้คำทับศัพท์ และเป็นประโยชน์ในการอ่านงานเขียนที่มีการทับศัพท์ เนื่องจากก่อนหน้านี้ เมื่อได้อ่านบทอ่านมักประสบกับอักษรและคำที่ไม่รู้จักและทำให้ท้อและไม่อ่านต่อ ซึ่งอันที่จริงอักษรที่ไม่รู้จักคือคำทับศัพท์นั่นเอง”</p> <p>“การแยกส่วนประกอบทำให้ได้เปรียบเทียบกับเสียงของอักษร นอกจากให้ออกเสียงถูกต้องชัดเจนมากขึ้น บางทีเจอคำศัพท์ที่มีอักษรสองตัว อ่านไม่ได้เลย แต่พอเดาเสียงของอักษรตัวหนึ่งได้ก็ทำให้เดาคำศัพท์ได้”</p> <p>“งานปฏิบัติช่วยพัฒนาการอ่านเพราะช่วยพัฒนาให้กล้าคาดเดามากขึ้น ทำให้เข้าใจและเรียนรู้คำศัพท์ใหม่และจำได้ดีขึ้น”</p> <p>“ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติเชื่อมโยงอักษร คาดเดาเสียงและความหมายแล้วนำเสนอ มีผู้สอนคอยชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง ได้รู้ข้อบกพร่องของตนเองเกี่ยวกับการจำอักษรและคำศัพท์และแก้ไขได้ตรงจุดมากขึ้น”</p> <p>“การเดาคำศัพท์ การอ่านเนื้อเรื่องและสรุปเนื้อเรื่องที่อ่านว่ามีหัวข้ออย่างไร และเนื้อความหลักของเรื่องคืออะไร ทำให้ได้เรียนรู้วิธีการอ่าน ขั้นตอนในการอ่านเนื้อหาให้เข้าใจและการเติมข้อความที่เชื่อมโยงกันและการเดาบทสนทนา การอ่านคำศัพท์จากเสียง การแบ่งตัวในการอ่านคำศัพท์ งานปฏิบัติในชั้นเรียน นอกจากทำให้พวกเราเข้าใจการเดาอักษรขึ้นมากขึ้น และการอ่านอย่างถูกวิธีแล้วยังช่วยการจับใจความสำคัญและประเด็นของเนื้อหาที่อ่านด้วย”</p> <p>“การแยกส่วนประกอบแสดงความหมายกับส่วนประกอบแสดงเสียงช่วยให้ได้คิดและรู้จักส่วนประกอบอักษรมากขึ้น พอนำมาเชื่อมโยงกับอักษรที่จำได้มาก่อนก็ช่วยให้จำอักษรตัวใหม่ได้ดีขึ้นและมากขึ้น”</p> <p>“แต่ก่อนเมื่อเจอกับคำศัพท์ที่ไม่คุ้นตาก็จะหาความหมายในพจนานุกรมและจดลงไปเลย ไม่คิดหรือคาดเดาก่อนอ่านจบก็ลืมไปแล้วว่าอักษรหรือคำที่ไม่รู้มีความหมายว่าอย่างไร พอได้มาเรียน (ในรูปแบบที่พัฒนาขึ้น) ได้อ่านและฝึกการคาดเดาความหมายจากส่วนประกอบอักษรก็ช่วยให้จำได้ดีขึ้นเพราะจำเป็นพูด พอเจออักษรที่คาดเดาไม่ออกและอาจารย์อธิบายให้สังเกตส่วนประกอบเป็นตัวช่วยจำ และให้จำเป็นภาพอักษรก็ทำให้จำง่ายขึ้น”</p> <p>“การโยงภาพไปหาความหมายของคำศัพท์ช่วยให้เราอ่านและจำได้ดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน ไม่เบื่อการสอนแบบนี้เป็นวิธีการที่ดี ผู้เรียนได้หลักการจำที่ดี”</p> <p>“เรียนแล้วสามารถจดจำเสียงและความหมายได้มากขึ้นกว่าเดิมมากและมากขึ้นเรื่อยๆตามแต่ละบท สามารถเชื่อมโยงคำได้ แยกอักษรได้ และตัวอักษรตัวหนึ่งอ่านว่าอะไร มาจากอะไร มีความหมายว่าอะไร ถ้ามารวมเป็นคำอ่านว่าอย่างไร ทำให้เราได้รู้ชัดเจนขึ้นจากการแยกและการเชื่อมโยงและได้เรียนรู้วิธีการอ่านที่ว่า อีกฝั่ง (ส่วนประกอบส่วนหนึ่ง) เป็นเสียงอีกฝั่ง (ส่วนประกอบอีกส่วนหนึ่ง) เป็นความหมาย และในการอ่านเนื้อเรื่องว่ามีตัวอักษรไหนที่เราไม่ได้ทำให้เรากล้าที่พูดมากขึ้น คำไหนที่เราไม่ได้ก็สามารถเดาเสียงและความหมายสรุปว่าได้เรียนรู้มากๆ ค่ะ ทำให้เข้าใจได้มากขึ้น จำได้มากขึ้น”</p>
การสร้าง ความตื่นตัว ให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่าง เป็นผู้กระทำ และ เสริมสร้างการ ใช้กระบวนการ ทาง ปัญญา	<p>“กิจกรรมในงานปฏิบัติช่วยพัฒนาการอ่านอย่างมาก คำไหนอ่านไม่ได้ก็สามารถเดาได้ กล้าคิดไม่กลัวผิด เมื่อผิดแล้วก็รู้เพราะในกิจกรรม อาจารย์จะบอกตอนท้ายว่าคำนั้นมีความหมายว่าอะไร มีที่มาอย่างไร”</p> <p>“ได้ใช้กระบวนการคิดและคาดเดาระหว่างปฏิบัติกิจกรรมก่อนที่จะได้ฟังคำตอบหรือคำอธิบายจากผู้สอนตามแบบการสอนแบบบรรยายแบบดั้งเดิม ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวและท้าทายความสามารถในการคิดและทำให้พยายามมากขึ้น เนื่องจากการเรียนจากการได้ใช้ภาษาในการปฏิบัติงานของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และจำอักษรขึ้นได้ดีขึ้น”</p> <p>“งานปฏิบัติให้โอกาสในการระดมความคิดและแลกเปลี่ยนความรู้ เรียนรู้คำศัพท์มากขึ้นเนื่องจากเพื่อนในกลุ่มจำอักษรและคำศัพท์และการช่วยกันเตือนให้จำด้วยตัวช่วยจำ”</p> <p>“การเรียนห้องนี้สนุก มีกิจกรรมให้ทำหลากหลาย สอนให้คาดเดาความหมายของคำศัพท์ทำให้รู้สึกตื่นเต้นและสนุกไม่ใช่เน้นแต่การท่องจำ”</p> <p>“งานปฏิบัติช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเพราะต้องฝึกอ่านก่อนและต้องค้นหาหรือคาดเดาคำศัพท์เองก่อน หลังจากที่เรานำเสนอแล้ว ผู้สอนจึงอธิบายและยกตัวอย่างให้เข้าใจ”</p>

	<p>“การเข้าใจส่วนประกอบแสดงความหมายเป็นตัวช่วยจำ ช่วยการจำคำศัพท์และความหมายได้เยอะ อาจารย์สอนให้สังเกตและจำส่วนประกอบว่าสื่อถึงอะไร เช่น 止 เท่า; 衣 เสื้อผ้า; IIII ภาษาจีน; 衣 โลหะ; 水 น้ำ เป็นต้น”</p> <p>“การที่นักศึกษาปฏิบัติก่อนอาจารย์อธิบาย ทำให้เราเข้าใจความหมายที่เราไม่รู้ได้มากขึ้น บางคำเป็นคำทับศัพท์ทำให้เรารู้คำศัพท์เหล่านี้มากขึ้น”</p>
การใช้กระบวนการอ่านในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีจุดประสงค์และอ่านอย่างมีความหมายในบริบท	<p>“ได้เรียนรู้ทักษะการอ่านโดยการอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจคร่าวๆ ก่อน เมื่อพบคำที่อ่านไม่ออกก็ข้ามไปก่อน ยังไม่ต้องแปลทีละตัว เมื่อรู้เรื่องคร่าวๆ แล้วจึงใช้เทคนิคการเชื่อมโยงเพื่อคาดเดาเสียงหรือความหมายอักษรที่ไม่รู้จัก”</p> <p>“ในกิจกรรมงานปฏิบัติ ผู้เรียนต้องอ่านและทำความเข้าใจคำศัพท์และเนื้อหาที่อ่านให้ดีก่อนการปฏิบัติ งานและการนำเสนอ โดยผู้สอนคอยสังเกตข้อบกพร่องที่ผู้สอนจะอธิบายและยกตัวอย่างให้เข้าใจ”</p> <p>“การเรียนรู้เรื่องส่วนประกอบของอักษรและการประกอบเป็นคำศัพท์ช่วยพัฒนาการอ่าน ทำให้อ่านคำบางคำได้มากขึ้นและถูกต้องขึ้น และเดาคำศัพท์หรือคำบางคำที่อ่านไม่ออกได้ การเรียนมีส่วนช่วยการอ่านมาก เพราะแต่ก่อนไม่ค่อยรู้เรื่องเกี่ยวกับส่วนประกอบของอักษรเลย และการแยกส่วนประกอบช่วยให้รู้ความหมายของศัพท์มากขึ้น จำได้ดีขึ้น”</p> <p>“เนื่องจากก่อนหน้านี้หากเจอศัพท์ที่เราอ่านไม่ออกหรือไม่รู้ความหมายก็จะข้ามผ่านไป บางครั้งก็ไม่ใส่ใจ แต่การเรียนทำให้เรารู้จักทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านแบบรวมๆ ก่อน แล้วค่อยมาดูว่าคำที่ดูเหมือนจะไม่รู้หรือจำไม่ได้จะเดาออกใหม่โดยการนึกถึงคำใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน แล้วลองอ่านอีกทีค่อยจับความและเดา คำที่เดาจากรูปตัวจีนไม่ได้ ให้เดาจากบริบท วิธีนี้ทำให้เราจดจำคำศัพท์เก่าใหม่ได้มากขึ้น เป็นผลดีและพัฒนาการอ่านให้เข้าใจได้ดีขึ้น”</p>
เนื้อหาและสื่อการสอนของรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้	<p>“บทเรียนมีเนื้อหาที่แตกต่างกันบ้าง คล้ายคลึงกันบ้าง ทำให้สนุกและได้เพิ่มความรู้อย่างขึ้นๆ ขึ้นไป”</p> <p>“รู้สึกสนุก เนื้อหาไม่น่าเบื่อเนื่องจาก (เอกสารประกอบการเรียน) มีรูปภาพประกอบทำให้ดูน่าสนใจมากขึ้น มีการให้ทำกิจกรรมทำให้สามารถคิด อธิบายและทำความเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น”</p> <p>“ชอบเรื่องพานักศึกษาไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ เพราะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เรื่องอื่นๆก็ประโยชน์มากสามารถนำไปใช้ในการเรียนภาษาจีนบทเรียนอื่นๆ ได้ ถ้าเรารู้ว่าคำนี้อ่านว่าอย่างไรและมีความหมายอะไรก็จะเข้าใจภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้นและก็จะใช้ได้ติดด้วย”</p> <p>“การจัดชุดอักษรที่เชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบช่วยให้จำเสียงและความหมายของอักษรได้ดีขึ้น พอเห็นอักษรในคำศัพท์ก็ช่วยให้จำคำศัพท์ใหม่ได้มากขึ้น และช่วยการแยกแยะความแตกต่างของอักษรที่มีรูปคล้ายกัน ทำให้สับสนน้อยลง”</p> <p>“บทเรียนแต่ละบท มีการแนะนำอักษรใหม่และบทพจนานุกรมของเก่าในบทก่อนๆ ซึ่งดีมาก พอได้เจออักษรและคำศัพท์ซ้ำก็เป็นการทบทวนไปในตัวและช่วยเตือนให้จำได้ดีขึ้น มีการทบทวนคำศัพท์อย่างต่อเนื่องดี”</p>
การสร้าง ความมั่นใจ เจตคติและแรงจูงใจในการเรียน	<p>“(วิธีการเรียนการสอน) แตกต่างค่ะ เพราะเรียนห้องนี้อาจารย์ให้ทำและแสดงความคิดออกมาก่อน แล้วค่อยมาเฉลยจึงทำให้พวกเรากล้า แสดงความคิด การเรียนไม่เบื่อ”</p> <p>“ได้คิดแล้วนำเสนอ สนุกดี ไม่น่าเบื่อ ได้พูดฟรีเซนต์ ดีกว่ามานั่งฟังสอนตามตำรา เปล่าๆ ไม่มีอะไร”</p> <p>“การวาดภาพประกอบทำให้เราจดจำได้ง่ายขึ้น”</p> <p>“ห้องเรียนนี้ไม่ได้เรียนแต่ในหนังสือ แต่มีกิจกรรมที่น่าสนใจ สนุกสนาน และไม่ยากเกินไป ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น”</p> <p>“ให้รวมกลุ่มทำกิจกรรมแล้วก็ช่วยกันทำ แบ่งงานกันเพื่อจะนำมาเสนอหน้าชั้นเรียนอย่างเช่นกิจกรรมในการแต่งประโยค อ่านข้อมูลสถานที่ต่างๆ พร้อมกับวาดภาพประกอบ แล้วก็ให้ออกมานำเสนออย่างที่เราไม่ต้องกังวลเลยว่าจะผิด เลยทำให้พวกเราน่าสนใจ กล้าที่จะแสดงออกด้วยค่ะ”</p>

	<p>“การนำเสนอช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ความมั่นใจและความกล้าแสดงออก เปิดโอกาสให้ได้ใช้ภาษาจีนในการพูดและได้ฝึกออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจนขึ้น การได้พูดนำเสนอผลงานช่วยให้ผู้นำเสนอเองจำได้ดีขึ้นและมากขึ้นด้วยเพราะต้องคิดและเรียบเรียงก่อนการนำเสนอให้เพื่อนร่วมชั้น”</p>
	<p>“เรียนห้องนี้ได้ให้คิดใช้ความคิด ปรัชญาหรือในสิ่งที่แต่ละคนเข้าใจเพื่อแบ่งปันความคิด เช่น อ่านเนื้อเรื่องแล้วอธิบายเนื้อหา กิจกรรมเชื่อมโยงคำและแยกตัวอักษร ล้วนแต่เป็นกิจกรรมที่ทำให้ความรู้เพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่ได้เข้ามาเรียนวิชาของอาจารย์ก็รู้สึกที่ภาษาจีนไม่ใช่วิชาที่ยากอะไรมากมาย ทำความเข้าใจกับมัน ค่อยๆ เรียนรู้ สนุกไปกับมัน เรียนแล้วไม่รู้สึกละเบื่อ เข้าใจได้มากขึ้น แล้วอาจารย์ก็กลับมาย้ำให้อีกที (language focus) จนพวกเราเข้าใจจริงๆ การสอนแบบนี้ดีจริงๆ นะคะ”</p>

จากผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นอาจสรุปได้ว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบของผู้เรียนหลังการทดลองที่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นซึ่งช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านทั้งในด้าน การระบุเสียงอ่าน การคาดเดาความหมาย และการทำความเข้าใจบทอ่าน ทั้งนี้ บทอ่านที่จะให้ผู้เรียนทำความเข้าใจบทอ่านโดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นควรเป็นบทอ่านสั้นๆ หากเป็นบทอ่านที่มีความยาวและคำศัพท์มากขึ้น ผู้เรียนควรได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านการประกอบเป็นคำศัพท์และการแยกคำศัพท์ในระหว่างการอ่านก็ช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจบทอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ข้อจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี มีข้อจำกัดของการวิจัยดังต่อไปนี้

(1) บริบทสังคมไทย

รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ใช้ได้เฉพาะกับนักศึกษาไทยเนื่องจากเนื้อหาในบทอ่านของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย

(2) อักษรเชื่อมโยงและคำศัพท์ในรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ใช้ได้เฉพาะกับการเชื่อมโยงของอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายที่ส่วนประกอบมีความสามารถในการแสดงเสียงหรือความหมายได้

(3) ความแตกต่างระหว่างบุคคล

การศึกษาวิจัยในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนานี้ ไม่ได้ครอบคลุมตัวแปรความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น เพศ รูปแบบการเรียน ความสนใจส่วนตัว และพื้นฐานทางสังคม เป็นต้น

(4) การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ

เนื่องจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นนอกจากสร้างขึ้นจากแนวคิดการค้นหาความเชื่อมโยงในอักษรผสมแบบสร้างตามเสียงและความหมายแล้ว ยังอาศัยหลักการของงานปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีวัฒนธรรมสังคมและบทอ่าน ดังนั้น การประเมินพัฒนาการความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นการประเมินจากการใช้รูปแบบทั้งรูปแบบ กล่าวคือ เป็นการประเมินการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง

4. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งจะนำเสนอเป็น 2 ประเด็น คือ

- 4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้
- 4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ
- 4.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) เป้าหมายของกิจกรรมและการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงาน

การนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับผู้เรียนที่ยังไม่คุ้นเคยอาจมีแนวโน้มจะมองงานปฏิบัติเป็น “ผลของงาน” มากกว่าเป็น “สื่อ” ในการเรียนรู้ ดังนั้น ในช่วงต้นของการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อม ทำความเข้าใจและปรับทัศนคติของผู้เรียนเกี่ยวกับเป้าหมายของการเรียน เป้าหมายของการปฏิบัติและการกำกับตนเองของผู้เรียน วิธีการที่ผู้วิจัยใช้คือ

1. การสร้างบรรยากาศเป็นมิตรและเสริมแรงทางบวก
2. การชี้ให้ผู้เรียนเห็นจุดประสงค์ที่แท้จริงของกิจกรรม

ผลของการทำความเข้าใจเป้าหมายของงานปฏิบัติที่ชัดเจนที่สุดคือ ผู้เรียนจะสื่อสารกันด้วยภาษาจีนมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้เรียนในการทดลองในครั้งนี้คุ้นเคยกับการการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างกันเนื่องจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

- (1) ทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษาในการพูดของผู้เรียนกลุ่มทดลองยังมีข้อจำกัดในการสื่อสารด้วยภาษาจีนจึงไม่สามารถใช้คำศัพท์และโครงสร้างภาษาจีนเพื่อสื่อสิ่งที่ตนต้องการด้วยภาษาจีนได้
- (2) ผู้เรียนในกลุ่มทดลองไม่กล้าพูดเพราะกลัวจะพูดผิดและจะทำให้ได้อาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพูดผิดต่อหน้าเพื่อน
- (3) หากใช้ภาษาจีนในการสื่อสารจะใช้เวลามากและจะไม่สามารถปฏิบัติงานให้ลุล่วง
วิธีการแก้ปัญหาของผู้วิจัยในงานวิจัยชิ้นนี้ คือ การเน้นย้ำให้ผู้เรียนตระหนักและเข้าใจว่าเป้าหมายหลักของการปฏิบัติงานคือ การฝึกทักษะภาษาจีน การปฏิบัติงานให้ลุล่วงแม้จะเป็นสิ่งสำคัญ แต่หากผู้เรียนปฏิบัติลุล่วงโดยไม่ได้พัฒนาภาษาสื่อสาร งานปฏิบัติซึ่งใช้เป็นเพียง “สื่อ” ก็จะมีประโยชน์ต่อการเรียนน้อยลง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ข้อชี้แนะเป็นผล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ปัญหาโดย
  1. ใช้การสื่อสารแบบสองทาง โดยเมื่อผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าผู้เรียนไม่ได้ใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติงาน หรือไม่ได้ปฏิบัติตามจุดประสงค์ ผู้วิจัยจะมีได้ “บอก” หรือ “เตือน” แต่จะ “ถาม” ผู้เรียนถึงสาเหตุที่ผู้เรียนไม่ได้ใช้ภาษาจีนหรือไม่ปฏิบัติตามจุดประสงค์และร่วมกันแก้ปัญหา
  2. เนื่องจากผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารด้วยภาษาจีนจำกัด การใช้ภาษาไทยแทรกในการสื่อสารด้วยโครงสร้างภาษาจีนช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำการสื่อสารต่อไปได้และผู้เรียนยังได้พัฒนาทักษะระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นการทำให้งานปฏิบัติไม่ยากเกินไป ระหว่างที่ผู้เรียนใช้ภาษาปะปนกัน ผู้สอนซึ่งสังเกตการณ์อยู่สามารถบันทึกคำไทยที่ผู้เรียนใช้แล้วนำคำศัพท์เหล่านั้นมาจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมคำศัพท์ภาษาจีน เป็นการสอนคำศัพท์ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการสื่อสารในอนาคต ให้ผู้เรียนฝึกฝนประโยคพื้นฐานที่ต้องใช้ในการสื่อสาร เช่น

“..... ภาษาจีนพูดอย่างไร”

หรือ หากฟังไม่เข้าใจสามารถใช้ประโยค

“ฉันไม่เข้าใจ ..... แปลว่าอะไร” เป็นต้น
  3. ใช้การเสริมแรงทางบวกด้วยคำชมเชยหรือของรางวัล การสร้างบรรยากาศเป็นกันเองและผ่อนคลาย โดยการเสริมแรงทางบวกสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามมากขึ้น

2) การกำกับดูแลระหว่างปฏิบัติกิจกรรม

ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้เรียนจำนวนหนึ่งคุ้นเคยกับการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้สอน ตัวอย่างเช่น เมื่อผู้สอนให้ปฏิบัติงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม ผู้เรียนส่วนหนึ่งมักจะรอจนกว่าผู้สอนจะเข้าไปใกล้แล้วจึงปฏิบัติให้ผู้สอนดูว่าถูกต้องหรือไม่ ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากความเคยชินของผู้เรียนในชั้นเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมกระบวนการ ความเชื่อว่าการปฏิบัติกันเองโดยที่ผู้สอนไม่ได้สังเกตเห็นเพื่อตรวจสอบไม่มีประโยชน์ จึงไม่ใส่ใจกับบทเรียนเท่าที่ควรและต้องการความสนใจจากผู้สอนอย่างใกล้ชิด

ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาข้างต้นโดยการปฏิบัติดังนี้

1. ชี้ให้ผู้เรียนเห็นว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกันเองก็มีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้โดยหากคู่หรือกลุ่มของตนแล้วไม่แน่ใจคำตอบก็สามารถสอบถามผู้สอนได้
2. การเสริมแรงทางบวกแก่คู่หรือกลุ่มที่ปฏิบัติงานอย่างอิสระและกำกับดูแลตนเองจะช่วยส่งเสริมให้คู่หรือกลุ่มที่รู้สึกต้องการพึ่งพิงผู้สอนพยายามมากขึ้น
3. ในการกำกับดูแล ผู้สอนควรสังเกตการณ์แบบสุ่ม (random) สลับกันไปเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มตื่นตัว ในขณะที่สังเกตการณ์กลุ่มหนึ่ง ผู้สอนอาจคอยฟังหรือมองดูกลุ่มอื่นๆ ด้วย เมื่อได้ยินหรือสังเกตเห็นข้อผิดพลาดก็จะสามารถบันทึกไว้หรือเข้าไปแก้ไขตามแต่ลีลาการเรียนของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม หรือแต่ละคน
4. ในกรณีของผู้เรียนที่ต้องการการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดเนื่องจากไม่ใส่ใจบทเรียน ผู้สอนไม่ควรละเลยแต่ควรสร้างความใกล้ชิดและทำความเข้าใจปัญหาของผู้เรียนคนนั้นๆ หรือกลุ่มนั้นๆ โดยอาจใช้เวลาหลังเลิกเรียนหรือเวลาพัก ในการสอบถามตรวจสอบถามด้วยบรรยากาศเป็นกันเอง ผ่อนคลายและด้วยความห่วงใย เมื่อได้รับรู้จากผู้เรียนถึงปัญหาที่รบกวนสมาธิในการเรียนของผู้เรียนก็หาวิธีแก้ไขเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามความพร้อมในขณะนั้นๆ

3) การป้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้สังเกตการใช้ภาษาของผู้เรียนระหว่างปฏิบัติงาน เมื่อพบเห็นผู้เรียนใช้ภาษาผิด ผู้สอนอาจไม่เข้าไปแทรกแซงเพื่อแก้ไขทันที แต่บันทึกไว้และนำมาจัดการเรียนรู้ในช่วงป้อนกลับโดยนอกจากไม่เอ่ยชื่อของผู้ที่ใช้ภาษาผิดแล้ว ยังให้การเสริมแรงทางบวกว่าผู้เรียนคนนั้นมีความกล้าใช้ภาษา และช่วยให้ผู้เรียนคนอื่นซึ่งอาจใช้ผิดเหมือนกันได้เรียนรู้ด้วย นับเป็นตัวอย่างที่ดี การกระทำดังกล่าว ผู้เรียนจะไม่รู้สึกเสียหน้าเมื่อพูดผิด

ในช่วงแรกการทดลอง เมื่อสังเกตเห็นการใช้ภาษาผิด ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการบันทึกข้อผิดพลาดและไม่แทรกแซงการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ผลที่เกิดขึ้นคือ เมื่อถึงช่วงนำเสนอผลงาน ผู้นำเสนอได้นำเสนอจากความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาที่ไม่ถูกต้อง ปรัชญาการณดังกล่าวไม่ก่อผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมโดยฐานความรู้เกี่ยวกับภาษาที่ผิด ในขณะที่ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนต้องอ่านและทำซ้ำหลายครั้งทำให้เกิดการบันทึกความจำที่ผิด และทำให้นำเสนอด้วยข้อมูลที่ผิดด้วย จากการสอบถามผู้เรียนและจากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ผู้วิจัยพบว่า สำหรับกลุ่มทดลองนี้ การแก้การใช้ภาษาที่ผิดสมควรกระทำอย่างทันทีหรือในตอนท้ายของกิจกรรมย่อยแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจาก

1. ในกิจกรรมอักษรเชื่อมโยง หากผู้เรียนจดจำการเชื่อมโยงผิด ก็อาจทำให้รูปแบบการค้นหาคำที่เชื่อมโยงใช้ไม่ได้
2. ในการนำเสนอ หากผู้เรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนผิดและผู้สอนแก้ไขภายหลังอาจทำให้ผู้เรียนอื่นๆ ที่ฟังสับสน
3. จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เมื่อนำเสนอผิดพลาดก็เกิดความอาย และขาดความมั่นใจ ในการเสนอครั้งต่อไปก็มักจะฟังฟังคำตอบของผู้สอนเพื่อตรวจสอบระหว่างที่กำลังนำเสนอตัวเอง

วิธีการป้อนกลับที่ผู้วิจัยใช้ในรูปแบบที่ทดลองมีดังนี้

1. การตั้งคำถาม
2. การชี้แนะตัวช่วยจำซึ่งเป็นส่วนประกอบแสดงเสียงหรือส่วนประกอบแสดงความหมาย
3. การยกตัวอย่าง
4. การเทียบเคียง
5. การให้เหตุผล
6. การตั้งประเด็น
7. การใช้ภาษาท่าทาง
8. การอธิบาย

อย่างไรก็ตาม การป้อนกลับไม่มีรูปแบบตายตัว ขึ้นอยู่กับลีลา (style) การเรียนของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน มีผู้เรียนจำนวนหนึ่งซึ่งนอกจากไม่รู้สึกรายในการพูดแล้ว ยังต้องการให้ผู้สอนแก้สิ่งที่ตนพูดทันทีระหว่างปฏิบัติงานหากพูดผิด ผู้สอนสามารถปรับลีลาการป้อนกลับสำหรับแต่ละบุคคลแตกต่างกันโดยการทำข้อตกลงกับผู้เรียนเป็นรายๆ ก็ได้

4) ความสัมพันธ์ของสมาชิกในชั้นเรียนและการจัดกลุ่ม

เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ให้ความสำคัญแก่การปฏิสัมพันธ์ ดังนั้นผู้เรียนจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มเสมอ ปรากฏการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในชั้นเรียนที่มีการจัดกลุ่มมีดังนี้

- ผู้เรียนมีแนวโน้มจะจัดกลุ่มกับเพื่อนที่สนิทกัน การจัดกลุ่มดังกล่าวทั้งผลต่อการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนี้

ข้อดีของการจัดกลุ่มของผู้เรียนเอง

- (1) ประหยัดเวลาในการจัดกลุ่มเนื่องจากเพื่อนที่สนิทกันมักจะนั่งด้วยกันหรือใกล้ๆ กัน เมื่อจับกลุ่มทำงานจึงไม่ต้องเสียเวลามาก
- (2) การทำงานราบรื่น เนื่องจากสนิทกัน ผู้เรียนปฏิบัติงานอย่างผ่อนคลาย เป็นการป้องกันปัญหาผู้เรียนที่มีปัญหากันมาก่อน เนื่องจากหากจัดกลุ่มโดยวิธีอื่นผู้เรียนที่ไม่ถูกกันอาจได้ปฏิบัติงานในกลุ่มเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติงานและการเรียนรู้ล้มเหลวได้

ข้อเสียของการจัดกลุ่มของผู้เรียนเอง

- (1) เนื่องจากผู้เรียนในกลุ่มสนิทกัน ทำให้บางครั้งการปฏิบัติกิจกรรมผ่อนคลายจนเกินไป และลดความจริงจังลง
- (2) ผู้เรียนเสียโอกาสการเรียนรู้จากเพื่อนที่ไม่สนิทกันซึ่งอาจมีมุมมองและวิธีคิดที่แตกต่าง

- ในการทำงานกลุ่มมักมีสมาชิกบางคนมีบทบาทมากกว่าสมาชิกคนอื่น

หากภายในกลุ่มมีผู้เรียนบางคนที่มีแนวโน้มจะเป็นผู้ปฏิบัติ หรือครอบงำมากกว่าสมาชิกคนอื่น ผู้สอนไม่ควรใช้วิธีการห้ามหรือปิดกั้นซึ่งเป็นการกระตุ้นทางลบโดยตรง ทั้งนี้ นอกจากอาจจะมีผลให้การปฏิบัติในกลุ่มชะงักงันแล้ว อาจทำให้ผู้เรียนที่กระตือรือร้นลดความกระตือรือร้นลง วิธีการแก้ปัญหาวิธีหนึ่งคือการมอบหมายภารกิจที่แตกต่างให้แก่สมาชิกในกลุ่มตั้งแต่ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

เนื่องจากลักษณะของการจัดกลุ่มส่งผลต่อการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงควรจัดกลุ่มโดยพิจารณาปัจจัยต่อไปนี้

- (1) ใช้วิธีการจัดกลุ่มหลากหลาย กล่าวคือ อาจมีการให้ผู้เรียนจัดกลุ่มกันเองบ้าง จัดกลุ่มโดยวิธีสุ่ม (random) บ้าง และจัดกลุ่มโดยข้อกำหนดบางอย่างเช่น กำหนดจากเพศ ความสนใจ ภูมิหลัง เป็นต้น

(2) กลุ่มหรือคู่ที่จัดกับเพื่อนที่นั่งข้างๆ กันเหมาะสำหรับกิจกรรมเล็กๆ ที่ใช้เวลาไม่มาก เพื่อไม่ให้เกิดกลุ่มเสียเวลาเกินไป ขณะที่กลุ่มที่จัดโดยคณะผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนต้องขยับและย้ายที่นั่งอาจทำให้ต้องเสียเวลาส่วนหนึ่ง แต่มีประโยชน์ที่เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ ผู้เรียนได้ขยับตัวและได้ปฏิบัติงานในกลุ่มที่แตกต่างและไม่คุ้นเคย ทำให้ต้องตื่นตัวขึ้น

5) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงอักษรจีน

ปรากฏการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงอักษรจีนคือ

- ผู้เรียนจดจำอักษรพื้นฐานไม่ได้
เทคนิคการจำด้วยการเชื่อมโยงในรูปแบบนี้ ผู้เรียนจำเป็นต้องจดจำอักษรพื้นฐานเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงกับอักษรอื่นๆ หากจำอักษรพื้นฐานไม่ได้ก็จะทำการเชื่อมโยงไม่ได้ รูปแบบดังกล่าวก็จะไม่สามารถนำมาใช้ได้
- ผู้เรียนส่วนมากคุ้นเคยกับการใช้พจนานุกรมหาความหมายของคำศัพท์และไม่กล้าลองฝึกทดลองดู
เนื่องจากเนื้อหาที่อ่านถูกออกแบบให้มีอักษรและคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยเพื่อจะได้ฝึกใช้ทักษะการคาดเดาเสียงและความหมายโดยการเชื่อมโยงส่วนประกอบอักษร แต่เนื่องจากผู้เรียนจำนวนมากยังคุ้นเคยกับการเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของอักษรและคำศัพท์ ผลก็คือ ผู้เรียนขาดทักษะการคาดเดาและไม่กล้าลองฝึกทดลองดู
- ความสับสนของส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมาย
เนื่องจากมีส่วนประกอบบางตัวเป็นทั้งส่วนแสดงเสียงและส่วนแสดงความหมาย นอกจากนี้ ผู้เรียนจำนวนมากไม่มีความรู้เกี่ยวกับกลวิธีการสร้างอักษร จึงไม่มีความรู้ว่ามีอักษรผสมทั้งแบบสร้างตามเสียงและความหมาย และอักษรผสมที่สร้างตามความ ทำให้เกิดความสับสน

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเหล่านี้คือ

(1) ในคาบแรกๆ ของการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ ผู้สอนควรทบทวนอักษรและคำศัพท์ที่เป็นความรู้เดิมเพื่ออย่างน้อยให้รับรู้ร่วมกันว่า อักษรใดบ้างคืออักษรที่ผู้เรียนสมควรจดจำเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ ทั้งนี้ ในกรณีของผู้เรียนอ่อนที่อาจจะยังจดจำเพื่อเขียนออกมาไม่ได้ แต่ควรให้คุ้นเคยกับ

รูปและส่วนประกอบอักษร และความหมาย เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะการเชื่อมโยง

- (2) ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าลองเชื่อมโยงส่วนประกอบอักษรและคาดเดาเสียงและความหมาย ทั้งนี้ เมื่อผู้เรียนพบอักษรและคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยมักจะต้องการรู้ให้แน่ชัดว่า อักษรหรือคำศัพท์นั้นอ่านอย่างไร และแปลว่าอะไร ซึ่งอันที่จริงนับเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี แสดงให้เห็นความใส่ใจในการเรียน แต่ในการอ่านบทอ่านที่ปรากฏในโลกที่เป็นจริงหรือในการสอบ มักมีอักษรและคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่รู้จัก ผู้เรียนควรฝึกอดทนกับความกำกวม (tolerant to ambiguity) ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดย

- ก. การสร้างโอกาสให้คาดเดาเสียงอ่านหรือความหมาย
- ข. จากนั้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความถูกต้องโดยทันที
- ค. ผู้สอนให้ความกระจ่างด้วยคำอธิบาย พร้อมกับวิเคราะห์การคาดเดานั้นๆ ว่าถูกต้องหรือผิดพลาดตรงที่ใด
- ง. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างการจดจำโดยการเชื่อมโยงจากความถูกต้องหรือผิดพลาดนั้นกับอักษรพื้นฐานที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว (เพื่อจดจำอักษรตัวใหม่) หรือ กับอักษรตัวอื่นที่ผู้เรียนอาจเคยเห็นแต่จำไม่ได้ (เพื่อจดจำอักษรตัวอื่นๆ ต่อไป)
- จ. ผู้สอนสร้างโอกาสในการเชื่อมโยงอักษรที่ได้เพิ่มพูนเข้ามาเครือข่ายการเชื่อมโยงกับอักษรที่เรียนในบทเรียนใหม่ๆ แต่ละบท และประยุกต์ใช้กลวิธีในการอ่านควบคู่กับทักษะการคาดเดาจากการเชื่อมโยง

- (3) เนื่องจากส่วนประกอบบางตัวเป็นทั้งส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมาย ทำให้ผู้เรียนสับสน การแก้ปัญหาในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำโดย

- ก. ใช้หลักการของการค้นหาความจำที่เชื่อมโยงโดยการจำกัดจำนวนอักษรที่จะเชื่อมโยงและนำเสนอส่วนประกอบตัวดังกล่าวในคราวเดียวกัน แล้วให้ผู้เรียนจดจำให้ได้ว่าส่วนประกอบดังกล่าวเป็นส่วนแสดงเสียงของอักษรตัวหนึ่งและเป็นส่วนแสดงความหมายของอักษรอีกตัวหนึ่ง
- ข. ต่อมาจึงนำเสนออักษรที่มีส่วนประกอบดังกล่าวโดยนำเสนอชุดอักษรที่แสดงเสียง 1 ชุดพร้อมกับอักษรที่ใช้ส่วนประกอบดังกล่าวเป็นส่วนแสดงความหมาย 1 ตัวและจดจำไปพร้อมกัน

ค. จากนั้นจึงแยกส่วนแสดงเสียงของอักษรดังกล่าวไปจดจำกับอักษรที่มีส่วนแสดงเสียงอื่นๆ

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. อาจารย์ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนควรพิจารณานำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยอาจารย์ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับที่ไม่ใช่ระดับปริญญาบัณฑิตอาจปรับเนื้อหาและรายละเอียดของขั้นตอนให้สอดคล้องกับระดับอายุและบริบทของผู้เรียนที่แตกต่างกัน
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นให้ความสำคัญแก่บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนแตกต่างจากแบบดั้งเดิม ผู้เรียนเข้าร่วมการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มตัว กระทำการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติงาน ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก บันทึกข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาของผู้เรียน และป้อนกลับเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด ผู้สอนและผู้เรียนที่ยังไม่คุ้นเคยกับบทบาทดังกล่าวอาจต้องใช้เวลาศึกษากระบวนการและขั้นตอนเพื่อสามารถประยุกต์ใช้รูปแบบดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ในการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปสร้างแผนการสอน ผู้สอนควรศึกษาบริบทและเนื้อหาที่จะจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดทำชุดอักษรเชื่อมโยงซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของการจัดการเรียนรู้นั้นๆ ทั้งนี้ ผู้สอนควรเลือกอักษรและส่วนประกอบอักษรที่มีความจำเป็นสำหรับระดับของผู้เรียนและเป็นอักษรที่จะมีการใช้ในบทเรียนบ่อยและเป็นอักษรที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเชื่อมโยงเพื่อการจำอักษรตัวอื่นๆ ต่อไปได้ในอนาคต
4. ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติในกลุ่มแตกต่างกันตามโอกาสเพื่อให้ผู้เรียนได้ส่งเสริมการเรียนรู้แก่กันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากบุคคลแตกต่างกัน ในทางกลับกัน สำหรับกิจกรรมในแต่ละคาบ ผู้สอนอาจไม่จำเป็นต้องสลับกลุ่มทุกครั้งเนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนสับสนและสิ้นเปลืองเวลา หากผู้สอนมีเจตจำนงจะจัดผู้เรียนบางคนเข้ากลุ่มกับผู้เรียนบางคน เช่น ผู้เรียนที่เก่งกับผู้เรียนที่อ่อนกว่า ผู้สอนควรใช้กลยุทธ์ที่แนบเนียนเพื่อไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณจัดโดยการบังคับหรือได้อายุที่เป็นผู้เรียนอ่อน เป็นต้น
5. ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ นอกจากใช้แบบทดสอบต่างๆ แล้ว บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยผู้สอนในการประเมินการเรียนรู้ได้ดีอีกวิธีหนึ่ง ในการบันทึกการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถตรวจสอบการประเมินตนเองของผู้เรียน ความเข้าใจเนื้อหาและทักษะที่ฝึกฝน ตลอดจน

ทัศนคติและความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้และข้อควรปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

4.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่น่าจะศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป ดังนี้

1. การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติร่วมกับเทคนิคการเชื่อมโยงในการสอนภาษาจีนที่ส่งผลต่อตัวแปรตามที่แตกต่างกัน เช่น ความสามารถในการพูด หรือ ความสามารถในการเขียน
2. การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติร่วมกับเทคนิคการเชื่อมโยงในการสอนภาษาจีนโดยกำหนดตัวแปรต้นที่แตกต่างกัน เช่น รูปแบบการกำกับดูแล รูปแบบการป้อนกลับ หรือ รูปแบบการจัดกลุ่ม
3. การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติร่วมกับเทคนิคการเชื่อมโยงในการสอนภาษาจีน โดยให้ความสำคัญแก่การเชื่อมโยงอักษรพ้องเสียง (tongyin zi) หรือการเชื่อมโยงระดับคำศัพท์ (cihui) ที่ประกอบจากอักษรตัวเดียวกัน
4. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับวิชาภาษาต่างประเทศอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นภาษาค่าสะกดก็ได้โดยในแนวความคิดการเชื่อมโยง ใช้การเชื่อมโยงรากคำศัพท์ตามธรรมชาติของภาษานั้นๆ
5. การศึกษาเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบซ้ำทั้งกับผู้เรียนที่เรียนอ่อน ผู้เรียนระดับปานกลางและผู้เรียนที่เก่งเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนชุดนี้ให้ครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันเอเชียศึกษา. ศูนย์จีนศึกษา. 2551ก. การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย : นอกระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันเอเชียศึกษา. ศูนย์จีนศึกษา. 2551ข. การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย : ระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชิตชน ประโทนเทพ. 2550. ผลของการอ่านภาษาอังกฤษแบบกว้างและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนิสิตนักศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐกานต์ สุขชื่น. 2548. ผลของการเรียนผ่านเว็บแบบซิงโครนัสและอซิงโครนัสในการเรียนการสอนแบบเน้นงาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัดจรี จาตุรพิทักษ์กุล. 2550. ผลกระทบของความสามารถทางภาษาและภูมิหลังความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจของนักศึกษาไทยระดับบัณฑิตศึกษา กลวิธีในการสอบและเจตคติต่อแบบทดสอบ วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงใจ จงธนากร. 2550. ผลกระทบของการใช้เทคนิคการประเมินการอ่านต่างรูปแบบและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีต่อความเข้าใจการอ่าน วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ถาวร สิกขโกศล. 2551. วิวัฒนาการการสร้างอักษรจีน. ศิลปวัฒนธรรม กันยายน 2551 : 163-169.

ทิพวัลย์ สุพิน. 2551. อภิปรายปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษา. ใน บันทึกรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย, หน้า 75-84. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนาชาติ หล่อนกลาง. 2550. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการ
สอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่าน
ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ คำปัน. 2540. ผลของการอ่านซ้ำและพฤติกรรมนำตนเอง ที่มีต่อทักษะการอ่านและการแผ่
ขยายทักษะการอ่านของนักเรียนชาวเขาชั้นประถมปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิมล สุขะวาทิ. 2550. การพัฒนาโมดูลตามหลักการของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มเชิงสังคมและ
ทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการอ่านและความสามารถ
ทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2549). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พิษณุ สุวรรณะชฎ. 2551. ปาฐกถาพิเศษ. ใน บันทึกรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ การเรียน
การสอนภาษาจีนในประเทศไทย, หน้า 67. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาตามดวงลี. 2551. ปาฐกถาพิเศษ. ใน บันทึกรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ การเรียนการ
สอนภาษาจีนในประเทศไทย, หน้า 86. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุวดี ธีรธราดล, 2553. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามทฤษฎีการรับรู้
ความสามารถของตนเองและการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการ
พูดภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร ศูนย์กลาง. 2549. การศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ การสอนแบบ
เน้นรูปภาษาและงานปฏิบัติ และการสอนแบบประเพณีนิยมต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ สถาบัน
ภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมภพ มานะรังสรรค์. 2551. ภาษาจีนสำคัญสำหรับคนไทยเพียงใด. ใน บันทึกรายงานการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการ การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย, หน้า 21-23. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมลักษณ์ สุขเมธ. 2539. การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษแบบเน้นงานปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร ชูตินทรานนท์. 2551. คำกล่าวเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ. ใน บันทึกรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย, 28. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีรักษ์ มีแจ้ง. 2547. การพัฒนารูปแบบการสอนกลวิธีการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้การอ่านสำหรับนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Aebersold, J. A. and Field, M. L. 2002. From reader to reading teacher: Issues and strategies for second language classrooms. NY : Cambridge University Press.
- Allen, R. J. 2008. Why learning to write Chinese is a wasted of time: A modest proposal. Foreign Language Annals 41(2) : 237-251.
- Anderson, D.E., Heibert, J. and Scott, I.W. 1985. Becoming a national of readers: The report of the commission on reading. Washington D.C.: National Institute of Education.
- Anton, M. 1999. A learner-centered classroom. Sociocultural perspectives on teacher-learner interaction in the second language classroom. The Modern Language Journal 83 : 303-318.
- Atkinson, R.C. and Shiffrin, R.M. 1968. Human memory: A proposed system and its control processes. In W.K. Spence. W.K. and Spence, J.T. (Eds.), The psychology of learning and motivation: Advances in research and theory, pp. 89-195. New York : Academic Press,
- Barnett, M.A. 1989. More than meet the eye/ Foreign language reading: Theory and practice. New Jersey : Prentice Hall Regents.
- Brosnan, D., Brown, K. and Hood, S. 1984. Reading in context. Adelaide : National Curriculum Resource Center.

- Bygate, M., Skehan P., Swain and M. (Eds.). 2001. Researching pedagogic tasks, second language learning, teaching and testing. Harlow : Longman.
- Cameron, L. 2001. Children learning a foreign language. In Teaching language to young learners, pp. 1-99. Cambridge : Cambridge University Press.
- Chamot, A. U. and O'Malley, J.M. 1994. Language learner and language learning strategies. In Ellis, N. (Ed.), Implicit and explicit learning of language, 371-392. London : Academic Press.
- Clark, K.F. and Graves, M. F. 2005. Scaffolding students' comprehension of text. The reading teacher, 58 (6) : 570-580.
- Collins, A.M. and Loftus, E.F. 1975. A spreading activation theory of semantic processing. Psychological review 82, 407-428.
- Cui, Xiliang. 2007. Preface. In Guder, A., Jiang, Xin and Wan, Yexin (Eds.), The cognition, learning and teaching of Chinese characters. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Dew, J. E. 2007. Language is primary, script is secondary: The importance of gaining a strong foundation in the language before devoting major efforts to character recognition. In Guder, A, Jiang, Xin and Yexin Wan (Eds.), The cognition, learning and teaching of Chinese characters, 451-462. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Duff, P. 1986. Another look at interlanguage talk: Taking task to task. In R. Day (ed.), Talking to learn: Conversation in second language acquisition. Rowley, Mass : Newbury House.
- Dunn, W. and Lantolf, J. 1998. i+1 and the ZPD: Incommensurable constructs; incommensurable discourses. Language Learning 48 : 411-442.
- Ellis, R. 1991. Second language acquisition and language pedagogy. Clevedon : Multilingual Matters.
- Ellis, R. 2009. Task-based language learning and teaching. Oxford : Oxford University Press.

- Everson, M. E. 1998. Word recognition among learners of Chinese as a foreign language: investigating the relationship between naming and knowing. Modern Language Journal 82 : 194-204.
- Fitzgerald, J. and Graves, M. F. 2004. Scaffolding reading experiences for English language learners. Massachusetts : Christopher-Gordon.
- Gass, S. 2003. Input and interaction. In C. Doughty, and M. Long (Eds.), Handbook of second language acquisition. Oxford : Blackwell.
- Gass, S. and Varonis, M. 1984. The effect of familiarity on the comprehension of non-native speech. Language Learning 34 : 65-89.
- Grabe, W. and Stoller F.L. 2002. Teaching and researching reading. London : Longman.
- Graves, M. F. and Graves, B. B. 1994. Scaffolding reading experiences. MA : Christopher-Gordon.
- Graves, M. F. and Fitzgerald, J. 2003. Scaffolding reading experiences for multilingual classrooms. English learners: Reaching the highest level of English literacy. pp. 96-124. International Reading Association. [On-line].
- Guder, A. 2007. The Chinese writing system as third dimension of foreign language learning. In Guder, A, Jiang, Xin and Yexin Wan (Eds.), The cognition, learning and teaching of Chinese characters, 17-32. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Guder, A., Jiang, Xin, and Wan, Yexin (Eds.). 2007. The cognition, learning and teaching of Chinese characters. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Hayden, J.J. 2003. Shocking our students to the next level: Language loss and some implications for teaching Chinese as a foreign language. Journal of the Chinese Language Teachers Association, 38 (3) : 1-20.
- Hayden, J.J. 2007. Breaking the camel's back: Cognitive load and reading Chinese. In Guder, A., Jiang, Xin Jiang and Wan, Yexin (Eds.), The cognition, learning and teaching of Chinese characters, 315-353. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.

- Jackson, N. E., Everson, M. E. and Ke, C. 2003. Beginning readers' awareness of the orthographic structure of semantic-phonetic compounds: Lessons from a study of learners of Chinese as a foreign language. In Mc.Bride-Chang, C. and Chen, Huan-chih (Eds.), Reading development in Chinese children, 141-123. Praeger Publishers.
- Johnson, K. 2001. An introduction to foreign language learning and teaching. Harlow : Pearson Education Limited.
- Joyce, B. and Weil, M. 2000. Models of teaching. 6th edition. Mexico City : Books/Cole Publishing Company.
- Ke, Chuanren. 1998a. Effects of language background on the learning of Chinese characters among foreign language students. Foreign Language Annals 31(1) : 91-100.
- Ke, Chuanren. 1998b. Effects of strategies on the learning of Chinese characters among foreign language students. Journal of the Chinese Language Teacher Association 33 (2) : 93-112.
- Kosslyn, S.M. and Koenig, O. 1992. Wet mind: The new cognitive neuroscience. New York : The Free Press.
- Krashen, S. 1981. Second language acquisition and second language learning. Oxford : Pergamon.
- Krashen, S. 1985. The input hypothesis : Issues and Implications. London : Longman.
- Kupfer, P. 2007. Eloquent but blind - The problem of reading proficiency in Chinese as a foreign Language. In Guder, A., Jiang, Xin and Wan, Yexin (Eds.), The cognition, learning and teaching of Chinese characters, 17-32. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Lakoff, G. 1987. Women, fire and dangerous things: What categories reveal about the mind. Chicago : University of Chicago Press.
- Lakoff, G. and Johnson, M. 1980. Metaphors we live by. Chicago : University of Chicago Press.
- Lantolf, J. (ed.). 2000a. Sociocultural theory and second language learning. Oxford : Oxford University Press.

- Lantolf, J. 2000b. Second language learning as a mediated process. Language Teaching 33 : 79-96.
- Lantolf, J. and Pavlenko, A. 1996. Sociocultural theory and second language acquisition. Annual Review of Applied Linguistics 15 : 108-124.
- Lee, J. 2000. Tasks and communicating in language classrooms. Boston : McGraw-Hill.
- Li, Wenzhi. 2004. The "grapheme combination method": Teaching and learning Chinese characters through associative links. Ph.D. dissertation. Virginia: George Mason University.
- Lieberman, D.A. 2004. Learning and Memory- An integrated approach. Belmont, CA : Wadsworth/Thomson Learning.
- Long, M. 1983. Native speaker/non-native speaker conversation and the negotiation of comprehensible input. Applied Linguistics 4 : 126-141.
- Long, M. 1985. A role for instruction in second language acquisition: Task-based language teaching. In K. Hyltenstam and M. Pienemann (eds.), Modelling and assessing second language acquisition. Clevedon: Multilingual Matters.
- Long, M. 2000. Focus on form in task-based language teaching. In R. Lambert and E. Shohamy (Eds.), Language policy and pedagogy: Essays in honor of A. Ronald Walton. Philadelphia: John Benjamins.
- Neath, I. and Surprenant, A.M. 2003. Human memory- An introduction to research, data and theory. Belmont, CA : Wadsworth/Thomson Learning.
- Nunan, D. 2004. Task-based language teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nunan, D. 2006. Designing tasks for the communicative classroom. Cambridge : Cambridge University Press.
- O'Donnell, M.P. and Wood, M. 2004. Becoming a reader: a development approach to reading instruction. 3rd ed. Boston : Pearson.
- O'Malley, J.M. and Chamot, A.U. 1990. Learning strategies in second language acquisition. NY : Cambridge University Press.

- Pica, T., Lincoln-Porter F., Paninos, D, and Linnell, J. 1996. 'Language learners' interactions: How does it address the input, output and feedback needs of L2 learners? TESOL Quarterly 30 : 59-84.
- Prabhu, N.S. 1987. Second language pedagogy. Oxford: Oxford University Press.
- Raaijmakers, J.G. and Shiffrin, R.M. 1981. SAM: Search of associative memory. Psychological Review 88 : 93-134.
- Richards, J., Platt, J., and Weber, H. 1985. Longman Dictionary of Applied Linguistics. London : Longman.
- Richardson, T. W. 2007. Chinese character memorization and literacy: Theoretical and imperical perspectives on the sophisticated version of an old strategy. In Guder, A., Jiang, Xin and Wan, Yexin (Eds.), The cognition, learning and teaching of Chinese characters, 315-353. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Rivers, W. and and Temperley, M. 1978. A practical guide to the teaching of English as a second or foreign language. New York : Oxford University Press.
- Schinke-Llano, L. 1993. On the value of a Vygotskian framework for SLA theory. Language Learning 43 : 121-129.
- Shen, H. H. 2008. An analysis of word decision strategies among learners of Chinese. Foreign Language Annals 41(3) : 501-524.
- Shu, H. and Anderson, R.C. 1999. Learning to read Chinese: The development of metalinguistic awareness. In Wang, J., Ithoff, A. W. and Chen, H.C. (Eds.). Reading Chinese script: A cognitive analysis. Mahwah, NJ : Laurence Erlbaum.
- Siegel, Sidney. 1956. Nonparametric statistics for the behavioral sciences. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Skehan, P. 1996. A framework for the implementation of task-based instruction. Applied Linguistics 17 : 38-62
- Skehan, P. 1998. A Cognitive Approach to language learning. Oxford : Oxford University Press.
- Skehan, P. 2003. Task-based instruction. Language teaching : 36: 1-14.
- Smith, F. 1978. Reading. Cambridge : Cambridge University Press.

- Sousa, D.A. 2005. How the brain learns to read. California : Corwin Press.
- Sun, Lam. 2007. The building of systematic knowledge of the Chinese characters and the enhancement for text reading habits for CFL beginners- some experiences. In Guder, A., Jiang, Xin and Wan, Yexin (Eds.), The cognition, learning and teaching of Chinese characters, 437-449. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Swain, M. 2000. The output hypothesis and beyond: Mediating acquisition through collaborative dialogue. In J. Lantolf (ed.), Sociocultural theory and second language learning, pp.97-114. Oxford : Oxford University Press.
- Tulving, E. 1972. Episodic and semantic memory. In E. Tulving, E. and Donaldson, W. (Eds.), Organization of memory. New York : Academic Press.
- Urquhart, S. and Cyril, W. 1998. Reading in a second language process, product and practice. Malaysia : Addison Wesley Longman Limited.
- Vygotsky, L. 1978. Mind in society. Cambridge : MIT Press.
- Vygotsky, L. 1987. The collected works of L.S.Vygotsky. Volume 1. Thinking and speaking. New York : Plenum Press.
- Willis, J. 1998. A Framework for task-based learning. Essex : Addison Wesley Longman Limited.
- Willis, D. and Willis, J. 2007. Doing task-based teaching. Oxford : Oxford University Press.
- Wright, T. 1987. Instructional task and discorsal outcome in the L2 classroom. In C. Candlin and D. Murphy (eds.), Language learning Tasks. New Jersey : Prentice Hall International.
- Zhu, Zhiping. 2007. The connection between Chinese characters and vocabulary teaching. In Guder, A., Jiang, Xin and Wan, Yexin (Eds.). In The cognition, learning and teaching of Chinese characters, 302-314. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.

ภาษาจีน

- A, Lita. 2010. Taiguo xuesheng Hanyu danzidiao xide guocheng de shiyan fenxi. Tianjin Shifan Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Beijing Yuyan Xueyuan Yuyan Jiaoxue Yanjiusuo. 1996. Xiandai Hanyu pinlü cidian. Beijing : Beijing Yuyuan Xueyuan Chubanshe.
- Chen, A'bao, and Wu, Zhongwei. 2007. Xiandai Hanyu gailun. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Chen, Baoguo and Peng, Danling. 2001. Hanzi shibie zhong xingyinyi jihuo shijian jincheng de yanjiu. Xinli Xuebao di 33 juan : 1-6.
- Chen, Dongdong. 2005. Yong Renwuxing Xuexi Lilun Zhidao Meiguo Xuesheng de Hanyu Xuexi. Guoji Hanyu jiaoxue dongtai yu yanjiu di 3 qi : 564-573.
- Chen, E. 2006. Taiguo xuesheng Hanyu xide zhong de yuyin pianwu yanjiu. Yunnan Shifan Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Chen, Hui and Wang Kuijing. 2001. Waiguo xuesheng shibie xingshengzi de shiyan yanjiu. Shijie Hanyu jiaoxue di 2 qi : 75-80.
- Chen, Yanyi. 2007. Yi Taiguo Qinglai Huanghouj Daxue Hanyu jiaoxue shizhan weili. Xiamen Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Chen, Zuohong and Tian, Yan. 2006. Tiyan Hanyu – Liuxue pian. Beijing : Gaodeng Jiaoyu Chubanshe.
- Chen, Zuohong and Tian, Yan. 2008. Tansuo yi renwu wei zhongxin de tiyanshi duiwai Hanyu ketang jiaoxue moshi. Minzu Jiaoyu Yanjiu di 4 qi di 19 juan : 93-98.
- Cheng, Xiaotang. 2004. Renwuxing yuyan jiaoxue. Beijing: Gaodeng Jiaoyu Chubanshe.
- Cui, Yonghua. 1999. Jichu Hanyu jiaoxue moshi de gaige. Shijie Hanyu jiaoxue di 1qi.
- Feng, Liping. 1998. Duiwai Hanyu jiaoxue yong 2905 Hanzi de yuyin zhuangkuang fenxi. Beijing Shifan Daxue Xuebao (Shehui Kexueban), 6 : 94-101.
- Gao, Lianping. 2010. Zhongji jieduan Taiguo xuesheng Hanyu xuexi shengdiao yanjiu. Xinan Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Gao, Liqun and Meng, Ling. 2000. Waguo liuxuesheng Hanyu yueduzhong yin,xing xinxi dui Hanzi bianren de yingxiang. Shijie Hanyu Jiaoxue di 4 qi.

- Guo, Xiaoyu. 2009. Taiguoren Hanyu xide zhongjie yuyin shengmu xitong yanjiu. Dalian Ligong Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Goujia Duiwai Hanyu Jiaoxue Lingdao Xiaozu Bangongshi (Ed.). 2002. Gaodeng xuexiao waiguo liuxuesheng Hanyu jiaoxue dagang (Changqi jinxiu). Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Goujia Duiwai Hanyu Jiaoxue Lingdao Xiaozu Bangongshi Hanyu Shuiping Kaoshibu. 1992. Hanyu shuiping cihui yu Hanzi dengji dagang. GBeijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Guojia Yuyan Wenzhi Gongzuo Weiyuanhui. 1988. Xiandai Hanyu changyong zibiao. Yuwen chubanshe.
- Han, Baocheng. 2003. Yuyan ceshi de xin jinzhan: jiyu renwu de yuyan ceshi. Waiyu jiaoxue yu yanjiu (waiguo yuwen shuangyue kan) di 35 jian 5 qi : 352-358.
- Han, Guanling. 2009. Taiguo xuesheng Hanzi xide celue de yanjiu. Beijing Yuyan Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Hao, Meiling. 2009. Taiguo xuesheng Hanyu fayin zhiliang yu yuyin yishi he Hanzi shibie de guanxi. Beijing Yuyan Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- He, Yide. 2009. Han-Tai tezhi yiwenju dibi ji pianwu fenxi. Jinan Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Hu, Yongmei. 2008. Taiguo xuesheng Hanyu xide pianwu xianxiang jixi. Shandong Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Hu, Yushu (Ed.). 1995. Xiandai Hanyu. Shanghai : Shanghai Jiaoyu Chubanshe.
- Jiang, Liping. 1998. Jichu jieduan liuxuesheng shiji hanzi de renzhi guocheng (Cognitive processes in the memorization of Chinese characters by foreign students at beginning level). In Dui wai hanyu jiaoxue tantao ji, pp. 319-328. Beijing : Beijing University Press.
- Jiang, Liping. 2006. Tiyan Hanyu jichu jiaocheng. Beijing: Gaodeng Jiaoyu Chubanshe.
- Jiang, Xin. 2005. Zhendui xifang xuexizhe de Hanzi jiaoxue: Renxie fenliu, duoren shaoxie. In Zhao, Jinming (Ed.), Duiwai Hanyu jiaoxue de quanfangwei tansuo. Beijing : Shangwu yinshuguan.

- Jiang, Xin and Zhao, Guo. 2001. Chuji jieduan waiguo liuxuesheng Hanzi xuexi celüe de diaocha yanjiu. Yuyan Jiaoxue yu Yanjiu di 4 qi : 10-16.
- Jin, Honggang. 2006. Zhongwen jiaocai yu jiaoxue yanjiu. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Jin, Lixin. 2005 Yuedu jiaoxue de cengci, mubiao he fangfa. In Zhou, Xiaobing and Song, Yong Po, Duiwai Hanyu yuedu yanjiu : 112-128.
- Khamtab, Supapit. 2010. Yi Taiguo Songka Wangzi Daxue de xuesheng weilu. Hua'nan Ligong Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Kang, Jiashen. 1993. Xiandai Hanyu xingshengzi xingfu yanjiu. Shanghai : Shanghai Jiaoyu Chubanshe.
- Li, Jinlan. 2004. Taiguo xuesheng Hanzi xide tujing he fangfa yanjiu. Nanjing Shifan Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Li, Rui. 2005. Duiwai Hanyu jiaoxue zhong de xingsheng zi biaoyi zhuangkuang fenxi. Yuyan Wenzhi Yingyong di 2 qi : 104-110.
- Li, Zhu and Jiang, Liping. 2008. Zenyang jiao waiguoren Hanyu. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Liang, Yanmin. 2009. Taiguo xuesheng Hanzi xuexi celüe de yanjiu. Beijing Yuyan Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Liu, Yuchuan. 2008. Taiguo chuji xuesheng Hanyu buyu xide pianwu fenxi. Xiamen Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Liu, Zhuang, Dai, Xuemei, Yan, Tong, and Zhu Yan. 2007. Renwushi Jiaoxuefa Gei Duiwai Hanyu Jiaoxue de Qishi. Shijie Hanyu jiaoxue di 2 qi : 118-125.
- Lu, Jianming. 2007. Hanyu zuowei di er yuyan jiaoxue de benti yanjiu he hanyu benti yanjiu. Shijie Hanyu Jiaoxue di 3 qi.
- Lu, Weiping and Peng, RU. 2007. Chuji jieduan Yuenan liuxuesheng Hanzi xuesi celüe yinyong qingkuang kaocha. Around Southeast Asia July : 57-60.
- Lü, Bisong. 1997. Hanyu jiaoxuezhong jineng shunlian de xitongxing wenti. In Diwumei guoji Hanyu jiaoxue taolunhui lunwenxuan. Beijing : Beijing University Press.
- Lü, Shuxiang. 1983. Shuxiang yuwen lunji. Beijing : Shangwu yinshuguan.

- Ma, Jianfei. 2000. Hanyu kouyu sucheng. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Ma, Jianfei. 2000. Yi 'Jiaoji Renwu' wei Jichu de Hanyu Duanqi Jiaoxue Xin Moshi. Shijie Hanyu jiaoxue di 4 qi : 87-93.
- Ma, Jianfei. 2002. Renwushi Dagang Yu Hanyu Jiaoji Renwu. Yuyan jiaoxue yu yanjiu di 4 qi : 27-34.
- Mo, Hua and Liu, Huiling. 2004. Xiandai Hanyu shiyong wenxiezuo de "renwu jiaoxue". In Cong Tiehua (Ed.), Hanyu jiaoyu xin li'nian, pp. 185-195. Beijing : Beijing University Press.
- Na, Yingzhi and Du, Xiaoping. 2007. Jiyu Renwu Jiaoxuefa de Luyou Hanyu Jiaoxue liucheng he Caozuo celue. Qingdao zhiye jisu xueyuan xuebao di 20 juan di 1 qi : 45-48.
- Peng, Danling. 1997. Hanyu renshi yanjiu. Shandong : Shandong Jiaoyu Chubanshe.
- Shi, Zhengyu. 2000. Waiguo xuesheng xingfu shuxie pianwu fenxi. In Diliujie Guoji Hanyu jiaoxue Taolunhui Lunwenxuan. Beijing : Beijing University Press.
- Wang, Feiyan. 2010. Taiguo xuesheng xide Hanyu putoghua secayin he chayin de shiyan yanjiu. Jinan Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Wang, Jianqin. 2005. Waiguo xuesheng Hanzi gouxing yishi fazhan de moni yanjiu. Beijing Yuyan Daxue boshi xuewei lunwen.
- Wang, Ning. 1997. Hanyu zici de jiegou yu yiwei. In Hanyu renzhi yanjiu. Shandong Jiaoyu Chubanshe.
- Wang, Ruifeng. 2007. Xiaozu huodong de renwu xingshi he sheji fangshi jiqi zai duiwai Hanyu jiaoxue zhong de yingyong. Yuyan jiaoxue yu yanjiu di 1 qi : 82-86.
- Wang, Yan. 2009. Taiguo chuji xuesheng Hanyu nengyuan dongci pianwu fenxi. Xiamen Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Wang, Yaomei. 2010. Taiguo xuesheng Hanyu tingli jiaoligan de tansuoxing yanjiu. Shandong Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Wu, Yongyi. 2005. Cong renwuxing Yuyan Jiaoxue Fansi Duiwai Hanyu Kouyu Jiaocai de Bianxie. Guoji Hanyu jiaoxue dongtai yu yanjiu di 3 qi : 642-650.

- Wu, Yongyi. 2007. Butong huanjing xia de waiguoren Hanyu xuexi celue yanjiu. Shanghai Shifan Daxue boshi xuewei lunwen.
- Wu, Zhongwei. 2004. Qiantan Jiyu Jiaoji Renwu de Jiaoxuefa. In Di qi jie guoji Hanyu jiaoxue taolunhui lunwenxuan.
- Wu, Zhongwei. 2005a. Cong “3P Moshi” dao “Renwu Jiaoxuefa” – Renwu Jiaoxuefa Yanjiu zhi san. Guoji Hanyu jiaoxue dongtai yu yanjiu di 3 qi : 61-65.
- Wu, Zhongwei. 2005b. Yuyan Jiaoxue Zhongxingshi yu Yiyi de Pingheng – Renwu Jiaoxuefa Yanjiu zhi er. In Bian Weihui (Ed.). Shanghai Shifan Daxue “Duiwai Hanyu yanjiu”, pp.62-71. Beijing : Shangwu Yinshuguan.
- Wu, Zhongwei and Guo, Peng. 2009. Duiwai Hanyu renwuxing jiaoxue. Beijing : Peking University Press.
- Xiao, Xiqiang. 2002. Waiguo xuesheng Hanzi pianwu fenxi. Shijie Hanyu Jiaoxue di 2 qi : 79-85.
- Xiao, Yexi. 2007. Jiyu renwu jiaoxuefa de duiwai hanyu kouyu jiaocai yanjiu. Shanghai Shifan Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Xiong, Yunqian. 2007. Jiyu Taiguo xuesheng yuyong nengli de diaocha. Beijing Yuyan Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Xu, Ziliang. 1999. Waiguo xuesheng Hanyu xuexi celue de renzhi xinli fenxi. Shijie Hanyu jiaoxue di 4 qi : 75-85.
- Yang, Jizhou. 2009. Hanyu jiaocheng. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Yang, Jizhou. 2007. Hanyu jiaocheng (Xiuding ben) Jiaoshi yongshu di yi, er ce. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Yang, Yiming, Zhang, Shanshan, Zhao, Lun and Gu, Jiexin. 2006. Danao zhong de jiben yuyan danwei – laizi shenjing dianshenglixue (ERP) de zhengju, Zhongguo yuyan xuehui di 13 jie xueshu nianhuifayangao.
- Yang, Zongxiong. 2006. Taiguo xuesheng Hanyu changyong mingliangci xide pianwu fenxi. Yunnan Shifan Daxue shuoshi xuewei lunwen.
- Zeng, Jinjin. 1999. Yuyanxue Gailun. Taipei : Qiaowu Weiyuanhui Zhonghua Hanshou xuexiao Chubanshe.

- Zeng, Miaofen. 2007. Tuidong zhuan yehua de AP Zhongwen jiaoxue – daxue er nianji zhongwen jiaoxue chengong moshi zhi tantao ji yingyong. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Zhang, Meilan. 2007. Yinianji Taiguo xuesheng de ciyu pianwu he jiaoxue duice yanjiu. Xiamen Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Zhang, Pengpeng. 1999. Yuwen fenkai jizhong shizi de silu he juti zuofa. In Hanyu shucheng jiaoxue yanjiu (di 2 ji). Beijing : Huayu jiaoxue Chubanshe.
- Zhao, Guo and Jiang, Xin. 2002. Shenmeyang de Hanzi xuexi celue zui youxiao?- Dui jichu jieduan liuxuesheng de yici diaocha yanjiu. Yuyan Wenzhi Yingyong di 2 qi : 79-85.
- Zhao, Jinming. 1989. 'Waiguoren jichu Hanyu yongzibiao' Caochuang. In Hanyu yanjiu di 2 ji. Tianjin : Nankai Daxue Chubanshe.
- Zhao, Jinming (Ed). 2006. Duiwai Hanyu Jiaoxue Yanjiu. Beijing : Shangwu Yinshuguan.
- Zhao, Jinming. 2008a. Hanyu zuowei di er yuyan jiaoxue: li'nian yu moshi. Shijie Hanyu jiaoxue di 1 qi : 93-107.
- Zhao, Lei. 2008b. Jianli Renwuxing Duiwai Hanyu Kouyu Jiaoxue Xitong de Sikao. Yuyan jiaoxue yu yanjiu di 3 qi : 64-69.
- Zhao, Yuanren. 1980. Yuyan wenti. Beijing : Shangwu yinshuguan.
- Zhongguo Shehui Kexueyuan Yuyan Yanjiusuo Cidian Bianjishi. 1994. Xiandai Hanyu cidian. Beijing : Shangwu Yinshuguan.
- Zhou, Xudong. 2006. Taiguo xuesheng Hanzi xide yanjiu. Yunnan Shifan Daxue shuoshi xuwei lunwen.
- Zhou, Youguang. 1978. Xiandai Hanzi zhong shengpang de biaoyin gongneng wentil Zhongguo yuwen di 3 qi.
- Zhou, Youguang. 2004. 21 shiji de Huayu yu Huawen. In Lu, Jianming and Su Peicheng (eds.). Yuwen xiandaihua he Hanyu pinyin fang'an. Beijing : Yuwen Chubanshe.
- Zhou, Youguang. 2005. Baishui laoren Zhou Youguang dakewen. Zhonghua Dushubao. 1 yue 22 ri.

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพิน มโนชัยวิบูลย์ ศาสตราจารย์ชาน

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

อาจารย์ ดร.อัษมา มหาพสุธานนท์

อาจารย์ ดร.ศศิพร เพชรภักดิ์

ตัวอย่างการกำหนดหัวข้อและงานปฏิบัติ

บทที่	หัวข้อ	งานปฏิบัติ
1	การพบกันครั้งแรก / การแนะนำตัว	การแนะนำตัวในที่ทำงาน การแนะนำตัวในการสัมภาษณ์งาน การแนะนำตัวเมื่อพบกันครั้งแรกที่ไม่เป็นทางการ
2	การเข้าพักโรงแรม / ข้อมูลโรงแรม	การบริการแขกที่เคาน์เตอร์พนักงานต้อนรับ การอ่านข้อมูลเกี่ยวกับโรงแรม การตัดสินใจเลือกที่พักสำหรับชาวจีน
3	การซื้อตั๋วรถไฟ / ข้อมูลการเดินทาง	การใช้บริการซื้อตั๋วโดยสาร การวาดภาพแสดงข้อมูลเวลารถ รถไฟและเรือ การตัดสินใจเลือกพาหนะการเดินทางสำหรับชาวจีน
4	การพูดโทรศัพท์ / การฝากข้อความโทรศัพท์	การพูดโทรศัพท์ การฝากข้อความ การแก้ปัญหาการสื่อสารในกรณีฝากข้อความผิดพลาด
5	ร้านอาหารไทย / รสชาติอาหาร	การสั่งอาหาร การเลือกสั่งอาหารจากเมนู การเลือกร้านอาหารที่จะพาแขกชาวจีนไปรับประทาน
6	ร้านค้าห้างสรรพสินค้า / สินค้าแบรนด์เนม	การบอกตำแหน่งสินค้า การเลือกซื้อสินค้าสำหรับแขกชาวจีน การนำเสนอผลิตภัณฑ์
7	การซื้อขายและการต่อรอง ราคาสินค้า	การตัดสินใจเลือกซื้อเสื้อผ้า การนำเสนอเทคนิคการเป็นผู้ซื้อ การนำเสนอเทคนิคการทำการค้า
8	สุขภาพ	การตัดสินใจแก้ปัญหาสุขภาพ การพบแพทย์ บอกรายการ การเล่าเรื่องราวเหตุการณ์และอาการป่วย
9	เที่ยวเมืองไทย	การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับประเทศไทย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย การวางแผนกำหนดการท่องเที่ยวเมืองไทยให้แขกชาวจีน
10	ซื้อตั๋วเครื่องบิน / เที่ยวเมืองจีน	การซื้อตั๋วเครื่องบิน การบริการที่สนามบิน การวางแผนกำหนดการท่องเที่ยวเมืองจีน

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

แผนการเรียนรู้	เรื่อง / หัวข้อ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาโดยสังเขป	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กลุ่มคำ / cue ที่จัดให้ในคลังตัวอักษร	งานปฏิบัติหลัก / ย่อย	ลักษณะของบทอ่านประจำแผน	การวัดและประเมินผล
1 (3 ชม.)	การพบกันครั้งแรก / การแนะนำตัว	เชื่อมโยงอักษรที่ใช้ในบทอ่านและบอกความหมายของคำที่อ่านโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับอักษรและบริบทในการอ่านบทพูดและบทสนทนาในการพบกันครั้งแรก	-ความตระหนักในการเชื่อมโยงอักษรจีน -ภาษาที่ใช้ในการแนะนำตนเอง -ความถ่อมตนในการสนทนา -กลวิธีการคาดเดาความหมายในการอ่านเพื่อความเข้าใจ -ความตระหนักในการจับใจความหลักเพื่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ	<u>อักษรเชื่อมโยง</u> -การเชื่อมโยงอักษรจีน <u>อักษรในบริบท</u> -การแนะนำตนเองในสถานการณ์ต่าง เช่น ในชั้นเรียน ในที่ทำงาน ในการสัมภาษณ์ <u>การป้อนกลับ</u> <u>และสะท้อนกลับ</u> -การอภิปราย -บันทึกการเรียนรู้	อักษรที่มีส่วนประกอบรูป 巴: 吧把爸 比: 比毕庇 中: 中种钟 召: 绍超招 父: 父斧爹 宀: 安家字	การสำรวจการนำเสนอการแสดงสถาน-การณ์ สมมติ แผนภาพ มโนทัศน์ การเชื่อมโยงอักษร	บทสนทนา การแนะนำตนเองในชั้นเรียน ในการสัมภาษณ์ และในที่ทำงาน การทำความรู้จักกัน	-การสังเกต จากการปฏิบัติ กิจกรรม -แบบฝึก -การสังเกต การเชื่อมโยง -การนำเสนอ -การทำแบบทดสอบ
2 (3 ชม.)	การเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล	เชื่อมโยงอักษรที่ใช้ในบทอ่านและบอกเสียงหรือความหมายของคำที่อ่านโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับอักษรและบริบทในการอ่านบทสนทนาและเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลโรงพยาบาลและการตัดสินใจเข้าพักรักษาตัว	-การแยกส่วนประกอบอักษรและการเชื่อมส่วนประกอบกับเสียงหรือความหมาย -อักษรที่ใช้ประกอบแสดง ความหมาย -ภาษาและคำศัพท์เกี่ยวกับโรงแรมที่พัก -การใช้คำศัพท์รายรอบเพื่อช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจ	<u>อักษรเชื่อมโยง</u> การเชื่อมโยงอักษรจีน <u>อักษรในบริบท</u> -การแสดงสถานการณ์ สมมติ -การวาดภาพจากบทอ่าน การวางแผนการ จองที่พัก <u>การป้อนกลับ</u> <u>และสะท้อนกลับ</u> -การอภิปราย -บันทึกการเรียนรู้	อักษรเชื่อมโยงด้วยส่วนประกอบ ส่วนใดส่วนหนึ่ง ชุดที่ 1 食、餐、饱、馆、饿 ชุดที่ 2 费、佛、贝 ชุดที่ 3 帕、怕、拍、伯 ชุดที่ 4 拉、垃、啦、土、口 อักษรที่มีส่วนประกอบ แทน ความหมาย イ 才 亻 贝 巾 卜 土	-การกำหนดและนำเสนอแผนการ จองที่พัก -การวาดภาพและนำเสนอ -การแสดงสถาน-การณ์ สมมติ -แผนภาพ มโนทัศน์ การเชื่อมโยงอักษร	บทอ่านประกอบ ด้วย -บทสนทนา ในการเข้าพักรักษาตัว -บทอ่านบรรยาย ข้อมูลเกี่ยวกับ โรงแรมและ เกี่ยวกับ สถาน-การณ์ที่ กำหนด	-การสังเกต จากการปฏิบัติ กิจกรรม -แบบฝึก -การสังเกต การเชื่อมโยง การนำเสนอ -การทำแบบทดสอบ

ตัวอย่างแผนการสอนและสื่อประกอบการสอน

แผนการสอน บทที่ 8

สุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บ

เวลา 3 ชั่วโมง (180 นาที)

จุดประสงค์ปลายทาง

ผู้เรียนสามารถใช้ส่วนประกอบของอักษรเพื่อการคาดเดาและจดจำความหมายของอักษรและคำศัพท์และสามารถใช้คำศัพท์เกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บเพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน โดยการประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานเขียนและการคาดเดาความหมายของคำที่อ่านจากการเชื่อมโยงรูปอักษรจีน

จุดประสงค์นำทาง

ผู้เรียนสามารถ :

1. เชื่อมโยงอักษรที่มีส่วนประกอบแสดงความหมาย
疒、刀、火、钅、目、亻、肉、亻、手、氵、心、衤、竹、辶、足
2. อ่านและระบุความหมายของคำศัพท์และประโยคเกี่ยวกับสุขภาพ
3. ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานเขียนประกอบกับความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงรูปอักษรจีนในการคาดเดาเสียงและความหมายระหว่างที่อ่านเพื่อเป็นเครื่องช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจ

สาระการเรียนรู้

1. ส่วนประกอบอักษรกับการเชื่อมโยง

ส่วนประกอบ	อักษรในบทเรียน	อักษรทบทวน
疒	病 疼 痛 症 痒	
刀	刊 划 忍 别	分
火	炎 烧 灯	煮 照
钅	钢 钉	银 铁 钟
目	盯 泪 眯	眼 看
亻	侨 停	休 佛 住
肉	肚 肠 脑 肥	有
亻		饭 饮 饺 饱 饿
手	按	提 拿 拉 打
氵	沟 湿 涕	游 流
心	情 恨	念 感 息
衤	衬 袍	衫 裤 裙
竹	箱 竿 篮 笋	笔
辶	达	过 运 逛 通
足	踩	踢 跑 跳 路

2. คำศัพท์ที่บททวน

到达	电脑	工艺品	服务员	海鲜
结果	厉害	聊天	旅游	奇怪
然后	日常	上班	市场	世界
首先	售货员	泰国	唐人街	休息
医院	遇到	原因	咱们	钟头
周末				

3. คำศัพท์ วลีและประโยคในบทเรียน

3.1 คำศัพท์

不舒服	打喷嚏	肚子	发烧	感冒
疾病	开药	咳嗽	淋	流鼻涕
看病	拉肚子	毛病	皮肤	嗓子
湿	药店	医生		

3.2 วลีและประโยค

当他们回到了宾馆，星驰就开始咳嗽。

杰伦想等雨停，但是白林和美雪想现在就走。

然后第二天光明又肚子疼。

星驰说：“多喝点水就好了”。可是光明和杰伦觉得还是买点药好。

由于时间比较晚了，光明就去前台问有没有药。

于是光明和杰伦就去药店买药。

他们终于买到了感冒药。

4. คำศัพท์และวลีสำหรับฝึกทักษะการคาดเดาเสียงหรือความหมายจากบริบทในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.1 อักษรเพื่อฝึกทักษะการคาดเดาเสียงหรือความหมายจากการเชื่อมโยง

按	肚	逛	海	咳	佛	沟	淋	摩
喷	情	热	伞	嗓	烧	湿	嗽	疼
涕	嚏	停	通	痛	痒	症		

4.2 คำศัพท์เพื่อฝึกทักษะการคาดเดาเสียงหรือความหมายจากการเชื่อมโยง

按摩	表达	参观	盯（着）	附近
逛街	好客	华侨	检查	咳嗽
轻松	情况	热情	身体	泰式
推荐	卧佛寺	症状	注意	

5. โครงสร้างประโยค

当.....

忽然.....

可是.....

虽然....., 但是.....

由于....., 就.....

于是.....就.....

..... 终于.....

ขั้นตอนการสอนตามรูปแบบ**ขั้นที่ 1**

40 นาที

อักษรเชื่อมโยง**ขั้นที่ 2**

110 นาที

อักษรในบริบท

งานปฏิบัติ 1: ใช้อักษรในคำศัพท์และประโยค (30 นาที)

งานปฏิบัติ 2: พัฒนากลวิธีการคาดเดาเสียงและ/หรือความหมาย
ของอักษรและกลวิธีการอ่าน (30 นาที)งานปฏิบัติ 3: ประยุกต์กลวิธี สร้างผลงานจากการทำความเข้าใจ
บทอ่าน (25 นาที)

การวางแผนและนำเสนอผลงานพร้อมอักษรเชื่อมโยง (25 นาที)

ขั้นที่ 3

30 นาที

การป้อนกลับและสะท้อนกลับพัฒนาความถูกต้องทางภาษาและเทคนิคการจำและการอ่าน
การสรุปการเรียนรู้**สื่อการเรียนการสอน**

1. ใบงานที่ 1 งานปฏิบัติ ส่วนประกอบแสดงความหมาย
2. ใบความรู้ที่ 1 คำอธิบาย การประกอบเป็นรูปจากองค์ประกอบแทนความหมาย
3. ใบงานที่ 2 งานปฏิบัติ อากศกับการรักษา
4. ใบงานที่ 3 งานปฏิบัติ เรียงประโยค เล่าเรื่อง
5. ใบงานที่ 5 งานปฏิบัติ เล่าเรื่องและแสดงละครประกอบ
6. วัสดุประกอบการสอน เช่น บัตรคำ แผ่นใส ปากกาเมจิก กระดาษ แดบขาว

วิธีการสอน

1. งานปฏิบัติ
2. การอภิปรายกลุ่ม
3. การอภิปรายและตอบข้อสงสัย
4. การนำเสนอด้วยการแสดงเล่าเรื่องและแสดงละคร
5. การบรรยาย

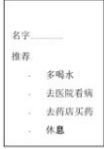
การวัดและประเมินผล

1. แบบทดสอบท้ายบท
2. การสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
3. การสังเกตการอ่านออกเสียงภายในกลุ่มและระหว่างเล่าเรื่อง
4. การสังเกตการนำเสนอ
5. บันทึกการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 อักษรในบริบท

งานปฏิบัติ 1: ใช้อักษรในคำศัพท์และประโยค (30 นาที)

เวลา (นาที)	ผู้สอน	ผู้เรียน	การประเมินผล
5	<p>งานปฏิบัติ อากาการกับการรักษา</p> <p>ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับใบงานที่ 2งานปฏิบัติ อากาการกับการรักษา ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติงานตามใบงาน 	<p>ผู้เรียนแต่ละคนได้รับใบงานและปฏิบัติดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> อ่านคำบรรยายเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของแต่ละคน เขียนคำแนะนำลงในใบแนะนำ 	การสังเกตจากการปฏิบัติงาน
5	<p>ผู้เรียนอาสาแนะนำเสนอคำตอบและเหตุผลหน้าชั้น</p>	<p>ผู้เรียนอาสาแนะนำเสนอคำตอบพร้อมคำศัพท์และอักษรเชื่อมโยงรูปกับเสียงและความหมาย</p>	การสังเกตจากคำตอบ
5	<p>งานปฏิบัติ เรียงประโยค เล่าเรื่อง</p> <p>ผู้สอนแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้สอนนำเข้าสู่กิจกรรมด้วยการแนะนำนักท่องเที่ยวชาวจีน 3 คน คือ Guangming, Jielun, Xingchi ผู้สอนนำเสนอเรื่องราวของเขาทั้งสามด้วยประโยค 光明、杰伦和星驰来泰国旅游。到达 泰国之后他们住在新世界宾馆。 ผู้สอนบอกผู้เรียนว่ามีบางอย่างเกิดขึ้น และตอนจบของเรื่องคือ 来泰国旅游这次, 虽然他们因为感冒的原因没有出去玩, 但是他们还是很喜欢泰国, 因为泰国人很热情很好客。 	<p>ผู้เรียนจัดกลุ่ม</p> <p>ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาที่ผู้สอนแนะนำ</p>	การสังเกตจากการปฏิบัติงาน
5	<ul style="list-style-type: none"> ผู้สอนมอบหมายงานปฏิบัติโดยแจกข้อความ 15 ข้อความ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 到泰国的第一天他们去周末市场逛完以后就去唐人街吃海鲜。 杰伦说：“时间已经挺晚了，我多休息就好了”。 光明说：“小心发烧感冒，我去帮你看看 	<p>ผู้เรียนทำความเข้าใจข้อความ</p> <p>ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับข้อความ 15 ข้อความแล้ว ปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> แบ่งข้อความให้แก่สมาชิกในกลุ่มคนละเท่าๆ กัน ผู้เรียนแต่ละคนอ่านทำความเข้าใจข้อความที่ตนได้รับ หากอ่านไม่ออกหรือไม่คุ้นเคยกับคำศัพท์ที่ใช้ทักษะการคาดเดาเสียงหรือความหมายที่ได้ฝึกฝนมา 	การสังเกตจากการปฏิบัติงาน

	<p>有没有药。”</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. 星驰说：“多喝水就好了”。可是光明和杰伦觉得还是买点药好。 5. 然后第二天光明又肚子疼。 6. 他们就去了最近的一家医院，华侨医院。 7. 当他们回到了宾馆，星驰就开始咳嗽。 8. 可是在回去的路上忽然下雨了，他们没带伞结果全身都湿了。 9. 于是光明和杰伦就去药店帮星驰买药，服务员会讲一点汉语，经过沟通，他们很轻松地买到了药。 10. 等下午的时候杰伦头疼、嗓子也疼。 11. 医生检查问：“你哪里不舒服？”他回答：“我肚子疼”。 12. 医生开了点药给他吃，每天吃三次。 13. 医生问他有没有拉肚子，他说有一点。 14. 他们想一想还是去医院看看好了。 15. 由于时间比较晚了，光明就去前台问有没有药，服务员问明情况后跑出去帮他们买药。 <ul style="list-style-type: none"> ● ผู้สอนให้ผู้เรียนในกลุ่มอ่านและจัดเรียงประโยคเพื่อเติมเรื่องราวตอนกลางให้เรื่องราวสมบูรณ์ โดยให้ผู้เรียนใช้ข้อความเหล่านี้ให้มากที่สุด ผู้เรียนอาจเพิ่มคำเชื่อม ตัดทอนเพิ่มเติมคำหรือข้อความเพื่อให้น่าสนใจมากขึ้น ● เมื่อเรียงข้อความต่างๆ เป็นเรื่องได้แล้ว ให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงโดยกำหนดบทบาทต่างๆ กัน <p>ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการเล่าเรื่องด้วยการอ่านออกเสียง</p> <p>ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน</p> <p>ผู้สอนสรุปกิจกรรมอันเป็นการนำไปสู่กิจกรรมขั้นต่อไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. ผู้เรียนแต่ละคนอ่านข้อความที่ตนที่ตนถืออยู่ที่ละข้อความ หากพบคำที่ออกเสียงไม่ได้ให้ใช้คำว่า “什么什么” (อะไรบางอย่าง) แทนที่คำเหล่านั้น 4. ระหว่างอ่าน สมาชิกคนอื่นในกลุ่มให้ตั้งใจฟังอย่างเดียว (ไม่เสริม ถาม หรือออกความเห็นใดๆ) 5. ผลัดกันอ่านจนครบทุกคน จากนั้น วนกลับไปอ่านทีละประโยคตั้งแต่ต้น และช่วยกันอ่านออกเสียงและให้ความหมายแต่ละข้อความ 6. หากพบข้อความที่มีคำศัพท์ที่แม้จะช่วยกันอ่านแล้วก็ยังไม่สามารถคาดเดาความหมายได้ ให้บันทึกคำศัพท์เหล่านั้นไว้ 7. ร่วมกันจัดเรียงประโยคเท่าที่สมาชิกในกลุ่มเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมที่สุดโดยไม่จำเป็นต้องใช้ทุกข้อความ <p>ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงโดยกำหนดบทบาทต่างๆ คือ</p> <p>สมาชิก #1 อ่านบทคนเล่าเรื่อง</p> <p>สมาชิก #2 อ่านบท Guangming</p> <p>สมาชิก #3 อ่านบท Jielun</p> <p>สมาชิก #4 อ่านบท Xingchi</p> <p>ผู้เรียนฝึกซ้อมและสามารถเพิ่มความน่าสนใจให้กับเรื่องที่อ่านด้วยการเพิ่มบทสนทนาและการใช้เสียงประกอบเหมือนในละครวิทยุ</p> <p>ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ</p>	<p>การสังเกตจากการอ่านออกเสียง</p> <p>การสังเกตจากการนำเสนอ</p>
--	---	---	---

งานปฏิบัติ 2: พัฒนากลวิธีการคาดเดาเสียงและ/หรือความหมายของอักษรและกลวิธีการอ่าน (30 นาที)

เวลา (นาที)	ผู้สอน	ผู้เรียน	การ ประเมินผล
10	งานปฏิบัติ ความรู้เรื่องคำเชื่อมที่ช่วยความเข้าใจใน การอ่านงานเขียนเล่าเรื่อง ผู้สอนนำข้อความต่อไปนี้ขึ้นกระดาน 光明、杰伦和星驰来泰国旅游。到达泰国 之后他们住在新世界宾馆。第一天他们去周末 市场,然后 (1) _____。在回去的路上忽然 下雨了,他们没带伞结果全身都湿了。当 (2) _____, 星驰就 (3) _____。光明说: “小心 发烧感冒,我去帮你看看有没有药。”星驰说: “多喝点水就好了”。可是 (4) _____。于 是 (5) _____, 服务员会讲一点汉语,经 过沟通,他们很轻松地买到了药。	ผู้เรียนในกลุ่มอภิปราย (คำตอบที่เตรียมไว้คือ) (1) 去唐人街吃海鲜 (2) 他们回到了宾馆 (3) 开始咳嗽 (4) 光明和杰伦觉得还是买点药好 (5) 光明和杰伦就去药店帮星驰买药	การสังเกต จากการ ปฏิบัติงาน
15	ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเติมข้อความที่น่าจะ เหมาะสมที่สุด และให้อธิบายเหตุผลการเติม ข้อความดังกล่าว กลุ่ม 1 เติมข้อความ (1) กลุ่ม 2 เติมข้อความ (2) กลุ่ม 3 เติมข้อความ (3) กลุ่ม 4 เติมข้อความ (4) กลุ่ม 5 เติมข้อความ (5) ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเติมข้อความ และอธิบายเหตุผล	ผู้เรียนส่งตัวแทนเติมข้อความบนกระดาน พร้อมอธิบายเหตุผล คำตอบไม่ตายตัว คำอธิบายที่คาดหวังคือ ผู้เรียนเติมข้อความโดยอิงคำเชื่อม (1) 然后 (2) 当 (3) 就 (4) 可是 (5) 于是	การสังเกต จากคำตอบ
5	ผู้สอนสรุปการใช้ความรู้เรื่องคำเชื่อมช่วยความ เข้าใจในการอ่าน และให้คำตอบที่ผู้สอนเตรียมไว้ และสรุปจบกิจกรรมอันเป็นการนำไปสู่กิจกรรมขั้น ต่อไป		การสังเกต จากคำตอบ และเหตุผล

งานปฏิบัติ 3: ประยุกต์กลวิธี สร้างผลงานจากการทำความเข้าใจบทอ่าน (25 นาที)

เวลา (นาที)	ผู้สอน	ผู้เรียน	การ ประเมินผล
5	<p>งานปฏิบัติ เล่าเรื่องและแสดงละคร</p> <p>การอ่านแบบตัวต่อ (Jigsaw Reading)</p> <p>ผู้สอนแบ่งผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับข้อความแตกต่างกันดังนี้ <p>กลุ่ม 1 : 1.1 และ 1.2</p> <p>กลุ่ม 2 : 2.1 และ 2.2</p> <p>กลุ่ม 3 : 3.1 และ 3.2</p> <p>กลุ่ม 4 : 4.1 และ 4.2</p>	<p>ผู้เรียนจัดกลุ่ม</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>1.1 白林、美雪、杰伦来泰国旅游。他们在周末市场买很多工艺品。忽然，下起了大雨。白林问他的朋友们：“咱们是现在走还是等雨停了再走？”</p> <p>1.2 白林、美雪、杰伦从中国来泰国旅游。他们首先去了佛佛寺。杰伦和美雪去试一试泰式按摩。白林不想按摩，就去附近逛商店。忽然，下起了大雨，白林淋着雨回去找美雪和杰伦。美雪看到后就叫：“下这么大的雨，你怎么能淋雨来呢？小心感冒啊！”</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>2.1 杰伦和美雪说还是等雨停了再走吧，但是白林说没问题。可是刚说完白林却高高兴兴地打起了喷嚏。杰伦说：“雨季特别容易感冒，咱们还是先给白林买点感冒药吧。”</p> <p>2.2 杰伦想等雨停，但是白林和美雪想现在就走。就在这时美雪打了个喷嚏，并且开始流鼻涕。白林说：“看你！没有淋到雨就打喷嚏流鼻涕了。你肯定感冒了！”</p> </div>	การสังเกต จากการ ปฏิบัติ กิจกรรม
10	<ul style="list-style-type: none"> ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจบทอ่านของกลุ่ม ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจเนื้อหาอย่างถ่องแท้ 	<p>2.1 杰伦问他的朋友们：“这儿附近有药店吗？咱们想去买点感冒药。”他的一个朋友说：“这儿附近有一个药店，刚才我逛街看到的。”</p> <p>3.2 白林对她的朋友们说：“那边是医院，咱们去吧。”杰伦和美雪觉得有点奇怪：“这么小的感冒还要去医院吗？去药店买点感冒药就行了。”</p> <p>美雪说：“不用去医院了，找个药店买点感冒药就行。”</p>	การสังเกต จากการ อธิบายใน กลุ่ม
10	<p>ผู้สอนให้ผู้เรียนจัดกลุ่มใหม่ (A, B, C, D) โดยให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกจากกลุ่ม 1, 2, 3, 4 เดิม</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้สอนให้ผู้เรียนจากแต่ละกลุ่มอ่านและอธิบายคำศัพท์และเนื้อหาที่อ่านและอภิปรายมา 	<p>ผู้เรียนอ่านบทอ่านของกลุ่ม กรณีอ่านไม่เข้าใจให้ผู้เรียนปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ทักษะการเชื่อมโยงรูปกับเสียงและความหมาย ใช้บริบทช่วยความเข้าใจ สังเกตคำเชื่อมเพื่อคาดความเป็นไปได้ของเนื้อหาหลังคำเชื่อม <p>ผู้เรียนจัดกลุ่มใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนจากกลุ่ม 1 อ่านออกเสียง บทอ่าน 1.1 และ 1.2 และอธิบายคำศัพท์ เนื้อหา และการเชื่อมโยง ผู้เรียนอื่นๆ ฟังโดยยังไม่ถาม ชัดหรือ เติริม ปฏิบัติเช่นนี้ต่อไปสำหรับ 2.1 /2.2; 3.1/3.2; และ 4.1/4.2 	การสังเกต การอ่าน ของแต่ละ บุคคลใน กลุ่ม

การวางแผนและนำเสนอผลงานพร้อมอักษรเชื่อมโยง (25 นาที)

เวลา (นาที)	ผู้สอน	ผู้เรียน	การประเมินผล
5	<p>การวางแผน</p> <p>ให้ผู้เรียนอภิปรายตัดสินใจเลือกกระหว่างสองข้อความ (1.1 หรือ 1.2 // 2.1 หรือ 2.2 // 3.1 หรือ 3.2// 4.1 หรือ 4.2)</p>	ผู้เรียนวางแผนการนำเสนอผลงานพร้อมอักษรเชื่อมโยงชุดใหม่	การสังเกต การอธิบายของแต่ละบุคคลในกลุ่ม
10	<p>จากนั้นให้กำหนดบทบาทคือ ผู้เรียนคนหนึ่งเป็นคนเล่าเรื่องและอีกสามคนเป็นตัวละครเอกทั้งสาม ตัวละครประกอบอื่นๆ ให้คนเล่าเรื่องเป็นผู้ร่วมแสดงด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนอ่านออกเสียง ฟีกซ้อม 		การสังเกต การอ่านออกเสียง
10	<p>การนำเสนอ</p> <p>ผู้สอนให้ผู้เรียนนำเสนอด้วยการเล่าเรื่องและแสดงละครประกอบ</p> <p>ผู้สอนสังเกตการใช้ภาษาหรือความเข้าใจผิดเพื่อนำมาอภิปรายในขั้นต่อไป</p>	ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโดยการแสดงสถานการณ์สมมติ พร้อมกับนำเสนอคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง และการเชื่อมโยงองค์ประกอบอักษรจีนในบทที่อ่าน	การสังเกต การนำเสนอ

ขั้นที่ 3 การป้อนกลับและการสะท้อนกลับ (30 นาที)

เวลา (นาที)	ผู้สอน	ผู้เรียน	การประเมินผล
5	ผู้สอนสรุปการพัฒนาทักษะการอ่านเรื่องเล่าโดยการสังเกตคำสันธานประกอบการเชื่อมโยงเพื่อจำเสียงอ่านและเข้าใจความหมายเพื่อการคาดเดาในกระบวนการอ่าน โดยใช้ตัวอย่างจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม และการอภิปรายร่วมกัน	ผู้เรียนร่วมอภิปราย	การสังเกตจากการถามตอบ
10	<p>ผู้สอนทำความเข้าใจการเชื่อมโยงเพื่อการจำตัวเงินที่ถูกต้องและการแก้ไขสิ่งที่คุณเรียนใช้ผิดจากการสังเกตระหว่างกิจกรรมงานปฏิบัติ</p> <p>อภิปรายการใช้ภาษา</p> <p>คำเชื่อมและคำบุพบทในงานเขียนเล่าเรื่อง</p>	ผู้เรียนบันทึกข้อผิดพลาดและความรู้ใหม่	
	<p>由于.....就.....</p> <p>由于 是คำบุพบท แปลว่า เนื่องด้วย เนื่องจาก เหตุผลที่ อาจตามด้วย 就 หรือ 不ก็ได้ เช่น</p> <p>由于时间比较晚了, 光明就去前台问有没有药。</p> <p>เนื่องจากค่อนข้างดึกแล้ว Guangming จึง ไปที่แผนกต้อนรับของ โรงแรมถามว่ามียาหรือเปล่า</p> <p>于是.....就.....</p> <p>于是 是คำสันธาน แสดงว่าเหตุการณ์หรือเรื่องราวในตอนหลังได้ติดตามเรื่องแรกหรือเรื่องก่อนอย่าง</p>		

	<p>กระชั้นชิด ภาษาไทยมักพูดว่า ครั้นแล้วก็ เช่น</p> <p>于是光明和杰伦就去药店买药。</p> <p>ครั้นแล้ว Guangming กับ Jielun ก็ไปซื้อยาที่ร้านขายยา</p> <p>虽然....., 但是.....</p> <p>虽然 เป็นคำสันธาน ใช้ในประโยคย่อยแรก ประโยคย่อยต่อไปมักจะมี 可是、但是 เป็นคำสันธาน แสดงถึงการหักเหหรือย้อนกลับ เช่น</p> <p>虽然他们因为感冒的原因没有出去玩, 但是他们还是很喜欢泰国。</p> <p>แม้ว่าพวกเขาไม่ได้ออกไปเที่ยวเพราะเหตุที่เป็นหวัด แต่พวกเขาก็ยังชอบเมืองไทยมาก</p> <p>大家虽然很累, 可是都很愉快。</p> <p>ถึงแม้ทุกคนจะเหนื่อยมากก็ตาม แต่ทว่าก็รู้สึกสบายใจ</p> <p>当</p> <p>当 ในที่นี้แปลว่า เมื่อ ในขณะนั้น เช่น</p> <p>当他们回到了宾馆, 星驰就开始咳嗽。</p> <p>เมื่อพวกเขากลับถึงโรงแรม ชิงฉือก็เริ่มไอ</p> <p>忽然</p> <p>忽然 เป็นวิเศษณ์ มีความหมายแสดงว่ารวดเร็ว หรือเกินความคาดหมาย; จับพลันนั้น; บัดดลนั้น เช่น</p> <p>他正要出去, 忽然下起雨来了。</p> <p>เขากำลังจะออกไป ในจับพลันนั้นฝนก็ตกลงมา</p> <p>终于</p> <p>终于 แปลว่า ในที่สุด เช่น</p> <p>他们终于买到了感冒药。</p> <p>ในที่สุด พวกเขาซื้อยาแก้หวัดได้</p>		
10	<p>ตอบข้อสงสัยและสรุป</p> <p>ผู้สอนให้ผู้เรียนเขียนสรุปการเรียนรู้ในหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้ใหม่ในกิจกรรมนี้ 2. อักษรจีนที่จดจำได้มากขึ้น <p>งานปฏิบัติกับการพัฒนาทักษะการอ่านในกิจกรรมที่ผ่านมา</p>	บันทึกการเรียนรู้	บันทึกการเรียนรู้ แบบทดสอบท้ายบท

ตัวอย่าง สื่อการเรียนการสอนบทที่ 8

ใบงานที่ 1 งานปฏิบัติ ส่วนประกอบแสดงความหมาย

คำสั่ง จงศึกษาอักษรต่อไปนี้แล้วจัดหมวดหมู่ตามส่วนประกอบแสดงความหมายที่ระบุไว้

กลุ่ม A อักษรที่มีส่วนประกอบแสดงความหมายต่อไปนี้ 疒 辶 目 亻 衤

病	痒	泪	裤	症	痛	疼	饭	过	盯	衫	衬	看
裙	饿	通	眯	袍	达	运	饺	眼	馆	饱	逛	

1.	疒	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
2.	辶	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
3.	目	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
4.	亻	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
5.	衣 (衤)	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____

กลุ่ม B อักษรที่มีส่วนประกอบแสดงความหมายต่อไปนี้ 车 竹 灬 火 (灬) 刀 (刂)

煮	箱	竿	炎	分	湿	忍	笔	照	刊	流	划	笋
别	游	钢	沟	篮	铁	烧	钟	涕	钉	灯	银	

1.	车	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
2.	竹	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
3.	火 (灬)	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
4.	灬	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____
5.	刀 (刂)	1.____	2.____	3.____	4.____	5.____

ตัวอย่างใบความรู้ บทที่ 8

ใบความรู้ที่ 1 คำอธิบาย การประกอบเป็นรูปอักษรจากส่วนประกอบแสดงความหมาย

<p>疒 เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วย</p> <p>病 (bìng) แปลว่า ป่วย</p> <p>疼 (téng) แปลว่า ปวด เจ็บปวด</p> <p>痛 (tòng) แปลว่า ปวด เจ็บปวด</p> <p>症 (zhèng) แปลว่า การเจ็บไข้ได้ป่วย</p> <p>痒 (yǎng) แปลว่า คัน</p>	<p>辶 เกี่ยวข้องกับการเดินทาง เคลื่อนย้าย</p> <p>过 (guò) แปลว่า ผ่าน</p> <p>运 (yùn) แปลว่า เคลื่อนไหว ขนย้าย</p> <p>达 (dá) แปลว่า ทะลุ บรรลุถึง</p> <p>逛 (guàng) แปลว่า เดินเล่น</p> <p>通 (tōng) แปลว่า ไหล่ ติดต่อกัน</p>	<p>目 เกี่ยวข้องกับดวงตา</p> <p>眼 (yǎn) แปลว่า ตา</p> <p>盯 (dīng) แปลว่า ช้องมอง</p> <p>看 (kàn) แปลว่า ดู</p> <p>泪 (lèi) แปลว่า น้ำตา</p> <p>眯 (mī) แปลว่า พรึมตา หยีตา</p>
<p>衤 เกี่ยวข้องกับเสื้อผ้า</p> <p>衬 (chèn) แปลว่า ใส่อยู่ชั้นใน</p> <p>衫 (shān) แปลว่า เสื้อ</p> <p>袍 (páo) แปลว่า เสื้อคลุมยาวแบบจีน</p> <p>裤 (kù) แปลว่า กางเกง</p> <p>裙 (qún) แปลว่า กระโปรง</p>	<p>饣 เกี่ยวข้องกับอาหาร การกิน</p> <p>饭 (fàn) แปลว่า ข้าว</p> <p>饮 (yǐn) แปลว่า ดื่ม</p> <p>饺 (jiǎo) แปลว่า เกี๊ยวจีน</p> <p>饱 (bǎo) แปลว่า อิ่ม</p> <p>饿 (è) แปลว่า หิว</p>	<p>氵 เกี่ยวข้องกับน้ำ</p> <p>游 (yóu) แปลว่า ว่ายน้ำ</p> <p>沟 (gōu) แปลว่า คู ร่องน้ำ</p> <p>湿 (shī) แปลว่า เปียก ชื้น</p> <p>涕 (tì) แปลว่า น้ำมูก น้ำตา</p> <p>流 (liú) แปลว่า ไหล</p>
<p>火 (火) เกี่ยวข้องกับไฟ</p> <p>煮 (zhǔ) แปลว่า ต้ม</p> <p>炎 (yán) แปลว่า ร้อนอบอ้าว อักเสบ</p> <p>烧 (shāo) แปลว่า ไหม้ อุณหภูมิร่างกายสูงกว่าปกติ</p> <p>照 (zhào) แปลว่า ส่องแสง</p> <p>灯 (dēng) แปลว่า โคมไฟ</p>	<p>竹 เกี่ยวข้องกับไม้</p> <p>箱 (xiāng) แปลว่า กล่อง ลัง</p> <p>竿 (gān) แปลว่า ราวไม้ไผ่</p> <p>篮 (lán) แปลว่า ตะกร้า</p> <p>笔 (bǐ) แปลว่า เครื่องมือที่ใช้เขียนหรือวาด</p> <p>笋 (sǔn) แปลว่า หน่อไม้</p>	<p>钅 เกี่ยวข้องกับโลหะ</p> <p>钢 (gāng) แปลว่า เหล็กกล้า</p> <p>银 (yín) แปลว่า เงิน</p> <p>铁 (tiě) แปลว่า เหล็ก</p> <p>钟 (zhōng) แปลว่า ระฆัง นาฬิกา</p> <p>钉 (dīng) แปลว่า ตะปู</p>
<p>刀 (刀) เกี่ยวข้องกับมีด</p> <p>别 (bié) แปลว่า จากไป แบ่งแยก</p> <p>分 (fēn) แปลว่า แบ่ง แยก</p> <p>忍 (rěn) แปลว่า อดทน</p> <p>划 (huá) แปลว่า พาย ขีด</p> <p>刊 (kān) แปลว่า สมัยโบราณ หมายถึง แกะสลักแม่พิมพ์หนังสือ ปัจจุบัน หมายถึง การเรียงพิมพ์นิตยสาร</p>	<p>人 (人) เกี่ยวข้องกับคน การกระทำ</p> <p>侨 (qiáo) แปลว่า คนที่อพยพไปอยู่ต่างประเทศ</p> <p>休 (xiū) แปลว่า หยุด พัก</p> <p>佛 (fó) แปลว่า พุทธ</p> <p>停 (tíng) แปลว่า หยุด</p> <p>住 (zhù) แปลว่า อยู่อาศัย</p>	<p>心 (心) เกี่ยวข้องกับหัวใจ ความรู้สึก</p> <p>情 (qíng) แปลว่า ความรู้สึก</p> <p>恨 (hèn) แปลว่า เกลียด</p> <p>念 (niàn) แปลว่า คิดถึง อ่าน</p> <p>感 (gǎn) แปลว่า รู้สึก</p> <p>息 (xī) แปลว่า ลมหายใจ ข่วครว</p>
<p>扌 เกี่ยวข้องกับมือ การกระทำ</p> <p>提 (tí) แปลว่า คว้า</p> <p>拿 (ná) แปลว่า ถือ</p> <p>拉 (lā) แปลว่า ดึง</p> <p>按 (àn) แปลว่า กด</p> <p>打 (dǎ) แปลว่า ตี</p>	<p>肉 เกี่ยวข้องกับเนื้อ อวัยวะของร่างกาย</p> <p>肥 (féi) แปลว่า อ้วน อุดมสมบูรณ์</p> <p>肚 (dù) แปลว่า ท้อง</p> <p>肠 (cháng) แปลว่า ไส้</p> <p>脑 (nǎo) แปลว่า สมอง</p> <p>有 (yǒu) แปลว่า มี (มีหรือมีขึ้นเนื้อ)</p>	<p>足 เกี่ยวข้องกับเท้า</p> <p>踢 (tī) แปลว่า เตะ</p> <p>踩 (cǎi) แปลว่าเหยียบย้ำ</p> <p>跑 (pǎo) แปลว่า วิ่ง</p> <p>跳 (tiào) แปลว่า กระโดด</p> <p>路 (lù) แปลว่า ทาง ถนน</p>

ตัวอย่างใบงานปฏิบัติ

ใบงานที่ 2 งานปฏิบัติ อากักรกับการรักษา

จงอ่านคำบรรยายปัญหาสุขภาพของXiao Zhao, Bai Yun และ An'an แล้วช่วยกันพิจารณาตัดสินใจว่าแต่ละคนควรแก้ปัญหาอย่างไร

日常生活中的常见疾病：当你遇到这些毛病时应该怎么办？

<p>1. 小赵经常长时间上网聊天，今天他已经聊了三个钟头了，现在感到有点头疼。</p> 	<p>2. 昨天晚上白云去吃的海鲜。结果今天起来后她头疼、肚子疼、皮肤也痒。</p>
<p>3. 三天前下雨，美雪出去时没带伞，被雨淋了。前天有一点头疼。现在她流鼻涕、嗓子疼。</p> 	<p>4. 早上安安有一点头疼但是不厉害，可以去上班。</p>

名字.....

推荐

- 多喝水
- 去医院看病
- 去药店买药
- 休息

名字.....

推荐

- 多喝水
- 去医院看病
- 去药店买药
- 休息

名字.....

推荐

- 多喝水
- 去医院看病
- 去药店买药
- 休息

名字.....

推荐

- 多喝水
- 去医院看病
- 去药店买药
- 休息

ใบงานที่ 3 งานปฏิบัติ เรียงประโยค เล่าเรื่อง

จงเรียงประโยคต่อไปนี้ให้เป็นเรื่องราวที่สมเหตุสมผลตามลำดับ จากนั้นนำมาอ่านให้เพื่อน ฟังหน้าชั้น

将下面的句子按正确的语序重新排列，然后用你自己的话叙述出来。

光明、杰伦和星驰来泰国旅游。到达泰国之后他们住在新世界宾馆。

- 到泰国的**第**一天他们去周末市场**逛**完以后就去唐人街吃海鲜。
- 然后第二天光明又肚子疼。
- 当他们回到了宾馆，星驰就开始咳嗽。
- 等下午的时候杰伦头疼、嗓子也疼。
- 他们就去了最近的一家医院，**华侨**医院。
- 于是光明和杰伦就去药店帮星驰买药，服务员会讲一点汉语，
经过**沟通**，他们很轻松地买到了药。

- 可是在回去的路上忽然下雨了，他们没带伞，结果全身都**湿**了。
- 医生检查问：“你哪里不舒服？”他回答：“我肚子疼”。
- 医生问他有没有**拉**肚子，他说有一点。
- 医生开了点药给他吃，每天吃三次。
- 他们**想**一想还是去医院**看**看好了。
- 星驰说：“多喝点水就好了”。可是光明和杰伦觉得还是买点药好。
- 杰伦说：“时间已经挺晚了，我多休息就好了”。
- 光明说：“小心发烧**感**冒，我去帮你看看有没有药。”
- 由于时间比较晚了，光明就去前台问有没有药，服务员问明**情况**后**跑**出去帮他们买药。

来泰国**旅**游这次，虽然他们因为**感**冒的原因没有出去玩，但是他们还是很喜欢泰国，因为泰国人很**热**情很好客。

ใบงานที่ 4 งานปฏิบัติ เล่าเรื่อง

จงอ่านบทอ่านที่ได้รับให้เข้าใจ จากนั้นให้จัดเรียงเรื่องราวของ Bai Lin, Meixue และ Jielun โดยการตัดสินใจเลือก เนื้อเรื่องในแต่ละกรอบที่ให้ (กรอบที่ 1 ระหว่าง 1.2 กับ 1.2; กรอบที่ 2 ระหว่าง 2.2 กับ 2.2; กรอบที่ 3 ระหว่าง 3.2 กับ 3.2; กรอบที่ 4 ระหว่าง 4.2 กับ 4.2) จากนั้น นำเรื่องราวที่เลือกแล้วในแต่ละกรอบมาเรียงกัน นำเรื่องราวมาอ่านในกลุ่มและสร้างเป็นละครสมมติ ท่านสามารถเติมคำพูดและเรื่องราวรายละเอียดโดยไม่ทำให้โครงเรื่องหลักเปลี่ยนแปลงไป

- 1.1 白林、美雪、杰伦来泰国旅游。他们在周末市场买很多工艺品。忽然，下起了大雨。白林问她的朋友们：“咱们是现在走还是等雨停了再走？”
- 1.2 白林、美雪、杰伦从中国来泰国旅游。他们首先去了卧佛寺。杰伦和美雪去试一试泰式按摩。白林不想按摩，就去附近逛商店。忽然，下起了大雨，白林淋着雨回去找美雪和杰伦。美雪看到后就问：“下这么大的雨，你怎么能淋雨来呢？小心感冒啊！”

- 2.1 杰伦和美雪说还是等雨停了再走吧，但是白林说没问题。可是刚说完白林却流鼻涕并打起了喷嚏。杰伦说：“雨季特别容易感冒，咱们还是先给白林买点感冒药吧。”
- 2.2 杰伦想等雨停，但是白林和美雪想现在就走。就在这时美雪打了个喷嚏，并且开始流鼻涕。白林说：“看你！没有淋到雨都打喷嚏流鼻涕了。你肯定感冒了！”

- 3.1 杰伦问他的朋友们：“这儿附近有药店吗？我们想去买点感冒药。”
他的一个朋友说：“这儿附近有一个药店。刚才我逛街看到的。”
- 3.2 白林对她的朋友们说：“那边是医院。咱们去吧。”杰伦和美雪觉得有点奇怪：“这么小的感冒还要去医院吗？去药店买点感冒药就行了。”
美雪说：“不用去医院了，找个药店买点感冒药就行。”

- 4.1 雨停后他们就去药店。药店的售货员不会说汉语。他们只能用手比划。他们终于买到了感冒药。白林说：“泰国常常下雨，你们俩也要注意身体。”
说完她就打了个喷嚏。杰伦和美雪不约而同笑了。
- 4.2 于是雨一停，他们就去药店。药店的售货员正好会说一点儿汉语。杰伦跟他说要买感冒药，有流鼻涕的症状。售货员问“头疼吗？”
白林说“头不疼。”美雪盯着白林说“不是你感冒，是我！”
说完她又打了一大喷嚏。杰伦和白林都笑了。

ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย

แบบทดสอบ

ตอนที่ 1 จงเลือกอักษรด้านล่างนี้ที่ส่วนประกอบอักษรแสดงเสียงอ่านสามารถเชื่อมโยงกับอักษรตัวหนาที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ จากนั้นให้เขียนเสียงอ่านของอักษรที่เชื่อมโยงและอักษรตัวหนาให้ถูกต้อง

把 刚 堵 主 王 夂 附 富 校 放
客 毕 星 菜 站 整 几 马 眯 苦

ข้อ	ประโยค	อักษร เชื่อมโยง	เสียงอ่านของ อักษรเชื่อมโยง	เสียงอ่านของ อักษรตัวหนา
ตัวอย่าง 1	我爱爸爸。	把	bǎ	bà
ตัวอย่าง 2	小狗见到他就马上冲过来迎接。	中	zhōng	chōng
1.	诸位有何意见，请任意发表。			
2.	柱子是房屋最重要的一部分。			
3.	他一个俯冲，跳入了水中。			
4.	“三纲五常”是古代一个标准。			
5.	那个人太狡猾，别相信他。			
6.	你既然是她的好朋友，不妨原谅她。			
7.	这辆车的辐条有一些问题。			
8.	花园里有很多蚂蚁。			
9.	我喜欢各种植物。			
10.	他在生气呢，现在去找他，他肯定不睬你。			
11.	这鱼做的有点儿腥。			
12.	别人有缺点应该帮助改正，讥笑是不好的表现。			
13.	我思故我在。			
14.	因为没有完成作业，我挨了老师一顿批。			
15.	个子高，打篮球占便宜。			

ตอนที่ 2 จงเลือกอักษรที่กำหนดให้มาเติมในช่องว่างโดยขีดเครื่องหมาย X ทับอักษร a,b,c หรือ d

16. 糖 ____ 太甜，我不要吃。 a. 把 b. 爸 c. 粑 d. 吧	17. 请爱护环境，不要 ____ 草地。 a. 菜 b. 踩 c. 睬 d. 彩
---	---

<p>18. 云在空中___着。</p> <p>a. 漂</p> <p>b. 飘</p> <p>c. 票</p> <p>d. 僮</p>	<p>19. 这餐厅的猪___很好吃。</p> <p>a. 场</p> <p>b. 扬</p> <p>c. 杨</p> <p>d. 肠</p>
<p>20. 往 ___ 机票多少钱?</p> <p>a. 反</p> <p>b. 板</p> <p>c. 返</p> <p>d. 版</p>	<p>21. 妈妈用盒子和盘子___饭。</p> <p>a. 城</p> <p>b. 成</p> <p>c. 诚</p> <p>d. 盛</p>

ตอนที่ 3 จงอ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วเลือกคำที่กำหนดให้เติมในช่องว่าง

云南省位于中国南部，省会是昆明。云南有很多有 (42.) 色的旅游景点，包括昆明，丽江，中甸和西双版纳等。在中国的 (43.) 史上，云南只是众多少数民族如藏族、白族、纳西族、傣族等聚居的一个地方。在西双版纳，傣族人 (44.) 的傣族话，听上去与泰语非常相像，许多词汇也与我们的泰语相似。在当地也有像泰国的泼水节一 (45.) 的节日。

42. a. 特   b. 持   c. 侍
43. a. 厉   b. 历   c. 力
44. a. 井   b. 进   c. 讲
45. a. 祥   b. 样   c. 详

ตอนที่ 4 จงอ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

湄南河是泰国柚木、香米出口的水路运输要道。有运河系统，用于灌溉、娱乐、捕鱼和供水。海水涨潮时，潮水可涌至大城府。每年丰水期间，该河将肥沃的淤积物带入 (A) 。您可以在乘游轮享用泰国美食的同时顺流而下，欣赏河两岸泰国人民的生活情况。游轮晚上提供服务，时间是 17 点至 21 点。

- ◆ 最适合填入空白处 (A) 的词是_____。
- a. 操场   b. 森林   c. 山顶   d. 稻田
- ◆ 根据这段话的内容，运河系统有几个好处?
- a. 两个   b. 三个   c. 四个   d. 五个
- ◆ 根据这段话的内容，游客可以一边欣赏河两岸泰国人的生活，一边做什么?
- a. 唱歌   b. 吃饭   c. 聊天   d. 拍照片

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการระบุส่วนประกอบแสดงเสียงอ่าน หรือความหมายเพื่อ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมการทดลอง

ส่วนประกอบแสดงเสียงอ่าน

คำชี้แจง จงสังเกตอักษรตัวหนาในแต่ละข้อ และระบุว่าตัวอักษรดังกล่าวมีเสียงอ่านอย่างไร (ไม่ต้องเขียนเสียงวรรณยุกต์) และมีส่วนประกอบแสดงเสียงอ่านคืออะไร

ตัวอย่าง 国旗在风中飘扬着。 เสียงอ่านคือ qí ส่วนประกอบแสดงเสียงคือ 其

		เสียงอ่าน	ส่วนประกอบแสดงเสียง
1	这香菇是在商店买来的。		
2	下午我去操场锻炼身体。		
3	这是我全家的照片。		
4	我在宿舍做练习。		
5	他喜欢吃饺子。		
6	姐姐会游泳。		
7	小王明年毕业。		
8	玛丽喜欢跳舞。		
9	这个小伙子很努力。		
10	这件事情怎么办?		

ส่วนประกอบแสดงความหมาย

คำชี้แจง จงสังเกตอักษรตัวหนาในแต่ละข้อ และระบุว่าตัวอักษรดังกล่าวแปลว่าอะไร และมีส่วนประกอบแสดงความหมายคืออะไร ส่วนประกอบนั้นมีความหมายอะไร

ตัวอย่าง 国旗在风中飘扬着
飘 แปลว่า ลอย ส่วนประกอบแสดงความหมายคือ 风

		แปลว่า	ส่วนประกอบแสดงความหมาย
Ex	国旗在风中飘扬着。	ลอย	风
1	往返机票多少钱?		
2	她穿的旗袍很漂亮。		
3	你太疲劳了, 休息一会儿吧。		
4	湖里的水不干净, 别去游泳。		
5	这辆自行车不好骑。		
6	每天喝豆浆身体会更健康。		
7	哥哥不爱吃饼。		
8	老人走路要扶着他走。		
9	请用斧头把树枝砍下来。		
10	小明在站着呢, 还没走。		

ตัวอย่างเครื่องมือเชิงคุณภาพ

ตัวอย่าง บันทึกการเรียนการสอนรายคาบ

บทที่ ..... เรื่อง ..... วันที่ .....

จำนวนนักศึกษาที่มาเข้าชั้น (เต็ม 12 คน) .....คน รายชื่อนักศึกษาที่ขาด/ลา .....

.....

ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้

ประเด็นบันทึก ได้แก่ บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอน สื่อประกอบการสอน การทำสื่อสารของผู้สอน การแสดงความเข้าใจของผู้เรียน การปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม การใช้ภาษาในการสื่อสาร การเชื่อมโยงอักษร การใช้ภาษาผิดบรรยายภาคการเรียนการสอน และประเด็นเกี่ยวข้องอื่นๆ

ชั้นอักษรเชื่อมโยง

ช่วงแนะนำกิจกรรม.....

.....

ช่วงปฏิบัติกิจกรรม.....

.....

ช่วงสรุป.....

.....

ชั้นอักษรในบริบท - งานปฏิบัติ 1 – จากอักษรสู่คำศัพท์ในประโยค

ช่วงแนะนำกิจกรรม.....

.....

ช่วงปฏิบัติกิจกรรม.....

.....

ช่วงสรุป.....

.....

ชั้นอักษรในบริบท - งานปฏิบัติ 2 – จากประโยคสู่ความเข้าใจ

ช่วงแนะนำกิจกรรม.....

.....

ช่วงปฏิบัติกิจกรรม.....

.....

ช่วงสรุป.....

.....

ชั้นอักษรในปริบท - งานปฏิบัติ 3 – สร้างผลงานจากบทอ่าน

บทบาทของสมาชิกภายในกลุ่ม.....

.....

การใช้ภาษาในการสื่อสารและในการสร้างผลงาน.....

.....

คำถามที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติการ / ข้อผิดพลาดที่สังเกตเห็น.....

.....

.....

ชั้นอักษรในปริบท – การวางแผน

บทบาทของสมาชิกภายในกลุ่ม.....

.....

การใช้ภาษาในการสื่อสารและในการสร้างผลงาน.....

.....

คำถามที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติการ / ข้อผิดพลาดที่สังเกตเห็น.....

.....

.....

ชั้นอักษรในปริบท – การนำเสนอผลงานพร้อมอักษรเชื่อมโยง

บทบาทของสมาชิกภายในกลุ่ม.....

.....

การใช้ภาษาในการนำเสนอผลงาน.....

.....

ข้อผิดพลาดที่สังเกตเห็นจากการนำเสนอ.....

.....

.....

ชั้นการป้อนกลับและสะท้อนกลับ

การสะท้อนกลับของผู้เรียนในการอภิปราย.....

.....

ข้อผิดพลาดจากแบบฝึก และแบบทดสอบ.....

.....

การสะท้อนกลับจากบันทึกการเรียนรู้.....

.....

.....

ข้อคือเห็น ข้อเสนอแนะ หรือ ข้อสังเกตอื่นๆ

.....

.....

.....

ตัวอย่างประเด็นในการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ประเด็นที่สัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่เรียนมีระดับยากง่ายเพียงใด ยกตัวอย่าง
2. กิจกรรมต่างๆ ที่ปฏิบัติมีอัตราความเร็ว-ช้าอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ ยกตัวอย่าง
3. ปริมาณคำศัพท์ วลี และประโยคที่เรียนทั้งหลักสูตรเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ ยกตัวอย่าง
4. เนื้อหามีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษาหรือไม่ มีประโยชน์หรือไม่ สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาหรือไม่ ยกตัวอย่าง
5. กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติช่วยส่งเสริมการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร
6. การเรียนรู้เทคนิคการคาดเดาเสียงหรือความหมายช่วยการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือไม่ อย่างไร
7. กิจกรรมที่จัดให้มีในชั้นเรียนนี้แตกต่างจากห้องเรียนภาษาจีนต่างๆ ที่เคยเรียนมาหรือไม่ อย่างไร เปรียบกันได้หรือไม่ว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
8. การปฏิบัติงานกลุ่มช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการคาดเดาเสียงหรือความหมายของอักษรจีนหรือไม่ ช่วยในการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือไม่ อย่างไร
9. มีกิจกรรมใดที่ผู้เรียนเห็นว่าไม่มีประโยชน์ หรือไม่ช่วยในการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร ยกตัวอย่าง
10. ผู้เรียนมีความรู้สึกต่อการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรอย่างไร หรือมีสิ่งใดต้องการบอก/แบ่งปันให้ผู้สอนทราบ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายนรินทร์ชัย สะภูริวัฒน์ เกิดเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2504 ที่กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาบัณฑิตจากคณะอักษรศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2526
สำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จาก
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2542 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เมื่อปีการศึกษา 2551 ได้รับประกาศนียบัตรวิชาภาษาจีน จาก
มหาวิทยาลัยเฮยหลงเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อปีการศึกษา 2553